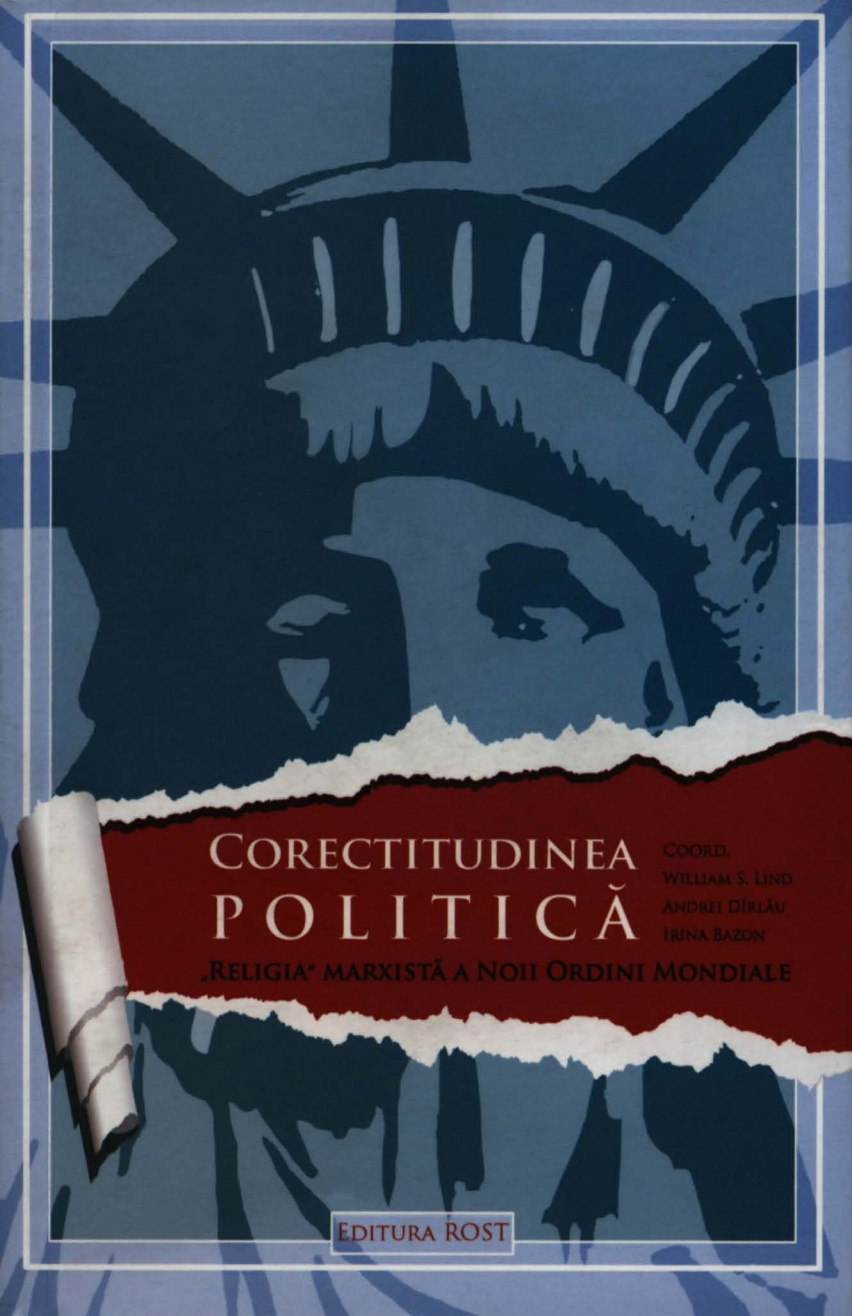

CORECTITUDINEA POLITICĂ

„RELIGIA" MARXISTĂ A NOII ORDINI MONDIALE

COORD.
WILLIAM S. LIND
ANDREI DÎRLĂU
IRINA BAZON

EDITURA ROST

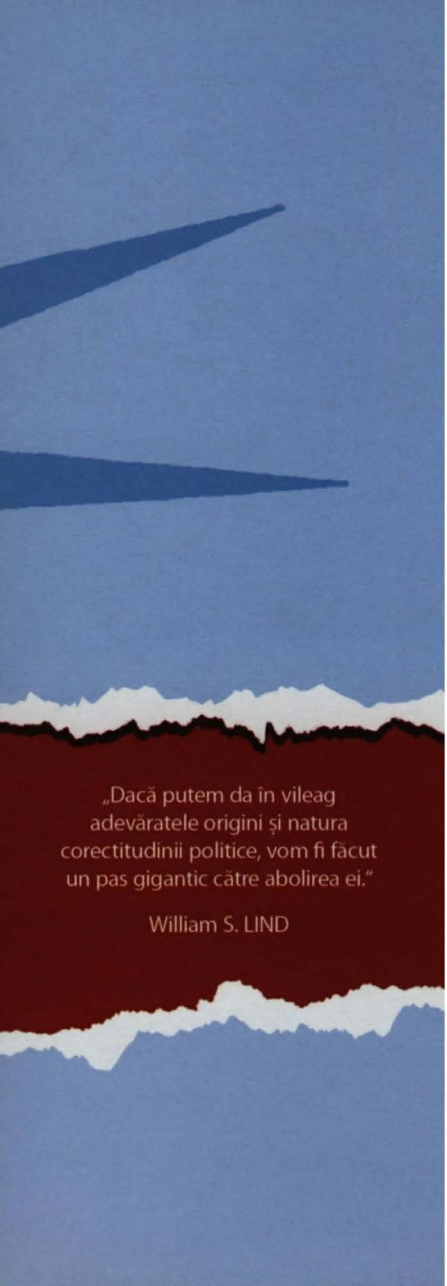

„Dacă putem da în vileag
adevăratele origini și natura
corectitudinii politice, vom fi făcut
un pas gigantic către abolirea ei."

William S. LIND

CORECTITUDINEA POLITICĂ

„religia" marxistă a Noii Ordini Mondiale

Coperta:
Elena Ciolacu

© **Editura Rost**, 2015

EDITURA ROST
Calea Victoriei 155
bl. D1, tronson 8, mezanin
sector 1, Bucureşti
telefon: 0740 103 621
e-mail: editurarost@gmail.com
www.rostonline.ro
Director: Claudiu Târziu

ISBN 978-606-93598-5-3

WILLIAM S. LIND
ANDREI DÎRLĂU
IRINA BAZON
(COORDONATORI)

CORECTITUDINEA POLITICĂ

„RELIGIA" MARXISTĂ A NOII ORDINI MONDIALE

TRADUCERE
DIN LIMBA ENGLEZĂ DE
ANDREI DÎRLĂU
IRINA BAZON
DRAGOŞ MOLDOVEANU

EDITURA ROST
BUCUREŞTI
2015

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
Corectitudinea politică : „religia" marxistă a Noii Ordini Mondiale /
William S. Lind, Andrei Dîrlău, Irina Bazon (coord.) ; trad. din lb. eng. de Andrei Dîrlău, Irina Bazon, Dragoş Moldoveanu. - Bucureşti : Rost, 2015
ISBN 978-606-93598-5-3

I. Lind, William S. (coord.)
II. Dîrlău, Andrei (coord. ; trad.)
III. Bazon, Irina (coord. ; trad.)
IV. Moldoveanu, Dragoş (trad.)

23

Cuprins

Claudiu Târziu
Cuvînt-înainte 9

PARTEA I
„Corectitudinea politică":
scurtă istorie a unei ideologii

William S. Lind
Introducere 15
trad. Andrei Dîrlău

William S. Lind
Ce este „corectitudinea politică"? 19
trad. Andrei Dîrlău

Raymond V. Raehn
Rădăcinile istorice ale „corectitudinii politice" 27
trad. Irina Bazon

T. Kenneth Cribb, Jr.
Corectitudinea politică în învățământul superior 43
trad. Dragoș Moldoveanu

Jamie McDonald
Corectitudinea politică:
deconstrucția și literatura 55
trad. Irina Bazon

Gerald L. Atkinson
Feminismul radical şi corectitudinea politică 69
trad. Irina Bazon

William S. Lind
Bibliografie suplimentară
despre Şcoala de la Frankfurt 83
trad. Andrei Dîrlău

PARTEA a II-a
Freudo-marxismul – noua utopie.
Corectitudinea politică,
avatar al marxismului cultural

Roger Kimball
Desfiinţarea istoriei:
de ce relativismul este greşit? 99
trad. Irina Bazon

Theodor Codreanu
De la marxism la „corectitudinea politică“ 119

Irina Bazon
Corectitudinea politică
şi erodarea valorilor maturităţii 133

Irina Bazon
Muzeul Ţăranului Român, sub asaltul agresiv
al corectitudinii politice 193

Ciprian Voicilă
Freudizarea maselor şi „eliberarea“ prin consum.
Studiu de caz: Edward L. Bernays 211

ANDREI DÎRLĂU
Freudo-marxismul: noua utopie. Corectitudinea politică – avatar al marxismului cultural 223

ANDREI DÎRLĂU
Freudo-marxismul – noua utopie. Şapte studii de caz 235
1. Hollywood: Copiii nu sînt bine-mersi 241
2. Strategia Kirk-Pill: „Repararea capitală" a Americii hetero 253
3. Huxley: vizionar sau bine informat? 261
4. Lunacek: toleranţa represivă; mai egali decît alţii 266
5. Lukács & Şcoala de la Frankfurt: demolarea prin subversiune 276
6. Bertrand Russell: bolşevism în Est, freudo-marxism în Vest 286
7. Conchita Wurst: o anti-antropologie 291

Această pagină a fost lăsată intenționat albă

Cuvânt-înainte

Aşa cum promite din titlu, această carte vă spune ce este *corectitudinea politică*, de ce şi cum trebuie să o combatem. Corectitudinea politică este o ideologie: *marxism cultural*. Şi e mai primejdioasă decît marxismul economic, pentru că vizează schimbarea mentalităţilor şi a comportamentelor, deci a vieţii noastre, în profunzime şi în mod ireversibil.

Marxismul cultural şi-a propus să dărîme „lumea veche", întemeiată pe tradiţie – înţelească ca moştenirea socială referenţială, cu a sa axă imuabilă: raportarea la divinitate. Într-un cuvînt, vrea să distrugă *normalitatea*. În loc, va instaura o Nouă Ordine Mondială, bazată pe teroare, nivelare culturală şi socială, ateism şi viciu. Această „lume nouă" ar fi expresia unui totalitarism crunt, impus cu forţa de către stat şi menţinut prin controlul permanent asupra persoanei, exercitat de acelaşi stat (eventual, unul global). Nimeni nu va putea gîndi, vorbi şi acţiona decît în limitele trasate de corectitudinea politică. Libertatea va fi anulată, dar propaganda va susţine că numai fără libertate sîntem liberi cu adevărat.

Normalitatea va fi redefinită, după calapodul corectitudinii politice, aşa cum se întîmplă deja în unele ţări din Occident. Proces care începe prin schimbarea aparentă a realităţii cu ajutorul unei *noi limbi*. Unele cuvinte vor fi interzise, ca, de pildă, „mamă", „tată", „doamnă", „domnişoară", „soţ", „soţie" şi oricare altele ce amintesc de rolurile diferite ale bărbatului şi femeii în familie şi în societate, dar nu numai acestea. Alte

cuvinte vor deveni normă, ca „gen" în loc de „sex", „partener(ă)" în loc de „soț(ie)", „persoană cu nevoi speciale" în loc de „invalid" sau „handicapat", „persoană de culoare", în loc de „negru", „contracepție post-concepțională" în loc de „avort", „persoană cu dimensiuni" în loc de „gras" sau „obez" ș.a.m.d. Rolul lor este de a minți asupra realității, sub pretextul că astfel înlătură discriminarea. O ipocrizie pură, menită să justifice poliția gîndirii.

Prin manipularea limbajului, homosexualitatea, de exemplu, va deveni doar o opțiune sexuală între altele, deci *normală*, și nu o perversiune. Iar cine va avea curajul să demaște această minciună va fi pedepsit.

Nu aduc întîmplător vorba despre sexualitate, căci aceasta este esențială în ideologia marxismului cultural. Prin schimbarea perspectivei asupra sexualității, marxiștii culturali transformă anormalul în normal, dictează noi reguli de moralitate publică și dinamitează o bună parte din temeliile „lumii vechi".

Toate eforturile *corectitudinii politice* țintesc crearea unui „om nou" (fără de care nu ar fi posibilă o „lume nouă", nu-i așa?), printr-un proces de spălare pe creier. Prin urmare, idealurile marxiștilor au rămas fundamental aceleași, doar mijloacele au fost schimbate. Deoarece neomarxiștii au înțeles că războiul pentru o Nouă Ordine Mondială este în primul rînd unul cultural.

Mișcarea de prefacere a marxismului economic în marxism cultural a început în anii '20 ai secolului trecut, cu ceea ce a rămas în istorie sub numele de Școala de la Frankfurt – în fapt, Institutul de Studii Sociale, fondat de un grup de marxiști. Membrii Școlii de la Frankfurt, care erau evrei, au emigrat în Statele Unite ale Americii, în anii '30, cînd Germania a intrat în epoca nazistă. În mediul academic de peste Ocean

influența lor a crescut treptat, pînă astăzi, cînd a devenit covîrșitoare la nivelul întregii societăți. Generații în șir au fost formate în tiparele *corectitudinii politice*, ceea ce a provocat modificări sociale importante.

Din S.U.A., *corectitudinea politică* a fost exportată, pe filieră academică, dar și cu ajutorul *mass-media*, în Europa, unde are o „înrîurire" semnificativă asupra politicilor publice. Și în România se simte tot mai puternic suflul corectitudinii politice, alimentat de facultățile de Filosofie, Științe Politice și Comunicare, în care scrierile corifeilor Școlii de la Frankfurt sînt canonice. Puțini sînt profesorii care au îndrăzneala de a spune adevărul: *corectitudinea politică* este o utopie, iar utopiile ucid.

Noua utopie are, ca și marxismul clasic (vechea utopie), ambiția de a deveni „religia" Noii Ordini. O ideologie în care trebuie să crezi, dincolo de rațiune, căreia trebuie să i te închini fără murmur, pe care trebuie să o slujești pînă la ultimele consecințe. Iată de ce este necesar să o respingă ferm oricine vrea să-și păstreze libertatea (de gîndire, de expresie și de acțiune), adică umanitatea. Cît mai e posibil. Deocamdată, este.

Cartea pe care o ții în mînă nu e un răspuns ideologic, de pe poziții conservatoare, la „propunerea pentru paradis" neomarxistă, ci un semnal de alarmă: umanitatea este în pericol de moarte! Și, totodată, cartea este un ghid de supraviețuire.

De aceea, *Corectitudinea politică: „religia" marxistă a Noii Ordini Mondiale* se adresează, în primul rînd, celor care pot trezi conștiința publică: profesori, scriitori, clerici, lideri de opinie. Ei sînt cei dintîi chemați să combată *corectitudinea politică*, prin dezvăluirea adevăratei ei naturi, prin a numi lucrurile cu numele lor autentic, prin a îndemna oamenii la rezistență în fața acestei noi utopii totalitare, care amenință să ne

fie fatală. Să sperăm că vor admite argumentele din volumul acesta şi îşi vor înţelege misiunea.

În final, îmi fac o datorie de onoare din a mulţumi, în calitate de editor, tuturor celor care au contribuit la alcătuirea şi apariţia acestei cărţi. În chip deosebit, le mulţumesc domnului William S. Lind şi Free Congress Foundation (U.S.A.), pentru acordarea dreptului de publicare în limba română a volumului colectiv *Political Correctness: A Short History of an Ideology*, parte integrantă a cărţii de faţă, precum şi domnişoarei Irina Bazon şi domnului Andrei Dîrlău, traducătorii din limba engleză ai celor mai multe dintre textele conţinute aici şi îngrijitorii cărţii.

Claudiu Târziu

PARTEA I

„Corectitudinea politică“: scurtă istorie a unei ideologii

William S. Lind
(coord.)

Această pagină a fost lăsată intenționat albă

Introducere

DE
WILLIAM S. LIND

Traducere și note de
ANDREI DÎRLĂU

Așa cum scria Russell Kirk, una dintre observațiile cele mai pătrunzătoare și mai importante ale conservatorismului este aceea că toate ideologiile sînt greșite. O ideologie ia un sistem intelectual, un produs al unuia sau al mai multor filosofi, și spune: „Acest sistem trebuie să fie adevărat". În mod inevitabil, realitatea sfîrșește prin a contrazice sistemul, de obicei într-o serie de privințe, numărul acestora fiind crescător. Dar ideologia, prin natura ei, nu se poate adapta realității; căci, dacă ar face-o, ar însemna să abandoneze sistemul.

Prin urmare, realitatea trebuie suprimată. Dacă ideologia e la putere, atunci ea își folosește puterea pentru a realiza această suprimare. Ea interzice scrierea ori rostirea anumitor lucruri de natură faptică. Țelul ei este de a împiedica nu doar exprimarea gîndurilor care contrazic ceea ce „trebuie să fie adevărat", ci chiar și ca asemenea gînduri să fie gîndite. În final, rezultatul este în mod inevitabil lagărul de concentrare, gulagul și mormîntul.

Cu toate că au existat și există unii americani care au crezut sau cred în ideologii, America însăși nu a avut, niciodată, o ideologie oficială, de stat – pînă acum. Dar ce li se

întîmplă azi americanilor care sugerează că există diferenţe între grupurile etnice ori că rolurile sociale tradiţionale ale bărbaţilor şi femeilor reflectă firile lor diferite, ori că homosexualitatea este greşită din punct de vedere moral? Dacă sînt figuri publice, ei trebuie să se tîrască în noroi şi să se înjosească cerîndu-şi nesfîrşite scuze ipocrite. Dacă sînt studenţi la universitate, ei riscă judecăţi arbitrare în „Camere Înstelate"[1] şi posibila exmatriculare. Dacă sînt angajaţi ai unor corporaţii private, riscă să-şi piardă locul de muncă. Şi care a fost crima lor? Că au contrazis noua ideologie de stat a Americii – „Corectitudinea politică".

Dar ce anume este, exact, „corectitudinea politică"? Marxiştii folosesc acest termen de cel puţin 80 de ani, ca un sinonim în sens larg pentru „linia generală a Partidului". Se poate spune că *corectitudinea politică* este linia generală a sistemului[2] în America, astăzi; în mod cert, nimeni care îndrăzneşte să o contrazică nu poate fi un membru al acestui Sistem. Dar aceasta tot nu ne spune ce este ea cu adevărat.

Prezentul volum, destul de scurt, pe care *Free Congress* a decis să-l facă disponibil gratuit pe website-ul său[3], încearcă să răspundă la această întrebare. El face acest lucru în singurul mod în care poate fi înţeleasă orice ideologie: cercetîndu-i originile istorice, metoda de analiză şi o serie de componente-cheie, inclusiv locul ei în învăţămîntul

[1] În original *star chamber courts*, referire figurată la o veche instanţă engleză de apel (sec. XVI–XVII) numită *Camera stellata*, aflată în Palatul Westminster – un tribunal special, fără martori, cu proceduri secrete, metode inchizitoriale şi sentinţe arbitrare, folosit ca instrument de opresiune şi armă politică pentru terorizarea opozanţilor regimului, prin decizii favorabile regelui şi guvernului (http://en.wikipedia.org/wiki/Star_Chamber)

[2] Am tradus prin „Sistem" termenul *„Establishment"* din original – concept specific american, reprezentînd într-o exprimare sintetică (tipică aspiraţiei limbii engleze spre concizie) întregul sistem politico-social, legislativ-juridic şi instituţional al statului modern.

[3] Este vorba despre ediţia în engleză în format electronic, publicată în 2004 şi, între timp – se pare – retrasă de pe site-ul www.freecongress.org.

superior şi legăturile ei cu mişcarea feministă. În sfîrşit, el oferă o bibliografie adnotată pentru cei care ar dori să studieze acest subiect în profunzime.

Poate cea mai importantă întrebare ce se ridică azi în faţa americanilor este: „Chiar vrem ca America să fie un stat ideologic?". Întrucît conservatorii ştiu unde duc toate ideologiile, răspunsul nostru răspicat este „NU!". Dar dacă dorim să învingem şi să reinstaurăm în ţara noastră deplina libertate de gîndire şi de expresie, avem nevoie să ne cunoaştem inamicul. Avem nevoie să înţelegem ce este cu adevărat corectitudinea politică. Aşa cum veţi vedea imediat, dacă putem da în vileag adevăratele origini şi natura corectitudinii politice, acesta înseamnă un pas gigantic către abolirea ei.

Această pagină a fost lăsată intenționat albă

Ce este „corectitudinea politică"?

DE
WILLIAM S. LIND

Traducere şi note de
ANDREI DÎRLĂU

Cei mai mulţi americani privesc înapoi spre anii 1950 ca spre o perioadă bună. Căminele noastre erau în siguranţă, pînă într-atîta încît multă lume nici nu se obosea să-şi încuie uşa. Şcolile publice erau în general excelente, iar problemele pe care le aveau erau de genul vorbitului în clasă şi alergatului pe culoar. Cei mai mulţi bărbaţi tratau femeile ca pe nişte doamne, iar cele mai multe doamne îşi dedicau timpul şi efortul pentru a face cămine plăcute, a-şi creşte bine copiii şi a-şi ajuta comunităţile prin activităţi de voluntariat. Copiii creşteau în familii cu doi părinţi, iar mama era acasă să-şi întîmpine copilul cînd acesta se întorcea de la şcoală. Distracţiile erau lucruri de care se putea bucura întreaga familie.

Ce s-a întîmplat?

Dacă ar fi ca un cetăţean al Americii anilor 1950 să fie cumva teleportat în America anilor 2000, abia dacă ar mai recunoaşte-o ca fiind aceeaşi ţară. S-ar găsi în pericol imediat de a fi lovit, jefuit, de a i se fura maşina sau mai rău, deoarece n-ar fi învăţat să trăiască în teamă constantă. N-ar şti că nu trebuie să se aventureze în anumite zone ale

oraşului, nici că trebuie nu doar să-şi încuie maşina, ci şi s-o doteze cu o alarmă, că nu are voie să adoarmă noaptea înainte de a zăvorî uşile şi ferestrele şi de a activa sistemul de alarmă electronic.

Dacă-şi va fi adus şi familia cu el, probabil că el şi soţia lui şi-ar trimite cu încredere copiii la cea mai apropiată şcoală publică. Iar cînd copiii s-ar întoarce după-amiază acasă şi le-ar spune că au fost nevoiţi să treacă printr-un detector de metale pentru a intra în şcoală, că un alt copil le-a dat un praf alb ciudat şi că au învăţat că homosexualitatea e normală şi bună, părinţii n-ar înţelege nimic.

La serviciu, poate că respectivul cetăţean şi-ar aprinde o ţigară, ar face o glumă despre o „domnişorică" şi ar remarca în treacăt că se bucură să vadă că firma a angajat nişte negri în funcţii importante. Oricare dintre aceste lucruri i-ar aduce observaţii aspre, iar toate împreună i-ar putea atrage concedierea.

Cînd s-ar duce în oraş la cumpărături, soţia şi-ar pune un *deux-pièces* drăguţ, o pălărie şi, poate, nişte mănuşi. Şi n-ar pricepe de ce lumea s-ar uita lung şi ar rîde.

Iar cînd întreaga familie s-ar aşeza împreună după masa de seară ca să se uite la televizor, n-ar înţelege cum se face că pornografia, despre care ei ştiau că se vindea doar prin nişte mizerabile chioşcuri sordide, fără nici o firmă şi cu nimic expus în afară de inscripţia „Doar pentru adulţi", a ajuns pe micul ecran al lor.

Aşa că, dacă ar putea, familia noastră din anii 1950 s-ar grăbi să se întoarcă înapoi în acei ani 1950 cît mai repede posibil, avînd de relatat o teribilă poveste de groază. Povestea lor ar fi cea a unei naţiuni care a decăzut şi a degenerat cu o viteză de neînchipuit, preschimbîndu-se în mai puţin de o jumătate de veac din cea mai măreaţă ţară de pe pămînt într-o naţiune de tipul Lumii a Treia, copleşită de infracţionalitate, zgomot, droguri şi murdărie.

Prin comparaţie, căderea Romei a fost un spectacol graţios.

De ce s-a petrecut acest lucru?

În ultimii 40 de ani, America a fost cucerită de aceeaşi forţă care mai înainte ajunsese la putere în Rusia, China, Germania şi Italia. Acea forţă este ideologia. Şi aici, la noi, ca şi în alte părţi, ideologia a produs daune enorme culturii tradiţionale, pe care a ajuns să o domine, fracturînd-o pretutindeni şi măturînd în neant o mare parte a ei. În locul ei s-au instalat teama şi ruina. Rusia va avea nevoie de o generaţie sau de mai multe pentru a-şi reveni după comunism, asta, dacă îşi va mai putea reveni vreodată.

Ideologia care s-a instaurat în America e cunoscută în mod obişnuit sub numele de „corectitudine politică". Unii o consideră drept o glumă. Nu e. E mortal de serioasă. Ea încearcă să altereze virtualmente toate regulile, oficiale şi neoficiale, care guvernează relaţiile dintre oameni şi instituţii. Ea vrea să schimbe comportamentul, gîndirea, chiar şi cuvintele pe care le folosim. Într-o măsură semnificativă, deja a reuşit s-o facă. Iar cine controlează limbajul controlează şi gîndirea. Oare mai are azi cineva curajul să folosească cuvîntul „doamne" [*ladies*]?

Ce anume, exact, este *corectitudinea politică*? *Corectitudinea politică* e, de fapt, marxism cultural – marxism tradus din termenii economiei în termenii culturii. Efortul de a traduce marxismul din economie în cultură n-a început odată cu revoltele studenţeşti din anii 1960. El datează cel puţin din anii 1920 şi de la scrierile comunistului italian Antonio Gramsci. În 1923, în Germania, un grup de marxişti a întemeiat un institut dedicat acestei traduceri, Institutul pentru Studii Sociale (cunoscut mai tîrziu ca Şcoala de la Frankfurt). Unul dintre fondatorii săi, Georg Lukács, declara că scopul Institutului era să răspundă la întrebarea: „Cine ne va salva de civilizaţia occidentală?". Şcoala de la Frankfurt a căpătat o influenţă profundă în universităţile

americane la ani buni după ce mulţi dintre membrii săi de frunte s-au refugiat în Statele Unite în anii 1930, pentru a scăpa de naţional-socialismul din Germania.

Şcoala de la Frankfurt l-a combinat pe Marx cu Freud, iar mai tîrziu alte influenţe (unele, fasciste, altele, marxiste) au adăugat lingvistica pentru a crea „teoria critică" şi „deconstructivismul". Acestea, la rîndul lor, au influenţat puternic teoria educaţiei, iar prin intermediul instituţiilor de învăţămînt superior au dat naştere la ceea ce azi numim *corectitudine politică.*

Descendenţa e clară şi linia se poate reconstitui mergînd înapoi drept pînă la Karl Marx.

Paralelele dintre marxismul cultural şi marxismul clasic, economic, sînt evidente. Marxismul cultural, sau corectitudinea politică, are în comun cu marxismul clasic viziunea unei „societăţi fără clase", adică o societate nu doar a şanselor egale, ci şi a condiţiei egale. Deoarece această viziune contrazice natura omenească – întrucît oamenii sînt diferiţi, ei sfîrşesc prin a ajunge şi inegali, indiferent de punctul de pornire – societatea n-o va accepta decît cu forţa. Astfel încît, în ambele variante ale marxismului, societatea este forţată. Aceasta este prima paralelă majoră între marxismul clasic şi cel cultural: *ambele sînt ideologii totalitare.* Natura totalitară a *corectitudinii politice* se poate vedea în campusurile universitare, unde „CP" a ajuns la putere: libertatea de vorbire, cea a presei şi chiar a gîndirii au fost eliminate.

A doua paralelă majoră e aceea că atît marxismul cultural, cît şi marxismul clasic, economic, dau *explicaţii unilaterale ale istoriei printr-un singur factor.* Marxismul clasic pretinde că întreaga istorie a fost determinată de proprietatea asupra mijloacelor de producţie. Marxismul cultural susţine că istoria e explicată în întregime prin dominaţia unor anumite grupuri – definite prin normalitate sau anormalitate în funcţie de sex (masculin/feminin), rasă, preferinţe sexuale – asupra altor anumite grupuri.

A treia paralelă constă în aceea că ambele variante de marxism *declară a priori anumite grupuri virtuoase şi altele rele*, adică fără a ţine seama de comportamentul efectiv al indivizilor. Marxismul clasic declara muncitorii şi ţăranii ca fiind clase intrinsec virtuoase, iar burghezia (clasa de mijloc) şi alţi deţinători de capital ca fiind clase rele. *Corectitudinea politică* îi declară pe negri, hispanici[1], femeile feministe, homosexuali şi alte cîteva grupuri minoritare ca fiind categorii virtuoase, iar pe bărbaţii albi ca fiind intrinsec răi. (*Corectitudinea politică* nu recunoaşte existenţa unor femei care nu sînt feministe, iar pe negrii care resping *corectitudinea politică* îi declară albi.) A patra paralelă e cea a metodei folosite: *exproprierea.* Marxiştii economici, acolo unde au obţinut puterea, au expropriat burghezia şi au transferat statului proprietatea, ca „reprezentant" al muncitorilor şi ţăranilor. Marxiştii culturali, atunci cînd ajung la putere (inclusiv în propriul nostru guvern), aplică sancţiuni persoanelor care nu sînt de acord cu ei şi le dau privilegii grupurilor pe care le favorizează. Un exemplu e aşa-numita „acţiune afirmativă".

În sfîrşit, ambele variante de marxişti folosesc o anumită metodă de analiză *concepută astfel încît să evidenţieze corectitudinea ideologiei lor în toate situaţiile.* Pentru marxiştii clasici, analiza era economică. Pentru marxiştii culturali, analiza este lingvistică: deconstructivismul. Deconstrucţia „dovedeşte" că orice „text", trecut sau prezent, ilustrează opresiunea negrilor, femeilor, homosexualilor etc., prin aplicarea unei anumite grile de lectură care „găseşte" asemenea sensuri în cuvintele textului (indiferent de înţelesul lor real). Ambele metode sînt, desigur, analize false care răstălmăcesc realitatea evidentă astfel încît să se conformeze unor concluzii prestabilite, dar care dau ideologiei un aer „ştiinţific".

[1] Analiza este ilustrată cu exemple din realităţile societăţii americane.

Aceste paralele nu sînt de mirare, nici nu sînt o coincidenţă. Ele există deoarece *corectitudinea politică* derivă direct din marxismul clasic şi nu e de fapt altceva decît o variantă de marxism. De-a lungul celei mai mari părţi a istoriei marxismului, marxiştii culturali au fost excluşi din mişcare de către marxiştii clasici, economici, printr-o lectură care îi vedea ca „deviaţionişti". Azi, după ce marxismul economic a murit, marxismul cultural i-a luat locul. Mediul s-a schimbat, dar mesajul e acelaşi: o societate a egalitarismului radical impusă cu forţa prin puterea statului.

Corectitudinea politică domină azi societatea americană ca un colos. Ea a cucerit ambele partide politice (recentele convenţii ale republicanilor au fost regizate potrivit dictatelor coregrafiei ei, în timp ce conservatorilor li s-a arătat uşa) şi e aplicată prin forţa multor legi şi reglementări de stat. Ea controlează aproape total cel mai puternic factor din cultura noastră, industria divertismentului. Ea domină atît învăţămîntul public, cît şi pe cel superior: multe campusuri universitare sînt azi nişte mici Corei de Nord deghizate sub simbolurile excelenţei[2]. Ea a capturat pînă şi clerul multor biserici creştine. Oricine care face parte din Sistem[3] şi se abate de la dictatele ei încetează rapid de a mai face parte din Sistem.

Următoarele capitole ale scurtei cărţi de faţă vor explora mai departe subiectul *corectitudinii politice*: istoria ei, metoda ei de analiză (deconstrucţia) şi mijloacele prin care ea a ajuns să aibă atîta influenţă, în special prin intermediul educaţiei.

Dar încă o întrebare trebuie abordată de la început, întrebare crucială: cum pot americanii să combată *corecti-*

[2] În original *„ivy"*, frunza de iederă ce simbolizează vechimea aristocratică a tradiţiei universitare de prestigiu.

[3] În original *establishment*, noţiune specific americană desemnînd sistemul social-politic, juridic şi administrativ în ansamblul său.

tudinea politică şi să-şi ia înapoi societatea de sub stăpînirea marxiştilor culturali?

În acest scop nu e suficient să criticăm *corectitudinea politică*. Ea tolerează un anumit nivel de critică şi chiar unul de blajină luare în rîs. Ea face acest lucru nu dintr-o toleranţă autentică faţă de punctul de vedere al altora, ci pentru a-şi dezarma oponenţii şi a părea mai puţin ameninţătoare decît este. Marxiştii culturali nu deţin încă puterea totală şi sînt prea iscusiţi pentru a apărea totalitari, atîta vreme cît încă nu şi-au asigurat triumful.

Mai curînd, cei care doresc să învingă marxismul cultural trebuie să-l combată frontal. Trebuie să utilizeze cuvinte pe care el le interzice şi să refuze să folosească acele cuvinte pe care el vrea să le impună; de reţinut de pildă că a spune „sex (masculin/feminin)" e mai bine decît „gen"[4]. Ei trebuie să proclame de pe acoperişuri realităţile pe care el încearcă să le suprime.

Mai ales, cei ce vor să combată *corectitudinea politică* trebuie să se comporte potrivit regulilor tradiţionale ale culturii noastre, nu conform noilor reguli confecţionate de marxiştii culturali. Doamnele să fie soţii şi mame, înainte de a fi poliţai sau soldaţi, iar bărbaţii să deschidă în continuare uşa doamnelor. Copiii nu trebuie să fie avortaţi, nici să se nască în afara căsătoriei părinţilor. Homosexualii afişaţi care vor să se mîndrească cu asta trebuie evitaţi. Tribunalele[5] nu trebuie să accepte rasa sau etnia ca scuză pentru crimă.

Rezistenţa e contagioasă. Atunci cînd alţi americani vor vedea o persoană care se opune corectitudinii politice

[4] Substantivul *gender* din original a căpătat în discursul „corect politic" un sens specializat, ca în sintagma *Gender studies* („Studii de gen"), unde „genul" nu coincide neapărat cu sexul biologic, somatic, ci e mai curînd o categorie „fluidă" de ordin psiho-socio-emoţional, respectiv un mod în care individul „se simte" (bărbat, femeie sau alte variante *transgender*, care „transcend" genul).

[5] În original *jurors* (juraţi), conform sistemului justiţiei din SUA.

şi supravieţuieşte – şi deocamdată încă puteţi face acest lucru – ei vor prinde curaj. Vor fi tentaţi să o combată şi ei, şi unii chiar o vor face. Ecourile unui singur gest de curaj, ale unui singur exemplu al cuiva care înfruntă idolul de lut şi-l doboară se pot face auzite pînă departe. Nu există nimic de care cei *corecţi politic* să se teamă mai mult decît o sfidare deschisă, şi asta pe bună dreptate: e principala lor vulnerabilitate. Acest lucru ar trebui să-i facă pe conservatorii tradiţionalişti să înfrunte marxismul cultural la orice pas.

Deşi e tîrziu, bătălia încă nu e decisă. Foarte puţini americani îşi dau seama că, de fapt, *corectitudinea politică* e marxism îmbrăcat în alte veşminte. Dacă acest adevăr se răspîndeşte, şi rezistenţa se va răspîndi odată cu el. În prezent *corectitudinea politică* prosperă prin faptul că se ascunde sub o deghizare. Prin opoziţie curajoasă şi prin educaţia pe care trebuie să o facem (care trebuie să facă parte din orice gest de rezistenţă), îi putem da jos camuflajul şi dezvălui marxismul de dedesubtul decorului de vitrină al „senzitivităţii"[6], „toleranţei" şi „multiculturalismului".

Cine îndrăzneşte va birui.

[6] Necunoscut în România, termenul *sensitivity* îi evocă unui american una dintre sancţiunile ce se aplică celor găsiţi „vinovaţi" de delictul intoleranţei: să urmeze un curs de *sensitivity training*, adică o formă de „educare" a adulţilor cu scopul de a-i face „mai conştienţi de propriile prejudecăţi şi sensibili la problemele altora". Aceste „cursuri", iniţiate de terapeuţi precum Kurt Lewin şi Eric Trist şi dezvoltate de institute ca *Tavistock* sau *Esalen*, au fost adesea criticate deoarece tehnicile psihologice folosite de terapeuţi în cadrul grupurilor sînt neetice, fiind adesea identice cu tactici de spălare a creierului (vezi http://en.wikipedia.org/wiki/Sensitivity_training).

Rădăcinile istorice ale „corectitudinii politice"

DE
RAYMOND V. RAEHN

Traducere de
IRINA BAZON

America este astăzi dominată de un sistem de credinţe, atitudini şi valori care au ajuns să fie cunoscute sub numele de *corectitudine politică*. *Corectitudinea politică* încearcă să impună tuturor americanilor o uniformitate în gîndire şi comportament, fiind, prin urmare, totalitară în esenţă. Rădăcinile sale pornesc dintr-o versiune de marxism ce îşi propunea răsturnarea radicală a culturii tradiţionale cu scopul de a provoca o revoluţie socială.

Revoluţia socială are o istorie lungă, avîndu-şi originea, după cum se presupune, în *Republica* lui Platon. Însă Revoluţia Franceză din 1789 a fost cea care l-a inspirat pe Karl Marx în dezvoltarea teoriilor sale în secolul al XIX-lea. În secolul XX, succesul Revoluţiei bolşevice din Rusia anului 1917 a generat un val de optimism în rîndul forţelor marxiste din Europa şi America, acestea constatînd că noua lume proletară a egalităţii se făurea, în sfîrşit. Rusia, ca prima naţiune comunistă din lume, avea să conducă forţele revoluţionare spre victorie.

Forţele revoluţionare marxiste din Europa au profitat de această oportunitate. În perioada următoare încheierii Pri-

mului Război Mondial, au avut loc mai multe evenimente: revolta comunistă spartakistă din Berlin, condusă de Rosa Luxemburg; crearea unui soviet în Bavaria condus de Kurt Eisner şi a unei republici comuniste maghiare instaurate de Bela Kun în 1919. În acea vreme, exista temerea că întreaga Europă ar putea cădea sub dominaţia bolşevică. Îngrijorarea cu privire la o astfel de soartă potrivnică a fost amplificată de invadarea Poloniei de către Armata Roşie condusă de Troţki, în 1919.

Armata Roşie a fost însă învinsă de forţele poloneze în bătălia de la Vistula, din 1920. Spartakiştii, sovietul bavarez şi guvernul lui Bela Kun nu au reuşit să cîştige susţinere din partea muncitorilor din Europa şi, după scurt timp, au fost înlăturaţi. Aceste evenimente i-au pus în dificultate pe revoluţionarii marxişti din Europa. Potrivit teoriei economice marxiste, muncitorii oprimaţi urma să fie beneficiarii unei revoluţii sociale care îi va plasa în vîrful structurilor puterii. Cu toate acestea, atunci cînd aceste oportunităţi revoluţionare s-au ivit, muncitorii nu le-au dat curs. Revoluţionarii marxişti nu au dat vina pe teorie pentru aceste eşecuri. Ei au dat vina pe muncitori.

Un grup de intelectuali marxişti a găsit soluţia pentru ieşirea din dificultate prin efectuarea unei analize care se concentra mai degrabă pe „suprastructura" culturală a societăţii decît pe substructurile economice, ca în teoria lui Marx. Marxistul italian Antonio Gramsci şi marxistul ungur Georg Lukács au contribuit în mod decisiv la crearea noului marxism cultural.

Antonio Gramsci a lucrat pentru Internaţionala Comunistă între anii 1923-1924, la Moscova şi Viena. Mai tîrziu, a fost întemniţat de către Mussolini, timp în care şi-a scris faimoasele „Caiete din închisoare". Gramsci se remarcă în rîndul marxiştilor prin teoria lui despre hegemonia culturală, ca mijloc al dominaţiei de clasă. În viziunea sa, un nou om comunist trebuia creat înainte ca vreo revoluţie politică

să fie posibilă. Aceasta a determinat o concentrare pe eforturile întreprinse de intelectuali în sferele educaţiei şi culturii. Gramsci a întrezărit un lung marş prin instituţiile sociale, incluzînd guvernul, sistemul judecătoresc, armata, şcoala şi *mass-media*. El a conchis că, atîta timp cît au un suflet creştin, muncitorii nu vor răspunde apelurilor revoluţionare.

Georg Lukács a fost fiul unui bancher ungur bogat. Şi-a început viaţa politică lucrînd ca agent al Internaţionalei Comuniste. Cartea sa, *Istorie şi conştiinţă de clasă*, i-a adus recunoaşterea ca al doilea teoretician marxist de frunte după Marx. Lukács considera că, pentru ca o nouă cultură marxistă să ia fiinţă, cultura existentă trebuia să fie desfiinţată. Acesta afirma: „Am văzut distrugerea revoluţionară a societăţii ca reprezentînd singura şi unica soluţie pentru contradicţiile culturale ale epocii", şi: „O asemenea răsturnare de proporţii mondiale a valorilor nu poate avea loc fără anihilarea vechilor valori şi crearea unora noi de către revoluţionari".

Devenind vicecomisar pentru cultură sub regimul bolşevic al lui Bela Kun, în Ungaria anului 1919, Lukács a lansat ceea ce avea să devină cunoscut sub numele de „terorism cultural". Ca parte a acestui terorism cultural, el a iniţiat un program radical de educaţie sexuală în şcolile ungureşti. Copiii unguri erau instruiţi în teme precum „iubirea liberă", raporturile sexuale, natura „arhaică" a codurilor familiei burgheze, caracterul demodat al monogamiei şi irelevanţa religiei, care privează omul de toate plăcerile. Femeile erau, de asemenea, instigate la revoltă împotriva normelor sexuale ale vremii. Campania „terorismului cultural" iniţiată de Lukács a fost precursoarea a ceea ce „corectitudinea politică" va genera mai tîrziu în şcolile americane.

În 1923, Lukács şi alţi intelectuali marxişti afiliaţi Partidului Comunist german au fondat Institutul de Cercetări Sociale la Universitatea Frankfurt, din Germania. Insti-

tutul, care a devenit cunoscut ca Şcoala de la Frankfurt, a fost plănuit după Institutul Marx-Engels din Moscova. În 1933, cînd naziştii au venit la putere în Germania, membrii Şcolii au luat calea exilului. Cei mai mulţi au plecat în America.

Membrii Şcolii de la Frankfurt au condus numeroase studii despre credinţele, atitudinile şi valorile care, în viziunea lor, au determinat instaurarea socialismului naţional în Germania. Studiile Şcolii de la Frankfurt au combinat analiza marxistă cu psihanaliza freudiană pentru a contesta bazele culturii occidentale, incluzînd valori precum creştinismul, capitalismul, autoritatea, familia, patriarhalitatea, ierarhia, moralitatea, tradiţia, înfrînarea sexuală, loialitatea, patriotismul, naţionalismul, ereditatea, etnocentrismul, convenţia şi conservatorismul. Aceste abordări critice cunoscute, în general, sub denumirea de „teorie critică", sînt reflectate în lucrări ale reprezentanţilor Şcolii de la Frankfurt, precum: *Evadarea din libertate* şi *Dogma lui Christ*, de Erich Fromm, *Psihologia de masă a fascismului,* de Wilhelm Riech, şi *Personalitatea autoritară,* de Theodor Adorno.

Personalitatea autoritară, publicată în 1950, a avut o influenţă substanţială asupra psihologilor şi sociologilor americani. Premisa de la care pornea cartea era că prezenţa în societate a creştinismului, a capitalismului şi a familiei patriarhal-autoritare a creat un caracter predispus la prejudecată rasială şi fascism. *Personalitatea autoritară* a devenit un ghid de campanie naţională împotriva oricărui gen de prejudecată şi discriminare, bazat pe teoria că, dacă aceste tendinţe malefice nu vor fi eradicate, un al doilea Holocaust ar putea lua fiinţă, de data aceasta pe continentul american. Această campanie a furnizat, la rîndul ei, o bază pentru corectitudinea politică.

Teoria critică a înglobat subteorii al căror ţel era să desfiinţeze, fărîmă cu fărîmă, elemente definitorii ale culturii

existente: teoria matriarhală, teoria androginității, a personalității, a autorității, a familiei, a sexualității, teoria rasială, teoria legală și teoria literară. Puse în practică, aceste teorii urma să fie utilizate în scopul răsturnării ordinii sociale dominante și al declanșării revoluției sociale.

Pentru a atinge aceste obiective, teoreticienii critici ai Școlii de la Frankfurt au înțeles că sistemul tradițional de credințe și structura socială existentă vor trebui anihilate și apoi înlocuite. Structura socială patriarhală va fi înlocuită cu modelul matriarhal; credința că bărbatul și femeia sînt diferiți și că au în esență roluri distincte va fi înlocuită cu teoria androginiei; concepția că heterosexualitatea este normală va fi schimbată cu opinia că homosexualitatea este, în egală măsură, „normală".

Ca o stratagemă menită să conteste valoarea intrinsecă a bărbaților albi heterosexuali, teoreticienii critici au deschis calea antagonismelor rasiale și sexuale ale troțkiștilor. Leon Troțki credea că oamenii de culoare oprimați ar putea alcătui avangarda unei revoluții comuniste în America de Nord. El i-a acuzat pe muncitorii albi de prejudecăți față de muncitorii de culoare și i-a instruit să se solidarizeze cu cei din urmă în declanșarea revoluției. Ideile lui Troțki au fost adoptate de mulți studenți inițiatori ai mișcării contraculturale din 1960, care au încercat să îi împingă pe revoluționarii de culoare pe poziții de conducere în cadrul mișcării.

Studenții revoluționari au fost, de asemenea, influențați în mod hotărîtor de ideile lui Herbert Marcuse, un alt membru al Școlii de la Frankfurt. Marcuse a proferat „Marele refuz", prin care erau negate toate conceptele occidentale de bază, pledînd pentru „eliberarea sexuală" și pentru meritele revoluției feministe și a oamenilor de culoare. Teza sa principală era aceea că studenții, oamenii de culoare din ghetouri, alienații, asocialii și Lumea a Treia puteau prelua rolul pe care îl avusese proletariatul

în revoluţia comunistă. În cartea sa *Eseu despre eliberare*, Marcuse şi-a afirmat ţelurile ce vizau o transvaluare radicală a valorilor, relaxarea tabuurilor, subversiunea culturală, teoria critică, precum şi o revoltă la nivel lingvistic, culminînd cu o răsturnare metodică a sensului. Cît despre conflictul rasial, Marcuse a notat că bărbaţii albi sînt vinovaţi şi că oamenii de culoare reprezintă cea mai naturală forţă a revoluţiei.

Marcuse poate fi considerat membrul cel mai marcant al Şcolii de la Frankfurt prin teoriile sale ca surse ale ideologiei „corectitudinii politice"; ele au constituit componenta critică a contraculturii anilor 1960. Obiectivul său era clar: „Putem vorbi, pe drept cuvînt, de o revoluţie culturală, întrucît protestul este îndreptat faţă de întreaga cultură dominantă, incluzînd sistemul moral al societăţii existente...". El propunea eliberarea energiei sexuale intense, primitive, de sub imperiul constrîngerilor sociale, mesaj predicat în cartea sa *Eros şi civilizaţie*, publicată în 1955. Marcuse a devenit unul dintre principalii guru ai rebeliunii sexuale adolescentine din anii '60; el însuşi a inventat expresia „Faceţi dragoste, nu război!". Cu acest rol al lui Marcuse, lanţul influenţei marxiste prin intermediul Şcolii de la Frankfurt se încheiase: de la activitatea lui Lukács în postul de vicecomisar pentru cultură în guvernul bolşevic maghiar din 1919 la arderea steagului şi preluarea clădirilor administrative ale universităţilor de către studenţi în 1960. Multe dintre aceste universităţi sînt astăzi bastioane ale *corectitudinii politice*, iar mişcările studenţilor de odinioară au dus la înfiinţarea unor facultăţi existente în prezent.

Unul dintre cei mai importanţi promotori ai *corectitudinii politice* a fost Betty Friedan, cunoscută pentru cartea sa, *Mistica feminină*, care prezintă o analiză pornind de la teoria feministă friedaniană pînă la teoria „autoactualizării" a lui Abraham Maslow. Maslow a fost un psiho-

log social care, în primii săi ani de activitate, a efectuat cercetări asupra dominației și sexualității feminine. A fost prieten cu Herbert Marcuse pe cînd profesa la Universitatea Brandies și l-a întîlnit pe Erich Fromm în 1936, fiind profund impresionat de ideologia promovată de acesta în cadrul Școlii de la Frankfurt. Maslow a publicat, în 1944, articolul „Structura caracterului autoritar", care reflecta teoria personalității derivată din teoria critică. De asemenea, Maslow a fost influențat de lucrările lui Wilhelm Reich, un alt predicator al teoriei personalității.

Semnificația originilor istorice ale *corectitudinii politice* nu poate fi pe deplin înțeleasă decît dacă revoluția inițiată de Betty Friedan vizînd rolurile sexuale este percepută în însemnătatea ei reală: ca manifestare a procesului revoluționar social demarat de Karl Marx. Faptul că Friedan s-a bazat, în elaborarea teoriilor sale, pe lucrările lui Wilhelm Reich, care reflectau ideologia Școlii de la Frankfurt, constituie un indiciu. Alte indicii sînt corespondența dintre revoluția vizînd rolurile sexuale promovată de Friedan și teza postulată de Georg Lukács a anihilării vechilor valori și a creării unora noi sau cea a „transvaluării valorilor", susținută de Herbert Marcuse. Însă ideea transformării ordinii patriarhale în una matriarhală – obiectiv pe care și-l propunea teoria inversării rolurilor sexuale – poate fi raportată direct la cartea lui Friedrich Engels, *Originea familiei, proprietatea privată și statul*. Publicată pentru prima dată în 1884, cartea a popularizat concepția că discriminarea adînc înrădăcinată față de sexul feminin asuprit este un aspect al patriarhalității. Credința că modelul matriarhal constituie soluția pentru ieșirea din ordinea patriarhală provine din comentariile pe care le-a scris Marx în cartea sa *Ideologia germană*, publicată în 1845. În această lucrare, Marx a avansat ideea că femeile și copiii constituiau proprietatea principală a bărbatului în sistemul patriarhal. Teoria matriarhală a reprezentanților Școlii de

la Frankfurt, precum şi teoria înrudită a androginităţii descind din aceste surse.

Cînd se adresează publicului general, susţinătorii *corectitudinii politice* – sau marxiştii culturali, cum se numesc, de fapt – îşi prezintă concepţiile în mod atractiv. Este vorba doar despre grija de a fi „receptiv" faţă de celălalt – spun ei. Ei utilizează cuvinte precum „toleranţă" şi „diversitate" întrebîndu-se: „De ce nu putem trăi cu toţii în armonie?".

Realitatea este alta. *Corectitudinea politică* nu se referă defel la „a te comporta amabil", în afară de cazul în care gulagurile ni s-ar părea locuri plăcute. *Corectitudinea politică* reprezintă marxismul, cu tot ce comportă acesta: pierderea libertăţii de expresie, controlul gîndirii, răsturnarea ordinii sociale tradiţionale şi, în ultimă instanţă, un stat totalitar. În fond, marxismul cultural instaurat de Şcoala de la Frankfurt este mai terifiant decît marxismul vechi, economic, care a ruinat Rusia. Cel puţin, marxismul economic nu promova perversiunea sexuală şi nu a încercat să impună modelul matriarhal, aşa cum s-au străduit să facă membrii Şcolii de la Frankfurt şi descendenţii lor.

Acest scurt eseu a încercat să releve o corelaţie esenţială între marxismul clasic şi ingredientele „revoluţiei culturale" care s-a declanşat în America în 1960. Cu certitudine, acţiunea Şcolii de la Frankfurt nu se încheie în anii '60, ea continuă şi în prezent, cu precădere în domeniul educaţional.

Schiţe biografice

Georg Lukács

• Şi-a început viaţa politică lucrînd ca agent al Internaţionalei Comuniste.

• Cartea sa, *Istorie şi conştiinţă de clasă*, i-a adus recunoaşterea ca al doilea teoretician marxist de frunte, după Marx.

• În 1919 a devenit vicecomisar pentru cultură sub regimul bolşevic maghiar al lui Bela Kun. A iniţiat ceea ce va deveni cunoscut sub numele de „terorism cultural".

• „Terorismul cultural" a fost precursorul a ceea ce avea să se întîmple mai tîrziu în şcolile americane.

• A lansat un program exploziv de educaţie sexuală. Au fost organizate cursuri speciale şi au fost publicate şi distribuite materiale pentru a instrui copiii despre „iubirea liberă", raporturile sexuale, natura „arhaică" a codurilor familiei burgheze, caracterul demodat al monogamiei şi irelevanţa religiei, care privează omul de toate plăcerile. Copiii erau stimulaţi să respingă şi să ridiculizeze autoritatea părintească, precum şi autoritatea Bisericii şi să nu mai ţină seama de preceptele morale. Ei au fost transformaţi, cu uşurinţă şi în mod spontan, în delincvenţi pe care doar poliţia mai putea să-i strunească. Această chemare la revoltă adresată copiilor a fost însoţită de instigarea la revoltă a femeilor ungare.

• Respingînd ideea că bolşevismul a condus la distrugerea civilizaţiei şi culturii, Lukács a afirmat: „O asemenea răsturnare de proporţii mondiale a valorilor nu poate avea loc fără anihilarea vechilor valori şi crearea unora noi de către revoluţionari".

• Modul său de gîndire este reflectat în afirmaţiile sale:
– „Toate forţele sociale pe care le-am disprețuit din tinereţe şi pe care mi-am propus să le anihilez în spirit s-au reunit acum pentru a declanşa Primul Război Mondial."

– „Am văzut distrugerea revoluţionară a societăţii ca reprezentînd singura şi unica soluţie pentru contradicţiile culturale ale epocii."
– „Întrebarea este: cine ne va elibera de sub jugul civilizaţiei occidentale?"
– „Orice mişcare politică menită să aducă bolşevismul în Occident va trebui să fie «demonică»."
– „Odată abandonată unicitatea sufletului, nimic nu se mai poate împotrivi «dezlănţuirii» forţelor diabolice ce stau ascunse în toate actele violente necesare instaurării revoluţiei."

• Mentalitatea lui Lukács era tipică pentru cei care reprezentau forţele marxismului revoluţionar.

• La o întrunire secretă din Germania, din anul 1923, Lukács a propus ideea inducerii „pesimismului cultural" oamenilor din Vest, cu scopul de a le amplifica starea de deznădejde şi alienare, ca o precondiţie necesară pentru înfăptuirea revoluţiei.

• Această întrunire a condus la înfiinţarea Institutului de Cercetări Sociale la Universitatea Frankfurt din Germania, în 1923, o organizaţie compusă din psihologi, sociologi şi alţi intelectuali marxişti şi de orientare comunistă, care a ajuns sa fie cunoscută ca Şcoala de la Frankfurt – instituţie dedicată implementării programului iniţiat de Georg Lukács.

Antonio Gramsci

• A fost un marxist italian care a urmat linia de gîndire a lui Georg Lukács; a ajuns, în urma analizelor sale, la aceleaşi concluzii pe care le-au formulat Lukács şi ceilalţi membri ai Şcolii de la Frankfurt cu privire la rolul crucial al intelectualilor în declanşarea revoluţiei.

• A călătorit în Uniunea Sovietică, după izbucnirea Revoluţiei bolşevice din 1917, şi unele constatări pe care

le-a făcut l-au determinat să conchidă că o revoltă în manieră bolşevică nu va putea fi înfăptuită de către muncitorii occidentali din pricina religiei lor creştine.

• Antonio Gramsci a devenit conducătorul Partidului Comunist Italian, fiind mai tîrziu închis, în 1930, sub dictatura lui Mussolini, perioadă în care a scris „Caietele din închisoare" şi alte texte.

• Aceste lucrări au fost traduse în engleză şi au devenit accesibile americanilor.

• Îndemnul său adresat intelectualilor a fost ca aceştia să înceapă un lung marş prin instituţiile educaţionale şi culturale ale naţiunii, pentru a crea un nou om sovietic înainte ca o revoluţie politică reuşită să se producă.

• Această perspectivă reflecta constatările la care ajunsese în Uniunea Sovietică, şi anume că oamenii din fruntea Uniunii Sovietice nu vor putea crea un astfel de om nou sovietic după înfăptuirea Revoluţiei bolşevice.

• Acest proiect de transformare a omului la nivel de mentalitate şi caracter a făcut din Gramsci un erou al marxismului revoluţionar implementat în sfera educaţională americană şi a pregătit terenul pentru crearea „noului copil american".

• Esenţa strategiei revoluţionare a lui Gramsci este reflectată în lucrarea lui Charles A. Reich, *The Greening of America*: „Va avea loc o revoluţie. Nu va fi similară revoluţiilor din trecut. Va începe cu individul şi cultura, iar schimbarea structurii politice va fi ultimul ei act. Nu va necesita recurgerea la violenţă pentru a avea sorţi de izbîndă şi nu va putea fi contracarată cu succes prin violenţă. Aceasta este revoluţia *noii generaţii*".

Wilhelm Reich

• În cartea sa din 1933 intitulată *Psihologia de masă a fascismului*, a evidenţiat faptul că Şcoala de la Frankfurt s-a distanţat de sociologia marxistă care plasa burghezia

împotriva proletariatului. În schimb, bătălia se va da între „reacţionari" şi elementele revoluţionare.

• A scris cartea *Revoluţia sexuală,* care avea să prefigureze ce urma să se întîmple în 1960.

• Teoria sa sociologică a „sex-economiei" constituia o încercare de a combina psihologia freudiană cu teoria economică a lui Marx.

• Teoria lui Reich este ilustrată în aceste cuvinte ale sale: „Familia autoritară reprezintă statul autoritar în miniatură. Caracterul autoritar al omului rezultă, în esenţă, din sedimentarea inhibiţiilor sexuale şi a fricii în substanţa vie a impulsurilor sexuale. Imperialismul familial este proiectat ideologic în imperialism naţional... Familia autoritară (...) constituie o fabrică unde iau fiinţă ideologia şi structurile reacţionare".

• Teoria lui Wilhelm Reich şi programul de educaţie sexuală iniţiat de Georg Lukács în Ungaria pot fi considerate sursele din care provin insistenţa asupra introducerii educaţiei sexuale în învăţămînt, începînd de la grădiniţă, precum şi atitudinea de respingere manifestată în cadrul sistemului educaţional faţă de familie, faţă de autoritatea externă şi faţă de structura tradiţională a caracterului.

• Teoria lui Reich conţine şi alte concepţii care au pătruns în cîmpul educaţional american:

– Misticismul religios organizat al creştinismului constituie un aspect al familiei autoritare care a dus la apariţia fascismului.

– Esenţa patriarhală trebuie înlăturată din structura interioară a omului, precum şi din mediul exterior.

– Revoluţia sexuală va determina colapsul deplin al ideologiei autoritare.

– Omul este, în esenţă, un animal stăpînit de impulsuri sexuale.

• Cartea *Psihologia de masă a fascismului* se afla la a noua ediţie în 1991 şi poate fi achiziţionată de la cele mai multe librării universitare.

ERICH FROMM

• Asemenea lui Wilhelm Reich, Erich Fromm a fost un psiholog social al Şcolii de la Frankfurt, care s-a mutat în America în anii 1930.

• Cartea sa *Evadarea din libertate,* publicată în 1941, este înrudită ideologic cu lucrarea *Psihologia de masă a fascismului* a lui Wilhelm Reich.

• După cum susţinea Fromm, capitalismul timpuriu a dat naştere unei ordini sociale care a condus la apariţia teoriei calviniste a predestinării, aceasta reflectînd principiul inegalităţii inerente dintre oameni, principiu revigorat de ideologia nazistă.

• În viziunea sa, caracterul autoritar cunoaşte numai experienţa dominaţiei sau a supunerii şi „diferenţele, fie ele sexuale sau rasiale, sînt pentru acesta definite, în mod categoric, în termeni de superioritate sau de inferioritate".

• Fromm pretindea că „libertatea pozitivă" implică principiul că nu există o putere superioară eului individual unic; că omul este centrul şi scopul vieţii; că dezvoltarea şi realizarea individualităţii umane sînt un scop care nu poate fi subordonat unor cauze presupuse ca avînd o importanţă mai mare.

• Fromm a clarificat semnificaţia „libertăţii pozitive" în lucrarea *Dogma lui Christ,* unde se prezintă pe sine ca un caracter revoluţionar care s-a emancipat din chingile familiei şi ale patriei, de sub autoritatea mamei şi a tatălui, care şi-a declinat loialitatea faţă de stat, rasă, partid sau religie.

• Fromm îşi precizează foarte limpede scopul revoluţionar în *Dogma lui Christ*: „Am putea defini revoluţia în accepţie psihologică, spunînd că revoluţia este o mişcare politică organizată de oameni care au caractere revoluţionare şi atrăgînd oameni cu astfel de caractere".

HERBERT MARCUSE

• La fel ca Wilhelm Reich şi Erich Fromm, Marcuse a fost un intelectual al Şcolii de la Frankfurt care a luat calea Americii în anii 1930.

• A fost adesea prezentat ca un filozof marxist, deşi a fost un revoluţionar social pursînge, care îşi imagina dezintegrarea societăţii americane întocmai aşa cum Karl Marx şi Georg Lukács şi-au imaginat dezagregarea societăţii germane: „Putem vorbi, pe drept cuvînt, de o revoluţie culturală, întrucît protestul este îndreptat împotriva întregii culturi dominante, incluzînd sistemul moral al societăţii existente... Un singur lucru putem afirma cu deplină certitudine: ideea tradiţională de revoluţie şi strategia tradiţională prin care poate fi declanşată o revoluţie nu mai sînt valide. Aceste idei sînt demodate... Ceea ce trebuie să înfăptuim este un tip de dezintegrare difuză şi dispersivă a sistemului."

• Marcuse a publicat *Eros şi civilizaţie* în 1955, carte care a devenit documentul fondator al contraculturii din 1960 şi care a introdus ideologia Şcolii de la Frankfurt în colegiile şi universităţile americane.

• El afirma că singura modalitate prin care putem evada din unidimensionalitatea societăţii industriale moderne este eliberarea componentei erotice din om, a instinctelor senzuale, ca revoltă împotriva „raţionalităţii tehnologice".

• Această eliberare erotică avea să se realizeze sub forma „Marelui refuz", ca negare absolută a „monstrului" capitalist şi a tuturor formelor lui, incluzînd raţiunea tehnologică şi limbajul ritual-autoritar.

• El a furnizat legitimitatea intelectuală necesară pentru realizarea revoltei sexuale adolescentine, inventînd şi sloganul „Faceţi dragoste, nu război!".

• Teoria sa includea credinţa că mişcarea de eliberare a femeilor constituie componenta cea mai de seamă a opoziţiei şi, posibil, cea mai radicală.

• Eforturile sale revoluţionare vor conduce la declanşarea unui război nesfîrşit purtat de revoluţionarii marxişti împotriva bărbaţilor albi europeni, în şcoli şi universităţi.

Theodor Adorno

• A fost un alt marxist revoluţionar şi membru al Şcolii de la Frankfurt, care s-a stabilit în America în anii 1930.

• Printre alte cărţi, Adorno a scris *Personalitatea autoritară*, publicată în 1950.

• Cărţile sale au pornit de la aceleaşi teorii expuse în lucrările autorilor Wilhelm Reich, Erich Fromm şi Herbert Marcuse, bazate pe studiile analitice efectuate asupra societăţii germane începînd din 1923.

• Ideea centrală a lucrărilor sale este aceeaşi: există un astfel de element precum caracterul autoritar, care este opusul modelului revoluţionar dezirabil. Caracterul autoritar este produsul capitalismului, al creştinismului, al conservatorismului, al familiei patriarhale şi al represiunii sexuale. În Germania, combinaţia acestor factori a generat apariţia prejudecăţilor, a antisemitismului şi a fascismului, potrivit teoriei Şcolii de la Frankfurt.

• S-a întîmplat, astfel, ca majoritatea americanilor să fie nişte produse ale capitalismului, ale creştinismului, conservatorismului, familiei patriarhale şi ale represiunii sexuale. Prin urmare, Theodor Adorno şi alţi membri ai Şcolii de la Frankfurt s-au bucurat de minunata oportunitate de a pune în aplicare programul proiectat de Georg Lukács şi de Antonio Gramsci pentru înfăptuirea revoluţiei sociale în America, în loc de Germania.

• Ei vor postula existenţa personalităţii autoritare în rîndul americanilor cu predispoziţii spre prejudecată, exploatînd această componentă pentru a impune americanilor „reeducarea planificată ştiinţific", sub pretextul că

această acțiune este întreprinsă în scopul eradicării prejudecăților.

• Această reeducare planificată științific va deveni o manevră de înlocuire a sistemului fundamental de valori american cu valorile opuse, revoluționare, în mediul educațional, astfel încît copiii americani să fie formați după modelul caracterelor revoluționare din teoria Școlii de la Frankfurt, creîndu-se, în acest mod, „noul copil american".

• Nu poate fi contestat faptul că *Personalitatea autoritară* a fost utilizată de Benjamin Bloom ca sursă principală de inspirație în elaborarea taxonomiei domeniului afectiv în lucrarea sa, *Taxonomia obiectivelor educaționale*, din 1964, care a avut, ulterior, un rol determinant în cadrul sistemului educațional.

Corectitudinea politică, în învățământul superior

DE

T. KENNETH CRIBB, JR.

Traducere de
DRAGOȘ MOLDOVEANU

Într-un număr tot mai mare de campusuri universitare, libertatea de a exprima și a pune în discuție idei – principiu care constituie piatra de temelie a învățământului superior încă din vremea lui Socrate – se erodează într-un ritm alarmant. Să ne gîndim doar la o tendință în creștere: sute (uneori mii) de exemplare ale publicațiilor studențești de orientare conservatoare sînt fie furate, fie arse în public de către studenți radicali. În numeroase cazuri, aceste acțiuni au loc cu sprijinul tacit al facultății și al administratorilor campusurilor. Făptașii sînt rareori pedepsiți.

Deși ar fi ușor să minimalizăm aceste manifestări de intoleranță ca fiind simple farse studențești, asemenea incidente sînt doar expresii superficiale ale unei tendințe omniprezente și insidioase: o tendință al cărei obiectiv îl reprezintă distrugerea tradiției artelor liberale care a contribuit la crearea și menținerea civilizației occidentale.

Cu toate că unele somități susțin că preponderența intoleranței ideologice cunoscute sub numele de *corectitudine politică* ar fi exagerată, opusul acestei afirmații este mai aproape de adevăr. *Corectitudinea politică* s-a înrădăcinat

atît de adînc în sistemul american de învăţămînt superior, încît multe campusuri universitare sînt astăzi dominate de o atmosferă de incertitudine şi frică.

Un număr crescînd de studenţi şi de cadre didactice trăiesc acum cu teama că demersul lor intelectual de căutare a adevărului îi va ofensa pe „Marii Inchizitori ai Corectitudinii Politice".

Tehnicile *corectitudinii politice* sînt bine cunoscute în prezent: atacarea programei şcolare în numele „multiculturalismului", impunerea unor „coduri de limbaj" restrictive şi vag formulate, precum şi cursuri obligatorii de „formare a sensibilităţii" adresate bobocilor, care nu sînt altceva decît eforturi sistematice de îndoctrinare ideologică. Însă influenţa *corectitudinii politice* s-a răspîndit şi se răspîndeşte şi în alte moduri deranjante. Să luăm în considerare cîteva incidente recente din cîmpul de bătălie universitar:

• La Amherst College din Massachusetts, un grup de studenţi homosexuali a desenat *graffiti* pe trotuarele universităţii, inclusiv mîzgălind sloganul „Homosexual prin Drept Divin" în faţa capelei campusului în Vinerea Mare. Cînd *Amherst Spectator*, un ziar al studenţimii conservatoare, a criticat aceste mîzgăliturii pe asfalt pentru că promovează „ura şi dezbinarea", studenţii protestatari au ars în public exemplare ale publicaţiei.

• Cînd *Cornell Review*, un alt ziar studenţesc conservator, a publicat o parodie a descrierilor de curs ale ultrapolitizatului departament *Africana* de la Cornell University, militanţii din campus au blocat pentru cîteva ore traficul din centrul campusului şi au ars exemplare furate ale revistei într-un coş de gunoi din metal. Militanţii au mers mai departe, solicitînd ca universitatea să organizeze cursuri de „sensibilitate rasială" pentru studenţii din anul întîi, să impună un „cod de limbaj" al campusului şi să aloce un buget mai mare programelor minorităţilor „segregate", cum ar fi un cămin destinat exclusiv persoanelor de culoare.

• Studenţii care participă la programele ROTC[1] le-au spus prietenilor şi familiilor lor că le este teamă să vină la cursuri îmbrăcaţi în uniforme, deoarece li se scad notele în mod arbitrar de către cadrele didactice care sînt ostile armatei.

• În urma unei serii de acuzaţii de hărţuire sexuală lansate de către feministe extremiste la adresa unor presupuşi inamici, unii profesori au început să încheie poliţe de asigurare pentru a se proteja de povara financiară zdrobitoare a proceselor judiciare periculoase şi frivole.

• Într-un chestionar elaborat în cadrul Universităţii din Massachusetts, profesorii trebuie să declare ce „contribuţii la multiculturalism" au adus. Chestionarul e folosit apoi în luarea deciziilor privind durata contractelor de muncă şi promovarea.

Merită amintit că, pe lîngă fiecare exemplu dramatic şi intens mediatizat de *corectitudine politică*, mai există nenumărate alte cazuri în care influenţa ei este mai subtilă, însă nu mai puţin reală.

Originile *corectitudinii politice* în sistemul de învăţămînt superior

Deşi ideologia *corectitudinii politice* este răspîndită mult dincolo de campusurile noastre, nu există nici o îndoială că ea a început aici. Rădăcinile intelectuale ale acestui fenomen datează de secole. În cele din urmă, originile corectitudinii politice pot fi găsite în perioada ascensiunii ideologiei moderne şi a eforturilor ei de a cuceri puterea.

[1] *Reserve Officers Training Corps*, program al armatei americane pentru pregătirea, pe bază meritocratică, în universităţi de prestigiu, de cadre de conducere specializate în domenii militare, asigurînd finanţare, burse, profesori de elită şi alte facilităţi celor mai buni studenţi (n. trad.)

Spre deosebire de tradiţia clasică şi de cea iudeo-creştină, care a pus accentul pe necesitatea omului de a înţelege ordinea morală şi a i se conforma, ideologiile moderne încearcă să controleze şi să domine lumea. În secolul XX, aceste ideologii au obţinut, în cele din urmă, puterea politică în statele comuniste.

În Occident însă, ideologia nu a reuşit să dea un asemenea asalt direct asupra tradiţiilor noastre de libertate guvernată de ordine. Mai curînd, intelectualii radicali încearcă să submineze temeliile cunoaşterii înseşi, concentrîndu-şi eforturile asupra transformării universităţilor.

Momentul de cotitură în spaţiul academic s-a produs în anii '60, cînd studenţii militanţi au lansat un atac de gherilă asupra tradiţiilor culturii occidentale şi artelor liberale. Înţelegînd că nu puteau cuceri puterea pe termen lung doar prin intermediul demonstraţiilor, mulţi dintre aceşti activişti au ales să rămînă „în sistem", devenind, la rîndul lor, profesori. Această generaţie de „radicali titularizaţi" (pentru a utiliza sintagma lui Roger Kimball) formează astăzi *establishment*-ul din imensa majoritate a instituţiilor noastre de învăţămînt superior. În calitate de rectori, decani sau şefi de departamente, ei au angajat şi angajează alţi ideologi „după chipul şi asemănarea lor", au instigat şi instigă politicile represive cunoscute sub numele de „corectitudine politică". Aceşti reprezentanţi politizaţi ai mediului universitar nu vor renunţa uşor la poziţiile lor actuale de putere.

Ideologie vs educaţie liberală

Mizele acestui război al ideilor sînt uriaşe, dat fiind că includ însuşi conceptul de libertate. Poporul american a înţeles dintotdeauna legătura intimă şi vitală dintre educaţia liberală şi libertatea politică. Tocmai din acest motiv,

corectitudinea politică este o lovitură de moarte care ţinteşte însăşi inima republicii noastre.

În influenta sa carte „Ideea de universitate", cardinalul John Henry Newman definea „artele liberale" drept o căutare a cunoaşterii de dragul cunoaşterii înseşi. Prin contrast, el definea „artele servile" drept acele modalităţi de studiu care servesc doar unor obiective precise, imediate. Artele liberale sînt eliberatoare, susţinea Newman, deoarece ele permit oamenilor să descopere principiile fundamentale care ne îndrumă către înţelepciune şi virtute.

Dacă ar mai fi fost azi în viaţă, Newman ar considera *corectitudinea politică* drept „servilă", întrucît scopul ei este de a promova o agendă politică într-o poziţie de putere la nivel naţional. Din ce în ce mai mulţi profesori militanţi îşi transformă fără ruşine catedrele în „amvoane", renunţînd la căutarea adevărului obiectiv şi începînd punerea în aplicare a misiunii de a-şi îndoctrina propriii studenţi.

Programa distrusă

Susţinătorii *corectitudinii politice* îşi concentrează eforturile asupra nucleului educaţiei liberale, programa şcolară. Eforturile lor vor modifica fundamental ceea ce vor învăţa noile generaţii de americani. În această bătălie, instrumentul *corectitudinii politice* este mişcarea „multiculturală". Anumiţi critici arată, pe bună dreptate, că multiculturalismul este mai mult decît un argument în favoarea unor cursuri care să se concentreze asupra grupurilor care au fost la un moment dat dezavantajate sau oprimate. Mai degrabă, multiculturalismul presupune restructurarea sistematică a programei de învăţămînt astfel încît să-i împiedice pe studenţi de a dobîndi cunoştinţe despre tradiţia occidentală. De vreme ce motivaţia ultimă din spatele *corectitudinii politice* este o încercare

de a restructura societatea americană în concordanţă cu direcţiile egalitariste, este imperativ pentru susţinătorii ei să insufle în minţile studenţilor o formă aprofundată de relativism cultural.

Poate cel mai îngrijorător aspect al asaltului *corect politic* asupra programei de învăţământ este că acesta s-a produs în multe universităţi americane de elită. De exemplu, să luăm cazul Universităţii Stanford, o instituţie care a jucat vreme îndelungată un rol de primă importanţă în învăţământul superior american. Stanford a eliminat, în 1988, vechea ei materie obligatorie „Civilizaţia occidentală", înlocuind-o cu o disciplină multiculturală numită „Culturi, idei şi valori". În cadrul acestei noi discipline, studenţii din primul an de la Stanford îi pot studia la fel de uşor pe marxiştii revoluţionari din America Centrală precum îi studiază pe Platon, Shakespeare sau Newton.

Stanford se află, de asemenea, în fruntea mişcării de abandonare a studiului serios al istoriei. Studenţilor de la Stanford, asemenea studenţilor tuturor celor 50 de universităţi de vîrf din Statele Unite, cu excepţia uneia, nu li se cere să urmeze nici măcar un singur curs de istorie. În schimb, li se solicită să aleagă dintre o varietate de cursuri reunite sub titulatura de „culturi americane". Potrivit unui proaspăt absolvent de la Stanford, e imposibil să îndeplineşti cerinţa „culturilor americane" studiind protestantismul, pe americanii de origine irlandeză sau Vestul american, în timp ce cursurile „potrivite" includ: „Film şi literatură: reprezentări ale frontierei dintre SUA şi Mexic" şi „Teatru etnic contemporan". Studenţii de la Stanford trebuie să urmeze, de asemenea, cursuri de „Culturile lumii" şi „Studii de gen", care includ „Cultura expresivă Chicana" şi „Misoginie şi feminism în Renaştere".

Întrucît instituţiile de elită precum Stanford reprezintă un model pentru celelalte instituţii de învăţământ superior din Statele Unite, alte universităţi adoptă energic aceste

atacuri devastatoare asupra programei. Acest efect de propagare „picătură cu picătură" va avea un impact de durată asupra modului în care vor fi educate viitoarele generaţii de americani.

Intoleranţa şi asaltul asupra libertăţii

Cei doi piloni care au susţinut în mod tradiţional artele liberale sînt libertatea universitară şi libertatea de exprimare. Fără libertatea de a căuta adevărul şi cea de a scrie şi de a vorbi liber, erudiţia autentică este imposibilă. Însă suprimarea acestor două libertăţi fundamentale a devenit o rutină prin impunerea unor coduri de exprimare, a cursurilor de „sensibilitate" şi a unui climat general de frică şi de intimidare în campus.

De exemplu, profesorii mai tineri, care nu au contract de muncă pe perioadă nedeterminată, trebuie să fie atenţi nu doar la ceea ce spun, ci şi la ceea ce publică. În anii '90, administratorii ideologici ai universităţilor au creat un mediu dominat de suspiciune mult mai intensă decît tot ce a creat senatorul anticomunist Joseph McCarthy la jumătatea secolului trecut.

Cele mai tragice victime ale acestei epoci a *corectitudinii politice* sînt studenţii. Obiectivul tradiţional al unei educaţii în arte liberale – aculturaţia, prin care studenţii dobîndesc înţelepciunea moştenită a trecutului – a fost lăsat deoparte. Din ce în ce mai mult, o educaţie universitară astăzi pare să presupună învăţarea pe de rost de opinii politice. În ultimă instanţă, *corectitudinea politică* înlocuieşte obiceiul tradiţional al gîndirii critice cu sentimentul infatuat al îndreptăţirii de sine. Un distins erudit deplîngea recent faptul că „învăţămîntul superior înseamnă tot mai mult să dobîndeşti comportamente şi opinii pe care să le porţi ca pe o uniformă".

Întrucît mediul universitar constituie o lume relativ izolată, aceasta poate permite administratorilor politizaţi să transforme campusul într-un laborator de experimente în metamorfoză socială. Atunci cînd criticii *corectitudinii politice* au comparat atmosfera din campus cu cea a unui stat totalitar, somităţile liberale i-au denunţat imediat ca isterici. Puţine dintre aceste somităţi au experienţa directă a vieţii de zi cu zi în campus.

Mişcarea pentru reformă universitară

În pofida puterii instituţionale a radicalilor din campusuri, există forţe care lucrează pentru a impulsiona reforma universitară autentică. Mişcarea pentru reformă universitară se întemeiază pe principiile responsabilităţii, comunicării şi angajamentului în favoarea unei erudiţii autentice.

O forţă favorabilă reformei universitare este cererea crescîndă a părinţilor pentru asumarea unei mai mari responsabilităţi din partea colegiilor şi a universităţilor. Într-un moment în care studiile relevă că studenţii plătesc mai mult şi învaţă mai puţin decît oricînd înainte, tot mai mulţi părinţi devin „consumatori" exigenţi.

O altă forţă o constituie publicaţiile studenţeşti independente, ai căror jurnalişti fac publice bufoneriile *corectitudinii politice* din campusuri. În trecut, radicalii din campus prosperau în mediul închis al universităţilor, însă acţiunile lor nu mai trec azi neobservate. Apariţia ziarelor studenţeşti conservatoare în zeci de campusuri i-a forţat pe militanţi să iasă la suprafaţă, unde sînt cel mai vulnerabili sub privirea atentă a publicului exasperat.

Cu doi ani în urmă, finanţatorii reţelei *Collegiate Network* au adresat o solicitare către *Intercollegiate Studies Institute* pentru a prelua administrarea programului lor de sprijinire şi consolidare a jurnalismului studenţesc

responsabil. *Collegiate Network* contribuie cu fonduri de *start-up*, asistenţă practică şi consiliere intelectuală pentru 60 de ziare studenţeşti de orientare conservatoare care oferă forumuri alternative de dialog în multe dintre cele mai elitiste (şi dogmatice) universităţi americane.

Aceste publicaţii alternative au identificat abuzuri la toate nivelurile vieţii universitare şi s-au angajat în practicarea unui jurnalism de investigaţie care s-a dovedit remarcabil de onest şi de precis. Poate cea mai vestită „lovitură" a venit din partea *Light & Truth*, publicaţia alternativă a Universităţii Yale susţinută de *Collegiate Network*. Editorii *Light & Truth* au descoperit că suma de 20 de milioane de dolari donată de fostul student Lee Bass nu a fost utilizată pentru scopul vizat de donator, de a susţine un curs integrat despre civilizaţia occidentală. Reportajul acestora a declanşat scandalul care a dus la returnarea de către universitate a finanţării domnului Bass. Furia care a urmat a costat Universitatea Yale mult mai mult decît cele 20 de milioane de dolari ale domnului Bass – atît în termeni financiari, cît şi în pierderea încrederii a numeroşi finanţatori în conducerea actuală a universităţii.

Nu toate scandalurile dezvăluite de publicaţiile alternative ale campusurilor sînt de această amploare, însă există nenumărate abuzuri care pot fi demascate de către jurnalismul studenţesc de investigaţie. Facultatea de Drept de la Universitatea Carolina de Nord, Chapel Hill, le-a interzis reprezentanţilor armatei Statelor Unite să instaleze acolo mese pentru recrutări, în pofida beneficiilor fiscale federale primite de facultate din partea Ministerului Apărării. Un articol despre acest scandalos asalt asupra libertăţii care a apărut atît în *Carolina Review*, ziar al studenţilor, cît şi în ziarul naţional studenţesc *Campus*, publicat de ISI, a stîrnit o zarvă generală atît în interiorul, cît şi în afara campusului. Legiuitorii din Carolina de Nord au luat măsuri imediate şi au adoptat un proiect de lege care interzice facultăţilor

susţinute din banii contribuabililor să acţioneze discriminatoriu împotriva armatei, cînd potenţialii angajatori vin la universitate.

La Universitatea din Madison, Wisconsin, ziarul studenţesc conservator *UWM Times* a dezvăluit că un administrator de universitate solicita semnături pentru candidaţii democraţi la funcţiile publice locale, încălcînd efectiv legea prin care se interzicea angajaţilor universităţii de a se implica în campanii politice. Rectorul universităţii, în ciuda faptului că emisese un ordin împotriva acestui tip de campanie, a refuzat să îl sancţioneze pe administratorul în cauză – poate pentru că însuşi rectorul încălcase atît legea, cît şi propriul său ordin, semnînd una dintre petiţiile respective în timp ce se afla la serviciu. Povestea a fost reluată de *Milwaukee Journal-Sentinel*, iar abuzului i s-a pus capăt.

Întrucît publicaţiile şi organizaţiile alternative dedicate reformei universitare răspîndesc azi aceste ştiri, comunităţile mai mari din jurul instituţiilor noastre de învăţămînt superior se implică şi ele mai mult în reforma universitară profundă. De exemplu, *National Association of Scholars* încurajează consiliile universităţilor să adopte un rol mai activ şi mai vocal în opoziţia faţă de excesele corectitudinii politice. Eforturile de acest tip trebuie să fie extinse şi intensificate.

Pe termen lung, metoda cea mai directă de a-i înfrînge pe inchizitorii *corectitudinii politice* este pur şi simplu de a le ţine piept. Acţiunile individuale de împotrivire implică adesea riscuri considerabile: studenţii se pot confrunta cu înscenări judiciare umilitoare şi demoralizatoare, în timp ce cadrele didactice îşi pot pierde dreptul de a fi titularizate. Însă fiecare act de rezistenţă provoacă o undă, încurajîndu-i şi pe alţii să se opună intimidării ideologice. Cu sprijinul unui număr important de părinţi, finanţatori şi absolvenţi, aceşti Davizi încă pot învinge Goliaţii care îi domină.

Focul adevăratei educaţii

Probabil, cea mai puternică forţă în favoarea unei autentice reforme universitare este cea care încearcă să învingă ravagiile ideologice ale corectitudinii politice triumfînd în războiul de idei. Studenţii eminenţi posedă o inteligenţă pătrunzătoare care nu poate fi satisfăcută cu sloganuri politice. Atunci cînd aceşti studenţi au acces la erudiţia de înalt nivel, ei răspund cu entuziasm. Chiar şi astăzi, aculturaţia încă are loc sub îndrumarea unor oameni de ştiinţă excepţionali din cadrul diverselor instituţii din întreaga ţară. De asemenea, anumite colegii şi universităţi continuă să înoate împotriva curentului ideologic al vremurilor actuale.

Intercollegiate Studies Institute (ISI), în colaborare cu Templeton Foundation, identifică cei mai buni profesori, cele mai bune departamente, facultăţi şi manuale din învăţămîntul superior american de astăzi. Acest program, *Templeton Honor Rolls for Education in a Free Society*, promovează excelenţa şi serveşte ca un ghid pentru părinţii şi studenţii care se confruntă cu problema dificilă a alegerii colegiului sau universităţii la care să se înscrie. Evidenţiind excelenţa din învăţămîntul superior, *Templeton Honor Rolls* îi încurajează, de asemenea, pe finanţatori să răsplătească universităţile care perpetuează tradiţiile societăţii libere.

Viitorii studenţi, părinţii acestora şi finanţatorii pot, la rîndul lor, să beneficieze de un ghid complet al celor mai importante 100 de instituţii de învăţămînt superior din Statele Unite, publicat de ISI. Ghidul conţine prezentări substanţiale, de dimensiunea unor eseuri, ale tuturor celor 100 de instituţii, inclusiv 80 de facultăţi de elită, selectate în funcţie de criteriile competitive de admitere, şi 20 de facultăţi pe care ISI le recomandă în mod special pentru angajamentul lor faţă de educaţia în artele liberale. Acest ghid al ISI îi avertizează pe studenţi în privinţa pericolelor ideologice din campusuri şi îi îndrumă către cei mai

buni profesori şi secţii. Aşa cum scria despre acest proiect William J. Bennett, autor de *bestseller*-uri: „Mult prea adesea americanii manifestă faţă de universităţi şi colegii un respect care îi împiedică să adreseze întrebări dure şi să ceară rezultate concrete. Dar dacă e să se realizeze vreodată o reformă educaţională autentică pe termen lung, părinţii şi studenţii vor trebui să devină consumatori de educaţie mai subtili şi mai bine informaţi. Ghidul elaborat de ISI constituie un instrument puternic în cadrul acestui efort".

Una dintre faimoasele afirmaţii ale lui Edmund Burke este că „singurul lucru de care răul are nevoie ca să triumfe e ca oamenii buni să nu facă nimic". Vreme de generaţii, americanii au avut faţă de învăţământul superior sentimente de respect şi veneraţie – semn al credinţei lor în puterea eliberatoare a artelor liberale. Dar, în faţa *corectitudinii politice*, a sosit timpul ca publicul american să-şi tempereze respectul cu o doză de sensibilitate critică şi să facă un efort mai direct pentru a cere socoteală mediului universitar. E vremea ca bărbaţii şi femeile de bine să ceară ca învăţământul superior american să se ridice la nivelul celor mai bune tradiţii ale sale şi să scape de sub tirania *corectitudinii politice*.

Corectitudinea politică: deconstrucție și literatură

DE
JAMIE MCDONALD

Traducere și note de
IRINA BAZON

Literatura constituie, dacă nu cel mai important indicator cultural, cel puțin un barometru semnificativ al nivelului de civilizație al unei societăți. Natura umană și mediul intră în relație pentru a alcătui fiecare conștiință individuală care, la rîndul ei, se exprimă prin cuvinte. Literatura – constînd în acele cuvinte pe care societatea, în ansamblul ei, le consideră drept exemplare – reprezintă atunci, am putea spune, un punct de pornire, o fereastră spre cultură.

Prin urmare, sfera literaturii de astăzi merită să fie examinată pentru viziunea pe care o oferă asupra climatului cultural actual. Literatura americană contemporană este impregnată de „-isme": marxism, freudianism, feminism și așa mai departe. Cele mai multe reprezintă echivalentul academic a ceea ce în cultura comună poartă numele de *corectitudine politică*. Teoreticienii literari preiau un anumit model teoretic și îl aplică literaturii în efortul de a „descoperi" în text o nouă semnificație, corespunzătoare teoriei. De exemplu, într-o abordare feministă, poemul lui Andrew Marvel, *Upon Appleton House*, nu mai are drept temă frumusețea ținutului tradițional; în schimb, vorbește

despre relele pe care le-a generat o moştenire pe linie patriarhală. Aceşti „critici culturali" – denumiţi astfel întrucît critica lor abordează literatura din perspectiva unei anumite culturi – au apărut în anii 1960, însă şcolile lor de critică au început efectiv să ia avînt odată cu ivirea şcolii deconstructiviste, în 1970.

Lucrările lui Jacques Derrida, părintele deconstructivismului, au început să fie traduse din franceză de către profesorul american Gayatri Spivak la mijlocul anilor '70, într-o vreme cînd literatura americană atinsese un stadiu al dezvoltării optim pentru a primi influenţa teoriei derridiene. Marxiştii economici activau deja în campusurile universitare, iar criticii culturali erau încă alimentaţi de radicalismul epocii. Susţinătorii feminismului, ai teoriilor „queer"[1] şi ai scriitorilor de culoare cîştigaseră teren în primul deceniu, deşi doar un vag sentiment al represiunii se înscria în arsenalul lor limitat. Ceea ce le lipsea era fundamentul filozofic, resortul pe care l-ar fi oferit existenţa unui *logos* propriu. Sosirea curentului deconstructivist[2] din Franţa le-a furnizat acea filozofie.

Generaţia universitarilor din acea vreme atrăgea atenţia celor din generaţia anterioară că principiile pe care se bazaseră erau total greşite. În acest caz, revolta era îndreptată împotriva „noilor critici"[3] – numiţi astfel chiar şi acum, la

[1] Teoria queer (*Queer theory*) este o teorie filozofică şi critică provenind din al treilea val feminist şi din studiile gay şi lesbiene (sursa: www.wikipedia.ro), n. trad.

[2] „Jacques Derrida, în *Scriitura şi diferenţa* (Ed. Univers, 1998), identifică trei surse ale teoriei sale: 1) înlocuirea conceptelor de metafizică, fiinţă şi adevăr, prin filosofia lui Nietzsche, cu cele de joc, interpretare şi semn; 2) sfîrşitul conceptului de conştiinţă de sine, de prezenţă la sine, de subiect conştient, prin psihanaliză; 3) sfîrşitul onto-teologiei, metafizicii (determinarea fiinţei ca prezenţă), prin gîndirea lui Heidegger" (Lorena Armulescu, *Specificul deconstrucţiei*, http://www.revistanorii.com/Nr7.html) (n. trad.).

[3] Noua critică (reprezentanţi: F. R. Leavis, Robert Penn Warren, T. S. Eliot, William Empson, Cleanth Brooks etc.) a predominat în lite-

zeci de ani de la lansarea lor. *Noii critici* erau preocupaţi de găsirea semnificaţiei textelor fără a lua în considerare elementele extratextuale, ca, de pildă, intenţia autorului; acest proces de interpretare avea drept principiu călăuzitor ideea că „textul este totul".

Noua generaţie de critici şi-a propus răsturnarea acestui principiu. În locul afirmaţiei „textul este totul", ei au proclamat că „totul este text"[4] şi au început să analizeze orice

ratura americană şi engleză între anii 1920 şi 1960. Metoda de abordare are la bază conceptul de „close reading", presupunînd o analiză (estetică, stilistică) riguroasă, amănunţită aplicată textului literar, atenţia acordată elementelor formale (elemente lingvistice, prozodie, figuri stilistice, intrigă, simboluri, motive literare, paradox, antiteză etc.). Propunînd o modalitate critică obiectivă, noii critici nu iau în considerare elementele extratextuale (biografie, intenţia autorului, efectul asupra cititorului, context istoric şi cultural). Ei înţeleg opera ca unitate organică şi autonomă, un sistem coerent, bazat pe structuri stabile, universale. Opunîndu-se noilor critici, deconstructiviştii resping structura (care are la bază principiul coerenţei), pledează pentru desfiinţarea logocentrismului ce presupune „determinarea sensului fiinţei ca prezenţă": substanţa este negată (ceea ce implică anularea tradiţiei, a moştenirii, a sensului originar), este înlocuită cu relaţia, lumea deconstructiviştilor nu constituie o lume „dată", ea nu „este", ci „se face" continuu („lumea lui Derrida este lumea unei perpetue deveniri, a unei perpetue «puneri în relaţie», fără puncte originare şi fără momente finale" – Ioana Em. Petrescu, *Modernism/Postmodernism*, Ed. Casa Cărţii de Ştiinţă, 2003, p. 40). Ei opun structurii „ţesătura textuală continuă" – textul fiind „reţea", „ţesătură", „urzeală", „textură", avînd un caracter pur relaţional (Ioana Em. Petrescu, *ibidem*, pp. 46-47); prin accentuarea aspectelor marginale, contradictorii, ambigue, prin încercarea neîncetată de a scoate în evidenţă, supralicitînd şi adîncind incoerenţele insolubile, răsturnările, dezarticulările, fragmentările, se neagă existenţa unor structuri stabile, universale. Nu există nimic natural, dat, este anulată valoarea de adevăr, posibilitatea vreunui sens obiectiv sau a referentului extratextual. Este respinsă nu numai coerenţa internă a operei, ci şi autonomia ei: textul nu este autonom, ci contaminat mereu de alte texte, nu există decît printr-o perpetuă „punere în relaţie" cu alte interpretări, discursuri, puncte de vedere (n. trad.).

[4] „Totul este text" se traduce prin ideea că „nu există fapte, doar interpretări" (Nietzsche), realitatea neexistînd decît ca un „construct" cultural, ea este o „urmă textualizată"; oamenii nu mai sînt „realităţi

lucru în raport cu opera literară. În cazul unei poezii care includea un personaj feminin, criticii supuneau analizei legătura poetului cu mama, soția, sora sa și așa mai departe, străduindu-se să ofere, în acest mod, o interpretare operei. Această metodă de a folosi datele biografice pentru a căpăta o nouă înțelegere asupra operei ar putea avea (și deseori a avut) efecte pozitive. Totuși, aceste noi interpretări nu constituiau încercări de a discerne adevăratul sens al unei opere (așa cum izbutiseră *noii critici*) sau de a dezvălui măcar intenția autorului (ca în interpretările tradiționale). Criticii din această nouă generație au devenit, în schimb, primii academicieni care au profesat ceea ce este cunoscut în sferele literare drept „criticismul cultural". Ei s-au străduit să înțeleagă literatura din perspectivă feministă sau din perspectiva homosexualilor sau a minorităților radicale. Scopul lor nu era acela de a descoperi sensul – erau mult prea influențați de relativiști pentru asta – ci de a depista elemente sexiste, rasiste sau „homofobe" în operele autorilor de sex masculin, europeni și heterosexuali.

încarnate", ci „entități indirecte" (Ovidiu Hurduzeu), textualizate; subiectul este un „efect de limbaj", conștientul, un efect al „urmei". Prin impunerea totalitară a *textului*, deconstructiviștii proclamă abolirea definitivă a *logosului* (purtătorul unor sensuri inteligibile, durabile, coerente); astfel, formația acestori apostoli ai non-gîndirii „nu are din principiu nici o legătură cu silogismul, inteligibilul și realul, ci tocmai cu metafora și ficțiunea" (Vlad Mureșan, *Dialog fără logos*, www.idei-indialog.ro), ei găsind, prin urmare, în literatură cel mai prielnic teren pentru dezvoltarea teoriei lor. Deconstructivismul a dus la alterarea literaturii, aceasta fiind supusă relativității critice care a negat „esența însăși a literaturii: un limbaj viu, «încarnat», prin care «metafizicul» țîșnește din solul experienței noastre concrete de muritori căutători ai Adevărului" (Ovidiu Hurduzeu, *Inconfortul intelectualilor confortabili*, în *A treia forță: România profundă*, Ed. Logos, 2008). Dar, din moment ce critica literară nu mai recunoaște că „ordinea adevărului este cea pe care se construiește literatura însăși", judecățile sale de valoare „se sprijină pe o coloană absentă", rămîn la nivelul unor „opinii personale incoerente" sau al „schemelor abstracte" (Ovidiu Hurduzeu) (n. trad.).

Teoria derridiană a deconstrucţiei a devenit o unealtă pentru criticii culturali. Într-o formulare simplă, deconstrucţia constituie o şcoală de gîndire potrivit căreia cuvintele nu au sens. În schimb, ele sînt „urme" ale sensului. Sensul unui cuvînt se dizolvă continuu, iar ceea ce ne rămîne e doar memoria, sau urma a ceea ce sensul era odată (Derrida foloseşte frecvent cuvîntul tăiat „urmă" – similar termenului „fiinţă" întîlnit la Heidegger – pentru a indica un sens care este simultan prezent şi în dizolvare).

O metaforă poate fi utilă pentru înţelegerea filozofiei de bază a deconstructivismului: dacă rostesc cuvîntul „stilou", vă veţi gîndi la acel obiect aflat în sertarul biroului. Dacă arunc stiloul în cineva, cuvîntul începe însă să-şi piardă înţelesul pozitiv de instrument de scris; în termeni deconstructivişti, semnificaţia originală a cuvîntului „stilou" se şterge astfel încît nu mai rămîne din ea decît o urmă. În schimb, cuvîntul „stilou" începe să fie asociat cu o armă, un proiectil, un mijloc de expresie (poate) a furiei. Dacă stiloul loveşte pe cineva, atunci cuvîntul va avea pentru acea persoană semnificaţia a ceva dureros, a unei jigniri personale, implicînd imboldul de a întoarce lovitura şi aşa mai departe. Aceste sensuri se dezvoltă şi se schimbă permanent, întrucît mintea umană este angajată într-un proces necontenit de interpretare şi reinterpretare. Din această cauză – susţin deconstructiviştii – ea nu se fixează niciodată complet asupra sensului stabil al cuvîntului „stilou". Bazîndu-se pe aceste argumente lingvistice, deconstructiviştii conchid că, întrucît orice sens este supus atît de rapid dispersiei, nu putem comunica niciodată cu adevărat. Cuvintele nu mai au sens.

Cuvîntul postmodern în vogă „differance", alături de termenii „ştergere" şi „urmă"[5], a intrat în sfera educaţio-

[5] Derrida a preluat de la Freud conceptul de „urmă" (potrivit teoriei lui Freud, trăirea umană s-ar organiza pe baza unor „urme mnezice" – repre-

nală americană prin intermediul scrierilor lui Derrida. Prin îmbinarea noțiunilor (și a cuvintelor în limba franceză)

---

zentări ale unor traume trecute care nu sînt niciodată pe deplin conștientizate și a căror reactualizare în memorie este mereu amînată, dar care condiționează întregul „aparat" psihic al omului – și nu a „prezenței", a actelor de conștiință, a rațiunii; astfel, pentru Freud, conștiința este un „efect" al urmei); scrierea se compune din diferențe, nu din termeni pozitivi, absența originii, a sensului, a centrului fiind „diferanța" – „spațiul gol, variabilă căreia i se pot acorda sensuri independent de constrîngerile pe care i le-ar impune prezența originii" (Lorena Armulescu, *Specificul deconstrucției*, http://www.revistanorii.com/Nr7.html), „urma" devenind „centrul" scrierii, care, așadar, „nu poate fi gîndit sub forma unei ființări-prezente (...), ci ca o funcție, un soi de ne-loc în care au loc nesfîrșite înlocuiri de semne" (Derrida, *Scriitura și diferența*, Ed. Univers, 1998, p. 377); prin urmare, scrierea nu mai are la bază un înțeles stabil (dat de structura semnificat-semnificant), înțelesul se amînă la nesfîrșit (determinantă fiind doar diferența dintre semnificanți). *Diferanța* este „gîndită" ca „non-ființă", ca existență absentă (Lorena Armulescu), joc ce „produce" neîncetat diferențe – forme contingente, temporare, spectrale, „identități" aflate mereu „sub ștergere". Pe urmele lui Freud, Derrida va proclama că „Trebuie gîndită viața ca urmă înainte de a determina ființa ca prezență".

În fond, ce este diferența lui Derrida? Este diferența fără identitate, între termenii care diferă neexistînd propriu-zis nici un fel de tensiune, nici atracție, nici respingere, atîta timp cît nu au origine, referență. Ea nu mai are nimic comun cu „diferența ca diferență" a lui Hegel: „Dacă diferența lui Derrida este *unilaterala pură diferență* care emană (diferă) diferențe, diferența ca diferență este, la Hegel, tocmai *puterea identității concrete*" (Vlad Mureșan, *Schizofrenia diferenței*, *Verso*, nr. 28-29, decembrie 2007, nr. 30, ianuarie 2008). Conform „logicii" postmoderne (suprimatoare a *logosului*), subiectul nu ar fi niciodată el însuși, o ființă individuală unică, ci o alcătuire incoerentă de mai multe euri ascunse „în ficțiunea unui singur Eu" (Vlad Mureșan).

Deconstructivismul a constituit principiul călăuzitor al adepților relativismului cultural (multiculturaliștii). Potrivit acestora, „culturile nu pot fi superioare sau inferioare, ele sînt doar DIFERITE..." Multiculturaliștii „sînt departe de o înțelegere profundă a noțiunii de cultură și diversitate culturală (...). Cultura este gîndită în termenii rasei, orientării sexuale și apartenenței etnice". Ei trec sub tăcere „caracterul național sau universal al culturii, diferența de esență între culturi și subculturi etnice". Individualismul occidental „nu aderă organic la ființa umană. Acest «individ liber», ca și omul de grup, omul multiculturalist postmodern, este o construcție artificială" (Ovidiu Hurduzeu, *Sclavii fericiți. Lumea văzută din Silicon Valley*, Ed. Timpul, 2005, pp. 214-215) (n. trad.).

„deferment" şi „difference", Derrida a creat acest cuvînt („differance") pentru a desemna necontenita amînare a sensului. Filozoful susţine că „differance" este motivul pentru care cuvintele nu pot avea sens; neîncetat, mintea percepe lucrurile în moduri diferite, astfel, sensul original îşi pierde valoarea sa de sens *propriu*, devenind o simplă ~~urmă~~.

În ultimă analiză, această metodă este insuficientă pentru criticii culturali de astăzi; ei au nevoie de cuvinte care să poarte anumite semnificaţii, astfel încît să se poată referi la operele artistice pentru a deplînge modul cum acestea ilustrează şi exemplifică represiunea culturilor minoritare. Dar, pe lîngă filozofia ei generală, deconstrucţia a oferit ceva şi mai important. A oferit tehnicile menite să „demonstreze" felul cum limba în întregul ei se deconstruieşte pe sine.

Deconstructiviştii s-au specializat în „deconstruirea" operelor literare, deşi susţin cu fermitate că operele se deconstruiesc singure, iar criticul doar ilustrează modul cum se produce aceasta. În linii mari, aceste tehnici de deconstrucţie presupun înlăturarea sensului evident al operei literare – sensul „tradiţional" – şi efortul de a demonstra modalitatea prin care opera însăşi contestă acest sens tradiţional[6]. De exemplu, analizînd o poezie de dragoste, ei îi vor deconstrui limbajul pînă cînd vor găsi aspecte care să nege sensul de iubire care stă la baza acesteia. Sonetul poetei Elizabeth Barrett Browning *How Do I Love Thee?*

[6] Deconstructiviştii susţin ideea că scrierea, fiind „anti-logocentrică", ar semnifica diferit de autor: „Platon, în *Phoedrus*, acuză scrierea că instaurează confuzie comunicativă, cîtă vreme cuvîntul-fiu e separat de «tată», de locul şi momentul în-fiinţării sale. Derrida vede însă un defect în contactul direct dintre cuvîntul-fiu şi autorul-tată", contact care ar fi impus, în concepţia sa, „primatul (poate) nemeritat al unor centre: *eidos*, *arche*, *telos*, materie, elan vital etc."; ca modalitate de anulare a logocentrismului, el instituie „gramatologia, care renunţă la privilegierea scrierii în dauna vorbirii şi admite că «partea vătămată» depinde de un sistem de mărci diferenţiale..." (Bogdan S. Pîrvu, *Dicţionar de genetică literară*, Ed. Institutul European, 2005 p. 56) (n. trad.).

Let Me Count The Ways se încheie cu versul: „Mai mult te voi iubi în moarte". Dibacii deconstructivişti ar alătura acestui vers cuvintele din prima parte a poemului: „...cînd, ascuns vederii, sufletul tinde/ spre marginea fiinţei şi graţia divină", pentru a deduce de aici ideea că poeta vizează de fapt moartea fiinţei iubite. „De ce aspiră poeta spre marginea fiinţei?" – se întreabă criticul – „În mod cert, ea nu-şi doreşte să rămînă înăuntrul sau înaintea fiinţei, ci mai degrabă undeva la suprafaţa ei." Deconstructiviştii pun această disparitate[7] aparentă pe seama problemei limbii, a diferanţei, conchizînd imediat că poemul – ca orice alt limbaj – nu are sens[8].

Criticii culturali au adoptat fără întîrziere această şcoală de gîndire, imediat ce i-au înţeles puterea: au descoperit astfel o metodă de atac împotriva interpretărilor tradiţionale ale operelor literare. S-au servit de deconstrucţie pentru a înlătura semnificaţia tradiţională şi a o înlocui cu

[7] Disparitatea rezultă, aşadar, din anularea semnificatului: deconstructiviştii desfiinţează structura internă a semnului (semnificat-semnificant), pentru a acredita ideea că sensul ar fi determinat doar de relaţia şi diferenţa dintre semne, însă „refuzul unei «metafizici a prezenţei» (baza oricărei semantici, care produce sens numai articulînd semnificantul cu semnificatul) duce la imanenţa discursivă pură: orice exterioritate este înghiţită în pura idolatrie a limbajului" (Vlad Mureşan, *Habermas versus Derrida*, *Verso*, an III, nr. 32, 16-29 februarie, 2008) (n. trad.).

[8] Iată noul chip al poeziei pe care îl instituie deconstructivismul, chip ce nu mai seamănă cu nimic, cu atît mai puţin celui uman: „Vei numi de acum încolo poem o anumită pasiune a mărcii singulare, semnătura care repetă dispersarea sa, de fiecare dată dincolo de *logos*, inumană, abia dacă domestică, nici apropriabilă în familia subiectului: un animal convertit, rulat în bulgăre, întors spre sine şi spre celălalt, un lucru de fapt, şi modest, discret, aproape de pămînt, umilitate pe care o *supranumeşti*, care te poartă astfel, în nume, dincolo de nume, un arici catahretic, cu toate săgeţile în afară, cînd acest orb fără vîrstă aude, dar nu vede venind moartea." (Jacques Derrida, *Points de suspension. Entretiens*, Galilée, Paris, 1992, p. 307, citat preluat din articolul *Note în orizontul întrebării Ce este poezia? (II)*, de Marius Ghica, Revista „Ramuri", nr. 12/2008) (n. trad.).

o *nouă* semnificaţie. *Corectitudinea politică* este această nouă semnificaţie care contaminează societatea noastră în prezent. De exemplu, după ce sensul tradiţional al poemului *How Do I Love Thee?* a fost subminat în maniera prezentată mai sus, un critic feminist ar putea declara – în absenţa unei interpretări stabile – că poemul vizează „în realitate" modul cum femeile din Anglia secolului al XIX-lea erau condiţionate să se socotească inferioare bărbaţilor.

De vreme ce, conform mantrei postmoderne, „totul este text", criticii culturali nu au ezitat să aplice metodele lor şi altor sfere, precum muzica, filmul, televiziunea şi la tot ce au mai întîlnit în cale. Au înţeles că pot văduvi toate fenomenele culturale de sensul lor stabil, că pot substitui valorile la nivelul oricărui grup doreau. De pildă, abordarea din perspectiva homosexualilor a putut anula adevărul Bibliei, reinterpretînd textele biblice ca fiind impregnate de ură homofobă. Adevărul lui Dumnezeu a fost desfiinţat şi o agendă politică aparţinînd omului a fost instituită[9].

[9] Această agendă politică are la bază legitimarea noii ideologii căreia Derrida îi face apologia: „Că vor sau nu, că ştiu sau nu, toţi oamenii de pe întreg pamîntul sînt astăzi, într-o anumită măsură, moştenitori ai lui Marx şi ai marxismului (...). Nu există nici un precedent al unui astfel de eveniment. În întreaga istorie a omenirii (...), un astfel de eveniment (să repetăm: acela al unui discurs de formă filozofico-ştiinţifică ce îşi propune să se rupă de mit, de religie şi de mistica naţionalistă), deci acest eveniment s-a legat, pentru prima oară şi în mod inseparabil, de nişte forme mondiale de organizare socială (un partid cu vocaţie universală, o mişcare muncitorească, respectiv o confederaţie de state). Toate acestea propunînd un nou concept de om, de societate, de economie, de naţiune – şi mai multe concepte privitoare la stat şi la dispariţia acestuia" (*Spectrele lui Marx*, Editura Polirom, 1999, pp. 143-144). Astfel, noii ideologi (continuatori ai lui Marx) îşi vor edifica demersurile stîngiste în primul rînd prin discreditarea şi negarea tradiţiei patriarhale, a creştinismului, a tradiţiei logocentrice întemeiate pe metafizica prezenţei, pentru a provoca dezagregarea, fragmentarea integrităţii şi a unicităţii fiinţei şi se vor sluji pentru aceasta de deconstrucţie ca de o unealtă perfectă. Ei vor căuta cu orice preţ impunerea unei ideologii (a unui alt „ism") în dauna persoanei, a omului, a naturii sale, negînd, în fapt, realitatea însăşi (n. trad.).

Scopul declarat al lui Derrida a fost să anihileze ceea ce el a numit „semnificatul transcendental"[10]. Modelele lingvistice standard operează pornind de la perechea semnificant-semnificat. Semnificantul este cuvîntul, iar semnificatul, conţinutul pe care îl reprezintă cuvîntul. Cînd intervine „differance", semnificatul este continuu amînat pînă cînd trece în sfera metafizicului. Sensul ultim la care ajunge orice cuvînt este Dumnezeu – sensul suprem al gîndirii tradiţionale occidentale. „Semnificatul transcendental" pe care Derrida caută să îl suprime din sine şi din lumea occidentală este, în fapt, reprezentat de Dumnezeu. Credinţa în Dumnezeu este etichetată drept un produs al gîndirii occidentale deficiente, iar Derrida pretinde, în manieră veritabil nietzscheană, că Dumnezeu este un construct al limbii şi nu viceversa.

După cum era de aşteptat, Derrida a devenit repede favoritul instituţiilor universitare americane. A ţinut prelegeri la universităţi de-a lungul coastei estice şi a ajuns să-i placă acea regiune a Americii. În curînd, America i-a întors simpatia acordîndu-i un post în cadrul Departamentului de engleză al Universităţii Yale. Yale a început apoi să atragă alţi deconstructivişti şi postmodernişti, printre care J. Hillis Miller, Geoffrey Hartman şi alţii. Paul de Man, un alt european, a sosit în America pentru a profesa teoria deconstrucţiei.

[10] Prin eliminarea semnificatului transcendental (afirmînd textualismul şi absenţa în defavoarea logocentrismului şi a metafizicii prezenţei), Derrida va postula că „nu există nimic în afara textului", semnificatul descinzînd numai din interiorul textelor, prin amînare, prin „diferanţă". Astfel, referenţa postmodernă este indisolubil legată de text, fiind o referenţă multiplă. Linda Hutcheon, în *Poetica Postmodernismului*, Ed. Univers, 2002, în capitolul *Problema referenţei*, analizează mai mutle tipuri de referenţă: intratextuală, intertextuală, extratextuală textualizată, autoreferenţa, hermeneutica. Prin acest pluralism referenţial ca „produs" sau „construct" niciodată sigur, niciodată stabil, al textelor, este, aşadar, negată existenţa vreunui dat natural, a vreunui centru stabil, din afara textelor, care să se sustragă relativităţii lor inerente (n. trad.).

O altă cauză pentru care deconstructiviştii s-au străduit atît de avid să elimine sensul din limbă provine din biografia lui Paul de Man. În Belgia dinaintea celui de-Al Doilea Război Mondial, de Man a lucrat pentru o publicaţie explicit pronazistă. Detractorii săi susţin că demersul excluderii sensului din limbă a constituit pentru acesta o metodă excelentă prin care să-şi renege scrierile pronaziste.

Criticii culturali au folosit deconstrucţia ca un intrument de transformare a literaturii, filozofiei şi culturii în nonsens. De exemplu, în propriile scrieri, pentru a rămîne fidel filozofiei sale, Derrida eludează toate formele verbului „a fi". În termeni deconstructivişti, verbul „a fi" implică un sens; aşadar, el nu poate exista. În consecinţă, Derrida revine asupra propriului text şi, tăind toate formele verbului „a fi", îl transformă într-o scriitură complet ininteligibilă. Demarînd atacul asupra structurii duale semnificat-semnificant, Derrida scrie: „Semnul ~~este~~ acel impropriu numit ~~lucru~~, singurul, care se sustrage întrebării fondatoare a filozofiei: „Ce este...?". Atunci cînd Derrida încearcă să îşi comunice ideile referitoare la modelele lingvistice tradiţionale, este forţat de propria sa filozofie să şteargă tocmai cuvintele care îi permit să comunice.

Dacă ar fi urmat logica propriilor teorii, Derrida ar fi descoperit că însuşi faptul de a-şi transmite propriile idei prin scris sau verbal este imposibil. Dacă teoriile deconstructiviste ar avea măcar o slabă acurateţe, atunci orice comunicare verbală – şi, prin extensie, orice alte forme de comunicare – ar fi cu neputinţă.

Adoptarea teoriei deconstrucţiei duce nu doar la compromiterea logicii filozofice, dar face efectiv imposibilă şi scrierea literaturii. Din moment ce cuvintele nu înseamnă nimic, ele se reduc doar la sunete. Este adevărat că Lewis Carroll a creat un bine-cunoscut poem utilizînd cuvinte fără sens, dar avînd o sonoritate plăcută, totuşi, cît de multe versuri de genul „jabberwocky" pot fi inventate

înainte de a atinge pragul saturației? (Unii ar susține că am atins deja acest prag.)

Pe măsură ce departamentele de literatură „progresează", se adîncește și falia dintre cei care produc literatură și cei care o analizează și o predau în universități. Dacă Samuel Taylor Coleridge, T.S. Eliot și o întreagă clasă de mari autori erau oameni de o solidă cultură, se pare că educația literară căpătată într-o universitate americană zădărnicește, în fond, abilitatea cuiva de a scrie bine. Pe măsură ce își însușesc filozofia deconstrucției, profesorii de literatură pierd aptitudinea de a scrie frumos, sensul fiind indispensabil în realizarea unei scrieri frumoase. Ca o consecință, s-a produs o separație la nivelul departamentelor de engleză între programele de master în arte frumoase și cele de doctorat – astfel încît au ajuns să se constituie în facultăți distincte. Cea mai mare speranță a Americii de astăzi în privința unei literaturi de valoare nu vine de la mediile universitare, ci de la scriitorii amatori (...). Inteligheția americană a dat uitării propria literatură, în graba de a-și promova politica.

Există deja o atitudine de contestare a deconstructivismului. Așa cum generația de critici care în prezent este în plin avînt i-a considerat perimați pe *noii critici*, la fel studenții de acum privesc deconstrucția ca pe un fapt demodat. Derrida a ținut prelegeri pînă la moartea sa, dar, asemeni predecesorilor lor, actualii studenți ai departamentelor de literatură încep să se ridice împotriva vechii generații pe motiv că principiile promovate de ea sînt cu totul greșite. O cauză importantă a acestei atitudini de contestare o constituie dificultatea survenită în comunicarea ideilor deconstructiviste (aici a fost oferită doar o schiță, nu metodele efective ale deconstrucției aplicate unei opere literare). (...) Studenților le lipsește răbdarea de a pătrunde în sintaxa aproape ininteligibilă a semioticianului și a-i descifra terminologia.

Din nefericire, asta nu i-a oprit pe criticii culturali de la demersul lor de a iniția noua generație în doctrina feminis-

mului, în cea a filozofiei marxiste şi în aşa-numita „teorie queer". Necesitatea studierii unor autori precum Shakespeare, Milton, Chaucer sau a altor scriitori albi de modă veche este înlocuită cu opţiunea de a urma studii în „Rolul femeilor în Epoca Renaşterii" (un pretext pentru lamentaţia împotriva elementelor sexiste ale trecutului) sau în „Biblia ca literatură" (curs conceput pentru a discredita Biblia, ca fiind o operă fictivă ingenios elaborată, în locul adevărului lui Dumnezeu).

Deconstructivismul a avut succes în demersul său de a desfiinţa sensurile tradiţionale ale textelor. Rămîne să vedem ce va urma. Există însă semne că influenţa acestui curent este în descreştere. Vedem deja piesele lui Shakespeare readuse la viaţă în cinema; „Mult zgomot pentru nimic", „Hamlet", „Romeo şi Julieta" – toate adaptate pentru ecran – au fost mult timp abandonate de Academia Americană în favoarea unor opere inferioare. Romanele scriitoarei Jane Austen, elogiate, odată, de intelectualitate ca opere inedite ale unei scriitoare, sînt desconsiderate acum în universităţi ca fiind prea conservatoare, din pricina temelor despre iubire şi căsătorie. Cultura populară, într-un moment de inspiraţie, a înţeles valoarea acestora şi le-a reînsufleţit în adaptări cinematografice.

Însă sfîrşitul definitiv al deconstrucţiei va avea loc cînd următoarea generaţie de critici literari va înţelege că esenţa interpretării – a citi, a gîndi, a analiza – se află în contradicţie cu scopurile filozofice ale deconstrucţiei. Cel care poate salva, la drept vorbind, intelectualitatea este omul firesc, călăuzit de al său bun-simţ. După cum proclamă bunul-simţ, cuvintele au cu adevărat sens, iar dacă deconstrucţia susţine contrariul, va fi exilată la marginile societăţii. Din păcate, efectele ei vor persista, întrucît a conferit criticismului cultural un sens al validităţii şi a stabilit o piaţă de desfacere pentru această ideologie.

Deconstructiviştii îşi abandonează deja enclavele la Yale, întrucît şcoala lor de gîndire este pusă în umbră de noii

ideologi, mai în vogă, mai simpli şi mai mărginiţi. Aceştia sînt adepţii feminismului, ai noului marxism şi ai teoriilor queer – şi nici unul nu are de gînd să renunţe uşor la poziţiile cîştigate. Ei au început, în schimb, să recruteze şi să pregătească noi absolvenţi care să vină în locul lor. Înscrierile la studii pentru obţinerea de diplome şi grade universitare sînt mai numeroase ca oricînd, întrucît aceşti „radicali" activează în instituţiile universitare pentru a determina viitoarea generaţie să perpetueze cu sfinţenie ideologia lor în sistemul universitar american.

Feminismul radical şi corectitudinea politică

DE
DR. GERALD L. ATKINSON

Traducere şi note de
IRINA BAZON

Probabil că nici un aspect al *corectitudinii politice* nu iese mai pregnant în evidenţă în viaţa de astăzi a Americii ca ideologia feministă. Se bazează feminismul, asemeni celorlalte componente ale *corectitudinii politice*, pe marxismul cultural importat din Germania în anii '30? Deşi, în America, istoria feminismului se întinde pe o perioadă mai lungă de 60 de ani, avîntul pe care l-a luat în ultimele decenii a fost pus în strînsă legătură cu revoluţia socială în extindere condusă de marxiştii culturali.

În ce zone putem observa prevalenţa feminismului radical? La televizor, unde aproape toate filmele de succes au în centru o femeie ca „personaj-vedetă", iar subiectul şi personajele pun în evidenţă inferioritatea bărbaţilor şi superioritatea femeilor. În armată, unde extinderea oportunităţilor pentru femei, astfel încît acestea să poată ajunge chiar în poziţii de luptă, este însoţită de introducerea unor duble standarde şi, ulterior, a unor standarde reduse, precum şi de o diminuare a numărului de tineri înrolaţi, în timp ce „războinicii" din forţele militare pleacă în masă. În cîmpul muncii, în cazul preferinţelor şi practicilor, validate

de guvern, care favorizează femeile, fiind folosite acuzaţiile de „hărţuire sexuală" pentru a-i determina pe bărbaţi să se conformeze regulilor *corecte politic*. În universităţi, unde studiile de gen proliferează, iar principiul „acţiunii afirmative" se aplică la concursurile de admitere şi angajare. Îl întîlnim în alte zone ale pieţei muncii, în sfera publică şi în cea privată, unde se acordă un timp şi o atenţie fără precedent cursurilor de formare pentru dobîndirea unui comportament tolerant [*„sensitivity training"*], pe lîngă promovarea acţiunii afirmative. Este implementat în şcolile publice, unde „cunoaşterea de sine" şi „respectul de sine" sînt promovate din ce în ce mai intens, în timp ce învăţămîntul universitar decade. Şi, din nefericire, vedem cum, invocînd „dreptul femeii de a alege", mulţi americani, inclusiv dintre persoanele care se află în poziţii de răspundere în sfera dreptului public şi în cea culturală, cred că „este un lucru normal" să fie permisă uciderea celor mai neajutoraţi dintre noi.

Deşi tema acestui eseu o constituie faptul că mişcarea feministă radicală este îmbrăţişată de actuala ideologie a *corectitudinii politice*, derivată din marxismul cultural, feminismul în sine are rădăcini mai vechi. Feminismul a luat naştere în America, în anii 1830, în cadrul generaţiei care cunoştea prima etapă a revoluţiei industriale. Femeile, care timp de secole s-au confruntat cu greutăţile unei vieţi agrare, au ajuns să aparţină nobilimii din clasa de mijloc şi să dispună de mai mult timp şi energie, ceea ce le-a permis să scrie articole de ziar şi romane pentru „surorile" lor. Primele etape ale feminizării culturii americane începuseră[1].

Aceste feministe, radicale în vremea lor, au devenit nucleul mişcării transcendentaliştilor idealişti, printre care se numărau Ralph Waldo Emerson, Henry David Thoreau

[1] Ann Douglas, *The Feminization of American Culture* [„Feminizarea culturii americane"], Alfred A. Knopf, 1977.

şi mulţi pastori unitarieni radicali din epoca respectivă. Ei erau, de asemenea, abolişionişti, preocupaţi de abolirea sclaviei, precum şi de anihilarea culturii Sudului. Stimulaţi de retorica scriitoarelor Harriet Beecher Stowe (autoarea romanului *Coliba Unchiului Tom*), Julia Ward Howe (autoarea versurilor din „Imnul de bătălie al Republicii") şi Margaret Fuller (prima editorialistă feministă radicală), bărbaţii şi femeile din această generaţie care adera la transcendentalismul idealist au împins ţara noastră într-un război civil.

Cine erau aceşti idealişti transcendentalişti şi de ce ar trebui oare să ne reamintim de ei astăzi? Aceştia au fost precursorii generaţiei idealiste a „boomerilor"[2] de astăzi. Deşi nu putem identifica o legătură directă între transcendentalişti şi boomerii de astăzi, caracteristicile lor sînt foarte similare. Putem să ne dăm seama în ce direcţie ne conduc boomerii care formează elita actuală dacă trecem în revistă istoria transcendentalismului şi principiile de la baza acestei mişcări.

Transcendentaliştii au pledat pentru abolirea sclaviei, drepturile femeilor, cumpătare, pacifism (dar nu şi în cazul luptei împotriva sclaviei) şi pentru alte cauze pe care le regăsim astăzi în cultura pop aparţinînd curentului New Age. De la aceste cauze s-a ajuns la spiritism (vorbirea cu morţii), misticism oriental şi frenologie (cunoaşterea personalităţii cuiva prin analizarea conformaţiei craniului). Aceste preocupări s-ar încadra de minune în mişcarea New Age de astăzi. Luther George Williams subliniază, referindu-se la organizaţiile de femei şi la mişcarea pentru drepturile civile:

„Sclavii eliberaţi au obţinut dreptul la vot numai după adoptarea amendamentelor al 13-lea, al 14-lea şi al 15-lea (ratificat în 1870), dar femeile nu au avut acelaşi succes. Ele

[2] Baby Boomer, generaţia celor născuţi în timpul exploziei demografice din perioada 1946-1964 (n. tr.).

nu au primit dreptul la vot decît după adoptarea amendamentului al 19-lea, în 1920. Totuşi, victoriile politice substanţiale pe care aceste grupuri le-au înregistrat (în perioada Războiului Civil) au consolidat cooperarea dintre ele. Astăzi, organizaţiile lor politice domină fiecare aspect al societăţii, politicii şi educaţiei din America, inclusiv sfera armatei."[3]

Într-adevăr, se poate observa o paralelă politică între asaltul feminismului radical asupra institutelor VMI[4] şi The Citadel[5] şi activismul transcendentaliştilor din perioada Războiului Civil. Acest atac desfăşurat astăzi constituie, în parte, o continuare a eforturilor depuse pe parcursul unui secol de a distruge cultura Sudului. Spre deosebire de feminismul radical din prezent, feminismul social din anii 1890 şi de la începutul secolului XX avea un caracter mai puţin totalitar. Adepţii lor militau pentru dreptul la vot al femeilor, dar şi pentru întărirea familiei.

Astăzi, feminizarea culturii americane, proces care a cunoscut o accelerare începînd cu anii 1960, continuă să se extindă. Feminiştii radicali cer ca femeilor să li se permită să poată „alege" intrarea în infanterie, în artilerie, în cadrul forţelor speciale sau ocuparea funcţiei de inginer militar în armată şi marină. Aceste solicitări vin în urma intensificării procesului de feminizare a Aviaţiei navale, Forţelor Aeriene şi Armate ale SUA începînd cu 1993.

Feminizarea politicii americane a fost promovată la alegerile prezidenţiale din 1996, cînd partidele au creat prezentări „feminizate" ale candidaţilor, concepînd discursuri sentimentale, emoţionale, de genul celor ale lui

[3] Luther George Williams, *A Place for Theodore: The Murder of Dr. Theodore Parkman* [„Un loc pentru Theodore: Uciderea Dr. Theodore Parkman"], Holly Two Leaves, 1977, p. 161.

[4] Virginia Military Institute, cea mai veche instituţie de învăţămînt superior militar, finanţată de stat, din SUA (n. tr.).

[5] The Citadel, institut militar de învăţămînt superior din Carolina de Sud (n. tr.).

Oprah Winfrey, şi clipuri video sentimentale cu candidaţii la preşedinţie. Ambii candidaţi au fost portretizaţi drept nişte fiinţe sensibile, blînde, conduse de emoţii, conectate suficient de puternic la sentimentele lor, astfel încît toate femeile din America să se simtă „confortabil" sub conducerea lor[6]. Mizînd pe voturile a 60 de milioane de femei, ambele partide au încercat să intre în graţiile componentei „feminine" a Americii[7].

Fără îndoială că, în *mass-media*, se promovează o imagine a „bărbatului de astăzi" ca fiind cea a unui tip emoţional, care se conformează agendei feministe radicale. El este un produs principal al Hollywoodului, e nelipsit din sitcomurile şi filmele de la televizor, imaginea lui e promovată de analiştii politici invitaţi la talk show-uri[8]. Feminizarea a devenit un fenomen atît de evident, încît ziarele şi revistele scriu despre asta. De exemplu, revistele *Washington Times* şi *National Review* ne spun că „în spatele promovării fervente a «chestiunilor bărbăteşti» în revistele de astăzi dedicate bărbaţilor, se ascunde o criză de încredere. Ce înseamnă să fii bărbat în anii '90?" Se constată că revistele din vremea noastră dedicate bărbaţilor (*Esquire, GQ, Men's Health, Men's Fitness, Men's Journal, Details, Maxim, Men's Perspective*) „se adresează unui nou tip de bărbat, feminizat (...)"[9] Cîteva exemple? Modul cum se raportau

[6] Irving Kristol, „The Feminization of the Democrats" [„Feminizarea democraţilor"], în *The Wall Street Journal*, 9 septembrie 1996. Kristol a relatat că 50% dintre delegaţii de la Convenţia Democrată au fost femei. Femeile au fost descrise ca tinzînd să fie mai sentimentale, mai înclinate să evite riscurile, mai puţin competitive decît bărbaţii şi, de asemenea, mai permisive şi mai puţin critice.

[7] Anita Blair, Independent Women's Forum [Forumul Femeilor Independente], „Mitchells in the Morning", NET-TV, 5 decembrie 1996.

[8] Christopher Cladwell, „The Feminization of America" [„Feminizarea Americii"], în *Weekly Standard*, 23 decembrie 1996.

[9] Culture, et Cetera. „Sissifaction", în *The Washington Times*, 17 octombrie 1997.

altădată bărbaţii la înfăţişarea lor exterioară nu mai este actual. Dacă ne mai amintim, grija părinţilor noştri faţă de menţinerea unui aspect fizic plăcut se limita, în general, la bărbierit şi punerea unei cravate. Potrivit lui Lowry:

„Este greu să ni-i imaginăm fiind interesaţi de articole de genul «Un abdomen plat pentru plajă» (*Verge*) sau de cele trei parfumuri bărbăteşti noi, potrivite pentru sezonul de toamna (*GQ*), sau chiar de un articol cu titlul «Noul costum la modă în toamna aceasta» (*Esquire*). Dar, undeva pe parcurs, bărbaţii au devenit mai puţin preocupaţi de a fi puternici şi sobri şi mai interesaţi să fie atrăgători"[10].

Într-adevăr, procesul feminizării culturii americane este aproape încheiat. Iar ultimul bastion al dominaţiei masculine, armata SUA, se află sub asalt.

Dacă acest curent al „feminizării" ar fi stimulat numai de feminiştii radicali care urmăresc să răstoarne o ierarhie percepută ca fiind dominată de bărbaţi, ar exista o speranţă mai mare că ciclurile istorice vor conduce către o reconciliere durabilă între bărbaţi şi femei în America. Dar interesele din spatele acestei mişcări ţintesc dincolo de acest obiectiv şi nu vor fi satisfăcute de vreo reconciliere. Feminiştii radicali au îmbrăţişat şi au fost atraşi în mişcarea mai amplă şi cu implicaţii mai adînci a marxismului cultural. Pentru marxiştii devotaţi, strategia este de a ataca ori de cîte ori o divergenţă aparentă va da naştere unui număr de persoane „asuprite", viitori potenţiali alegători – în acest caz, femeile, care reprezintă cea mai mare parte din electorat. Marxiştii culturali, bărbaţi şi femei, exploatează la maximum această situaţie, iar teoria dezvoltată de Şcoala de la Frankfurt le oferă ideologia necesară.

Teoriile Şcolii de la Frankfurt susţin că personalitatea autoritară este un produs al familiei patriarhale. Există o asociere directă între această teorie şi cartea lui Engels

[10] Rich Lowry, „Ab nauseam", în *National Review*, 13 octombrie 1997.

Originile familiei, a proprietății private și a statului, care promovează matriarhatul. Mai mult, Karl Marx a fost cel care a scris, în *Manifestul comunist*, despre ideea radicală a unei „comunități a femeilor". În plus, în 1845, în *Ideologia germană*, a criticat concepția că familia constituie unitatea de bază a societății.

Conceptul de „personalitate autoritară" nu trebuie interpretat, în primul rînd, ca o țintă în războiul împotriva prejudecăților. Este un ghid folosit în războiul psihologic împotriva bărbatului american, pentru a-l face pe acesta neinteresat să apere credințele și valorile tradiționale. Cu alte cuvinte, scopul a fost de a-l „castra". Fără îndoială, Institutul de Cercetări Sociale al Universității Frankfurt urmărea acest lucru, din moment ce a folosit termenul de „tehnici psihologice pentru schimbarea personalității".

Personalitatea autoritară, studiată în anii 1940 și 1950 de adepții americani ai Școlii de la Frankfurt, a pregătit terenul pentru desfășurarea unui astfel de război psihologic împotriva rolului bărbatului. Obiectivul a fost promovat de Herbert Marcuse și de alții, sub paravanul „eliberării femeilor" și în cadrul mișcării *noii stîngi*, în anii '60. Dovada că se intenționează ca tehnicile psihologice pentru schimbarea personalității să se concentreze în special pe „castrarea" bărbaților americani a fost oferită de Abraham Maslow, fondatorul „psihologiei umaniste, cea de-a treia forță" și promotor al tehnicilor psihoterapeutice în sălile de clasă ale școlilor publice[11]. El scria că „următorul pas în evoluția personală este transcenderea masculinității și a feminității către un tip general de umanitate"[12].

[11] A se vedea Pearl Evans, *Hidden Danger in the Classroom* [„Pericolul ascuns din clasă"], Small Helm Press, 1990. Autorii s-au dezis, între timp, de abordarea lor cu privire la experimentele din clasă, deși acestea continuă în școlile publice și în alte școli.

[12] Raymond Raehn, „The Roots of Affective Education in American Schools" [„Originile educației afective din școlile americane"], martie

Se pare că promotorii înfocaţi ai marxismului cultural ştiu exact ce vor să facă şi cum au de gînd să îşi pună în aplicare agenda. În fond, au reuşit deja să realizeze o parte importantă din obiectivele lor.

Cum s-au petrecut aceste transformări în universităţile americane? Gertrude Himmelfarb observă că ideile s-au strecurat în cursurile universitare tradiţionale aproape neobservate pînă cînd a fost prea tîrziu. Schimbarea s-a petrecut atît de discret că, atunci cînd au cercetat situaţia, au observat că postmodernistii le promovau ideile cu zel. „Erau învăluiţi de un val de subiecte la modă legate de multiculturalism, cum sînt feminismul radical, relativismul deconstruit ca istorie şi alte cursuri" care subminează continuitatea civilizaţiei occidentale[13]. Într-adevăr, acest val a avansat, inundînd totul, aşa cum au anticipat Antonio Gramsci şi reprezentanţii Şcolii de la Frankfurt – o revoluţie blîndă, căreia nu i s-a putut opune rezistenţă prin forţă.

Şcoala de la Frankfurt a stabilit etichetarea oponenţilor Revoluţiei culturale marxiste ca avînd o „personalitate autoritară". Potrivit datelor disponibile:

În 1944, a avut loc o reuniune a oamenilor de ştiinţă americani, organizîndu-se o conferinţă despre prejudecăţile religioase şi rasiale. În următorii cinci ani, o echipă a Şcolii de la Frankfurt, sub conducerea lui Max Horkheimer, a realizat profilul social şi psihologic detaliat al americanilor în cadrul unui proiect intitulat „Studii despre prejudecăţi". A rezultat o carte denumită *Personalitatea autoritară*, scrisă de Theodor Adorno et al., care rezumă unul dintre cele mai ample sondaje de opinie realizate în Statele Unite. Cartea a fost publicată în 1950 şi se încadrează, în toate privinţele, în

1995, pag. 17.

[13] Gertrude Himmelfarb, conferinţă pe tema „Reforma academică: surse interne", National Association of Scholars [Asociaţia Naţională a Oamenilor de Ştiinţă], a şasea Conferinţă Generală, 3-5 mai 1996.

linia principiilor originale ale teoriei critice. Fiind un document care confirmă sistemul ideologic al revoluţionarilor Şcolii de la Frankfurt, este, funciarmente, anti-Dumnezeu, anti-creştinism, anti-familie, anti-naţionalist, anti-patriotism, anti-conservator, anti-ereditate, anti-etnocentrism, anti-masculinitate, anti-tradiţie şi anti-moralitate.

Toate aceste aspecte sînt caracteristice teoriei critice[14].

„Marxismul cultural", aşa cum este el predicat în SUA de absolvenţii Şcolii de la Frankfurt, este implementat de elita formată din boomeri. Aceasta a teoretizat şi a răspîndit conceptele foarte populare şi distructive de „acţiune afirmativă", „multiculturalism" şi „diversitate". Nimeni nu poate evita aceşti termeni astăzi. Aceste concepte s-au dezvoltat, în timpul anilor 1940, ca urmare a studiilor despre antisemitism şi discriminare ale Institutului de Cercetări Sociale şi a infuziei sistematice a limbii cu termeni precum „discriminare", „drepturi civile", „drepturile femeilor" şi alte „drepturi ale minorităţilor" în cultura americană.

Potrivit lui Raehn: „Teoria critică, funcţionînd ca psihologie a maselor aplicată, a condus la deconstruirea genului în cultura americană. Ca o consecinţă a aplicării principiilor teoriei critice, distincţiile dintre masculinitate şi feminitate vor dispărea. Rolurile tradiţionale avute de mame şi de taţi trebuie anulate, astfel încît patriarhatul să se încheie. Copiii nu vor mai fi crescuţi potrivit genului lor biologic şi rolurilor asociate diferenţelor biologice dintre ei. Toate aceste aspecte reflectă scopul Şcolii de la Frankfurt, constînd în suprimarea familiei tradiţionale."[15]

Astfel, unul dintre principiile de bază ale teoriei critice a fost necesitatea de a distruge familia tradiţională. Corifeii Şcolii de la Frankfurt predicau:

[14] Raymond Raehn, *Critical Theory: A Special Research Report* [„Teoria critică: Un raport special de cercetare"], 1 aprilie 1996.
[15] *Ibid.*

„Chiar şi o abolire parţială a autorităţii parentale în familie ar trebui să sporească disponibilitatea unei generaţii viitoare de a accepta schimbarea socială."[16]

Cei care urmăresc transformarea culturii americane, aşa cum a fost gîndită de marxiştii culturali, ţintesc mai departe decît instituirea egalităţii între sexe. Agenda lor include „teoria matriarhală", prin care îşi propun să transforme cultura americană în una dominată de femei. Aceasta constituie o revenire la Wilhelm Reich, membru al Şcolii de la Frankfurt, care a conceput teoria matriarhală în termeni psihanalitici. În 1993, Reich scria, în *Psihologia de masă a fascismului*, că matriarhatul constituie singurul gen autentic de „societate naturală".

Erich Fromm, un alt membru fondator al Institutului, a fost unul dintre cei mai activi susţinători ai teoriei matriarhale. Fromm considera că toate sentimentele de iubire şi altruism derivă, în fond, din dragostea maternă care se dezvoltă în perioada lungă de sarcină şi de îngrijire postnatală:

„Prin urmare, [în concepţia lui Fromm] dragostea nu depinde de sexualitate, aşa cum credea Freud. De fapt, sexul se asociază, cel mai adesea, cu ura şi cu distrugerea. Masculinitatea şi feminitatea nu sînt reflexii ale diferenţelor sexuale «naturale», cum au crezut romanticii. Ele, provin, mai degrabă, din diferenţele asociate rolurilor sociale, care sînt, în parte, determinate social."[17]

Această dogmă a constituit un precedent al concepţiilor feministe radicale de astăzi despre care citim în ziare şi auzim în programele de televiziune, inclusiv în buletinele de ştiri. Pentru promotorii lor, rolurile bărbaţilor şi ale femeilor sînt un rezultat al îndoctrinării culturale – o

[16] Martin Jay, *The Dialectical Imagination: A History of the Frankfurt School and the Institute for Social Research* [„Imaginaţia dialectică: O istorie a Şcolii de la Frankfurt şi a Institutului de Cercetări Sociale"], 1923-1950, University of California Press, 1973.
[17] *Ibid.*

îndoctrinare impusă de o cultură patriarhală masculină, în detrimentul femeilor.

Într-adevăr, în anii 1990, marxismul cultural a fuzionat cu feminismul radical în cadrul generației boomerilor, care amintesc de transcendentaliștii periculoși de la începutul secolului al XIX-lea. O stare generală conflictuală ia naștere în țara noastră, stare care poate conduce la destrămarea civilizației americane.

Critica distructivă a elementelor care compun fundamentul culturii americane a inspirat revoluția contraculturală din anii 1960. Boomerii idealiști care deveneau majori s-au străduit să transforme cultura predominantă într-o cultură opusă, în spiritul revoluției sociale. Acum, reprezentanții generației boomerilor se află în poziții de putere și sînt preocupați să submineze instituțiile istorice ale țării noastre. Ei urmăresc și distrugerea moștenirii „civilizației occidentale".

Cum scrie Richard Bernstein în cartea sa despre multiculturalism, „în ultimele decenii, mișcarea condusă de revoluționarii marxiști din America s-a axat, mai curînd, pe războiul dintre rase și sexe decît pe lupta de clasă", specifică epocii anterioare[18]. Acest fapt reflectă implementarea unui program de restructurare a societății americane cu implicații mai ample decît cele pe care le poate avea un program economic. După cum declară deschis revoluționarii sociali, scopul lor este de a desființa hegemonia bărbaților albi. Pentru realizarea acestui plan, toate barierele din calea introducerii unui număr mai mare de femei și minorități în întreaga „structură a puterii" trebuie să fie eliminate prin toate mijloacele disponibile. Adoptarea de legi și intentarea de procese, intimidarea și demonizarea bărbaților albi ca

[18] Richard Bernstein, *The Dictatorship of Virtue: Multiculturalism and the Battle for America's Future* [„Dictatura virtuții: Multiculturalismul și bătălia pentru viitorul Americii"], Knopf, 1994.

fiind rasişti şi sexişti sînt obiective urmărite prin intermediul *mass-media* şi al sferei universitare. Psihodinamica procesului revoluţionar ţinteşte către descalificarea psihică – decapitarea – celor care se opun.

După cum subliniază Steve Forbes: „Fondatorii ţării noastre au recunoscut existenţa a trei valori primordiale în Declaraţia de Independenţă şi le-au aşezat într-o ordine adecvată: viaţa, libertatea şi urmărirea fericirii."[19]

Forbes observă că, dacă ordinea acestor drepturi fundamentale ale omului este inversată – plasarea fericirii înaintea libertăţii sau a libertăţii înaintea vieţii – ajungem la haos moral şi la anarhie socială.

Judecătorul Robert Bork descrie o astfel de situaţie ca fiind „liberalism modern". Trăsăturile acestuia sînt, potrivit lui Bork, „egalitarismul radical" (mai curînd, egalitate în privinţa rezultatelor decît a oportunităţilor) şi „«individualismul radical» (reducerea drastică a limitelor care pot îngrădi satisfacţia personală)"[20].

De asemenea, judecătorul Bork defineşte feminismul radical drept „cel mai distructiv şi fanatic" aspect al acestui liberalism modern. În continuare, caracterizează feminismul radical ca fiind „totalitar în spirit".

Majoritatea americanilor nu-şi dau seama că, prin instituţiile lor, sînt conduşi de revoluţionari sociali care aspiră către distrugerea continuă a ordinii sociale existente pentru a crea una nouă. Revoluţionarii sînt elitele formate din boomeri, adepţi ai curentului New Age.[21] Ei controlează,

[19] Tony Snow, „Moral of the Story: Forbes Virtue Stance", în *The Washington Times*, 27 octombrie 1997. Domnul Snow scrie despre un articol de-al lui Forbes în revista *Policy Review*, în numărul din noiembrie 1997.
[20] Robert H. Bork, *Slouching Towards Gomorrah: Modern Liberalism and American Decline* [„Regresul către Gomora: Liberalismul modern si declinul Americii"], Harper Collins, 1996.
[21] Gerald L. Atkinson, *The New Totalitarians: Bosnia as a Mirror of America's Future* [„Noii totalitarişti: Bosnia ca oglindă a viitorului Americii"], Atkinson Associated Press, 1996.

în prezent, instituţiile publice din Statele Unite. Revoluţia lor „blîndă", începînd cu revoluţia contraculturală din anii tinereţii lor, se apropie de apogeu. Un element-cheie sau chiar dominant – deoarece, după cum se presupune, acesta reprezintă cel mai mare grup social şi politic din masa posibililor alegători ai lor – este feminismul. Mişcarea marxistă, în varianta ei culturală modernă „discretă", pare a „mătura" totul în calea ei. Deţinînd controlul în *mass-media* – infestată total de ideile feministe –, este greu de depistat forţele care instigă la o revoluţie contraculturală. Sînt boomerii noi totalitarişti generaţia cea mai periculoasă din istoria Americii? William Strauss şi Neil Howe sugerează că aşa este, în cartea lor *Generations: The History of America's Future: 1584-2069* [„Generaţii: Istoria viitorului Americii: 1584-2069"][22].

James Kurth notează: „Statele Unite au devenit o mare putere care contestă o parte însemnată din ceea se considera odinioară a fi civilizaţia occidentală, în special realizările culturale şi orînduirea socială ale acesteia. Elitele americane dominante – cele care se află la putere în politică, în sfera afacerilor, în *mass-media* şi în mediul universitar – se folosesc de puterea pe care o deţin, în special de «puterea subtilă» a informaţiilor, a comunicaţiilor, a mijloacelor de divertisment, pentru a distruge civilizaţia occidentală nu numai în America, ci şi în Europa."[23]

Vor lua oare atitudine bărbaţii americani, de orice rasă, şi femeile tradiţionaliste americane de orice vîrstă şi situaţie – care pot constitui, foarte probabil, o majoritate tăcută

[22] William Strauss şi Neil Howe, *Generations: the History of America's Future* [„Generaţii: Istoria viitorului Americii"], William Morrow & Co, 1991.

[23] James Kurth, „NATO Expansion and the ideas of the West. Western Civilization in World Politics", [„Expansiunea NATO şi ideile occidentale. Civilizaţia occidentală în cadrul politicii mondiale"], în *Orbis Magazine*, toamna anului 1997.

reprezentantă a sexului lor – pentru a se opune *corectitudinii politice*? Sau vor continua barbaţii americani să accepte, de bunăvoie, o viitoare condiţie de sclavi sub dominaţia unui nou matriarhat american? Se va pregăti astfel calea către o stare de anarhie şi către sfîrşitul democraţiei americane? Se poate ca soarta civilizaţiei americane să depindă de rezistenţa fermă a bărbaţilor americani împotriva feminismului *corect politic*. Mai mult decît atît, ei trebuie să se opună abil tuturor ideilor *corectitudinii politice*, ale marxismului cultural – feminismul radical fiind doar una dintre armele acestuia.

Lecturi suplimentare despre Şcoala de la Frankfurt

DE
WILLIAM S. LIND

Traducere de
ANDREI DÎRLĂU

Acesta este al şaselea şi ultimul capitol al volumului publicat de *Free Congress Foundation* referitor la corectitudinea politică sau – pentru a-i zice pe numele său real – marxismul cultural. El este o scurtă schiţă bibliografică, menită a sluji nu ca resursă exhaustivă pentru cercetători, ci ca ghid pentru cetăţenii interesaţi, dornici să afle mai mult despre ideologia care e în curs de a prelua puterea în America.

Aşa cum cititorii precedentelor capitole ale prezentului volum deja ştiu, pentru a înţelege *corectitudinea politică* şi ameninţarea pe care ea o reprezintă e necesar să-i înţelegem istoria, mai cu seamă istoria instituţiei care a jucat rolul cel mai important în naşterea sa, şi anume Şcoala de la Frankfurt.

Şcoala de la Frankfurt sau Institutul pentru Cercetări Sociale – numele sub care e cunoscută în mod oficial – a luat fiinţă în cadrul Universităţii din Frankfurt din Germania, în 1923. Acest fapt în sine are o importanţă singulară, deoarece el ne arată cum *corectitudinea politică* nu e doar o rămăşiţă a revoltelor studenţeşti din America anilor 1960.

Un alt fapt petrecut în acel an de demult, 1923, este în egală măsură semnificativ: numele ce se intenţiona a fi dat iniţial Şcolii de la Frankfurt era Institutul pentru Marxism. Părintele şi sponsorul Institutului, Felix Weil, scria în 1971 că dorise „ca Institutul să se facă cunoscut, şi poate celebru, datorită contribuţiilor lui la marxism ca disciplină ştiinţifică..."[1]

Lansînd o tradiţie pe care *corectitudinea politică* o continuă şi azi, Weil şi alţii au hotărît că vor putea funcţiona mai eficace dacă-şi vor ascunde marxismul; de aceea, revenind asupra intenţiei iniţiale, ei au ales un nume cu rezonanţă neutră, Institutul pentru Cercetări Sociale (*Institut für Sozialforschung*). Totuşi, „dorinţa arzătoare a lui Weil rămînea aceea de a întemeia o fundaţie asemănătoare cu Institutul Marx–Engels din Moscova – înzestrat cu un corp profesoral şi studenţi, cu biblioteci şi arhive – şi pe care într-o bună zi să-l ofere unei Republici Sovietice Germane."[2] În 1933, acest „Institut pentru Marxism" deghizat a părăsit Germania şi s-a stabilit în New York City, unde cu vremea şi-a reorientat principalul obiectiv către injectarea ideologiei sale în societatea americană.

Cel mai uşor de citit ca istorie a Şcolii de la Frankfurt, în limba engleză, este cartea lui Martin Jay, *The Dialectical Imagination: A History of the Frankfurt School and the Institute for Social Research, 1932–1950* [*Imaginaţia dialectică: o istorie a Şcolii de la Frankfurt şi a Institutului pentru Cercetări Sociale, 1932–1950*], University of California Press, Berkeley, CA, 1973 – nouă ediţie în 1996. Cartea nu este epuizată, are coperte necartonate şi poate fi comandată la orice librărie. Cititorul trebuie să aibă în vedere că volumul lui Jay este, aşa

[1] Martin Jay, *The Dialectical Imagination: A History of the Frankfurt School and the Institute for Social Research, 1923–1950*, University of California Press, Berkeley, 1996, p.8.

[2] Rolf Wiggershaus, *The Frankfurt School: Its History, Theories, and Political Significance*, trad. Michael Robertson, MIT Press, Cambridge, Massachusetts, 1995, p.24.

cum îl descrie o altă lucrare despre Şcoala de la Frankfurt, o istorie „semioficială"[3], cu alte cuvinte, în mare măsură necritic. La fel ca, practic, toţi ceilalţi autori de limbă engleză privind Institutul, Jay este, politic vorbind, de stînga. Cu toate acestea, cartea sa oferă o introducere faptică solidă în Şcoala de la Frankfurt, iar cititorul ar trebui să poată depista în ea cu uşurinţă rădăcinile şi originile *corectitudinii politice* de azi.

În primul ei capitol, „Crearea *Institut für Sozialforschung* şi primii lui ani la Frankfurt", Jay arată natura şi originile marxiste ale Institutului, precum şi, în egală măsură, eforturile acestuia de a le ascunde şi pe unele şi pe cealaltă: „Ideea iniţială de a-l numi *Institut für Marxismus* (Institutul pentru Marxism) a fost abandonată ca fiind prea provocatoare şi s-a căutat o alternativă mai esopică (n-avea să fie pentru ultima oară în istoria Şcolii de la Frankfurt)."[4]

Despre primul director al Institutului, Carl Grünberg, Jay scrie: „Grünberg şi-a încheiat cuvîntarea de inaugurare declarîndu-şi limpede loialitatea faţă de marxism, ca metodologie ştiinţifică. La fel cum liberalismul, socialismul de stat sau şcoala istorică îşi aveau sălaşe instituţionale în alte părţi, tot astfel marxismul avea să fie principiul călăuzitor în cadrul Institutului."[5]

Primul capitol al lui Jay prezintă şi deplasarea critică a Institutului, cea care a pus bazele corectitudinii politice de azi – cunoscută şi sub numele de marxism cultural:

„Dacă se poate spune că, în primii ani ai istoriei sale, Institutul s-a preocupat mai ales de analiza infrastructurii socio-economice a societăţii burgheze, în anii de după 1930 interesul său principal s-a îndreptat către suprastructura ei culturală."[6]

---

[3] Andrew Arato şi Eike Gebhardt, editori, *The Essential Frankfurt School Reader* (Continuum, New York 1997) p. vii.
[4] Jay, *op. cit.*, p. 8.
[5] *Ibid.*, p. 11.
[6] *Ibid.*, p. 21.

Al doilea capitol, „Geniul teoriei critice", pătrunde în miezul problematicii departamentelor de „studii critice" ce slujesc azi drept izvoare de apă vie ale *corectitudinii politice* în campusurile universitare americane. Toate aceste departamente sînt vlăstari şi urmaşi ai teoriei critice elaborate în anii 1930 de Şcoala de la Frankfurt. Însuşi numele de „teorie critică" e un fel de joc de cuvinte. Eşti ispitit să întrebi: „Bine, şi care e teoria?".

Răspunsul este: „Teoria e să critici". Jay scrie: „Teoria critică, aşa cum implică şi numele ei, a fost exprimată printr-o serie de critici ale altor gînditori şi tradiţii filosofice... Ea nu poate fi înţeleasă pe deplin decît abordînd-o în propriii ei termeni, ca un „tăune" [*gadfly*] pentru [ca să înţepe] alte sisteme."[7] Scopul teoriei critice nu era adevărul, ci praxisul sau acţiunea revoluţionară: demolarea actualei societăţi şi culturi printr-o neostoită critică distructivă. Potrivit lui Jay: „Adevăratul obiect al marxismului, explica Horkheimer (Max Horkheimer i-a urmat lui Carl Grünberg ca director al Institutului, în iulie 1930), nu e descoperirea unor adevăruri imuabile, ci generarea schimbării sociale."[8]

Întrebarea centrală ce se ridica în faţa Institutului la începutul anilor 1930 era: cum să aplice marxismul în cultură? Răspunsul e dat de titlul celui de al treilea capitol al lui Jay: „Integrarea psihanalizei". Aici, cartea lui Jay eşuează într-o oarecare măsură, întrucît nu oferă o înţelegere clară a modului în care Institutul i-a integrat pe Marx şi Freud. Răspunsul apare drept acesta: criticile din perioada tîrzie a lui Freud au fost privite ca fiind condiţionate de un regim capitalist, burghez: o societate revoluţionară, postcapitalistă, ar putea „elibera" omul de represiunea lui freudiană.

[7] *Ibid.*, p. 41.
[8] *Ibid.*, p. 46.

Vedem aici din nou ivindu-se aspecte-cheie ale corectitudinii politice, inclusiv cerința „eliberării" sexuale și atacul la adresa culturii occidentale „patriarhale".

Dacă problema naturii exacte a fuziunii dintre Marx și Freud e lăsată deschisă de Jay, următorul său capitol explicitează modul în care această fuziune a fost aplicată: „Primele studii ale Institutului privind autoritatea". Institutul a părăsit Germania plecînd la New York în 1933, deoarece naziștii ajunseseră la putere în Germania. Deloc surprinzător, una dintre primele sarcini ale Institutului la New York a fost să combată nazismul. A făcut acest lucru mai ales prin elaborarea unui „test" psihologic al „personalității autoritare". Se presupunea că persoanele cu o asemenea personalitate autoritară erau înclinate să sprijine nazismul. Atît conceptul, cît și metodologia erau, în cel mai bun caz, îndoielnice.

Dar această lucrare a Institutului a creat bazele unui instrument important pentru stînga politică, și anume noțiunea că oricine este de dreapta e dezechilibrat psihologic. De asemenea, ea a marcat o cotitură-cheie pentru Institut în procesul nașterii corectitudinii politice în America, prin aceea că cercetările empirice necesare pentru acest studiu s-au efectuat asupra americanilor. În ultimă instanță, rezultatul a fost cartea cu o vastă influență a unui membru al Institutului, Theodor Adorno, *Personalitatea autoritară*, publicată în 1950.

Al cincilea capitol al lui Jay, „Analiza făcută de Institut nazismului", continuă tema „personalității autoritare." Dar al șaselea, „Teoria estetică și critica culturii de masă", oferă un răspuns la întrebarea: de ce cea mai mare parte a artei plastice și muzicii moderne „serioase" e atît de oribilă? Fiindcă așa trebuie să fie, în mod intenționat. Theodor Adorno era figura proeminentă a Institutului pentru cultura de elită – el s-a afirmat mai întîi drept critic muzical și promotor al lui Schönberg – iar concepția lui era că, pentru a se opune naturii „represive" a societății burgheze, arta nu

putea fi „adevărată" decît fiind alienantă, reflectînd societatea alienată din jur. Jay îl citează pe Adorno: „O operă de artă de succes ... nu e una care rezolvă contradicţiile obiective într-o armonie contrafăcută, ci una care exprimă ideea de armonie în mod negativ, întrupînd contradicţiile, pure şi fără compromis, în structura ei cea mai profundă."[9]

Adorno dispreţuia noua cultură de masă – film, radio, jazz – ceea ce pare a fi un caz de oportunitate ratată: astăzi, industria divertismentului este de departe cel mai puternic promotor al corectitudinii politice. O altă figură-cheie a Şcolii de la Frankfurt, Walter Benjamin, a putut totuşi vedea potenţialul: „Paradoxal, el şi-a exprimat speranţa în potenţialul progresiv al artei politizate, colectivizate."[10] La un moment dat, cineva – întrebarea fiind cine se află dincolo de aria de acoperire a cărţii lui Jay – a integrat percepţia lui Benjamin în poziţia generală a Şcolii de la Frankfurt, pe care Jay o rezumă astfel: „Institutul a ajuns să considere că industria culturală îi transformă pe oameni în sclavi în moduri mult mai subtile şi mai eficace decît metodele rudimentare de dominaţie practicate în epocile anterioare."[11]

În restul cărţii, Jay investighează opera (oarecum) empirică a Institutului în anii 1940, lucrările acestuia fiind marcate de aceleaşi probleme ca şi „cercetările" sondajelor precedente, şi urmăreşte Institutul în procesul întoarcerii sale la Frankfurt, în Germania, după Al Doilea Război Mondial. Dar, odată ajuns aici, cititorul îşi va fi format deja o imagine de ansamblu. El va fi văzut cum marxismul a fost tradus din termeni economici în termeni culturali; va fi decelat temele liberalizării sexuale, feminismului, „victimelor" şi celelalte care alcătuiesc tabloul *corectitudinii politice* de azi; şi va fi găsit în teoria critică originile nesfîrşitelor lamentări despre

[9] *Ibid.*, p. 179.
[10] *Ibid.*, p. 211.
[11] *Ibid.*, p. 216

„rasism, sexism şi homofobie" pe care „CP" le revarsă în flux continuu.

Lipseşte însă din această istorie o piesă esenţială: „O analiză a transmiterii foarte influente de către Marcuse a operei Şcolii de la Frankfurt către un nou public american în anii 1960"[12], aşa cum o descrie Jay în epilogul cărţii sale. De asemenea, în mod curios, Jay trece repede, doar cu o discutare extrem de minimală, peste mutarea efectivă a Institutului, în persoanele lui Horkheimer şi Adorno, la Los Angeles, în timpul războiului.

Oare legăturile şi contactele pe care ei le-au stabilit acolo au jucat vreun rol în injectarea filosofiei Şcolii de la Frankfurt în filmele şi, după război, în televiziunea americană? Jay nu atinge acest subiect.

Totuşi, pentru cititorul care acum face cunoştinţă cu Şcoala de la Frankfurt ca sursă a corectitudinii politice de azi, cartea lui Jay *The Dialectical Imagination* oferă o bază solidă. Volumul se încheie cu o bibliografie amplă (deşi nu adnotată) a lucrărilor de şi despre Şcoala de la Frankfurt.

Cît despre alte lucrări disponibile despre Şcoala de la Frankfurt, monografia modernă definitivă în limba germană a fost recent tradusă în engleză: *The Frankfurt School: Its History, Theories and Political Significance* [*Şcoala de la Frankfurt: istoria, teoriile şi semnificaţia ei politică*], de Rolf Wiggershaus (tradusă de Michael Robertson, MIT Press, Cambridge, MA, prima ediţie paperback în 1995). Ea acoperă în mare parte aceeaşi materie ca şi cartea lui Martin Jay, numai că urmăreşte de asemenea Institutul de la revenirea în Germania şi pînă la moartea lui Adorno, în 1969. Wiggershaus este mai detaliat decît Jay şi, cu toate că şi el e de stînga din punct de vedere politic, e mai critic decît Jay. În *Postfaţa* cărţii sale, Wiggershaus oferă o scurtă (şi ostilă)

[12] *Ibid.*, p. 287; Herbert Marcuse s-a alăturat Institutului de Studii Sociale în 1932.

trecere în revistă a cîtorva critici germane conservatoare la adresa Şcolii de la Frankfurt. Se conturează un tablou ce li se va părea familiar americanilor prinşi în capcana inextricabilă a corectitudinii politice:

Încă de la publicarea în 1970 a cărţii sale *The Poverty of Critical Theory* [*Sărăcia teoriei critice*], Rohrmoser a promovat şi promovează, în forme ce variază neîncetat, concepţia potrivit căreia Marcuse, Adorno şi Horkheimer au fost părinţii intelectuali ai teroriştilor, care au folosit revoluţia culturală pentru a distruge tradiţiile Occidentului creştin. Universitari precum Ernst Topitsch şi Kurt Sontheimer, care se considerau educatori şi liberal-democraţi, au mers pe urmele lui Rohrmoser. În 1972, Topitsch, un raţionalist critic, profesor de filosofie la Graz, declara că, în spatele unor sloganuri precum „discuţie raţională" şi „dialog liber de dominaţie", se instaura în universităţi „un terorism distinct al convingerilor politice aşa cum n-a mai existat vreodată pînă acum, nici măcar sub dictatura nazistă."[13]

Lucrări suplimentare despre Şcoala de la Frankfurt includ:

• *The Frankfurt School* [*Şcoala de la Frankfurt*] de T.B. Bottomore (Tavistock, London, 1984). Altă istorie scrisă de un simpatizant; Jay sau Wiggershaus vă vor fi mai de folos.

• *„The New Dark Age: The Frankfurt School and 'Political Correctness'"* [*Noua eră întunecată: Şcoala de la Frankfurt şi „corectitudinea politică"*] de Michael Minnicino, în revista *Fidelio*, Vol. 1, Nr. 1, iarna 1992 (KMW Publishing, Washington, DC). Una din puţinele lucrări despre Şcoala de la Frankfurt de cineva care nu e un simpatizant, acest lung articol de revistă explică rolul Institutului pentru Cercetări Sociale în crearea ideologiei pe care acum o cunoaştem sub numele de „corectitudine politică". Din

[13] Wiggershaus, *op. cit.*, p. 657.

păcate, valoarea ei e micşorată de unele digresiuni lipsite de credibilitate.

• *Angela Davis: An Autobiography* [*Angela Davis: o autobiografie*] de Angela Davis (Random House, New York 1974). Angela Davis, o cunoscută activistă radicală americană de culoare, membră a Partidului Comunist, era descrisă de Herbert Marcuse, membru al Şcolii de la Frankfurt, drept „cea mai bună studentă a mea". Ea a studiat şi la Frankfurt cu Theodor Adorno. Această carte arată legătura dintre Institutul pentru Studii Sociale şi *noua stîngă* americană din anii 1960, văzută prin ochii unei participante-cheie.

• *The Young Lukács and the Origins of Western Marxism* [*Tînărul Lukács şi originile marxismului occidental*] de Andrew Arato (Seabury Press, New York, 1979). Autorul este, ca de obicei, un simpatizant, dar această lucrare arată rolul crucial jucat de Lukács în gîndirea Şcolii de la Frankfurt şi, mai tîrziu, a *noii stîngi.*

• *The Origin of Negative Dialectics: Theodor W. Adorno, Walter Benjamin and the Frankfurt Institute* [*Originea Dialecticii Negative: Theodor W. Adorno, Walter Benjamin şi Institutul de la Frankfurt*] de Susan Buck-Morss (Free Press, New York, 1977). O carte importantă privind relaţia Şcolii de la Frankfurt şi a teoriei critice cu Noua Stîngă.

• *Introduction to Critical Theory: Horkheimer to Habermas* [*Introducere în Teoria Critică: de la Horkheimer la Habermas*] de David Held (University of California Press, Berkeley, 1980). Încă o istorie de un fan al Şcolii de la Frankfurt, dar valoroasă pentru că discută impactul lui Nietzsche asupra principalelor figuri ale Şcolii de la Frankfurt.

Pe lîngă aceste lucrări secundare, mai există vasta literatură produsă de membrii înşişi ai Şcolii de la Frankfurt. Unele opere esenţiale au fost scrise în limba engleză, iar multe dintre cele scrise în germană sînt disponibile în traducere. Ca de obicei în cazul lucrărilor marxiste, vocabula-

rul şi stilul prozei sînt adesea atît de întortocheate încît pot fi aproape ilizibile. Mai mult, refuzul Şcolii de la Frankfurt de a-şi prezenta limpede propria viziune de viitor i-a făcut pe mulţi dintre membrii ei să scrie în aforisme, ceea ce adaugă încă un strat de impenetrabilitate.

Totuşi, o lucrare este de o asemenea importanţă încît trebuie recomandată în ciuda dificultăţii ei: *Eros şi civilizaţie* de Herbert Marcuse (Beacon Press, Boston, prima ediţie paperback în 1974 şi încă în librării). Subintitulată *O cercetare filosofică asupra lui Freud*, această carte ocupă un loc de frunte din două motive. Mai întîi, ea desăvîrşeşte sarcina integrării lui Marx cu Freud. Deşi marxismul ei este *sotto voce*, întreaga perspectivă a cărţii e de fapt marxistă, şi din această perspectivă este privit Freud.

În al doilea rînd, *Eros şi civilizaţie* şi autorul ei au reprezentat principalul mijloc de transmitere prin care opera intelectuală a Şcolii de la Frankfurt a fost inoculată în revoltele studenţeşti din anii 1960. Această carte a devenit biblia tinerilor radicali care au preluat conducerea în campusurile universitare americane începînd cu 1965 şi care sînt şi azi acolo, ca membri ai corpului profesoral.

Pe scurt, *Eros şi civilizaţie* cheamă la revolta totală împotriva culturii occidentale tradiţionale („*Marele refuz*") şi promite celor ce se alătură revoluţiei o utopie de tip *Ţara dulciurilor* [*Candyland*] cu sex liber şi muncă deloc. Cam după două-treimi din carte, Marcuse oferă următorul rezumat al argumentelor sale:

Definiţia pe care am dat-o noi caracterului istoric specific al principiului realităţii instituţionalizat [*established*] ne-a dus la o reexaminare a ceea ce Freud considera a fi valabilitatea universală. Noi am pus sub semnul întrebării această valabilitate avînd în vedere posibilitatea istorică a abolirii sistemelor represive de control impuse de civilizaţie. Realizările însele ale acestei civilizaţii păreau a face depăşit principiul performanţei şi arhaică folosirea repre-

sivă a instinctelor. Dar ideea unei civilizații non-represive pe baza realizărilor principiului performanței s-a lovit de argumentul că eliberarea instinctuală (și, ca urmare, eliberarea totală) ar duce la explozia civilizației înseși, de vreme ce aceasta din urmă se menține doar prin renunțare și muncă – cu alte cuvinte, prin folosirea represivă a energiei instinctuale. Eliberat de aceste constrîngeri, omul ar exista fără muncă și fără ordine; el ar cădea înapoi la natură, ceea ce ar distruge cultura. Pentru a răspunde acestui argument, am evocat anumite arhetipuri ale imaginației care, în contrast cu eroii-culturali ai productivității represive, simbolizau receptivitatea creatoare. Aceste arhetipuri vizau împlinirea omului și a naturii nu prin dominație și exploatare, ci prin eliberarea forțelor libidinale inerente. Apoi ne-am asumat sarcina de a „verifica" aceste simboluri – cu alte cuvinte, de a demonstra valoarea lor de adevăr ca simboluri ale unei realități dincolo de principiul performanței. Ne-am gîndit că conținutul reprezentativ al imaginilor orfice și narcisiste era reconcilierea (uniunea) erotică dintre om și natură în atitudinea estetică, unde ordinea e frumusețe și munca e joacă.[14]

După acest rezumat, Marcuse continuă cu descrierea conținutului erotic al „realității aflate dincolo de principiul performanței", respectiv o nouă civilizație în care munca și productivitatea n-ar mai fi importante. „Experiența de bază în această dimensiune (estetică) este de ordin senzorial [*sensuous*] mai curînd, decît conceptual"[15], adică sentimentele sînt mai importante decît logica: „Disciplina esteticii instaurează *ordinea senzorialului* [*sensuousness*] împotriva *ordinii rațiunii*."[16]

[14] Herbert Marcuse, *Eros and Civilization: A Philosophical Inquiry into Freud* (Beacon Press, Boston, 1955), p. 175-176.
[15] *Ibid.*, p. 176.
[16] *Ibid.*, p. 181.

„În limba germană, *sensibilitatea senzorială* [*sensuousness*] şi *senzualitatea* [*sensuality*] sînt încă redate prin unul şi acelaşi cuvînt: *Sinnlichkeit*. El conotează satisfacerea instinctelor (în special cel sexual)...[17] Nemaifiind folosit ca instrument permanent de muncă, trupul ar fi re-sexualizat... (ceea ce) s-ar manifesta mai întîi printr-o reactivare a tuturor zonelor sale erogene şi, ca urmare, printr-o revigorare a sexualităţii polimorfe pre-genitale şi un declin al supremaţiei genitale. Trupul în întregimea lui ar deveni un obiect al *cathexis*-ului[18*] – un lucru care să ofere satisfacţie, un instrument al plăcerii. Această schimbare a valorii şi sferei sau orizontului [*scope*] relaţiilor libidinale ar duce la o dezintegrare a instituţiilor în cadrul cărora au fost organizate pînă acum relaţiile interpersonale private, îndeosebi a familiei monogame şi patriarhale."[19]

Acestea, într-o carte pe care Marcuse a dedicat-o lui Sophie Marcuse, soţia sa de 50 de ani!

E uşor de înţeles cum acest mesaj – „Dacă-ţi place, fă-o" – publicat în 1955 a rezonat cu rebelii studenţi din anii 1960. Marcuse a înţeles ceea ce majoritatea celorlalţi colegi ai săi din Şcoala de la Frankfurt n-au sesizat: modul de a distruge civilizaţia occidentală – obiectivul stabilit de Georg Lukács în 1919 – nu era prin teorii complicate, ci prin sex, droguri şi *rock'n'roll*. Marcuse a scris şi alte cărţi pentru noua generaţie care au odrăslit [*spawned*] *noua stîngă* – *Omul unidimensional* (1964), *Critica toleranţei pure* (1965), *Eseu despre eliberare* (1969), *Contrarevoluţie şi revoltă* (1972). Dar *Eros şi civilizaţie* a fost şi rămîne lucrarea capitală, cea care a aprins chibritul în stiva de lemne.

[17] *Ibid.*, p. 182.

[18*] Termen de specialitate din psihanaliză, derivat din grecescul *kathexis*, ce redă freudianul *Besetzung* – investirea energiei psihice (la Freud, a *libido*-ului), concentrarea energiei emoţionale asupra unui obiect, unei activităţi, idei etc. (nota traducătorului).

[19] *Ibid.*, p. 201.

Alte lucrări importante ale membrilor Şcolii de la Frankfurt includ:

• *The Authoritarian Personality* [*Personalitatea autoritară*] de Theodor Adorno (Harper, New York, 1950). Această carte reprezintă baza a tot ce a urmat în sensul zugrăvirii conservatorismului ca un defect psihologic. Ea a avut un impact enorm, nu în ultimul rînd asupra teoriei educaţiei.

• *Dialectic of Enlightenment* [*Dialectica Iluminismului*] de Theodor Adorno şi Max Horkheimer (trad. John Cumming, Verso, London, 1979). Operă filosofică complexă, scrisă în timpul celui de Al Doilea Război Mondial în mare măsură ca reacţie la nazism (şi dedicată discutării pe larg a antisemitismului), această lucrare încearcă să găsească un nucleu de raţiune „eliberatoare" în ruinele Iluminismului.

• *Minima Moralia: Reflections from a Damaged Life* [*Minima Moralia: reflecţii dintr-o viaţă devastată*] de Theodor Adorno (trad. E.F.N. Jophcott, New Left Books, London, 1974). O carte de aforisme, aproape complet de neînţeles, dar încheierea efectivă a operei lui Adorno.

• *Escape from Freedom* [*Evadare din libertate*] de Erich Fromm (Farrar & Rinehart, New York, 1941, încă în librării). Fromm era „*smiley*" [*happy face*] al Institutului, iar această carte era adesea cerută ca lectură obligatorie în licee în anii 1960. Teza este că însăşi natura umană e cea care-l face pe om să se lepede de propria sa libertate şi să îmbrăţişeze fascismul, atîta timp cît el nu ajunge „să stăpînească societatea şi să subordoneze mecanismul economic scopurilor fericirii umane", adică să adopte socialismul. În acel moment, Fromm era în curs de a se despărţi de Institut, de aceea lucrările lui ulterioare nu mai pot fi considerate ca făcînd parte din ansamblul Şcolii de la Frankfurt.

• *Eclipse of Reason* [*Eclipsa raţiunii*] (Oxford University Press, New York, 1947). Esenţialmente o continuare a *Dialecticii Iluminismului*, cartea e în mare măsură opera lui Adorno şi a altor personaje ale Şcolii de la Frankfurt,

deşi pe coperta ei apărea numai numele lui Horkheimer. Conţinutul ei se bazează pe o serie de prelegeri ţinute de Horkheimer la Columbia University în 1944. Stilul prozei este surprinzător de accesibil, dar conţinutul e straniu; există de la un cap la altul o puternică nostalgie, care în mod normal era anatema pentru Şcoala de la Frankfurt. Capitolul-cheie, „Revolta naturii", reflectă un ciudat anarhism retro: „Victoria civilizaţiei e prea completă pentru a fi adevărată. Ca urmare, adaptarea în vremurile noastre implică un element de resentiment şi furie suprimată."

• *Critical Theory: Selected Essays* [*Teoria critică: texte selectate*] de Max Horkheimer (trad. Matthew O'Connell, Seabury Press, New York, 1972). E important în special eseul „Teoria tradiţională şi cea critică".

• *The Essential Frankfurt School Reader* [*Şcoala de la Frankfurt – compendiu esenţial*], editori Andrew Arato şi Eike Gebhardt (Continuum, New York, 1982, în librării în *paperback*). Nefiind o introducere în Şcoala de la Frankfurt, ci mai curînd o reeditare a unor texte ale Şcolii de la Frankfurt nedisponibile în altă parte, această carte e mai folositoare unui specialist decît unui novice. Cu toate acestea, atît lungile introduceri ale editorilor, cît şi unele dintre eseuri sînt utile (din nou, editorii se situează în mod ferm de partea stîngii politice, iar stilul lor e tot atît de greoi ca şi cel al membrilor Şcolii de la Frankfurt).

Această scurtă bibliografie va fi suficientă pentru a permite unui cititor interesat să facă primii paşi; literatura completă de şi despre Şcoala de la Frankfurt e imensă, aşa cum o atestă bibliografiile din cărţile lui Jay şi Wiggershaus. Ceea ce încă lipseşte din ea, cel puţin în limba engleză, e o carte uşor de citit, scrisă pentru nespecialişti, care să explice Şcoala de la Frankfurt şi operele ei în termenii naşterii *corectitudinii politice*. Scurtul volum de faţă e măcar un început în direcţia umplerii acestei lacune.

PARTEA A II-A

Freudo-marxismul – noua utopie. Corectitudinea politică – avatar al marxismului cultural

Andrei Dîrlău
Irina Bazon
(coord.)

Această pagină a fost lăsată intenționat albă

Desființarea istoriei: de ce relativismul este greșit?

Despre *The Killing of History*, de Keith Windschuttle

DE
ROGER KIMBALL[1]

Traducere de
IRINA BAZON

„Deprinde-i în mod constant pe copiii tăi cu acest exercițiu: dacă s-a întîmplat ceva la o fereastră, dar, în relatarea celor întîmplate, ei afirmă că s-a petrecut la altă fereastră, nu trece cu vederea acest lucru, ci verifică numaidecît; nu știi unde va duce devierea de la adevăr."
BOSWELL, *Viața lui Samuel Johnson*

„Nu există fapte, ci doar interpretări."
FRIEDRICH NIETZSCHE

Unde este Dr. Johnson, acum, cînd avem atîta nevoie de el? Cît am avea de cîștigat dacă am ține seama de judecata sa onestă în ceea ce privește problema adevărului! Fiindcă trăim într-o epocă în care adevărul este pretutindeni atacat. Nu am în minte ceva enigmatic sau complicat, ci doar adevărul evident, factual, reflectat, de pildă, în afirmația

[1] Articol publicat de Roger Kimball în *The New Criterion*, Vol. 15, septembrie 1996. http://www.newcriterion.com/articles.cfm/The-killing-of-History--why-relativism-is-wrong-3484.

„Bătălia de la Agincourt a avut loc în octombrie 1415" sau în enunțul (mai general) „Aceste documente confirmă afirmația mea și o infirmă pe a lui".

Este, probabil, destul de ușor să nu acorzi atenție unora dintre cele mai evidente exemple de asalt asupra adevărului. Îndrăznesc să spun că puțini oameni cu bun-simț iau în serios ceea ce susțin negatorii Holocaustului. Semnificativ este totuși modul în care aceste teorii radicale tind să fie contestate. Tot mai frecvent, ele sînt repudiate nu ca neadevăruri periculoase – fapt asupra căruia ar fi insistat Dr. Johnson –, ci ca „perspective" sau „puncte de vedere" mai mult sau mai puțin nefericite, concepția încetățenită fiind aceea că fiecare are dreptul să aibă „păsărelile" lui, indiferent cît de flagrant ar devia aceste viziuni de la adevăr. Se ignoră faptul că o astfel de atitudine nu doar compromite adevărul, ci subminează, de asemenea, legitimitatea oricărei opinii serioase.

Să ne gîndim la ultimele filme regizate de Oliver Stone. Oricine analizează mai atent lucrurile își dă seama că portretizările pe care le face Stone președinților Kennedy și Nixon constituie exerciții de ficțiune politică (în manieră stîngistă). Totuși, popularitatea unor astfel de filme nu reflectă (doar) convingerile politice ale celor care le vizionează, ci și uriașul apetit al publicului pentru „reconstrucțiile" istorice, cu alte cuvinte, pentru istoria cosmetizată, despovărată de cerința incomodă a afirmării adevărului, așadar, pentru o istorie care nu necesită aprofundare. Dr. Johnson nu ar fi agreat acest mod de a te raporta la istorie.

Sînt, fără îndoială, multe cauze care au condus la această situație. O cauză importantă este reprezentată de gradul în care elitele intelectuale occidentale – acționînd în *mass-media*, în sfera culturii și, mai ales, în mediul academic – și-au încălcat angajamentul față de adevăr. Această abdicare are o istorie lungă și complexă. Și cunoaște multe forme și grade de manifestare, de la diverse forme de

separare temporară pînă la un divorţ irevocabil, în cazuri extreme. Aşa cum se întîmplă mereu în lumea ideilor, ceea ce contează nu este atît existenţa acestui angajament, cît impactul şi preponderenţa pe care o are asumarea adevărului. În cazul de faţă, atitudinea de dispreţ faţă de adevăr a atins proporţii pandemice. Într-adevăr, ea a devenit o tendinţă a intelectualităţii epocii noastre, chiar dacă e o tendinţă nejustificată.

Un indiciu descurajant al acestei stări de fapt îl constituie deplina aversiune faţă de ideea de „adevăr obiectiv" manifestată în distinsele cercuri academice de astăzi. Alt indiciu este înclinaţia generală de a reduce faptele la opinii – înclinaţie care decurge, în mod firesc, din respingerea adevărului obiectiv. Acest lucru este evidenţiat în concepţia, uimitor de răspîndită, că adevărul este „relativ", altfel spus, că adevărul unei afirmaţii este determinat, în mod hotărîtor, de preocupările, prejudecăţile, chiar şi de sexul sau de originea etnică a vorbitorului, mai mult decît de veridicitatea sau de falsitatea a ceea ce afirmă acesta. Ideea de bază este că adevărul este mai degrabă inventat decît descoperit. Tipică în acest caz este atitudinea feministă de contestare a epistemologiilor dominate de masculinitate, pe motiv că acestea îşi afirmă, în mod fals, pretenţia la universalitate (un alt cuvînt care stîrneşte panică) sau obiectivitate.

Istoricul Simon Schama de la Universitatea Harvard şi-a exprimat într-un mod mai rafinat această atitudine faţă de adevăr în ridicola şi foarte populara sa carte *Dead Certainties* (1991) („Certitudini moarte"). După cum îşi încredinţează dl Schama cititorii, „cerinţele privind cunoaşterea istorică trebuie să fie mereu în mod fatal circumscrise – reţineţi: *fatal* circumscrise – de caracterul şi prejudecăţile naratorului". Cu alte cuvinte, limitările inerente ale istoricului fac imposibilă dobîndirea adevărului istoric. Cît de mulţi oameni cu studii superioare de astăzi ar îndrăzni să

conteste această afirmație? Dl Schama s-a căznit să nege că perspectiva sa este una „naiv relativistă"; cu toate acestea, în esență, afirmația sa este puțin mai mult decît o parafrază fidelă a faimoasei declarații a nihilismului formulată de Nietzsche: „Nu există fapte, ci doar interpretări". Păcat că nu avem un batalion de scriitori precum Dr. Johnson: ar remedia considerabil situația furnizînd o serie de argumente combative precum cele îndreptate împotriva filozofiei idealiste a episcopului Berkeley.

Nu este surprinzător că devierea de la adevăr a avut consecințe devastatoare în mediul academic. Printre altele, acest fapt a subminat integritatea multor discipline academice; a contribuit considerabil la compromiterea a însăși ideii de „disciplină" academică – desemnînd un domeniu științific în cadrul căruia este studiată o materie general acceptată și sînt utilizate instrumente comune de cercetare.

Proliferarea năucitoare a programelor de „studii" este un simptom important al acestei degenerări. Aceste programe cuprind studiile dedicate feminismului, homosexualilor, afro-americanilor, mișcării Chicano, studiile pentru pace, studiile despre text; metastaza acestor pseudo-materii și a altora de acest fel în spațiul academic semnalează nu extinderea, ci declinul disciplinelor academice. Merită subliniat că astfel de programe, deși promovate ca fiind „interdisciplinare", sînt, în realitate, antidisciplinare. Ele nu presupun stăpînirea unor discipline multiple, ci abandonarea rigorii disciplinare în favoarea susținerii unei ideologii prescrise. Paradigma sub care se desfășoară aceste eforturi o reprezintă „studiile culturale", constituind un factor dizolvant periculos dominant în sferele intelectuale, reflectat nu prin materia de studiu – care poate fi constituită din orice –, ci prin atitudinea celor care promovează astfel de studii. Două caracteristici de bază ale studiilor culturale sînt: 1. natura politică și 2. ostilitatea față de adevărul factual; „conținutul" este decis în mod absolut arbitrar.

Asaltul asupra adevărului în sfera academică pare să fi avut cea mai nocivă influenţă asupra studiului literaturii – în parte, fiindcă devierile de la adevărul factual nu sînt atît de uşor de detectat atunci cînd materia de studiu o constituie literatura, în parte, deoarece departamentele de literatură au fost printre primele care au capitulat în faţa unor astfel de tendinţe la modă distructive, precum deconstrucţia, structuralismul şi studiile culturale, cu toate variantele lor detestabile. Puţine domenii – dacă există vreunul – au scăpat nepervertite. Filozofia, dreptul, istoria artei, psihologia, antropologia, sociologia, toate s-au străduit acerb să ajungă din urmă departamentele de literatură care au progresat în această direcţie. Chiar istoria – a cărei raţiune de a fi s-ar fi crezut că o constituie angajamentul faţă de adevărul factual – a fost supusă acestei pervertiri. În aceeaşi situaţie se află ştiinţele naturale: teoria şi filozofia ştiinţei – dacă nu chiar practica actuală a ştiinţei – au devenit, într-un grad tot mai ridicat, subjugate unor forme diverse de disoluţie la nivel epistemologic, întrucît logica şi esenţa ştiinţei sînt confundate în mod deliberat cu sociologia ştiinţei. Potrivit unor observatori, astfel de idei au început să pătrundă chiar şi în cadrul facultăţilor de administrare a afacerilor şi economie, deşi se pare că, din nefericire – spun ei –, ele nu i-au influenţat şi pe contabilii angajaţi în cadrul Serviciului pentru Venituri Interne. Un distins domn, pe nume Nicholas Fox, care ţine prelegeri la facultăţile de medicină din Anglia, a formulat ceea ce ar putea constitui un *nec plus ultra* al constructivismului social: în cartea sa, *Postmodernism, Sociology and Health* (1993), dl Fox îi asigură pe cititori că termeni precum „pacient" şi „boală" sînt „ficţiuni sociologice" care pot fi explicate prin „elemente ale teoriei feministe şi prin conceptele derridiene de *différance* şi intertextualitate".

Multe dintre aceste direcţii au fost corect observate şi contestate. Într-adevăr, începînd din 1987, odată cu apariţia

cărţii lui Allan Bloom, *The Closing of the American Mind (Criza spiritului american)*, a apărut un număr redus, dar valoros prin conţinut, de cărţi şi articole care au combătut una sau alta dintre tendinţele ce reflectau asaltul academic asupra adevărului. Cartea mea, *Tenured radicals* (1990), se înscrie în acest curent, precum şi lucrarea lui David Lehman, *Signs of the Times: Deconstruction and the Fall of Paul de Man* (1991) şi excelenta radiografie realizată de Paul Gross şi Norman Levitt în cartea *Higher Superstition: The Academic Left and Its Quarrels with Science* (1994) asupra aşa-ziselor „dispute asupra ştiinţei" [„science wars"]. Cea mai nouă contribuţie la acest gen de scrieri disidente se încadrează, de asemenea, printre cele mai devastatoare, mai complexe şi mai ample în analiza combativă pe care o efectuează. Scrisă de un istoric australian, Keith Windschuttle, cartea se intitulează *The Killing of History: How a Discipline is Being Murdered By Literary Critics and Social Theorists* („Desfiinţarea istoriei: cum este distrusă o disciplină de către criticii literari şi teoreticienii sociali"). Aceasta este a doua ediţie, corectată şi extinsă, a cărţii care a fost prima dată publicată în Australia în 1994; doar ediţia aceasta a fost distribuită în Statele Unite. Dacă titlul pare cam terifiant, fiţi siguri că dovezile pe care le furnizează Windschuttle în sprijinul cauzei sale justifică nota gravă a scrierii. Deşi publicată la o editură obscură (ceea ce ne spune foarte multe despre priorităţile pe care le au astăzi editurile care publică lucrări academice), aceasta este cea mai importantă lucrare despre criticismul cultural care a apărut pe parcursul întregului an.

Ca formă, *The Killing of History* este un fel de ghid intelectual. Îi prilejuieşte cititorului o incursiune antrenantă printre teoriile exotice care au ajuns predominante în cadrul departamentelor de ştiinţe umaniste şi sociale ale celor mai multe facultăţi vorbitoare de limba engleză. Trăind printre „nativi", Windschuttle a încercat multe

dintre „sortimentele" locale; cunoaşte totul despre curiozităţi precum semiotica şi modul cum aceste teorii au ajuns să se impună; înţelege principalele dialecte locale şi poate distinge cu acurateţe diferenţele dintre structuralism, poststructuralism, deconstrucţie, postcolonialism şi constructivism social; ştie calea cea mai bună prin deşertul „anti-umanismului" lui Michel Foucault şi deţine abilitatea de a nu se lăsa atras în mocirla teoriei literare postmoderne; mai presus de toate, îşi înarmează cititorii împotriva teoreticienilor excentrici, a şarlatanilor şi a impostorilor intelectuali care populează aceste medii: oferă îndrumări inteligente referitoare la modul cum le putem rezista acestor propagatori de scepticism radical şi relativism ştiinţific, precum şi indicaţii de bun-simţ care să ne ajute să ne ferim de cei care pretind că istoria este doar o specie de ficţiune.

Oricum, Windschuttle are dreptate să afirme că *The Killing of History* nu este „o altă carte anostă de teorie". Pe parcursul întregii cărţi, cercetarea sa se concentrează intens asupra disciplinei istoriei, asupra modului în care ar trebui aceasta să fie înţeleasă şi asupra felului cum cei care neagă necesitatea adevărului empiric subminează esenţa analizei istorice.

„În cea mai mare parte a ultimilor 2400 de ani – scrie Windschuttle în prefaţa cărţii – esenţa istoriei a continuat să fie reflectată prin ideea că ea trebuie să afirme adevărul, să redea cît mai fidel cu putinţă întîmplările reale. Desigur, pe parcursul acestor ani, a ieşit la iveală faptul că mulţi istorici au prezentat eronat întîmplările, că mulţi au fost părtinitori şi adesea în neconcordanţă totală cu adevărul. Totuşi, criticii lor s-au simţit adesea datori sa arate că istoricii s-au înşelat în legătură cu fapte reale, că afirmaţiile lor cu privire la trecut nu corespund întîmplărilor adevărate. Cu alte cuvinte, criticii încă porneau de la presupunerea că adevărul este accesibil istoricului.

În zilele noastre, aceste supoziţii sînt în mare măsură respinse, chiar în rîndul unor persoane care profesează ele însele istoria. În 1990, noii teoreticieni în ştiinţele umaniste şi sociale, care fac parte din curentul dominant, susţin că este imposibilă redarea adevărului despre trecut sau utilizarea istoriei cu scopul dobîndirii de cunoştinţe în sens obiectiv. Ei pretind că putem privi trecutul numai prin prisma propriei noastre culturi şi că, prin urmare, ceea ce înţelegem prin istorie constituie reflectarea propriilor noastre preocupări şi nelinişti. Temeiul pe care era fundamentată istoria nu mai este valid: nu mai există o distincţie esenţială între istorie şi mit."

După cum arată Windschuttle, atacul asupra cunoaşterii istorice nu este un fapt nou; Nietzsche este printre primii gînditori care îl lansează („Nu există fapte, ci doar interpretări"). Noi sînt prestigiul şi răspîndirea de care se bucură aceste idei în prezent. În decursul ultimilor 10-20 de ani, idei extrem de discutabile care altădată subzistau la limita speculaţiei academice (unde se încadrează şi pot avea oarecum chiar un efect pozitiv ca un soi de iritare intelectuală) au fost integrate în inima profesiei. Atacul asupra cunoaşterii factuale nu mai este întreprins doar de către o mînă de metafizicieni nemulţumiţi; a devenit un fapt obişnuit în rîndul istoricilor din mainstream şi al editorilor de lucrări academice. Şi dacă mai există o mulţime de istorici care admit tacit, în cadrul activităţii lor, standardele tradiţionale de investigaţie istorică, extrem de puţini sînt dispuşi să conteste în mod deschis asaltul desfăşurat împotriva disciplinei lor. Acest fapt este, parţial, o cauză a laşităţii – un viciu endemic printre academicieni –, dar şi o consecinţă a faptului că mulţi istorici a căror abordare este tradiţională au început ei înşişi să se amestece în ghiveciul antiempirismului, ignorînd cu seninătate, după cum notează Windschuttle, faptul că „adoptă ipoteze care sînt de natură să înlăture orice principii care stau la

temeiul disciplinei". Nu este o exagerare. Ideile propagate sînt că observaţia şi raţionamentul inductiv nu oferă o bază legitimă în cunoaşterea de tip istoric, că adevărul este relativ, că limbajul este un soi de „închisoare", raportîndu-se întotdeauna la sine însuşi şi nu la realitate; Windschuttle are dreptate să spună că „dacă istoricii se lasă complet mînaţi în acest abis teoretic, îşi vor cauza propria dispariţie, precum şi pe cea a disciplinei".

Ca şi în cazul studiilor literare, o stratagemă comună constă în a spune că întreaga controversă nu e decît semnul unui „conflict între generaţii", că obiecţiile ridicate în privinţa „noilor metode" sînt doar trăncănelile unor conservatori înapoiaţi ce opun rezistenţă ideilor „inovatoare" ale „noilor turci". Şi totuşi, după cum subliniază Windschuttle, cele mai multe dintre aşa-zisele „idei noi" au fost puse în circulaţie de către intelectuali pe cînd aveau vîrsta de 40 sau 50 de ani. „Iniţiatorii acestui curent – remarcă autorul – fac parte din tabăra noii stîngi constituite în 1960 (...), care, evident, nu este chiar atît de nouă în prezent, dar afiliată ultimelor tendinţe precum era şi în vremea mărgelelor hippy şi a pantalonilor evazaţi." Diferenţa este, desigur, aceea că, în 1960, astfel de intelectuali ocupau o poziţie periferică în mediul academic. Acum ei sînt cei care îl domină: „Din 1985, disidenţii şi-au extins enorm teritoriul. Deşi le place încă să se caracterizeze drept nişte *outsideri* combatanţi, ei sînt în prezent cei care conduc toate operaţiunile din sfera academică: conceperea de noi cursuri, contractarea editorilor, încadrarea de personal în noile locuri de muncă, atragerea absolvenţilor de studii universitare." Acei profesori ale căror convingeri intelectuale şi morale i-ar putea conduce spre a lupta împotriva extinderii unor astfel de tendinţe sînt, în general, „prea ocupaţi, prea obosiţi sau prea derutaţi" pentru a se opune. Pasivitatea lor le-a creat adversarilor o uimitoare legitimitate, permiţîndu-le să-şi consolideze autoritatea şi beneficiile materiale.

Cercetarea ambiţioasă a d-lui Windschuttle se îndreaptă în două direcţii: în primul rînd, îşi propune să prezinte asaltul asupra adevărului factual sub toate aspectele sale încurcate; în al doilea rînd, scopul este să arate că „în mod contrar faţă de tot ceea ce se susţine în prezent, istoria poate fi studiată într-un mod obiectiv şi că nu există obstacole de ordin filozofic în calea adevărului şi a cunoaşterii privind umanitatea".

În ceea ce priveşte primul obiectiv, Windschuttle realizează o incursiune inteligentă şi bine documentată în teoriile importante aflate în competiţie pentru o poziţie dominantă în ştiinţele umaniste şi cele sociale. Multe dintre datele pe care le furnizeaza autorul îi vor fi familiare oricărei persoane care se află la curent cu dezbaterile recente privind soarta învăţămîntului superior. Dar chiar şi în această direcţie Windschuttle are multe de oferit. Mai întîi, după cum sugerează şi subtitlul cărţii sale, autorul evidenţiază, într-o manieră mai amănunţită decît au reuşit să o facă alţi autori pînă acum, modul în care atacul asupra istoriei s-a produs mai ales prin aplicarea în cadrul disciplinei a hermeneuticii, a teoriilor literare de inspiraţie franceză precum deconstructivismul şi (prin intermediul antropologiei lui Claude Lévi-Strauss) structuralismul. Pe parcursul analizei sale, autorul arată felul cum vorbăria lor prolixă şi scrierea obscură, atît de mult caracteristice discursului academic contemporan, sînt adesea adoptate nu în virtutea vreunei meticulozităţi sau profunzimi intelectuale, ci ca un soi de stratagemă. „Obscuritatea – observa Windschuttle – constituie o metodă iscusită de a genera adepţi" – şi, nu în ultimul rînd, fiindcă multe persoane cred, în mod eronat, că scrierea obscură indică o gîndire profundă.

Aderenţa la acest gen de scriere este şi un mod de autoperpetuare: studenţii care s-au trudit să-şi însuşească o terminologie dificilă nu vor fi, în mod firesc, dispuşi să admită că vocabularul a cărui asimilare le-a cerut irosirea

unui atît de mare efort este falimentar din punct de vedere intelectual. Mai mult, cei care sînt seduşi de obscuritate manifestă, corelativ, şi meteahna de a crede că o scriere uşor de înţeles este lipsită de profunzime sau inferioară ca valoare. Mas'd Zavarzadeh, un adept al lui Derrida, a lămurit problema cînd l-a discreditat pe un critic al semioticianului din pricina „scrisului său neechivoc şi a clarităţii prezentării" – trăsături care constituie, după cum citim, „uneltele conceptuale ale conservatorismului". Îngrozitor!

Contribuţia cu adevărat semnificativă pe care o aduce Windschuttle prin cartea sa constă, oricum, în apărarea obiectivităţii şi a adevărului factual. Trebuie spus că el vorbeşte, în primul rînd, ca istoric ce-şi practică profesia, nu ca filozof. Astfel, deşi discursul său este unul complex din punct de vedere filozofic (mai ales în comparaţie cu operele celor mai mulţi dintre adversarii săi), ceea ce-l preocupă pe autor cu precădere nu este posibilitatea abstractă a adevărului obiectiv, ci faptul că este descoperit – sau ratat – în anumite lucrări de istorie. Acest aspect conferă, în fond, cea mai mare forţă cărţii *Desfiinţarea istoriei*. Windschuttle îşi susţine argumentele apelînd la „opera istoricilor autentici, cu scopul de a-i combate pe oponenţii lor teoreticieni".

Analizînd o serie de studii de caz specifice, Windschuttle supune noile teorii istorice unui fel de „test de drum" pentru a vedea cum fac acestea faţă „terenului mai denivelat că oricînd al istoriei la ora actuală". Evenimentele respective includ descoperirea Americii şi cucerirea Mexicului de către spanioli, descoperirea şi explorarea insulelor din Oceanul Pacific de către britanici, începutul colonizării europene a Australiei, istoria azilurilor pentru bolnavi mintal, a spitalelor şi a politicii penale din Europa şi căderea comunismului în 1989. Evenimentele la care se referă Windschuttle sînt relevante întrucît acestea au atras atenţia susţinătorilor celor mai în vogă şi mai influenţi ai teoriilor pe care istoricul intenţionează să le combată. Metoda sa

constă în a prezenta analiza unui anumit eveniment istoric din perspectiva unei „teorii" şi a demasca apoi deficienţele acelei analize apelînd la opera istoricilor tradiţionali. Avînd în vedere că scopul autorului este de a recupera adevărul istoric, nu este deloc surprinzător că, în fiecare caz, tradiţionaliştii ies învingători. Demne de remarcat sînt, oricum, atenţia, vigilenţa antrenate în cercetarea sa. Autorul se străduieşte să expună în întregime şi în mod echitabil relatările oponenţilor; scopul contraargumentelor sale nu este acela de a exprima în mod eficient ideile autorului, ci de a articula obiecţii de bun-simţ împotriva „teoriilor" şi relativismului cultural, care cunosc un cîmp de aplicare mult mai larg, dincolo de cazurile specifice analizate de Windschuttle.

Să ne gîndim, de exemplu, la modul cum temele referitoare la descoperirea „Lumii Noi" de către Columb şi la cucerirea spaniolă a Mexicului au fost dezbătute de către academicieni *bien pensant* pe parcursul ultimului deceniu. Nu au existat numai romancieri pătimaşi, corecţi politic, precum Kirkpatrick Sale, care au profitat de ocazie pentru a-l înfăţişa pe Columb drept un prădător malefic, iar pe indieni ca pe nişte fiinţe paşnice, sensibile faţă de mediul natural, care trăiau într-o fericită armonie unii cu ceilalţi şi cu natura. În 1992, a apărut la Oxford University Press cartea *American Holocaust: Columbus and the Conquest of the New World* („Holocaustul american: Columb şi cucerirea Lumii Noi") a istoricului David Stannard, unde citim, după cum ne înştiinţează Windschuttle, că „drumul spre Auschwitz a trecut direct prin inima Americilor" – o comparaţie pe care Windschuttle o respinge, pe bună dreptate, ca fiind „nu doar total anacronică, dar şi respingătoare din punct de vedere conceptual".

Survenind într-un moment cînd *corectitudinea politică* şi intoxicarea cu teorii luaseră un mare avînt, celebrarea a 500 de ani de la descoperirea Americii a suscitat tot soiul de dezbateri dubioase în rîndul criticilor literari, al istoricilor,

antropologilor şi al altor academicieni avizi să se întreacă unul pe altul în demersul compromiterii moştenirii europene (şi, prin extensie, a Statelor Unite) şi în celebrarea virtuţilor popoarelor indigene persecutate.

Eminentul semiotician şi teoretician literar Tzvetan Todorov, prin cartea sa *The Conquest of America* („Cucerirea Americii") (1982), oferise deja una dintre cele mai întristătoare anticipări a tendinţelor care avea să se impună. Todorov avea cîte ceva din toate. Academicienii fascinaţi de limbaj puteau savura afirmaţia lui că „datorită stăpînirii semnelor, Cortez şi-a asigurat controlul asupra vechiului imperiu mexican" (fără a ţine seama de faptul că tehnologia militară spaniolă era considerabil superioară celei a aztecilor). Partizanii corectitudinii politice au privit cu satisfacţie condamnarea imperialismului european şi astfel de aserţiuni, precum „în secolul al XVI-lea a fost comis cel mai mare genocid din istoria umanităţii". La aceasta se adaugă dezbaterea lui Todorov cu privire la incapacitatea manifestată de Columb şi de cultura europeană în general în a stabili un raport adecvat cu „celălalt", altfel spus, incapacitatea de a percepe „existenţa unei esenţe umane cu adevărat diferită, ceva menit să însemne mai mult decît o stare imperfectă a acelor oameni."

După cum observă Windschuttle, unul dintre multele probleme trecute cu vederea de Todorov şi de cei care susţin popoarele indigene din Americi în defavoarea cuceritorilor lor europeni este „practica sacrificiilor umane răspîndită în perioada cuceririi spaniole". Aztecii, mayaşii, incaşii, cayţii, băştinaşii din Guyana, triburile pawnee şi huron din America de Nord au practicat sacrificii umane deseori pe scară largă (numai aztecii ucideau cîteva mii de oameni pe an), însoţite uneori şi de canibalism. De pildă, cayţii mîncau echipajul fiecărui vas portughez naufragiat pe care îl găseau. „La un ospăţ – relatează un antropolog citat de Windschuttle – au fost mîncaţi primul episcop al Bahiei,

doi preoţi, reprezentantul trezoreriei regale portugheze, două femei însărcinate şi mai mulţi copii." Todorov, concluzionează Windschuttle, „vrea să impună o judecată morală în privinţa cuceririi spaniole şi, în acelaşi timp, să minimalizeze problema sacrificiilor umane astfel încît cititorii să-i considere pe azteci drept nişte victime care sînt mai virtuoase şi vrednice de mai multă compasiune. Pentru a-şi susţine argumentaţia, Todorov este nevoit să demonstreze că toate societăţile umane sînt vinovate de săvîrşirea sistematică a unor masacre în masă, doar că unele poartă o vină mai mare decît altele. Dar, odată ce dispare distincţia dintre societăţile care comiteau sacrificii/masacre, lui Todorov nu-i mai rămîne decît soluţia de a recurge la natura umană comună pentru a explica predispoziţia spre crimă a speciei umane. Iar ideea unei naturi umane comune este o idee pe care întreaga sa carte a fost concepută în scopul de a o respinge."

Combinaţia dintre tendinţa antieuropeană, corectitudine politică şi negarea evidenţelor empirice constituie o trăsătură pregnantă întîlnită la mulţi scriitori pe care îi analizează Windschuttle în *Desfiinţarea istoriei*. De exemplu, în capitolul despre întemeierea Australiei, Windschuttle prezintă cititorilor o carte a scriitorului Paul Carter, intitulată *The Road to Botany Bay* (Drumul spre Botany Bay) (1987). George Orwell, scriind despre Mahatma Gandhi, a făcut observaţia că sfinţii ar trebui consideraţi vinovaţi pînă cînd le este probată nevinovăţia. Acesta este cu siguranţă un principiu demn de a fi aplicat cînd avem de-a face cu lucrări precum *The Road to Botany Bay*, care se bucură de susţinere din partea lui Edward Said („Metode uimitor de originale de investigaţie culturală... O lucrare edificatoare de mare forţă intelectuală") sau a lui Susan Sontag („O carte strălucită pentru multe gusturi"). Scriind despre istoria timpurie a britanicilor din Australia, Carter propune o nouă metodă de analiză istorică: „istoria spaţială",

menită să ia locul „istoriei lineare, narative" (pe care, de asemenea, o discreditează ca fiind „istorie imperialistă") întîlnită la alţi scriitori. Împănîndu-şi textul cu citate din Derrida, Giles Deleuze şi (nu întîmplător) Edward Said, printre altele, Carter caută să examineze modul cum „spaţiul este transformat simbolic în loc, cu alte cuvinte, într-un spaţiu cu o istorie."

Printre multe alte lucruri, Carter urmăreşte să reconstituie experienţa deţinuţilor britanici care au populat la început Australia şi care, potrivit lui Carter, au fost nişte subversivi exemplari prin faptul că au respins empirismul iluminist şi imperialismul. Inconvenientul la care se referă Carter este acela că perspectiva asupra lumii pe care o aveau condamnaţii nu poate fi cunoscută decît prin „oglinda deformatoare" a celor care deţineau autoritatea, întrucît, susţine Carter, relatările realizate direct de la sursă privind experienţa condamnaţilor au fost pierdute. Soluţia propusă de el este de a aplica metoda „istoriei spaţiale" la descrierile oferite de „cronicile clasei dominante" în scopul de „a recupera ceea ce logica iluministă a raportului cauză-efect a suprimat. În special, putem reuşi recuperarea acelei dimensiuni din existenţa condamnatului pe care întemniţarea şi transportul lui au fost în mod categoric menite să o excludă: ocuparea de către el a spaţiului istoric." Ar fi, desigur, foarte multe de zis în legătură cu acest soi de stratagemă hermeneutică. În fond, nu era nevoie ca Paul Carter să fie atît de ingenios. El pretinde că un act de reconstrucţie imaginativă este necesar pentru a reconstitui experienţa condamnatului.

Dar, după cum subliniază Windschuttle, „condamnaţii australieni au realizat mai multe documente consemnînd, în propriile lor cuvinte, observaţiile şi activităţile lor, visurile, sentimentele lor de ură şi de iubire decît orice altă clasă inferioară de-a lungul istoriei. În plus, au fost înfiinţate mai multe programe de doctorat, lectorate şi catedre în Aus-

tralia pornind de la aceste surse decît în cazul a aproape oricărui alt subiect de cercetare. Condamnaţii au furnizat academicienilor australieni documente pentru unul dintre subiectele lor majore de cercetare."

Cu alte cuvinte, „aroganţa lui Carter de a pretinde că îi salvează pe condamnaţi de la uitare este egalată doar de totala sa ignoranţă cu privire la ceea ce au scris istoricii australieni pe parcursul ultimilor 40 de ani".

Dl Windschuttle aplică aceeaşi analiză în cazul multor altor „staruri" academice, încluzînd-o pe una dintre cele mai strălucite, Michel Foucault. Printre aspectele care l-au făcut pe Foucault un academician de un renume atît de înalt a fost radicalismul său antiburghez, combinat cu insistenţa că adevărul reprezintă mereu şi pretutindeni un coeficient al puterii. Merită să observăm totuşi că Foucault şi-a cîştigat reputaţia la început ca istoric al unor instituţii precum azilurile pentru boli mintale, spitale şi închisori. În orice caz, principala tactică a lui Foucault a fost să arate că eforturile din perioada Iluminismului şi din cea posterioară Iluminismului de a reforma aceste instituţii au fost de fapt pretexte pentru extinderea puterii statului.

De exemplu, în prima sa carte, *Nebunie şi civilizaţie* (1961), Foucault pune în contrast perioada respectivă cu vremurile fericite din Evul Mediu, cînd nebunii hoinăreau liber dintr-un oraş în altul sau călătoreau pe o adevărată Corabie a nebunilor în susul şi în josul Rinului. Înfiinţarea azilurilor a fost, potrivit lui Foucault, începutul unor vremuri negre pentru nebuni, întrucît nu erau doar încarceraţi, ci li se nega şi statutul de fiinţe umane. Foucault afirmă lucruri asemănătoare referitor la spitale şi la politica penală. După cum arată Windschuttle prin argumente strivitoare, în fiecare caz relatările lui Foucault sînt extrem de incorecte. De pildă, nu a existat nici o Corabie a nebunilor, după cum descrie Foucault; datele sale sînt adesea greşite, deviind cu un secol sau mai mult faţă de cele reale;

cît despre tratamentul nebunilor, istoricul Andrew Scull rectifică relatarea: „În cazul în care oamenii care sufereau de boli mintale se dovedeau periculoşi, se puteau aştepta la a fi bătuţi sau închişi; altminteri, puteau hoinări în voie. În orice caz, opoziţia facilă dintre opresiunea psihiatrică şi un tratament tolerant, aproape anarhic, dintr-o perioadă anterioară, este fără îndoială iluzorie." Windschuttle formulează argumentul mai general: „Nebunia a devenit o problemă de politică publică odată cu apariţia societăţilor democratice, egalitare, în special deoarece aceste societăţi îl acceptau pe omul bolnav psihic nu ca pe un „altul" sau ca pe cineva din afara umanităţii, ci ca pe *o altă fiinţă umană*, ca pe un individ deţinînd acelaşi statut ca oricare alt om".

Deşi cele mai multe exemple pe care Windschuttle le menţionează în *Desfiinţarea istoriei* provin de la stînga academică, se cuvine să observăm că stînga nu deţine monopolul asupra anti-empirismului. Să ne gîndim, de exemplu, la celebra teză a „sfîrşitului istoriei" lansată de Francis Fukuyama la sfîrşitul anilor 1980, pentru a explica declinul comunismului. Sursa majoră de inspiraţie a lui Fukuyama pentru teoria sa provine de la filozoful german Georg Hegel. Dar Windschuttle evidenţiază modul cum teoriile care proclamă „sfîrşitul" (în artă, filozofie, istorie etc.) au fost preluate de gînditorii antiempirişti de la comunişti precum Alexandre Kojève pînă la Arnold Gehlen – un psiholog social care a lucrat pentru al treilea Reich şi care, scriind despre artă în 1961, îşi încredinţa cititorii că „procesul dezvoltării a fost încheiat, iar ce urmează este deja un fapt observabil: sincretismul confuz al tuturor stilurilor şi posibilităţilor – postistoria." Windschuttle demontează teza „sfîrşitului istoriei", constatînd că „una dintre ideile importante la care a condus abordarea empirică (...) este că istoria nu poate fi determinată. Procesul istoric nu se desfăşoară în mod inexorabil într-o singură direcţie sau spre un anumit scop sau punct final. Nu există un plan sau un itinerariu

ascuns care aşteaptă să fie descoperit. Munca unui istoric nu constă în a căuta o anumită teorie care va explica totul sau o anumită interpretare teleologică menită să reveleze scopul lucrurilor. Ci ea constă, mai curînd, în a reconstitui evenimentele din trecut aşa cum s-au petrecut ele".

Acurateţea şi specificitatea istorică pe care Windschuttle le conferă analizei dau un caracter deosebit de tranşant criticilor sale. Dar, în definitiv, scopul său nu este acela de a discredita anumiţi istorici sau teoreticieni, ci de a restabili o perspectivă asupra istoriei care să se raporteze în mod ferm la cunoaşterea factuală. După cum spune Windschuttle, „Studierea istoriei este în mod esenţial o căutare a adevărului." Asta nu înseamnă că istoria nu poate avea şi o valoare literară, aşa cum (de exemplu) o evidenţiază în mod indubitabil lucrările lui Gibbon, Macaulay şi Tocqueville. Windschuttle se referă la faptul că istoria nu coincide cu literatura şi că „cei care susţin că toate evidenţele istorice sînt inerent subiective fac o eroare". El recunoaşte fără ezitare faptul că istoricii, aşa cum se întîmplă cu oricine dintre noi, pornesc de la un anumit punct de vedere şi îşi comunică propriile lor înclinaţii subiective şi preconcepţii. Şi totuşi, cu ce ar schimba asta situaţia? Faptul că „una dintre situaţiile cele mai comune în experienţa istoricilor este că dovezile pe care le găsesc îi obligă, adesea fără voia lor, să-şi schimbe punctul de vedere pe care iniţial intenţionau să-l adopte" arată că istoricii nu sînt în mod obligatoriu încătuşaţi în propria lor subiectivitate. Şi aceasta îl conduce pe Windschuttle spre constatarea esenţială că istoricii care neagă premisele adevărului empiric în numele relativismului cultural şi al ideologiei dominante a „eurocentrismului" nu fac decît să înlocuiască o perspectivă europeană – reprezentată de istoriografia empirică tradiţională – cu o alta, reflectată de relativismul cultural. „Cei care acceptă relativismul cultural – subliniază Windschuttle – argumentează că metodele occidentale de cunoaştere nu sînt vrednice de

vreun statut privilegiat." Dar, într-o vreme în care ceea ce Windschuttle numeşte „întoarcerea tribalismului" ameninţă multe părţi ale lumii cu un regres spre barbarism, a îmbrăţişa relativismul cultural echivalează, de asemenea, cu a îmbrăţişa o politică funestă care a condus la dezlănţuirea catastrofei în Sri Lanka, Sudan, Africa Centrală, Balcani şi în alte regiuni. Ei abandonează constrîngerile adevărului empiric în numele „eliberării". Însă rezultatul la care ajung în final nu este libertatea, ci o nouă şi mai teribilă sclavie.

Această pagină a fost lăsată intenționat albă

De la marxism la „corectitudinea politică"

DE

THEODOR CODREANU

Cînd se împlineau zece ani de la biruinţa schimbării de regim din 1989, unul dintre ideologii autohtoni ai *corectitudinii politice*, Ion Bogdan Lefter, făcea un bilanţ dojenitor la adresa poporului român şi a inteligheţiei, care rămîn refractari la noul suflu al istoriei imprimat în Europa şi în lume de abolirea Războiului Rece. Luarea lui de atitudine revoluţionară poate fi citită şi azi pe Internet, sub un titlu uriaş, pe măsura globalismului: *Feminism, drepturile minoritare, discriminare inversă/pozitivă/ „acţiune afirmativă", „corectitudine politică", multiculturalism, globalizare, postmodernism: o concluzie la sfîrşit de mileniu.* Un soi de *Raport Tismăneanu* concentrat, dar detaliat în titlu. Cu ironie şi compasiune, autorul atrăgea atenţia că poporul român şi „finele noastre elite intelectuale de la sfîrşitul secolului XX nu par să... priceapă defel ce e feminismul", dar nici pe celelalte componente ale corectitudinii politice înşirate mai sus, de unde mai lipsesc, ce-i drept, detaliile referitoare la categoriile minoritare, destul de numeroase, cum se ştie. Dl Lefter ne soma să recuperăm urgent, „după lungile decenii de dictatură", „multe restanţe de civilizaţie materială, informatică, «de consum», inclusiv cultural", căci sîntem pe „un fundal de retardare a mentalităţilor

profunde". Optimist în ce priveşte posibilităţile poporului român, el era convins că ne putem vindeca de tradiţie, de creştinism, de „simbolismele seculare": „Pînă la urmă, bătălia va fi cîştigată odată cu integrarea României în Uniunea Europeană, în spaţiul euro-atlantic şi – la limită – în cel global". Pentru asta, credea el, trebuie pornit de la *feminism*, căci acesta ne poate civiliza mai uşor.

Feminismul nu se confundă cu lupta pentru drepturile femeilor, deşi pare să descindă din aceasta. Problema „drepturilor femeilor" fusese de mult rezolvată în Europa, inclusiv în România socialistă, atentă la promovarea femeii şi în politica înaltă, imaginea acestei emancipări fiind însăşi Elena Ceauşescu. Feminismul este altceva, menit fiind să schimbe mentalităţile, pornind de la temeliile spirituale, iar temeiul prim este religia. Deşi corecţii politic descind din marxism, ei au reformat aşa de „profund" marxismul, încît par astăzi a fi antimarxişti prin transbordarea doctrinei de la determinismul economic la determinismul sexual, apoi cultural. Marxismul a devenit mai întîi freudo-marxism prin vestita Şcoală de la Frankfurt, care a dat strălucita triadă Theodore Adorno, Erich Fromm şi Herbert Marcuse. Se crede că feminismul, componentă a *corectitudinii politice*, este invenţia anilor '60, în America. Gînditorul şi expertul militar american William S. Lind, în studiul *Originile „corectitudinii politice"*, face o documentată incursiune în istoria acestui concept. Sintagma propriu-zisă s-a ivit dintr-o glumă din benzile desenate, dar ea a devenit curînd foarte serioasă, cunoscînd o carieră fulminantă, ajungînd să bîntuie azi America, Europa şi lumea întreagă. Gluma s-a ideologizat, avînd rădăcini în internaţionalismul clasic. „Este cea mai mare pacoste a secolului, apreciază William S. Lind, molima care a ucis zeci de milioane de oameni în Europa, în Rusia, în China şi în definitiv în întreaga lume. Este boala ideologiei. Dacă vom compara doctrina *corectitudinii politice* cu marxismul clasic, asemănările sînt frapante."

În primul rînd, ambele sînt ideologii *totalitare*. Pentru prima oară în istoria Americii, sesizează Lind, totalitarismul s-a infiltrat în campusurile universitare, unde studenţii sînt reprimaţi dacă nu respectă ideologia feministă, homosexuală şi toate narcisismele de grup identificate a fi „victime" ale civilizaţiei creştine. Dar reprimarea a ieşit de mult din campusurile studenţeşti, extinzîndu-se din America şi în Europa, inclusiv în România, unde statul îndoctrinat creează cîini de pază ai *corectitudinii*, precum Consiliul Naţional de Combatere a Discriminării. În anul de graţie 2009, tînăra Carrie Prejean a pierdut titlul de Miss California fiindcă la întrebarea ce părere are despre căsătoriile dintre homosexuali a răspuns *incorect*, fiind brutalizată verbal cu epitetul de „căţea" de către un reprezentant al juriului, bloggeriţa lesbi Perez Hilton, fiind, desigur, huiduită copios şi de grupul „victimă" aflat în sală. Asta, în vreme ce ideologii *corectitudinii politice* pretind că aduc o *mutaţie fundamentală* în societatea contemporană, care s-ar opune, între altele, „tendinţelor naturale de agresivitate a omului", ca şi cum creştinismul n-ar fi avut vreun cuvînt de spus în atare privinţă. Tot din America să mai dau un exemplu recent: *corectitudinea politică* a mers pînă acolo încît pompierilor albi din New Haven, Connecticut, li s-a refuzat promovarea deoarece persoanele de altă culoare n-au fost în stare să treacă exigenţele probelor şi, în consecinţă, avansarea albilor i-ar fi „discriminat" pe ceilalţi! Noroc că aberaţia a fost *corectată* la Curtea Supremă.

Europa şi România nu stau nici ele mai prejos. Italianul Rocco Buttiglione, filosof catolic şi politician, a pierdut, în 2004, postul de comisar pentru Justiţie şi Afaceri Interne fiindcă s-a manifestat ca „tradiţionalist" în ce priveşte homosexualitatea. Curentul „demitizării" istoriei şi literaturii române se află în expansiune jubilatorie, pe fondul *corectitudinii politice. Incorecţi politic* sînt declaraţi Mihai Viteazul, Ştefan cel Mare, Ion Antonescu ş.a., ca „agresori"

şi „violenţi" faţă de popoarele vecine; *incorecţi politic* sînt catalogaţi mai toţi marii noştri cărturari şi creatori, de la Eminescu şi Iorga la Mircea Eliade şi Constantin Noica. Firește, același tratament îl au şi stîlpii de susţinere ai culturii europene. Shakespeare este „incorect" în *Neguţătorul din Veneţia*, spre exemplu, din pricina personajului Shylock. Se aduce argumentul imbatabil că Hitler a îngăduit să se joace în lagărele de concentrare doar o singură piesă, cea a lui Shakespeare. Este condamnat şi de feministe. *Incorecte politic* au devenit transhumanţa şi brînza preparată de ciobanii români, dar şi cimpoaiele scoţiene. Secretarul general al Parlamentului European, Harold Romer, a dat o hotărîre conform căreia e *incorect politic* să te adresezi femeilor cu apelativele *doamnă, domnişoară, madame, mademoiselle, frau, fraulein, señora, señorita* etc. Şi comuniştii, strămoşii *corecţilor*, au avut ce-au avut cu apelativul *doamnă*, interzicîndu-l pentru „corectul" *tovarăşă*. Fiindcă tot mai este un dram de libertate, cineva propunea, pe Internet, să ne adresăm cancelarului Germaniei cu *fă, Angelico*, iar lui Harold Romer cu *bă, Heroldică*. Cum se crede că civilizaţia viitorului va fi aceea de tip *gay* şi pentru a nu jigni noul tip de familie, acelaşi cod european propune să nu mai utilizăm termenii *soţ, soţie, mamă, tată*, ci *partener* şi *parteneră*. Va fi *corect* ca un copil să spună: *Partenero/partenerule, dă-mi bani de-o înghеţată!* Altfel, părinţii se vor simţi *discriminaţi* şi nu-i vor da! O altă minoritate care nu trebuie tratată *incorect* o constituie *handicapaţii*, pentru care avem termenul *persoane cu dizabilităţi*. Pentru ţigani s-a legiferat cuvîntul *romi*, de unde şi grija de azi a europenilor de a ne proteja pe toţi românii sub acest frumos apelativ, care are şi avantajul de a fi mai scurt cu o silabă.

Scrisă cu majuscule, sintagma *Political Correctness*, s-a observat, poate reproduce abrevierea de la Partidul Comunist (PC), iar prin aspectele ridicole şi absurde devine *politically absurd*. Ceea ce Nicolae Ceauşescu numea *societate*

socialistă multilateral dezvoltată s-a transformat, acum, în *multiculturalism dezvoltat.* Însă oamenii de bun-simţ nu pot înghiţi orice. Europarlamentarul britanic Struan Stevenson (scoţian) declara recent în *The Daily Telegraph*: „*Corectitudinea politică* a luat-o razna. (...) Am văzut instituţii europene care au încercat să interzică cimpoaiele şi care doreau să impună forma pe care trebuie să o aibă bananele, dar, acum, par decise să ne spună şi ce cuvinte, din limba noastră, avem voie să folosim". Un remarcabil umorist american, James Finn Garner, a scris vreo trei cărţi despre *corectitudinea politică*, pe care o numeşte *tumoare a postmodernităţii.* Într-o hazoasă carte intitulată *Poveşti corecte politic de adormit copiii*, tradusă şi-n româneşte[1], el foloseşte tehnica postmodernistă a „rescrierii" tradiţiei şi modernităţii spre a crea parodii în noul limbaj *corect* pentru poveşti ca *Scufiţa Roşie* etc.

Însă dincolo de aspectele caricaturale şi absurde, ideologia funcţionează foarte bine şi se lăţeşte tumoral, cunoscînd un prestigiu similar cu al comunismului, care a fascinat nu doar ţările care l-au pus în practică, ci şi o mare parte a inteligheţiei Occidentului. Este ideologia cea adoptată nu numai de Uniunea Europeană (sperăm că doar de o coterie a ei), ci şi de utopia actuală a globalismului. Ea tinde să se extindă şi-n domeniul cercetării ştiinţifice. Intrarea în ştiinţa istoriei se manifestă prin restricţia la cîteva teme, încît memoria popoarelor trebuie restrînsă drastic, cu eliminarea a tot ce se referă la naţional şi la conştiinţa naţională, decretată ca răul suprem. „Trebuie interzisă cunoaşterea propriei noastre istorii!", avertiza William S. Lind. „Oamenii trebuie obligaţi să trăiască în minciună", crezîndu-se că astfel războaiele vor fi eliminate din istoria umanităţii. Sînt respinse studiile antropologice privitoare la diferenţele dintre bărbaţi

[1] James Finn Graner, *Poveşti corecte politic de adormit copiii*, trad. din engleză de Felicia Mardale, Editura Humanitas, Bucureşti, 2006.

şi femei, dintre rase, etnii etc. Marile religii ale lumii sînt privite ca simple ideologii anacronice, iar creştinismul se cere reformat prin feminism şi gayism. Istoria universală, marcată de creştinism şi de celelalte religii, este redusă la opresiunea femeilor de către bărbaţi. În atare perspectivă, canonul biblic s-ar fi fundat pe o fraudare a moştenirii lăsate de Iisus, care ar fi lăsat-o cap al Bisericii pe Maria Magdalena, ca ţiitoare sau chiar soţie a Mîntuitorului, teorie susţinută de cărţi precum cele semnate de Dan Brown. La rîndu-le, homosexualii someză cu scoaterea din textele biblice a pasajelor despre Sodoma şi Gomora.

În continuarea paralelismului dintre marxism şi *corectitudinea politică*, William S. Lind observă că ambele ideologii au pentru evoluţia istoriei o singură explicaţie. Marxismul economic găsea cauza răului în *proprietate*, marxismul cultural o depistează în *putere*, izomorfă *supraeului* freudian, instrumentul „prin care grupuri definite în termeni de rasă, sex etc. deţin puterea asupra altor grupuri". Judecata maniheistă a luptei de clasă revine prin considerarea unor anumite grupuri ca fiind *bune* (în comunism, proletariatul), iar altele, *rele*. În democraţiile occidentale rele sînt *majorităţile*, bune sînt *minorităţile* de orice fel (feministele, negrii, ţiganii, evreii, hispanicii, homosexualii, sectele etc.).

Soluţia, ne asigură *corecţii*, e *deconstrucţia* ordinii culturale tradiţionale şi democratice „nedrepte". În consecinţă, trebuie deconstruit orice text al culturii tradiţionale spre introducerea sensului *corect*: în Biblie, în opera lui Shakespeare, a lui Eminescu sau a lui Heidegger. Dacă revoluţia comunistă a însemnat preluarea puterii de către o singură minoritate – proletariatul, *corectitudinea politică* înseamnă preluarea puterii de la majoritate în beneficiul tuturor minorităţilor, arma dominaţiei fiind cultura-ideologie asumată de guverne la nivel global.

O frapantă coincidenţă se observă şi privitor la începuturile ascensiunii celor două marxisme, economic şi cultural:

Primul Război Mondial a fost provocat pentru ca muncitorii să smulgă *puterea* din mîinile burgheziei. S-a reuşit în Rusia, dar tentativele au existat şi-n Europa Occidentală, în Spania, Franţa, Germania, Italia, Ungaria, unde însă luarea puterii a eşuat. Doi dintre marii teoreticieni ai marxismului, Antonio Gramsci şi Georg Lukács, vor purcede încă din 1919 la revizuirea marxismului. Teza centrală a comunistului italian: *cîtă vreme muncitorii vor avea suflet creştin, nu va fi posibilă revoluţia comunistă.* Credinţa maghiarului era că revoluţia marxistă nu va birui la nivel global, cum preconizase părintele *Capitalului,* atîta vreme cît muncitorii şi ţăranii vor fi „contaminaţi" de creştinism şi de cultura occidentală. Aşadar, mecanismul strict economic trebuia coroborat cu distrugerea fundamentului creştin şi cultural. În 1919, Lukács se întreba: „Cine ne va salva de civilizaţia vestică?" Această întrebare va deveni, peste ani, şi obsesia corectitudinii politice, implementată azi în sînul Uniunii Europene, creîndu-se două Europe, una a *corectitudinii,* alta a *creştinismului* şi a *marii tradiţii culturale.* Deconstrucţia lui Georg Lukács (după un stagiu de agent sovietic al Kominternului, înfiinţat de Lenin chiar în 1919) a început sub scurtul regim comunist al lui Béla Kun (Cohen), cînd a fost numit comisar-adjunct la Cultură. Atunci a avut el ideea genială de a introduce în şcoli educaţia sexuală care să formeze tinerele generaţii în sensul *libertăţii erosului,* convins că tabuurile şi obstacolele puse de creştinism şi de cultura europeană fac imposibilă eliberarea muncitorilor şi a ţăranilor de tradiţia burgheză. Hotărîrea lui Lukács a scandalizat populaţia, inclusiv pe muncitori, confirmîndu-i ipoteza şi emiţînd întrebarea de mai sus. Iniţiativa filosofului a căzut, dar sămînţa aruncată va da roade în următoarele decenii, creînd obsesia *ultimei mode* în materie de eros.

În 1923, în Germania se înfiinţează un institut de cercetări care-şi propunea traducerea termenilor economici marxişti în termeni culturali. William S. Lind îl consideră

anul de naştere a *corectitudinii politice.* Felix Weil, odrasla unui burghez putred de bogat, îmbrăţişează doctrina marxistă şi sprijină financiar asocierea institutului cu Universitatea din Frankfurt, eveniment din care s-a născut Şcoala de la Frankfurt. Aceasta a avut ca axă a cercetărilor dezvoltarea culturală a marxismului. Primul director a fost un marxist fanatic, economistul austriac Carl Grünberg, căruia i-a urmat, din 1930, Max Horkheimer, considerat a fi un „marxist renegat", în sensul revizionismului respins de Moscova, apropiindu-se, din acest punct de vedere, de linia Troţki. Erezia s-a conjugat cu freudismul, născîndu-se freudo-marxismul Şcolii de la Frankfurt. Mişcarea esenţială, remarcată şi de Martin Jay, a fost de la determinismul economic la cel cultural, transformare prin ceea ce s-a numit *teoria critică.* De-aici înainte, toate grupările radical-minoritare se revendică de la *teoria critică,* îmbrăţişînd conceptul *deconstructivism* dezvoltat de postmodernişti. Eliberarea de *supraeul* freudian se exercită ca eliberare de *puterea* statului democraţiei majoritare occidentale. Şcoala de la Frankfurt a dobîndit prestigiu mondial prin cele trei somităţi: Theodore Adorno, Erich Fromm, Herbert Marcuse. Criteriul sexual în emanciparea Occidentului a fost absolutizat de Marcuse, care a conceput o societate a „perversităţii polimorfe", ca „eliberare sexuală". El a considerat, ca şi Fromm[2], că distincţia dintre sexe nu este un *dat,* ci un *construct.* Paradisul material, insuficient pentru Occident, trebuia dublat de paradisul senzual erotic. Postmodernştii îl vor lăuda pe Marchizul de Sade cu „protestul său împotriva ascetismului în numele unei moralităţi superioare" (Lind).

Cu venirea lui Hitler la putere, Şcoala de la Frankfurt a fost nevoită să se mute la New York, introducînd *teoria critică* în spaţiul american, utilizată în timpul elui de

[2] Erich Fromm: „Sexul este un construct; diferenţele sexuale sînt un construct".

Al Doilea Război Mondial ca armă propagandistică împotriva Germaniei şi pregătind terenul pentru educarea Americii postbelice. Marcuse a făcut parte din OSS (Office of Strategie Services), predecesorul CIA, iar Horkheimer şi Adorno au cucerit Hollywoodul. Revolta studenţilor din 1960 împotriva recrutărilor pentru Vietnam a fost un excelent prilej pentru îndoctrinare culturală marxistă. Dacă Marcuse a rămas în America, Adorno a reînfiinţat institutul la Frankfurt, propovăduind noua religie culturală în Europa. Peste ocean a cunoscut o ascensiune remarcabilă ceea ce s-a numit Noua Stîngă Americană, promotoarea *corectitudinii politice.* Cartea lui Herbert Marcuse *Eros şi civilizaţie* a devenit Biblia studenţilor, convinşi că tot răul vine din reprimarea sexualităţii de orice fel, inclusiv cea a homosexualilor. Un succes extraordinar a avut sloganul *Make love, not war!*[3] Cînd stalinismul din Uniunea Sovietică şi din fostul bloc comunist a slăbit, reformarea marxismului pe linia Şcolii de la Frankfurt a început să pătrundă şi aici, pregătind terenul pentru *corectitudinea politică* a Casei Comune Europene pentru care va milita şi Mihail Gorbaciov.

În fine, ultima, dar şi cea mai importantă similitudine dintre *marxism* şi *corectitudine* este aversiunea pentru *naţional.* Idealul distrugerii naţiunilor prin internaţionalismul proletar este echivalentul *globalismului* actual. La vechile argumente kominterniste s-au adăugat, după Al Doilea Război Mondial, altele, cel mai important fiind că naţionalismul a declanşat cele mai nimicitoare războaie mondiale. Argumentul pare imbatabil din pricina

[3] „Faceţi dragoste, nu război!". Ecouri de succes s-au produs şi la noi prin traducerea, mai întîi, a unor părţi ale cărţii lui Marcuse. (Vezi Herbert Marcuse, *Scrieri filozofice,* trad. de Ion Herdan, Sorin Vieru, Vasile Dem. Zamfirescu, selecţie şi studiu introductiv de N. Tertulian, Editura Politică, Bucureşti, 1977). Adrian Păunescu a publicat un volum de versuri cu titlul *Iubiţi-vă pe tunuri!* (1981).

ambiguității conceptului de *naționalism*. În realitate, cele două conflagrații au fost declanșate nu de spiritul național, ci de ideologii de tip imperialist îndreptate tocmai împotriva națiunilor. Uniunea Europeană, dincolo de stadiul comunitar economic postbelic, s-a centrat pe eliminarea conflictelor tradiționale dintre Franța și Germania. Acest ideal este de salutat cu toată căldura, însă *corectitudinea politică* vizează cu mult mai mult decît atît, țintind chiar spre distrugerea națiunilor, ca principale obstacole în calea demolării creștinismului și culturii europene, obsesie enunțată, cum am văzut, de cel mai inteligent marxist de după Marx, Georg Lukács. Lucrînd pe terenul culturii, marxismul frankfurtian consideră că marea biruință trebuie obținută asupra a tot ce-i național și creștin în cultură. De aici, observă Harold Bloom, s-a născut Școala Resentimentului (alt nume al Școlii de la Frankfurt, implicit al *corectitudinii politice*) împotriva *canonului occidental*, el vizînd, cu precădere, canonul literar[4]. Să nu ne mire, așadar, valul „demitizărilor" și-n literatura română din ultimii 20 de ani, pornindu-se de la Eminescu și terminînd cu Nichita Stănescu și Constantin Noica.

După 1945, s-au produs două valuri uriașe de condamnare a „naționalismului": primul, sub impactul biruinței marxism-leninismului în Europa prin crearea imperiului sovietic, al doilea, prin ascensiunea marxismului cultural emancipat în *corectitudine politică*. Există „deconstrucții" radicale, iar altele moderate, mai nuanțate, ale naționalului. În fața evidenței că lumea funcționează prin state naționale care tind către forme democratice specifice, unii teoreticieni consideră că sînt formule bune și formule rele de stat național. În Europa, s-ar fi conturat două modele:

[4] Cf. Harold Bloom, *Canonul occidental. Cărțile și Școala Epocilor*, trad. din engleză de Delia Ungureanu, cu o prefață de Mircea Martin, Grupul Editorial Art, București, 2007.

cel francez (configurat de Jules Michelet, din *peuple*), în care naţiunea se constituie pe baze politice, formată fiind din *cetăţeni*, indiferent de etnie; şi modelul german, herderian, fundat etnocultural pe conceptul de *Volk*. Europa Occidentală ar fi urmat modelul francez, pe cînd Europa Centrală şi de Est, pe cel german[5]. Modelul malefic ar fi cel german, care a dus la războaie. De fapt, asemenea distincţii tranşante sînt, adesea, simple speculaţii cu iz ideologic. Se poate demonstra la fel de bine că modelul francez s-a exercitat opresiv, prin anihilarea diferenţelor etnice şi lingvistice de pe teritoriul actualei Franţe. Iar în partea centrală a Europei, Ungaria, îmbinînd cele două modele, a dus o politică de maghiarizare forţată[6]. Cert e că specificul naţional nu poate fi iertat de sistemele totalitare întrucît a stat la baza destrămării imperiilor, a colonialismului şi a comunismului. Imperiul sovietic s-a autoinvalidat prin determinismul economic, dar prăbuşirea lui s-a produs pe fondul renaşterii conştiinţei naţionale, care a dus la apariţia de noi state pe harta Europei. Istoricul american Larry L. Watts, într-o carte recentă, a argumentat importanţa spiritului naţional în căderea comunismului: „Într-una dintre cele mai aberante răstălmăciri interpretative, «naţionaliştii» au fost prezentaţi (şi trataţi în Occident) ca susţinători ai comunismului şi oponenţi ai ideilor şi programelor, ai economiei de piaţă şi ai democratizării."[7]

Mihail Gorbaciov a mărturisit că în ecuaţia *perestroikăi* n-a ţinut seamă de resurecţia „naţionalismului". Europa e

[5] Cf. Victor Neumann, *Neam, popor sau naţiune?*, Bucureşti, Editura Curtea Veche, 2004.

[6] Cf. Urs Altermatt, *Previziunile de la Sarajevo. Etnonaţionalismul în Europa*, trad. din germană de Johann Klusch, Cuvînt înainte de Andrei Corbea, Editura Polirom, Iaşi, 2000, pp. 103-105.

[7] Larry L. Watts, *Fereşte-mă, Doamne, de prieteni. Războiul clandestin al Blocului Sovietic cu România*, trad. din limba engleză, de Camelia Diaconescu, Editura Rao, Bucureşti, 2011, p. 239.

un ansamblu de democraţii constituit de state naţionale şi acest model s-a impus la nivel global. Inclusiv Statele Unite au ca fundament *naţiunea americană*, dincolo de polimorfia etnică. Dar între Europa şi America există o diferenţă fundamentală, sedimentată de milenii: Europa nu e o creaţie de cîteva secole, precum America, şi nu se poate croi pe spatele ei o singură naţiune, într-un singur stat care s-ar numi Statele Unite ale Europei. Uniunea Europeană, de aceea, nu poate fi decît o Europă de protecţie a naţiunilor care o compun, o Europă a diversităţilor, a dialogului democratic continuu. Acest lucru este recunoscut şi de teoreticieni atinşi de idealul *corectitudinii politice*, ca Urs Altermatt: „SUA nu constituie pentru Europa un exemplu, căci formarea naţiunii americane nu se poate repeta"[8]. Şi: „După părerea mea, ar fi greşit să se tindă spre un «unic stat european». Prăbuşirea surprinzătoare a imperiului comunist demonstrează faptul că este imposibil să uneşti, pînă la pierderea identităţii, statele şi popoarele europene construite de-a lungul istoriei. Nici dictatura comunistă nu a reuşit să omogenizeze statele est-europene"[9].

Părerea mea e că, actualmente, există două proiecte de construire a Uniunii Europene: unul al naţiunilor, în care să funcţioneze calea naturală a logicii dinamice a contradictoriului (vezi Ştefan Lupaşcu), unde *omogenul* şi *eterogenul* să se afle în plină *stare T*, în semiactualizare şi semipotenţializare, iar al doilea este cel fundat pe ideologia *corectitudinii politice* în care, paradoxal, eterogenul (ca *multiculturalism* artificial) ar „omogeniza" Europa prin suprimarea diversităţilor naţionale. Din păcate, fanaticii *corectitudinii politice* domină azi construcţia unităţii europene. Ridicînd principiul minoritarist la rang de lege, de fapt, *corecţii* urmează calea bătută deja a construirii comunismului, deşi o fac prin

[8] *Ibidem*, p. 177.
[9] *Ibidem*, p. 176.

mijlocirea marxismului cultural. Partidul Comunist din România a fost o minoritate infimă, de nici 1.000 de membri, dar s-a substituit majorității democratice prin opresiune, ca în Rusia. *Corecții* sînt o minoritate a minorităților, avînd aceeași strategie de preluare a puterii. Asemănarea este semnalată chiar și de Urs Altermatt, care observă că UE nu e legitimată democratic, ci prin acorduri interguvernamentale, de unde vine și slăbiciunea acestui conglomerat, lipsindu-i liantul sufletesc. La fel, sesizează autorul elvețian, s-a construit și Imperiul German de la 1871, „prin hotărîri venite de sus"[10]. În consecință, UE a riscat să fie opera unei *politici de cabinet* tipică pentru secolul trecut, în care „Acordul democratic al populației a fost solicitat de fiecare dată ulterior"[11], o strategie care n-a mai fost aplicabilă din 1995. Un asemenea subterfugiu de cabinet al *corecților* a îngăduit, de pildă, ca să se ignore, deloc întîmplător, fundamentul creștin și identitățile naționale. Or, reacția popoarelor deja se face simțită. Din pricina *corecților*, popoarele boicotează exercițiul democratic, fiindcă acesta nu le mai slujește. Așa s-a ajuns ca 70% dintre cei cu drept de vot, în România, să nu mai participe la alegeri. *Corecților* le convine de minune situația. Și recurg la o ultimă viclenie ideologică: pentru impasul la care s-a ajuns în respingerea Constituției europene, de exemplu, este învinuit din nou „naționalismul". Și fiindcă exemplul sovietic pentru „dezbinare" nu era funcțional ideologic, s-a creat un altul, cel iugoslav. Din acest exemplu se nutrește și cartea lui Urs Altermatt, chiar prin titlu. Și el crede că posibilul eșec al UE vine din naționalism și nu de la cei care au oblăduit și au provocat noul război balcanic. „Să se anunțe oare o revoltă deschisă a popoarelor împotriva Europei?"[12], se întreabă deloc retoric autorul.

[10] *Ibidem*, p. 166.
[11] *Ibidem*, p. 165.
[12] *Ibidem*, p. 155.

De astă-dată, părăsind adevărul, autorul intră în zona unei logici perverse, apreciind că *antieuropenismul* se naşte din „naţionalism", chiar din sînul popoarelor europene, care tind să se opună marelui proiect. Dar dacă UE este *binele viitor* pentru naţiunile Europei, de ce s-ar opune tocmai popoarele propriei fericiri? Urs Altermatt ascunde faptul că *antieuropenismul* nu e al naţiunilor europene, ci al celor care vor să construiască o Europă artificială, *antieuropeană.* Al celor care vor să distrugă temeliile creştine ale Europei, diversitatea culturală şi naţională. Dimpotrivă, naţiunile europene încearcă să se apere. Ele vor o Europă Unită a lor, nu a *„corecţilor politic.* De aceea, bătălia dintre Europa şi *corectitudinea politică* va fi hotărîtoare pentru următorul deceniu. Nouă nu ne este deloc indiferent cine va birui.

Corectitudinea politică și erodarea valorilor maturității

DE

IRINA BAZON

În spatele crizelor din plan cultural, politic și economic în care se zbate, tot mai neputincios, omul postmodern, se află o profundă criză morală, spirituală, care a căpătat astăzi proporții fără precedent. Revoluțiile dezlănțuite mai ales în ultimii 200-300 de ani au pregătit și adîncit această criză. Ele reflectă, în esență, răzvrătirea omului împotriva lui Dumnezeu și a unei rînduieli creștine, bazate pe rosturile firești pe care El le-a sădit în Creația Sa. Omul autonomizat, închis în sine, a crezut că poate modifica, după bunul său plac, rînduiala firească, stabilită de Dumnezeu, și s-a lăsat cu totul stăpînit de această ambiție trufașă. Astăzi, această răsturnare a rosturilor și înțelesurilor, operată de *corectitudinea politică* (un limbaj „întors pe dos", cum îl definește dr. Ilie Bădescu în una dintre scrierile sale, limbaj care utilizează o sofistică vicleană în scopul redefinirii realității, astfel încît nefirescul să fie perceput ca firesc, negrul drept alb etc., consecința fiind bulversarea și relativizarea valorilor), este mai îngrijorătoare decît oricînd. Pierderea criteriilor care permit capacitatea de discernere este un simptom al regresului către imaturitate.

Răzvrătirea împotriva figurii Tatălui

Cum constată Dostoievski, „revoluția trebuie să înceapă cu ateismul". Revoluția începe cu proclamarea autonomiei față de Dumnezeu, cu autoafirmarea omului ca fiind „măsura tuturor lucrurilor", cu îmbrățișarea idealului „omului-dumnezeu"[1] (pe care l-a nutrit umanismul secular[2]) –

[1] „Primul păcat al omului și cauza fundamentală a condiției sale nefericite din toate timpurile a fost că a dat ascultare ispitei șarpelui din Rai: «Veți fi ca Dumnezeu!». Ceea ce Nietzsche numește Supraom, iar Dostoievski omul-dumnezeu este de fapt același dumnezeu al *sinelui* cu care diavolul a ispitit atunci și-l ispitește mereu pe om; el este singurul dumnezeu căruia oamenii i se pot închina după ce adevăratul Dumnezeu a fost respins" (Ieromonah Serafim Rose, *Nihilismul: rădăcina revoluției în epoca modernă*, traducere din limba engleză de Dana Cocargeanu, Ed. a 2-a, Editura Sophia, București, 2012, pp. 180-181).

[2] Lupta împotriva lui Dumnezeu este și împotriva omului care își menține valoarea de persoană integră, creată după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, refuzînd să se închine idolilor acestei lumi; este un război menit să surpe ordinea creștină – o ordine armonioasă, care-și păstrează stabilitatea prin unitățile organice care o alcătuiesc: Biserica, familia, neamul. Umaniștii libertarieni, dar și cei marxiști și neomarxiști, înțeleg omul că individ „eliberat" din aceste unități care formează, de fapt, structura de profunzime a societății (unul dintre sloganurile scandate în anii '60 era „society sucks"; Margaret Thatcher, personaj-emblemă a neoliberalismului, susținea teza că „nu există societate"). Aceasta fiindcă atît marxiștii, cît și libertarienii au o concepție materialistă care „contrastează cu ceea ce reprezintă o unitate organică, precum familia, națiunea și cultura. Pentru marxiști, acestea sînt concepte «burgheze». Pentru libertarieni, ele sînt expresii ale «colectivismului», piedici în calea individului suficient lui însuși și autonom" (Karry Raymond, http://distributist.blogspot.ro/2007/04/why-karl-marx-supported-libertarianism.html). Orînduirea creștină este una a comuniunii, a împreună-lucrării, bazată pe iubire, în cadrul căreia fiecare om își păstrează unicitatea, însă individul monadic nu mai cunoaște comuniunea, fiind aruncat într-o ordine impersonală, de masă, care-i strivește identitatea și, implicit, libertatea. Acest război este continuat de autorii și promotorii celor trei manifeste umaniste (întocmite în 1933, 1973 și 2003), al căror scop este impunerea dogmelor secularizării și mondialismului, lucrînd, precum neomarxiștii Școlii de la Frankfurt, asupra conștiinței. „Lupta lor pentru transformarea societății și a individului o poartă în sînul societății civile, pe cîmpul artei, literaturii, în *mass-media*, școli și

adică al omului care uzurpă locul Tatălui, pentru a face din lume şi din sine propria sa creaţie[3]. Această răzvrătire

universităţi." (Ovidiu Hurduzeu, „Ideologia umanismului secularizat", *Idei în dialog*, Nr. 1 / ianuarie 2007 http://www.romaniaculturala.ro/articol.php?cod=6970).

[3] Cum arată Sf. Justin Popovici (în cartea sa, *Omul şi Dumnezeul-Om*), cultura modernă europeană se întemeiază pe arianism, care îşi are rădăcinile în raţionalism şi în încercarea omului de a-L interpreta pe Dumnezeu prin „metodele şi mijloacele filozofiei după om", astfel că „toate se rezumă aici la om şi numai la om şi chiar Dumnezeul-Om Hristos a fost redus la cadrele unui om." (Sf. Justin Popovici, *Omul şi Dumnezeul-Om. Abisurile şi culmile filozofiei*, Ed. Sophia, Bucureşti, 2010, p. 187, 117). Corolarul firesc al instalării arianismului a fost înstrăinarea omului de Dumnezeu, plasarea omului în centrul universului şi, în final, negarea lui Dumnezeu. Printre primii filozofi care au făcut din negarea lui Dumnezeu elementul principal al filozofiei lor a fost Ludwig Andreas Feuerbach (1804-1872), exponent al umanismului materialist şi ateu şi precursor al marxismului, care, în lucrarea sa, „Esenţa creştinismului", inspirată din materialismul iluminist al secolelor al XVII-lea şi al XVIII-lea, susţine că Dumnezeu „nu este decît proiecţia raţiunii, voinţei şi inimilor umane" (a se vedea studiul *Moartea umanismului ateu*, scris de Cornel Drinovan http://www.universulromanesc.net/index.php/cultur/eseu/211-moartea-umanismului-ateu), proclamînd că „omul este pentru om esenţă supremă" şi că „Homo homini deus est" („omul este dumnezeu pentru om"). „Omul îl elimină pe Dumnezeu pentru a reintra el însuşi în posesia măreţiei umane, care îi pare deţinută pe nedrept de un altul. În Dumnezeu, el doboară un obstacol pentru a-şi cuceri libertatea". Urmaşii direcţi ai lui Feuerbach sînt Marx, Nietzsche şi Freud. Filozofii, conducătorii şi gînditorii revoluţionari care se vor inspira din filozofia lui vor duce pînă la ultimele consecinţe (care au fost devastatoare) concepţia potrivit căreia distrugerea credinţei şi „uciderea" lui Dumnezeu înseamnă o adevărată „eliberare" a omului. Ideile lor nihiliste nu numai că vor schimba din temelii vechea ordine a lumii, dar vor desfigura, vor schimonosi, într-un mod înspăimîntător, chipul omului. Rîvna sa de a-şi afirma triumful ca „supraom" (personajul lui Dostoievski, Kirilov, din cartea *Demonii*, înţelege că „dacă Dumnezeu nu există, atunci eu sînt dumnezeu") l-a transformat într-o fiinţă inumană („Umanismul exclusiv este un umanism inuman" – spunea Henri de Lubac), capabilă de cele mai abominabile crime (atrocităţile secolului XX reprezentînd o culminare a acestei evoluţii către autoafirmarea şi „emanciparea" absolută a omului), iar idealul său de a crea un paradis terestru (ideal urmat şi azi de promotorii mondialismului) a sfîrşit prin instaurarea unui adevărat infern pe pămînt. Toate acestea

împotriva figurii Tatălui, a ordinii patriarhale creştine, bazate pe anumite ierarhii axiologice şi repere care dădeau acesteia coerenţă şi stabilitate[4], ia forma – în primele ei etape – unor revoluţii violente care urmăresc schimbarea lumii şi a omului prin teroare (revoluţia franceză anticipează şi inspiră revoluţia bolşevică şi celelalte care vor urma). E o transformare radicală care poate fi rezumată în această sentinţă aparţinînd lui Diderot, una dintre cele mai „strălucite minţi" ale iluminismului francez din secolul al XVIII-lea: „Omenirea nu se va fi eliberat pînă cînd ultimul rege nu va fi spînzurat cu măruntaiele celui din urmă popă". Ultima fază este însă o revoluţie „blîndă", care apelează la mijloace mult mai subtile. Acest din urmă tip de revoluţie, care a luat amploare spre sfîrşitul secolului XX şi continuă în zilele noastre – fiind

arată că idealul „omului-dumnezeu" este însăşi esenţa nihilismului. Nu ţelurile umanismului s-au împlinit, ci opusul lor. Etapa care se dezvoltă din umanismul secular este „absurdismul" (cînd nimicul este centrul ei, lumea se dezintegrează, îşi pierde coerenţa; formele postmoderne ale absurdismului sînt fragmentarismul, deconstrucţia). „Absurdismul este numai un umanism deziluzionat, dar care nu se pocăieşte. El este, s-ar putea spune, ultima etapă din progresul dialectic al umanismului în îndepărtarea sa de adevărul creştin (...). Lumea subumană a absurdului, deşi poate părea uneori sinistră şi uimitoare, este, la urma urmei, aceeaşi lume unidimensională cunoscută umanismului, numai că este făcută «misterioasă» prin diferite trucuri şi amăgiri de sine; ea este o parodie a lumii adevărate, lumea cunoscută de creştin, lumea care este cu adevărat misterioasă, tainică, deoarece conţine înălţimi şi adîncimi la care nici măcar nu visează absurdiştii şi, cu siguranţă, nici umaniştii." Umanismul şi absurdismul nu sînt diferite, în esenţă, ambele fiind unite „într-un sens mai profund, căci împărtăşesc aceeaşi voinţă, care este nimicirea Dumnezeului creştin şi a ordinii pe care a stabilit-o El în lume" (Serafim Rose, *Nihilismul*..., pp. 174-175).

[4] Percepute drept constrîngătoare de umanistul răzvrătit, aceste repere aveau ancoră în Adevăr şi omul îşi rostuia viaţa în funcţie de ele, călăuzindu-se după criterii stabile – adevăr/fals, bine/rău, frumos/urît etc. Personalitatea sa se dezvolta întemeindu-se pe valori solide, transcendente, care-l ajutau să înainteze pe calea dobîndirii virtuţilor, printre care responsabilitatea, discernămîntul, stăpînirea de sine, curajul, capacitatea de jertfă, lupta cu patimile (calităţi specifice maturităţii).

înlesnită, iar metodele ei fiind rafinate şi perfecţionate, de dezvoltarea tehnologică[5] – este descrisă precis de Charles A. Reich în cartea sa din 1970, *The Greening of America* (un panegiric dedicat contraculturii anilor '60): „Va avea loc o revoluţie. Nu va fi similară revoluţiilor din trecut. Va începe cu individul şi cultura, iar schimbarea structurii politice va fi ultimul ei act. Nu va necesita recurgerea la violenţă pentru a avea sorţi de izbîndă şi nu va putea fi contracarată cu succes prin violenţă. Se răspîndeşte cu o rapiditate uimitoare, iar legile noastre, instituţiile noastre şi structura socială încep deja să se schimbe. Promite [să creeze un om] cu o conştiinţă mai dezvoltată, o comunitate mai umană şi un individ nou şi eliberat. (...) Aceasta este revoluţia Noii Generaţii."[6] (recunoaştem aici trăsături ale „noii ere", New-Age).

În timpul totalitarismelor violente, capacitatea de discernămînt şi integritatea sufletească ale omului puteau fi încă menţinute prin puterea sa de a se orienta, în forul său interior, după alte coordonate decît cele instituţionalizate

[5] Progresul tehnologic nu este rău în sine, dar devine un pericol atunci cînd contribuie la dezrădăcinarea, masificarea şi globalizarea societăţilor, la destrămarea şi slăbirea micilor comunităţi organice, a relaţiilor de adîncime dintre oameni, la suprimarea localului, concretului şi a istoriei reale; cînd scopul lui este crearea unei societăţi tehnologice „ştiinţific organizate" („paradisul terestru" al vremurilor de azi), tot mai complexe şi „inteligente", din care sînt însă eradicate trecutul şi rădăcinile. E un „progres" atins cu preţul reificării şi depersonalizării omului. Ceea ce Ovidiu Hurduzeu numeşte „tehnoglobalismul mercantil" face casă bună cu ideologia multiculturalistă a *corectitudinii politice*, care „suprimă diferenţele reale, înlocuindu-le cu diferenţe igienizate, de tip Derrida, în care «celălalt» devine un insignifiant, o imagine plată şi interschimbabilă". În societatea tehnologică globală, diferenţele reale dintre indivizi şi grupuri dispar, iar „«Grupurile» cultivate de ideologiile multiculturalismului sînt echivalentul «cultural» al acelor consumption communities (comunităţi de consumatori)" (Ovidiu Hurduzeu, „Multiculturalism si uniformitate", *Sclavii fericiţi. Lumea văzută din Sillicon Valley*, Editura Timpul, 2005, p. 84).

[6] Charles A. Reich, *The Greening of America* (1970), capitolul I, „The Coming American Revolution".

şi impuse oficial cu forţa[7]. În cazul totalitarismului „blînd" deghizat sub masca emancipării de orice constrîngeri pe care le-ar impune valorile patriarhale, omul este condiţionat, în mod subtil, să accepte de bunăvoie şi să interiorizeze noile idei care „deconstruiesc" fundamentele societăţii creştine tradiţionale. Noile metode de spălare şi anesteziere a conştiinţei sînt prin divertisment, prin stimularea, pînă la paroxism, a dorinţelor şi patimilor şi „descătuşarea" de normele moral-religioase, prin repudierea oricărei autorităţi. Contracultura anilor '60 marchează o schimbare de proporţii uriaşe, începutul unei revoluţii culturale menite să îngroape definitiv vechea ordine. Ideile neomarxiştilor Herbert Marcuse, Theodor Adorno şi ale celorlalţi exponenţi ai Şcolii de la Frankfurt au înrîurit decisiv această mişcare care i-a angrenat pe tinerii generaţiei „baby boomer". Pentru ca transformarea fără precedent în plan cultural şi social să se desfăşoare la nivel de masă, era necesară producerea unei rupturi ireversibile între generaţii, între părinţi şi copii, reflectată prin renegarea figurii Tatălui şi a valorilor asociate acestuia. Tinerii au fost captivaţi de ideile ademenitoare care le promiteau o viaţă eliberată de grijile maturităţii, în care îşi puteau satisface orice dorinţe. Inoculîndu-le dispreţul faţă de valorile maturităţii, revoluţia „eliberării" i-a adus, şi urma să-i menţină permanent, într-o stare de infantilizare şi vulnerabilitate.

Erodarea valorilor maturităţii, fenomen alarmant şi fără precedent (avînd în vedere proporţiile acestuia) este un aspect analizat mai pe larg în lucrările unor gînditori conservatori, cărţi de referinţă pe această temă: *Arrested*

[7] Martirii şi mărturisitorii care au trecut prin infernul închisorilor comuniste au rezistat reeducării (care avea drept scop să modifice, prin tortură, lumea lăuntrică a omului) tocmai datorită puterii lor interioare, verticalităţii şi curăţiei lor sufleteşti, putere care izvora din credinţa în Dumnezeu, din înrădăcinarea fermă în Adevăr, din ataşamentul faţă de tradiţie şi neam.

Development: Pop culture and the Erosion of Adulthood, de Andrew Culcutt[8], si *The Death of the Grown-up: How America's Arrested Development Is Bringing Down Western Civilization*, de Diana West[9] (din păcate, netraduse la noi), la care ne vom referi pe parcursul acestui material. Contracultura introduce modele culturale opuse modelelor tradiţionale (care trebuie „deconstruite"): copilul, antieroul, cultul victimei, al fiinţei vulnerabile, loserul, boemul, nebunul etc. Cum observă Ovidiu Hurduzeu în cartea sa *Sclavii fericiţi. Lumea văzută din Sillicon Valley*, „O etică hedonistă şi terapeutică a înlocuit spiritul jertfelnic şi valorile transcendente care îl caracterizează pe omul religios". Modelele culturale tradiţionale se leagă de imaginea simbolică a Tatălui, dar şi de „miturile fondatoare" ale unei naţiuni, de tot ceea ce întruchipează principiul autorităţii – religie, familie, neam, ţară etc. Valorile asociate maturităţii, care stau la baza unei ordini patriarhale, vor apărea în ochii neomarxiştilor drept indicii ale unei patologii sociale denumite „personalitate autoritară" (teoretizată de Adorno). Omul „deparazitat" de valorile trecutului şi ale strămoşilor, trecut prin „etuva" ideologică a revoluţiei culturale, va fi supus unui proces de infantilizare, în urma căruia integrarea sa în noua societate neomatriarhală multiculturală va fi deplină. El nu va mai acţiona ca om liber, matur şi responsabil, ci va deveni – chiar dacă propaganda oficială îi va servi iluziile ademenitoare ale libertăţii depline şi „democraţiei" – un individ slab, lipsit de identitate şi concreteţe, „aruncat" într-o lume ieşită din rost, care trebuie să ia chipul

[8] Andrew Culcutt, *Arrested Development: Pop culture and the Erosion of Adulthood*, Cassell, 2000. Andrew Calcutt este un scriitor şi jurnalist britanic, specialist in cultura pop. Alte cărţi scrise de acest autor sînt *An A-Z of the Contradictions in Cyberculture* (1999) şi *Beat: The Iconography of Victimhood from the Beat Generation to Princess Diana* (1998).

[9] Diana West, *The Death of the Grown-Up: How America's Arrested Development Is Bringing Down Western Civilization*, St. Martin's Griffin, 2008.

relativismului valoric şi sincretismului deşănţat promovate de *corectitudinea politică.*

Acest tip de „om nou" „devine un copil care caută cu înfrigurare siguranţa oferită de sînul mamei – o mamă întruchipată de treimea Tehnologie, Consumism, Statul-dădacă"[10]. Va fi obsedat de siguranţă, de obţinerea confortului şi de satisfacerea plăcerilor prin consumism. Libertatea şi alte drepturi nu mai sînt rezultatul unui îndelungat efort personal sau întins pe generaţii (fără respectul faţă de strămoşi şi faţă de valorile pentru care au luptat şi s-au jertfit aceştia, fără responsabilitate, fără datorie, fără capacitatea de jertfă şi fără Adevăr, omul nu se mai poate bucura, în mod real, de libertate, nici nu pot exista drepturi umane fireşti, ci doar de un surogat al acestora, drepturi abstracte), ci „drepturi" furnizate „de-a gata" şi asigurate de entităţi impersonale cu rolul de administratori („statul managerial", „terapeutic", analizat de Paul Gottfried); acestea stabilesc care sînt drepturile şi căile prin care pot fi vindecate patologiile sociale („prejudecata", „ura", „intoleranţă" etc.).

Toate aceste evoluţii nu ar fi fost posibile fără fenomenul secularizării (înţeleasă ca descreştinare şi repăgînizare a societăţii) care s-a intensificat şi s-a extins la nivel de mase, la scară globală, instituind o criză spirituală nemaiîntîlnită în istorie. Dispariţia omului matur şi a principiilor după care se ghida acesta (autoritate, ierarhie valorică, credinţă, discernămînt, repere, sens, coerenţă, ordine, responsabilitate, cumpătare, datorie etc.), înseamnă nu numai pierderea a ceea ce T. S. Eliot numea „lucrurile permanente", ci şi anihilarea omului concret, înrădăcinat, ancorat în determinaţii locale, istorice, naturale, suprimarea memoriei Adevărului, cufundarea într-o amnezie planetară. O beznă a uitării, tot mai densă, împresoară lumea, mai ales pe măsură ce un spaţiu virtual, al „conştiinţei globale" (menit să inoculeze

[10] Ovidiu Hurduzeu, *op. cit.*, p. 62.

„gîndirea unică"), acaparează şi asfixiază lumea noastră concretă, contaminînd-ne modul de a gîndi şi de a simţi, anulîndu-ne înţelegerea matură şi realistă a lucrurilor. „Noul om" este înghiţit în nebuloasa „spiritualistă" de tip *new-age*-ist, captat de iluzia unui „paradis" al indivizilor „eliberaţi", amnezici, masificaţi, prinşi într-o „magică" horă sincretistă a „înfrăţirii" universale. Un „eclectism dezrădăcinat", cum îl numea Părintele Serafim Rose, este gata să triumfe. Peste o astfel de lume pare a pune stăpînire un „duh al destrămării ludice, al plăcerilor şi pornografiei" (Ilie Bădescu[11]). Ajungem precum nişte „copii duşi de valuri, purtaţi încoace şi încolo de orice vînt al învăţăturii, prin înşelăciunea oamenilor, prin vicleşugul lor, spre uneltirea rătăcirii", cum avertiza Sf. Apostol Pavel[12]. În noua utopie, „supraomul" este, de fapt, omul infantilizat, vrăjit de tot ceea ce îi excită simţurile şi imaginaţia, solipsist, ahtiat după „senzaţii noi", „eliberatoare". Omul care nu mai crede într-un Adevăr revelat nu mai are ancoră ontologică şi axiologică, sucombă în relativismul nihilist, într-o lume aplatizată, din care au fost expulzat Adevărul Întrupat şi, odată cu El, omul ca persoană[13]. Cum notează Vladimir

[11] Ilie Bădescu, „Spălarea creierelor se realizează acum prin mijloace «blînde»", interviu în *Cotidianul*, 15 aprilie 2013, http://www.cotidianul.ro/spalarea-creierelor-se-realizeaza-acum-prin-mijloace-blande-211356/.

[12] Epistola către efeseni, cap. 4, http://www.bibliaortodoxa.ro/carte.php?id=19&cap=4.

[13] Fiinţa umană este legată indisolubil de ceea ce o încheagă ca persoană în relaţie, în comuniune, de ceea ce îi dă identitate şi concreteţe vie: credinţa, familia, neamul, istoria (şi generaţiile trecute), cultura în care s-a născut, tradiţiile şi valorile locale. Tocmai relaţia o împiedică să fie o „oarecare" dintr-o masă. Egalitarismul multiculturalist masifică oamenii; multiculturalismul, principala armă ideologică a corectitudinii politice, striveşte diferenţele reale, concrete, unicităţile, în malaxorul relativismului cultural şi valoric: diferenţele sînt de suprafaţă – rasă, sex, etnie etc. –, nu de adîncime, de esenţă. Cum subliniază şi Serafim Rose, se induce o „simplificare nihilistă", reducţionismul fiind o caracteristică

Volkoff în *Manualul corectitudinii politice*[14], „*Corectitudinea politică* distruge adevărurile, oricare ar fi acestea, şi nu pune nimic în loc. Nihilistă prin natură şi prin vocaţie, corectitudinea politică nu se fondează pe o revelaţie, ci pe imposibilitatea oricărei revelaţii".

În fond, nihilismul este curentul din care şi-au tras sevele utopiile secolului XX, iar membrii Şcolii de la Frankfurt sînt continuatori devotaţi ai lui Nietzsche. „Refuzul nihilist al credinţei şi al instituţiilor creştine este... rezultatul nu atît al pierderii credinţei în ele şi în originea lor divină (...), cît, mai degrabă, o răzvrătire împotriva autorităţii pe care acestea o reprezintă şi a supunerii pe care o poruncesc" – scrie Serafim Rose în cartea sa despre revoluţia nihilistă. Ceea ce îi animă pe răzvrătiţii nihilişti este indignarea „împotriva «nedreptăţilor» şi «tiraniei» Tatălui şi reprezentanţilor Săi" (Serafim Rose). „Personalitatea autoritară" va trebui înlocuită cu individul vulnerabil integrat într-o nouă ordine – o societate neomatriarhală, în care indivizii au nevoie permanent de protecţie. Odată subminată ordinea patriarhală „represivă", locul privilegiat este cedat „Mamei-naturi", „zeiţa noii religii"[15].

---

a oricărei ideologii; „Acolo unde creştinul îl vede pe Dumnezeu în toate, realistul [adept al materialismului şi pozitivismului] nu vede decît «rasă» sau «sex» sau «mijloace de producţie»", scrie Serafim Rose în cartea sa despre nihilism. În multiculturalism, diferenţele nu permit existenţa unor ierarhii, a valorilor superioare sau inferioare şi nici a unicităţii persoanei – aspecte care ţin de o zonă de profunzime.

[14] Vladimir Volkoff, *Manualul corectitudinii politice*, Editua Antet, 2007, p. 9.

[15] „Pentru ca Mama-natură să devină zeiţa unei noi religii, bătrînul şi severul Tată al creştinismului trebuie să dispară. La nivelul organizării sociale, statul naţional este piatra fondatoare a oprimantei ordini patriarhale, drept urmare şi statul-naţional trebuie să dispară odată cu Tatăl şi ordinea Sa"; „societatea de consum actuală nu mai stă sub semnul Tatălui - Dumnezeul sever care îţi cere să te jertfeşti pentru ţară, neam, familie etc., să munceşti şi să economiseşti, ci sub semnul Mamei, al principiului plăcerii" (Ovidiu Hurduzeu, comentariu scris la un articol din mediul *on-line*).

Revolta împotriva autorității „represive" este principalul obiectiv din programul neomarxiștilor Școlii de la Frankfurt. Atunci cînd copilul nu se mai raportează la imaginea tatălui, ca model al autorității, el rămîne o ființă slabă, care nu mai crește, nu se mai dezvoltă firesc și, chiar dacă, biologic, ajunge la vîrsta adultă, îi vor lipsi însușirile morale specifice maturității. Pentru a înțelege ce înseamnă faptul că el *nu mai crește*, trebuie să conștientizăm gravitatea anihilării principiului autorității. Cuvîntul „autoritate" provine din latinescul *auctorias*. „«*Auctor* este cel care susține un lucru și îl face să se dezvolte, să crească. Etimologic vorbind, *auctorias* este forța de a susține și de a dezvolta», deci forța care veghează nu atît la apărarea, ci la *creșterea unui lucru*. Vedem, așadar, că ea nu determină ascultarea, ci împlinirea. Lafay precizează: «Autoritatea este diferită de putere. Prima inspiră un sentiment de respect și venerație, cealaltă un sentiment de frică. Autoritatea este legată de demnitate, puterea, de forță»" (Paul Evdokimov, *Iubirea nebună a lui Dumnezeu*[16]). Așa cum corectitudinea politică impune în literatură deconstruirea modelelor tradiționale, „corifeii" *corectitudinii politice* – reprezentanții Școlii de la Frankfurt – urmăresc, în plan social, „deconstruirea" figurii tatălui, ca exponent al autorității. Strategia folosită în acest sens este „teoria critică"[17]. Pornind de la ideile lui Antonio Gramsci (fondator al Partidului Comunist italian și unul dintre părinții *corectitudinii politice*, el și-a dat seama că, în societatea occidentală, comunismul nu poate fi introdus cu forța și că principala stavilă în calea înfăptuirii revoluției o reprezintă religia creștină și vechea ordine asociată acesteia; pentru ca schimbarea din temelii a societății să

[16] Paul Evdokimov, *Iubirea nebună a lui Dumnezeu*, Editura Anastasia, 2009.
[17] „Critical Theory, as its name implies, criticises. What deconstruction does to literature, Critical Theory does to societies." (Daniel J. Flynn, *Intellectual Morons: How Ideology Makes Smart People Fall for Stupid Ideas*, Crown Forum, 2004, pp. 15-16).

fie acceptată voluntar, propune drept soluție „lungul marș prin instituțiile educaționale și culturale"[18]), Școala de la Frankfurt (fondată în 1923 și care, după venirea la putere a naziștilor, s-a mutat la New York) a introdus acest concept-cheie („teorie critică") în lucrările ideologilor noului marxism. Acest concept se bazează pe teza nietzscheană conform căreia nu există realitate obiectivă („nu există fapte, ci doar interpretări", este un aforism binecunoscut al lui Nietzsche). Omul este exclusiv un „construct social". Gramsci este un promotor al relativismului cultural, fiind adeptul concepției că „valorile, morala, standardele, chiar natura umană însăși sînt «construcții sociale», produse ale epocilor istorice – nu pot fi universal adevărate"[19]. Materialismul istoric gramscian depășește determinismul economic din vechiul marxism, înlocuindu-l cu determinismul cultural. Prin urmare, înainte de a se produce o revoluție politică reușită, era necesară demararea unor mutații majore în plan cultural. În viziunea neomarxiștilor Școlii de la Frankfurt,

[18] Mai precis, inițierea unui proces de reeducare a conștiințelor prin ingineriisocialeși culturale. „Hegemonia" (concept introdus de Gramsci) deținută de clasa dominantă (burgheză) nu putea fi subminată decît prin infiltrarea culturii și structurilor hegemonice de către intelectuali formați să promoveze viziuni „contra-hegemonice" (reprezentînd un nou sistem devaloriaparținînd grupurilor subordonate, opus sistemului de valori dominant). În acest fel, se va ajunge la eliberarea grupurilor „oprimate și marginalizate", la preluarea, de către acestea, a dominației și la formarea conștiinței „revoluționare". „Grupurile marginalizate ale istoriei" îi includ, cum scrie Gramsci în *Caiete din închisoare*, „nu numai pe cei asupriți economic, dar și pe femei, minorități rasiale și pe mulți «criminali»" (pentru o analiză detaliată a acestui subiect, a se vedea John Fonte, „Why There Is A Culture War: Gramsci and Tocqueville in America", http://www.orthodoxytoday.org/articles/FonteCultureWar.php?/articles/FonteCultureWar.shtml). Lupta se va da pe terenul conștiinței, iar subminarea vechii ordini va avea loc la nivel intelectual și moral înainte de a se produce transferul de putere către grupurile subordonate.

[19] Ovidiu Hurduzeu, *op. cit.*, p. 138. „Conceptul de «construcție socială» stă la baza mai tuturor teoretizărilor postmoderne – poststructuralism, studii postcoloniale etc." (Ovidiu Hurduzeu).

acest program urma să aibă efectele scontate prin declanşarea revoluţiei sexuale. Programul de educaţie sexuală iniţiat de Georg Lukács (devenit, în 1919, comisar pentru cultură sub regimul Bela Kun din Ungaria), cunoscut sub numele de *terorism cultural*[20], a prefigurat evoluţiile de mai tîrziu şi programele educaţionale care aveau să fie introduse în şcolile americane. „Întrebarea este: cine ne va elibera de jugul civilizaţiei occidentale?" (Lukács) – aceasta era marea problemă la care a reuşit să „răspundă" Şcoala de la Frankfurt.

Începuturile revoluţiei culturale neomarxiste: contracultura şi mişcarea şaizecioptistă

Procesul erodării valorilor specifice maturităţii îşi are începurile în perioada declanşării revoluţiei culturale neomarxiste, în anii '50-'60. Aceasta a generat mai multe mişcări de eliberare de sub „chingile" „trecutului vinovat" şi ale „forţelor hegemonice" (Gramsci). Amplificate pînă la radicalizare, aceste manifestări revoluţionare s-au dezlănţuit sub forma unor asalturi furibunde împotriva a tot ceea ce însemna structură verticală, ierarhie, asupra tuturor aspectelor legate de principiul autorităţii. Structurile tradiţionale ale societăţii trebuiau dinamitate pentru a putea fi transpus în viaţă idealul societăţii „nerepresive". Individului „oprimat" i se recunoştea acum „dreptul" să-şi celebreze emanciparea de sub chingile „familiei autoritare", ale patriei, ale religiei, ale culturii tradiţionale. Erich Fromm îşi popularizează cu succes teoria „libertăţii pozitive", care nega existenţa vreunei forţe superioare eului individual[21].

[20] Pentru mai multe detalii, a se vedea capitolul „Rădăcinile istorice ale *corectitudinii politice*" din această carte.

[21] „«Libertatea pozitivă» implică principiul că nu există o putere superioară eului individual unic; că omul este centrul şi scopul vieţii; că dezvoltarea şi realizarea individualităţii umane este un scop care nu poate

Ideologia deconstructivistă ia naştere tot în acea perioadă, furnizînd fundamentul filozofic prin care manifestările revoluţionare căpătau legitimitate[22]. Ţintind către subminarea continuităţii cu valorile trecutului, cu modelele tradiţionale şi spirituale consacrate ale culturii occidentale, aceasta impunea perpetua reinterpretare a acestor valori pentru a le „deconstruiri". Această teză promovează ideea „reinventării neîncetate", în numele unei libertăţi şi autonomii individuale duse la extrem.

Orice determinări, ierarhii şi distincţii, inclusiv adevărul însuşi, trebuia sacrificat pe „altarul" acestei libertăţi individuale absolutizate şi al originalităţii. Acest lucru este evidenţiat atît în sloganurile juvenile scandate de tinerii generaţiei „baby-boomer" – „Încearcă imposibilul!", „Este interzis să interzici!", „Consideră dorinţele tale drept realitate!" etc. –, precum şi în creaţiile reprezentaţilor contraculturii, iniţiatori ai mişcării „beat" (numită mai tîrziu „hippy"). Aceştia se caracterizau ca hedonişti boemi, libertini, rebeli (în America, principalii iniţiatori sînt scriitorii Jack Kerouac, Allen Ginsberg şi William S. Burroughs). Generaţia „beat" promova cultul „veşnicului copil", rămas în afara relelor civilizaţiei şi ale maturităţii, al antieroului, glorificînd ca însuşiri esenţiale spontaneitatea, creativitatea, subiectivitatea (spontaneitatea reflectînd, în viziunea lor, sfîrşitul represiunii psihologice; în promovarea creativităţii spontane, beatnicii s-au inspirat din operele suprarealiştilor şi ale dadaiştilor, pledînd pentru descătuşarea forţelor subconştientului).

Manifestarea creativităţii spontane trebuia să fie corelată şi cu alte modalităţi de emancipare de sub constrîngerile sociale „opresive", ca, de pildă, trăirea frenetică a clipei, tră-

fi subordonat unor cauze presupuse ca avînd o importanţă mai mare" (Raymond V. Raehn, „Rădăcinile istorice ale corectitudinii politice").

[22] A se vedea capitolul „Corectitudinea politică: deconstrucţia şi literatura", din această carte.

irea unei vieţi aventuroase, folosirea drogurilor, comportamentele bizare şi extravagante, nevoia atingerii unor stări sufleteşti paroxistice, întoarcerea la primitivism (marcînd despărţirea de creştinism), eliberarea instinctelor, dorinţa de a experimenta stiluri de viaţă diverse, neconvenţionale (în materie de sex şi droguri). Lumea dezrădăcinaţilor, a alienaţilor, a vagabonzilor – deci a celor care se integrau condiţiei de „victimă", de fiinţe oprimate, printre acestea fiind şi negrii, homosexualii, feministele, asocialii, oamenii din Lumea a Treia etc. (aceste categorii aveau să joace acum rolul pe care îl avusese proletariatul în revoluţia comunistă) – era apreciată ca reprezentînd forţa ce se contrapunea principiului „autorităţii represive" considerat a fi adînc înrădăcinat în orînduirea socială tradiţională (patriarhală).

Cartea *Eros şi civilizaţie*, publicată de Marcuse în 1955, avea să devină, precum spune Raymond V. Raehn, documentul fondator al contraculturii anilor 1960. Marcuse profesa „Marele refuz", prin care era stigmatizată orînduirea patriarhală. Pornind de la ideea că omul este, în esenţă, un animal stăpînit de impulsuri sexuale (Wilhelm Reich, *The Sexual Revolution),* Marcuse susţinea că ordinea socială este opresivă, dînd naştere unor oameni complexaţi. Prin urmare, cartea sa îi instiga pe tineri să se revolte împotriva oricărei autorităţi sociale oprimante.

Marcuse a fost cel care a inventat fraza „Faceţi dragoste, nu război!", profitînd de opoziţia pe care o manifestau studenţii faţă de războiul din Vietnam, pentru a cuceri cît mai mulţi aderenţi; teoriile lui, accesibile şi atrăgătoare – despre fundamentarea unei noi societăţi fericite, „nonrepresive", emancipate de sub „tirania" oricărei ierarhii şi autorităţi, în care tot ceea ce conta era bunăstarea şi libertatea individuală rezultate din satisfacerea imboldurilor instinctuale spre fericire –, se mulau perfect pe gustul tinerilor şi al acelor categorii de oameni considerate oprimate pe care le avea în vedere sociologul neomarxist. Perspectiva

unei vieţi în care erau încurajate libertatea sexuală, spontaneitatea, activităţile distractive nu avea cum să nu-i îmbie pe tinerii generaţiei „baby-boomer", care s-au solidarizat cu toţi reprezentanţii grupurilor victimizate. Marcuse reuşise astfel să stimuleze forţe ale opoziţiei radicale şi să le polarizeze în jurul proiectului creării unei noi societăţi, propuse în teoriile sale.

Referindu-se la revoluţia culturală din Franţa anului 1968 (mişcare similară contraculturii din America), Daniel J. Mahoney sugerează, în eseul său „1968 şi sensul democraţiei"[23], că atacul vehement îndreptat împotriva principiului autorităţii şi-a avut resortul într-o înţelegere eronată care a confundat autoritatea cu autoritarismul, diferenţa reală cu inegalitatea şi discriminarea (după Tocqueville, radicalizarea ideii de egalitate a avut drept consecinţă perceperea „fiecăriei distincţii... drept discriminatorie, a fiecărei diferenţe ca inegalitate, a fiecărei inegalităţi ca inechitabile"[24]), sau libertatea cu „eliberarea", şi care nu tolerează condiţiile indispensabile pentru o autoguvernare democratică, condiţii asigurate, în primul rînd, de apartenenţa firească la un context specific, concret.

Decontextualizarea, „deteritorializarea", dislocarea din determinările firesti, fie ele naţionale, religioase, ereditare, sexuale etc., sînt ideile care, descinzînd din gîndirea revoluţionarilor neomarxişti activi în aceste mişcări, sînt proclamate de către adepţii unei „democraţii pure" (Pierre Manent), care, „fiind subordonată unui singur principiu, şi anume absolutizarea libertăţii şi a autonomiei individuale"[25], se transformă în chiar duşmanul principiilor pentru care pledează.

[23] Daniel J. Mahoney, „1968 and the Meaning of Democracy", 9 septembrie 2008, http://www.firstprinciplesjournal.com/articles.aspx?article=1096.
[24] *Ibidem.*
[25] *Ibidem.*

Partizanii evenimentelor revoluționare din '68 au pierdut din vedere faptul că nu principiile democratice în sensul lor veritabil (adică adînc înrădăcinate în tradițiile unei civilizații distincte, în cadrul căreia – și avîndu-și premisele în fondul specific al fiecărei națiuni – constituționalismul liberal a coexistat, într-o strînsă legătură, cu principiile creștine, pentru a asigura dăinuirea unei culturi, o dezvoltare organică a acesteia) au triumfat atunci, ci un delir revoluționar care a rezultat într-o denaturare, o corupere a principiului democrației (după cum constată Raymond Aron în *In Defense of Decadent Europe*[26]).

Progresul propovăduit de „democrația pură", fiind unul artificial, nu organic, are drept rezultat imediat erodarea principiilor maturității despre care vorbește și Andrew Calcutt. În virtutea caracterului ei utopic, „democrația" radicalizată conduce la antipodul a ceea ce este propovăduit sub stindardul ei. Cum spune și Vladimir Bukovski în *Uniunea Europeană... O nouă URSS*, „utopicii împlinesc întotdeauna exact inversul a ceea ce au promis" (fiind convinși că pot modifica însăși natura ființei umane. Eșecurile lor, deși materializate prin catastrofe de-a lungul istoriei, dovedesc că natura umană, firescul nu pot fi modelate după tipare utopice, oricît s-ar strădui ei să le deformeze).

Contracultura ca „refuz de a accepta normele asociate maturității"

Andrew Calcutt realizează în cartea sa, *Arrested Development: Pop culture and the Erosion of Adulthood*, o incursiune în motivele și modelele promovate de cultura pop – care-și are originile în contracultura anilor '60

[26] *Apud* Daniel J. Mahoney, „1968 and the Meaning of Democracy".

(contracultura s-a născut ca „un refuz de a accepta normele asociate maturității", afirmă autorul). Aceste motive, inoculate în mentalul tinerilor, au determinat regresia spre infantilism: motivul copilului, *loser*-ului, antieroul, modelul alienatului și al boemului, motivul victimei, al nebunului, beatnicul, *wigger*-ul[27], promovarea unei filozofii a trăirii în prezent, fetișizarea adolescenței și a tinereții. Calcutt vorbește despre modul cum cultura pop, subminînd valorile maturității, instituie, în realitate, o epocă a conformismului și pasivității, de vreme ce capacitatea omului de a declanșa schimbarea, de a fi agentul unei istorii trăite conștient și responsabil, a fost neutralizată. „Celebrînd o imagine a omului ca ființă vulnerabilă și inocentă, cultura pop a contribuit la dezvoltarea unei societăți obsedate de ideea siguranței", constată scriitorul. Potrivit lui Culcutt, contracultura s-a constituit „ca un «teren de joacă»", unde „marile întrebări asupra viitorului umanității puteau fi evitate", întrucît, în fond, lipsa de încredere a oamenilor în societatea existentă „era covîrșită de neîncrederea în propria lor capacitate de a o schimba".

Cultura pop, observă Culcutt, a contribuit la instituirea unei noi „religii" de stat în America, și anume cea a consilierii – oferite, în societatea neomatriarhală, individului slab și alienat: „Premisa de la care pornesc noii experți în elaborarea de politici este aceea că sîntem cu toții victime, aflîndu-ne într-o nevoie permanentă de îndrumări și reglementări profesionale care să ne ajute de-a lungul acestei călătorii anevoioase numite viață". Autorul sugerează că în spatele acestei politici a „siguranței" („safe") se ascunde o nouă formă de autoritarism, avînd în vedere că sîntem permanent încurajați să ne considerăm ființe cu

[27] Termen de argou, format din îmbinarea cuvintelor „white" si „nigger", desemnează o persoană de rasă albă care imită manierele, limba și stilul asociate culturii afro-americane, în special stilul „hip-hop".

totul vulnerabile, obsedate de a fi mereu „în siguranţă"[28]. Individul devine dependent de un sistem al cărui rol este de a răspunde dorinţelor lui subiective şi nevoii sale de a fi protejat[29]. „Ei resping disciplina vieţii domestice, şi totuşi vor să aibă sentimentul securităţii. Iar singurul lucru care le va crea acest sentiment este să le dai ceea ce-şi doresc" (Spencer Dryden[30]).

1. „Rebeli fără cauză". Respingerea civilizaţiei creştine

Conceptul de „alienare" îşi schimbă sensul pe care îl avea în marxismul clasic. Alienarea (reflectată în sloganul „Pune la îndoială autoritatea", scandat de adepţii contraculturii) „ia forma revoltei fără cauză, a respingerii ordinii existente fără a aduce în loc un program, a refuzului, a lipsei de viziune cu privire la cum ar trebui să fie viitorul" (Kenneth Keniston, 1960)[31]. Prin urmare, activiştii contraculturii sînt, mai degrabă, nişte „rebeli fără cauză", adepţi ai revoluţiei *for the fun of it*[32]. Marcuse susţinea că starea de alienare este un semn al subversiunii politice. Însă acest tip de alienare e, mai curînd, o formă de risipire, de fragmentare a sinelui; „nu mai putem concepe individul alienat în sensul marxist clasic, întrucît a fi alienat

[28] „In the 1990s, you can have any sexuality you like as long as it is safe."
[29] „Eşti vulnerabil, nu-ţi doreşti decît să «cazi la pace» cu tine însuţi şi lumea din jur. Victimă unor circumstanţe incontrolabile, strigi după ajutor. Este momentul în care intervin «ajustorii», obiectele şi tehnicile de adaptare la sistem: terapeuţii, specialiştii în stres, cluburile fitness, mallurile, cărţile de credit, shopping-ul compensatoriu, vacanţele de cîteva zile în paradisuri exotice" (Ovidiu Hurduzeu, *op. cit.*, p. 76).
[30] Andrew Culcutt, *Arrested Development...*
[31] *Ibidem.*
[32] Adi Dohotaru, *Anii '60: Mişcări contestatare în SUA*, Editura Eikon, Cluj, 2008, p. 13.

presupune, mai degrabă, un sens al sinelui coerent – şi nu unul fragmentat – faţă de care să se producă alienarea." (David Harvey, profesor de antropologie la Universitatea din New York[33]). În contextul de astăzi, „sensibilitatea alienată" nu mai dirijează, de fapt, individul către un scop „anti-*establishment*"[34].

Harvey Mansfield, profesor la Harvard, citat în cartea Dianei West (*The Death of the Grown-Up: How America's Arrested Development Is Bringing Down Western Civilization*), arată că revoluţia anilor '60 a fost mai mult „*o revoltă a copiilor împotriva părinţilor* decît a cetăţenilor împotriva guvernului. Caracterul ei recalcitrant a ţinut mai mult de stil, decît de substanţă"[35], fiind o revoltă fără scop precis a „tinerilor cu plete" şi „*loser*-ilor" mai mult decît o acţiune în sensul instituirii unei noi forme de guvernare. Însă, adăugăm noi, acesta este noul tip de revoluţie despre care vorbeşte Charles A. Reich: ea „nu va fi similară revoluţiilor din trecut. Va începe cu individul şi cultura, iar schimbarea structurii politice va fi ultimul ei act."

Cum am mai precizat, contestarea autorităţii implică şi respingerea culturii şi civilizaţiei creştine occidentale. Boemii epocii contraculturii îşi manifestau ostilitatea faţă de aceasta, militau pentru întoarcerea la primitivism, se declarau împotriva „logicii raţiunii": „Logicii raţiunii i se opune logica libidoului sau «logica satisfacerii», a dorinţei, a plăcerii"[36], pe care o promovau ei. Cum au remarcat cercetătorii fenomenului, în anii '60 se instituie un neopăgînism. „«Apostolii» contraculturii ca Jim Morrison creează un

[33] *Apud* Andrew Culcutt, *Arrested Development...*

[34] „Establishmentul este tot ceea ce se contestă, cu excepţia establishmentului *corect politic*, pe care ar fi *incorect politic* să-l conteşti" (Vladimir Volkoff, *op. cit.*, p. 40).

[35] Diana West, *The Death of the Grown-Up: How America's Arrested Development Is Bringing Down Western Civilization*, p. 51.

[36] Adi Dohotaru, *op. cit.*, p. 18.

ceremonial şi rugăciuni noi, dionisiace, neopăgîne pentru «monştrii pielii[37]»"[38]. Nişte versuri din Jim Morrison spun că „zeii şi toate miturile veacurilor trebuie reinventate, căci taţii nu mai au autoritate"[39]. Subminarea autorităţii părinţilor (în special a tatălui) este reflectată şi în versurile muzicii rock, un exemplu fiind cele din piesa „The End" a formaţiei „The Doors": *„Father / Yes son? / I want to kill you / Mother, I want to..."*. Noţiunile creştine de păcat şi penitenţă sînt înlocuite cu „o etică a plăcerii de a trăi, a umorului şi a exuberanţei manifestărilor carnale", iar în locul calendarul creştin se preferă sărbătorirea ciclurilor solar şi lunar, a solstiţiilor[40]. Noua religie („new age") se dezvoltă acum, prin promovarea unui eclectism spiritual, prin afirmarea religiozităţii naturii şi, cum spune acelaşi cercetător, „divinitatea ca imanenţă, cu trăsături feminine, în descendenţă conceptuală panteistă, constituie una dintre moştenirile ecologismului şaizecist"[41].

Solipsismul, închiderea în subiectivism, venerarea sinelui sînt alte trăsături ale „noului om" creat de contracultură. Propria subiectivitate devine pentru individ unicul etalon al realităţii, acesta nedorind sau fiind „incapabil să

[37] Regăsim aici trăsături ale vitalismului, explicat de Serafim Rose în *op. cit.*, pp. 63-84. „Realismul reduce supranaturalul la natural, ceea ce este revelat la raţional, adevărul la obiectivitate; vitalismul merge mai departe şi reduce totul la experienţa şi senzaţia subiectivă. (...) Vitalismul ultimului secol a reprezentat un simptom inconfundabil al plictisului faţă de lume, iar profeţii acestuia au constituit o manifestare mult mai clară a sfîrşitului Europei creştine decît oricare dintre filosofii liberalismului şi realismului defuncte pe care le-au atacat. Vitalismul nu este produsul «prospeţimii», al «vieţii» şi al «imediatului» pe care adepţii acestuia le-au căutat cu disperare (tocmai pentru că le lipseau), ci al corupţiei şi al necredinţei care reprezintă ultima fază a acestei civilizaţii muribunde pe care vitaliştii o urăsc" (Pr. Serafim Rose).

[38] Adi Dohotaru, *op. cit.*, p. 18.

[39] *Ibidem.*

[40] *Ibidem*, p. 20.

[41] *Ibidem*, p. 22.

mai distingă între percepţie[42] şi realitatea obiectivă" (iar odată cu consumul de droguri, care ia avînt acum, dispar şi „vechile distincţii între eu şi tu, el etc." (Adi Dohotaru). Se pornea de la premisa că „toate problemele şi diviziunile dintre oameni nu sînt chestiuni de substanţă, ci de percepţie"[43]. Abbie Hoffmann, un simbol al mişcărilor contraculturale din anii '60 şi co-fondator al partidului Youth International Party („Yippies"), spunea că „Realitatea este o experienţă subiectivă. Ea există doar în mintea mea. Eu sînt Revoluţia"[44]. „Să ne simţim bine" – devine supremul ideal (în învăţămînt, programele educaţionale vor pune, de asemenea, accent pe emotivism[45]).

Dacă altă dată „a fi subiect" însemna a fi „făuritor de istorie", astăzi acest sens a devenit perimat ca urmare a introducerii culturii vulnerabilităţii, care a contagiat mentalul colectiv. Din subiect făuritor de istorie (avînd toate însuşirile omului matur), omul a ajuns un produs al determinismului istoric/cultural, subjugat („subjected to") unor forţe exterioare manipulante (omul-„construct social"). Dacă înainte eroul era cel care îşi risca viaţa sau se jertfea pentru apărarea valorilor de care se simţea puternic ataşat – credinţa, familia, ţară etc. –, astăzi „eroul" este cel care

[42] Drogurile sînt utilizate pentru a „deschide" uşile percepţiei (Adi Dohotaru, *op. cit.*, p. 35). De aici se poate să provină şi numele formaţiei „The Doors".

[43] Andrew Culcutt, *Arrested Development*...

[44] *Apud* Andrew Culcutt, *Arrested Development*...

[45] „Emotivismul înseamnă «a vedea lumea în primul rînd prin prisma propriilor emoţii, şi nu prin intelect». Emotivismul favorizează tendinţele anti-intelectuale, îl face pe copil incapabil să distingă între valorile personale (subiective) şi virtuţile publice (obiective), predispunînd către respingerea educaţiei morale. (...) În cele din urmă, cinismul, un produs al emotivismului, promovează teza post-constructivistă conform căreia toate ideile sînt egale şi, prin urmare, nu există adevăr, ci doar opinii" (Ph.D. Maureen Stout, The Feel-Good Curriculum: The Dumbing Down Of America's Kids In The Name Of Self-esteem, Da Capo Press, 2001) http://www.librarything.com/work/34365.

revendică statut de victimă, iar modelele vechilor eroi sînt supuse unui proces permanent de demitizare.

2. „Spiritualitatea" contraculturii. Drogurile şi ritmul ca „sacramente"

În contracultură, nevoia exacerbată a tinerilor de a trăi senzaţii intense, pînă la a se abandona unor experienţe „spirituale" extatice, este reflectată prin creşterea considerabilă a consumului de droguri (în special LSD) şi prin ascensiunea muzicii rock psihedelice. „Generaţia contraculturii evadează în dragoste liberă şi droguri (peste 50% dintre tineri fumaseră marijuana la începutul anilor '70, faţă de 4% la începutul decadei precedente)"[46], ceea ce a condus la transformarea celebrului cartier Haight Ashbury din San Francisco, cunoscut prin rolul pe care l-a avut drept centru al mişcării *hippie* din anii '60, într-un focar al violenţei: în 1967, poliţia a înregistrat nu mai puţin de 17 crime, 100 de violuri şi peste 3.000 de jafuri[47]. Stările de transă sînt induse nu numai de droguri, dar şi de ritmurile energice[48]. Cum notează şi Andrew Culcutt, dorinţa

[46] Adi Dohotaru, *op. cit.*, p. 33.

[47] *Ibidem*, p. 36.

[48] „Jimmi Hendrix afirmă următoarele despre ceea ce face el: «Tu hipnotizezi pe oameni prin muzică pentru a-i readuce la starea lor naturală, primordială şi, cînd au ajuns la punctul lor cel mai slab, le inserezi în subconştient exact ceea ce vrei tu să transmiţi». Muzicologii Manfred Clynes şi Janice Walker arată că «sistemul nervos central transformă un ritm muzical într-un model de mişcare. Această experienţă ritmică a sunetului este scăpată de sub control, noi sîntem conduşi de către ea». Iar M. Drury adaugă: «Ritmurile care induc stările de transă sînt repetate, energice şi îl transportă pe dansator departe de cotidian şi de moment într-o atmosferă de dezordine, pulsînd cu un ritm vibrant, care de obicei duce pînă la un punct culminant. În Africa, dansatorii imită mişcările şi paşii unor spirite posesive şi se comportă că atare.»" – Prof. Ilie Bădescu, *Provocarea postmodernă – New Age*, p. 9.

de „a te abandona ritmului" este o trăsătură specifică a experienţei induse de muzica pop.

„Spiritualitatea" contraculturii (ca şi cea contemporană) înseamnă, de fapt, o sanctificare a individului; acesta nu caută nici să înţeleagă lumea, nici să o schimbe, ci doar să-şi satisfacă propriile dorinţe şi fantezii subiective şi nevoia de plăcere. Chemarea pe care o simte către sfera spirituală este firească (toţi oamenii au sădite în sufletul lor – mai mult sau mai puţin conştientizate – acest dor de Dumnezeu şi nevoia de a-L cunoaşte şi de a se împărtăşi din iubirea Lui[49]), însă, respingîndu-L pe Dumnezeul adevărat, tinerii din generaţia contraculturii au căutat să-şi satisfacă această sete idolatrizîndu-se pe sine şi făcînd adevărate „sacramente" din drogurile şi ritmurile muzicii rock. Nimic altceva nu le mai oferea speranţă („*Your only hope is dope*", „Singura ta speranţă e drogul" era un slogan – din care transpare o notă accentuat nihilistă – formulat de „guru"-ul LSD-urilor, Timothy Leary). Ei pledau pentru „folosirea sacramentală a sunetului" (Paul Goodman, activist din anii '60, inspirator al mişcărilor studenţeşti din această decadă).

Retribalizarea societăţii, despre care vorbeşte Marshall McLuhan în *Galaxia Gutenberg*, consecinţă a dezvoltării noilor tehnologii comunicaţionale, este un fenomen reflectat şi mai puternic în zona pop-rock[50]. Ilustrativă pentru „sacralitatea" acordată ritmului este zicala celebră „*God is a DJ*", care a circulat prima dată la mijlocul anilor 1960, în sălile de bal din San Francisco, astfel, „Dumnezeu apare ca simţ extatic (muzică + dans), o divinitate senzuală, postmodernă, ludică, apare ca o celebrare a prezentului.

[49] „Către sfîrşitul secolului al XIX-lea, un număr tot mai mare de oameni obişnuiţi (pe care îi întîlnim la tot pasul în lumea contemporană) au pornit în această căutare neobosită în găsirea unui substitut al Dumnezeului Care a murit în inimile lor" (Serafim Rose, *op. cit.*).

[50] Adrian Dohotaru, *op. cit.*, p. 53.

La un festival de rock psihedelic, pe zidul sălii de spectacol scrie: ANYBODY WHO KNOWS HE IS GOD GO UP ON STAGE."[51]

De aici s-a ajuns foarte uşor la pastişarea creştinismului; o întîmplare care reflectă acest fenomen absolut detestabil şi josnic şi care afirmă „misticismul chimic al contraculturii" (formulă aparţinînd lui Robert S. Ellwood) este „trimiterea de către un producător de droguri (celebrul Owsley, care îi aproviziona cu cantităţi masive de droguri pe farseuri) a unei *Biblii* înmuiate în LSD spre folosul «enoriaşilor» din închisoare"[52]. De asemenea, iniţierea tinerilor în consumul substanţelor halucinogene este asociată cu „iniţierea într-o taină sacramentală", fapt ilustrat prin „imaginile spectaculoase cu tinerii hipioţi din parcurile marilor oraşe americane, care sînt îngenuncheaţi şi sînt «binecuvîntaţi» cu LSD de către un guru"[53].

3. Motivul nebuniei

Un alt motiv la care se referă Culcutt, înrudit cu cele descrise pînă acum, este cel al nebuniei. Autorul citează din psihologul american Dr. Robert M. Lindner (cunoscut pentru cartea sa *Rebel Without A Cause: The Hypnoanalysis Of A Criminal Psychopath*), care vorbeşte despre apariţia unui „un nou tip de psihopat: care contestă cutumele şi normele anterioare, ... un agitator fără sloganuri, un revoluţionar fără program". Începînd din 1950, tot mai mulţi indivizi au început să simuleze nebunia, caracterizîndu-se drept „psihopaţi", iar în anii '70, identificîndu-se cu apelativul de „paranoizi", după piesa cu acelaşi nume a formaţiei

[51] *Ibidem*, p. 51.
[52] Adi Dohotaru, *op. cit.*, p. 32.
[53] Adi Dohotaru, *op. cit.*, p. 53.

„Black Sabbath". Nebunia este considerată „povară, dar şi misiune, echivalentul contracultural al vocaţiei creştine"[54].

Bazîndu-se pe un studiu asupra beatnicilor din San Francisco, Dr. Francis Rigley, citat de Andrew Culcutt, constata că „60 % dintre ei erau atît de psihotici sau afectaţi de angoasă, anxietate şi nevroză încît erau total neputincioşi să se integreze în lumea competitivă". Astfel, nebunul născut din contracultură cunoaşte experienţa cufundării depline în universul nihilist: angoasa, absurdul, incoerenţa, deznădejdea, disperarea au pus stăpînire pe o lume care l-a „ucis" pe Dumnezeu[55]. „Supraomul" lui Nietzsche, care a inspirat viziunea cu privire la „transformarea omului" (în „omul-dumnezeu") a tuturor promotorilor utopici (mai vechi sau mai noi) ai Revoluţiei, este omul care, îmbolnăvit de angoasă şi apăsat de vidul propriului suflet şi al propriei existenţe, s-a lăsat animat de o revoltă nestăvilită împotriva autorităţii, a ordinii creştine, dorind „uciderea" Tatălui[56]. Pustiul din suflet şi sentimentul apăsător al dezrădăcinării

[54] Andrew Culcutt, *Arrested Development...*

[55] „Acolo unde altădată era Dumnezeu, nu mai există acum nimic; acolo unde altădată era autoritate, ordine, certitudine, credinţă, este acum anarhie, confuzie şi acţiune arbitrară şi lipsită de principii, îndoială şi disperare. Acesta este universul nihilist, atît de viu descris de catolicul suedez Max Picard, ca fiind o lume a «discontinuităţii» şi a «dezbinării»" (Serafim Rose, *op. cit.*).

[56] Însă „Izbucnirea omului către supraom sfîrşeşte în neputinţă, marchează înfrîngerea. Tocmai Freud este cel care descoperă păcatul originar misterios: «uciderea Tatălui». Omul care săvîrşeşte acest paricid nu mai poate învinge remuşcările şi acest lucru stă la originea nevrozei colective. Profundul pesimism al ultimelor opere ale lui Freud vine de la tîrzia lui clarviziune. Utopia lui asupra fericirii umane s-a prăbuşit, iar resemnarea lui este amară" (Paul Evdokimov, *Vîrstele vieţii spirituale*, Ed. Christiana, Bucureşti, 1993, p. 33). Nebunul lui Nietzsche, adică omul „cu un dumnezeu ucis", „nu ştie că acesta este un fals dumnezeu, un dumnezeu construit după chipul şi asemănarea minţii sale bolnave (...). Pînă la urmă s-a prăbuşit în abis şi acolo nu l-a întîlnit pe acest dumnezeu, ci s-a întîlnit doar cu propriile lui spaime, cu umbra sa". (Tatiana Petrache, Postfaţă la cartea Păr. Serafim Rose)

nu erau deloc străine revoluționarilor din mișcarea contraculturală: „se răspîndește în același timp un discurs apocaliptic al sfîrșitului lumii (vechi) și al fascinației și obsesiei morții, indus poate de dezrădăcinare și de experimentările cu halucinogene (de exemplu, piesa «The End» a celor de la The Doors)."[57]

Natura nihilistă a „omului nou" născut din contracultură este intuită de dramaturgul englez Robert Bolt, care observa că „Nu mai avem o imagine definită a omului, cum aveau societățile vechi (de exemplu, reprezentarea filozofului stoic, a creștinului, a omul rațional), imagine cu care să ne identificăm sau cu care să ne comparăm; sîntem orice. Dar, dacă sîntem orice, atunci nu sîntem nimic."[58]

4. Motivul copilului/victimei. Sfîrșitul maturității și slăbirea autorității părinților

Motivul copilului, arată Culcutt, nu este îmbrățișat – împreună cu discreditarea figurii tatălui și a adultului – doar de categoria tinerilor, el pătrunde și în sfera universitară, în cultură, fiind promovat în literatură, în producțiile cinematografice etc. După cum remarcă profesorul universitar și scriitorul Theodore Roszack, „în ultimii 20 de ani, în toate comediile de familie, tatăl joacă rolul bufonului", iar în programele TV pentru copii, adesea, „personajul rău este o persoană adultă care deține autoritatea". Culcutt citează și o afirmație aparținînd lui Jerry Rubin, personaj-simbol al contraculturii și printre cei mai importanți lideri *yippie*: „Vom consuma LSD împreună cu copiii noștri! Copiii noștri ne vor spune ce să facem! ... Nu ne vom maturiza niciodată! Vom fi veșnic adolescenți."

[57] Adi Dohotaru, *op. cit.*, p. 21.
[58] Andrew Culcutt, *Arrested Development*...

Jim Haynes, un alt reprezentant al generației contraculturii, spunea: „După cel de-al Doilea Război Mondial, cînd toată lumea era epuizată [de ororile războiului], mișcarea Beat din America a început să reflecteze la întrebarea «De ce trăim»... și unul dintre răspunsuri a fost: «Pentru a ne distra»." La mijlocul anilor '70, se simțea nevoia unei revigorări, mișcarea *hippy* fiind criticată că își pierduse inocența copilărească și că se orientase către un stil de rock ce se adresa adulților. Se simțea nevoia reintroducerii imaginii copilului în cultura pop, ceea ce a reușit să facă mișcarea *punk*, care reprezenta, în același timp, «sensibilitatea alienată»"[59]. Fenomenul care se petrece acum este, de fapt, declinul maturității, un regres, constatat și de comentatorul social Jeff Nuttall: „Naivitatea era echivalată cu onestitatea, stupiditatea, cu sinceritatea, iar ceea ce te făcea să semeni unui animal sau unei legume trecea drept virtute".

Introducerea cultului copilului în politică este reflectat printr-un eveniment relatat de Culcutt: pe 2 iulie 1997, a fost organizată o prima „zi a copilului" pe 10 Downing Street, unde se află reședința oficială a prim-ministrului britanic. Petrecerea a constat în cîteva ore de „dans frenetic", urmate de momente de recreere într-o cameră pentru relaxare („*chill-out room*"[60]). Se pretinde că cele două experiențe creează un sentiment de apropiere între oameni, de comuniune. Însă „dansul se execută solo – fiecare închis în solipsismul său, chiar dacă sîntem cu toții solipsiști în același timp. Iar momentele de relaxare de tip «*chill-out*» constau în purtarea unor conversații superficiale, nu în cre-

[59] Andrew Culcutt, *Arrested Development...*

[60] „*Chill out* este un stil de muzică apărut la începutul anilor 1990, în «camerele de refacere» din cluburile de dans, permițîndu-le dansatorilor să se «relaxeze» după muzica cu tempo rapid din ringul principal de dans. Genurile asociate cu *chill out* sînt ambiental, trip-hop, Nu jazz, house ambiental, New Age." (http://ro.wikipedia.org/wiki/Chill-out)

area unor interacţiuni profunde. «Comunitatea» care se creează astfel între tineri este la fel de superficială: depinde de efectele temporare ale ingerării aceluiaşi drog şi se destramă de îndată ce se epuizează efectele".

În capitolul „The End of Adulthood" („Sfîrşitul maturităţii"), Culcutt observă că motivul victimei şi cel al copilului au fost transferate din contracultură în noua ordine politică, ambele motive fiind „la fel de puternic reprezentate astăzi în cultura pop şi în politica mainstream cum erau în contracultura minoritară de acum 30 sau 40 de ani". În noua ordine politică, victima are un statut privilegiat, iar adulţii sînt trataţi asemenea unor copii. Mulţi adulţi tind să pretindă statut de victimă sau să se identifice cu motivul copilului, iar „statul intervine ca un fel de super-părinte, pentru a-i asista pe acei părinţi care, în concepţia acestuia, nu şi-au îndeplinit corect obligaţiile faţă de copii"[61]. Într-o conferinţă dedicată drepturilor victimelor, organizată

[61] Situaţie descrisă şi de Paul Gottfried: „În timp ce bugetul SUA în anul fiscal 1999 pentru toate cheltuielile guvernamentale era cu puţin peste 1,5 trilioane de dolari, numai cîteva sute de milioane din aceşti dolari au fost plasaţi în Servicii pentru Protecţia şi Sprijinul Familiei (Family Preservation and Support Services) (FPSS), o agenţie înfiinţată de Congres în anii '90, ca parte a Legii Adopţiei şi a Securităţii Familiale (Adoption and Safe Families Act). Legea şi serviciile pe care le validează conferă unei agenţii federale din Statele Unite dreptul de a investiga persoanele care devin părinţi pentru prima dată şi de a decide care familii «au probleme» şi necesită asistenţă guvernamentală. Actul prevede colectarea de date referitoare la familiile care prezintă un interes special pentru FPSS; informaţiile computerizate sînt apoi introduse într-o bancă de date stocate la nivel naţional, Program Information Management System. FPSS afirmă ca scopul acestei colectări de date este efectuarea de «vizite la domiciliu pentru toţi proaspeţii părinţi şi furnizarea de servicii extinse pentru familiile cu cele mai mari nevoi». Deşi «vizitele» nu sînt prezentate ca fiind coercitive, cei care refuză să îi primească pe «vizitatorii» autorizaţi pot fi – şi au existat astfel de cazuri – reclamaţi la Serviciile pentru Protecţia Copilului. În unele cazuri, părinţii necooperanţi au fost decăzuţi din drepturile asupra copiilor lor" (Paul Gottfried, *Multiculturalism and the Politics of Guilt. Toward a Secular Theocracy*, University of Missouri Press, Columbia, p. 25).

în august 1996, secretarul Justitiei din SUA, Janet Reno, declara: „Îmi iau cea mai multă putere de la victime, deoarece, pentru mine, ele reprezintă America... Sînteţi eroii şi eroinele mele. Sînteţi aproape ca nişte îngeri". Veneraţia pe care o arată Reno victimelor („aproape ca nişte îngeri") indică „schimbarea majoră care s-a produs în moravurile celei mai puternice ţări din lume", notează Culcutt. De asemenea, administraţia Clinton a adoptat un program politic axat pe grija accentuată faţă de „victime"[62]. Au existat şi voci care au criticat această ascensiune a victimofiliei, printre care Christopher Latch, care constată că „victima a ajuns să se bucure de o superioritate morală în societatea noastră, ajungîndu-se pînă la situaţia ca grupuri de interese aflate în competiţie să lupte pentru obţinerea statutului privilegiat de victime"[63]. E o epocă în care celebrităţile, de la fotbalişti şi invitaţi la emisiunea celebrei realizatoare Oprah, pînă la prinţese, ştiu că faptul de a-şi crea o imagine de victime le asigură reputaţia de vedete.

Pe lîngă fabricarea şi promovarea cultului victimei, un alt atac împotriva maturităţii îl constituie insistenţa tot mai accentuată în sensul implementării drepturilor copilului. Această măsură poate îmbunătăţi prea puţin viaţa copiilor, în schimb, ea serveşte la „subminarea autorităţii părinţilor şi a drepturilor lor şi, în acelaşi timp, la extinderea autorităţii specialiştilor sponsorizaţi de stat"[64]. Cauza „drepturi-

[62] „Bill şi Hillary Clinton s-au adresat alegătorilor lor cerîndu-le să «îşi înţeleagă durerea» şi deghizîndu-şi dorinţa de a prelua puterea într-un discurs despre «grija» faţă de copii şi faţă de victimele discriminării". (Paul Gottfried, *Multiculturalism and the Politics of Guilt*, p. 13)

[63] Christopher Lasch, *The Minimal Self* (Picador, Londra, 1985), p. 67, *apud* Andrew Culcutt.

[64] Grăitoare în acest sens este o întîmplare recentă relatată de dailymail.co.uk: „Liniştea unei familii decente a fost tulburată de aberanta decizie a unor asistenţi sociali din Marea Britanie de a le lua copiii şi de a-i duce într-un centru de plasament, cu riscul de a fi daţi chiar spre adopţie. Părinţii au rămas mască în momentul în care le-au fost expuse

lor copilului" creează premisele pentru reducerea rolului părinților și îi coboară pe aceștia la statutul de copii, în ochii autorităților. Etosul victimei „elimină cîmpul de luptă în condiții echitabile unde adultul își cucerea autonomia, înlocuindu-l cu sistemul dualist compus din cei care sînt nonadulții (masa) și cei care sînt chemați să aibă rolul de superadulți (specialiștii)"[65]. Atunci cînd Patricia Hewitt, politician britanic din Partidul Laburiștilor, a declarat că este nevoie, spre binele copiilor, de „o nouă înțelegere a ceea ce înseamnă creșterea și educarea copiilor [de către părinți]"[66], ea sugera, de fapt, că statul ar trebui să stabilească această nouă modalitate de creștere a copiilor și să o impună părinților. Prin adoptarea acestei măsuri, părinții ar fi lipsiți de posibilitatea de a-și crește copiii așa cum consideră ei că e potrivit. „În loc de «protecție față de stat»,

motivele: cele două fiice se plînseseră pe la școală că, peste weekend, sînt ținute în casă, fără televizor sau computer. Cea mai mare dintre fiicele soților Victoria și Alan Seymour i s-a «confesat» învățătoarei că sfîrșitul de săptămînă este un coșmar pentru ea și sora sa, întrucît sînt obligate de părinți să stea în casă, fără televizor sau computer, și că le este pur și simplu frică să mai meargă acasă. «Fără măcar să verifice spusele copilei, asistenții sociali au dat buzna peste noi, au luat fetițele și duși au fost», a povestit Victoria Seymour pentru dailymail.co.uk. (...) Cei doi părinți s-au trezit peste noapte nu doar fără copii, ci și că sînt interogați, investigați, anchetați, cercetați pentru încălcarea drepturilor propriilor copii, cărora le-ar fi produs, pe deasupra, și un stres emțional extraordinar." Mai multe la: http://www.dailymail.co.uk/femail/article-3080527/The-schoolgirls-snatched-parents-social-services-moaned-teachers-banned-watching-TV.html; http://www.evz.ro/au-trait-cosmarul-vietii-lor-statul-englez-le-a-luat-copiii-traumatizati-de-lipsa-televizorului-si-a-jocurilor-pe-computer.html; a se vedea și: „Shopped to social services because I'm not a perfect mum: Shona Sibary on the malicious phone call [from Multi Agency Safeguarding Hub] that could have seen her little girl taken into care" http://www.dailymail.co.uk/femail/article-3040716/Shopped-social-services-m-not-perfect-mum-Shona-Sibary-malicious-phone-call-seen-little-girl-taken-care.html

[65] Andrew Culcutt, *Arrested Development*...

[66] *Ibidem.*

termenul de «drepturi» a ajuns să aibă sensul denaturat de «protecţie din partea statului»" (Andrew Culcutt).

Adăugăm că o altă modalitate de slăbire a autorităţii părinţilor este prin introducerea educaţiei sexuale în şcolile publice. Individul a fost adus în situaţia de a admite necesitatea intervenţiei din partea statului pînă şi în cele mai intime aspecte ale vieţii private. Aceste programe de pervertire a copiilor, de la cea mai fragedă vîrstă (prin inocularea desfrîului şi a unei viziuni hedoniste, în care aberaţii sexuale, precum homosexualitatea, sînt prezentate drept normale)[67], contribuie şi la distrugerea relaţiilor familiale şi interumane (din comunitate) sănătoase, la declinul familiei. Este uşor de constatat că şi în societatea noastră nu familia, ci „specialiştii" trebuie să ne dicteze cum să trăim (părinţii trebuie educaţi în centre de educatori parentali, sînt sfătuiţi să apeleze la „specialişti" în *planning familial* etc.).

[67] „Iată, spre pildă, urmările educaţiei sexuale în Danemarca, ţară scandinavă care e, de mai mulţi ani, campioana educaţiei sexuale în şcolile europene: violurile au crescut cu 300%; bolile sexuale au crescut (la tinerii sub 20 de ani!) cu 250%; cazurile de graviditate, de sarcină în afara căsătoriei s-au dublat; divorţurile s-au dublat; avorturile au crescut cu 500% (!). Doar două lucruri au scăzut: rata naşterilor şi vîrsta medie a primului raport sexual" (http://www.rostonline.org/rost/dec03ian04/ed_sexuala.shtml; http://www.nistea.com/Educatia_sexuala.htm); „Statul lui Huxley trebuia să-i pedepsească pe cei ce îndrăzneau să persiste în dragostea faţă de o singură persoană. Astăzi, televizorul şi pornografia împlinesc cu succes acest tip de reeducare.(...) Care e explicaţia unei asemenea educaţii, cîtă vreme aceasta nu poate face fericit pe nimeni şi nu poate asigura o societate sănătoasă? Primul motiv enunţat de eroii *Minunatei lumi noi* este acela că oamenii desfrînaţi sînt mai uşor de manipulat. Sînt ca şi reeducaţii care, avînd conştiinţa morală distrusă, nu se pot opune represiunii sistemului. Al doilea motiv este acela că desfrînarea este cea mai bună metodă de control, de reducere a populaţiei. Cultura erotismului, pornografiei şi prostituţiei vine în conflict direct cu viaţa de familie, cu naşterea de copii, după cum demonstrează studiile făcute în zilele noastre" (Gheorghe Fecioru, „Mai ucigătoare decît cancerul, mai apăsătoare decît teroarea şi mai nocivă decît drogul este astăzi pornografia", Revista *Familia Ortodoxă*, nr. 1 (12), 2010).

Statul managerial, sensibilizarea față de „victime" și eradicarea „prejudecăților"

Statul managerial („terapeutic") despre care vorbește Paul Gottfried (conservator american, adept al conservatorismului tradițional - paleoconservatorismul)[68] manifestă o grijă accentuată față de „victime". Acesta este angajat, împreună cu agenții săi ideologici (intelectuali, educatorii și psihologii sociali, *mass-media*), în misiunea „morală" constînd în eradicarea „prejudecăților" și „intoleranței", pentru a sensibiliza populația față de „grupurile oprimate", „victimizate" (grupuri minoritare, definite ideologic - fiind vorba, mai ales, de grupuri create artificial, fiindcă definiția firească, neideologizată, a termenului de „minoritate" este aceea de grup de oameni împărtășind aceeași limbă, cultură, etnie, ceea ce nu este valabil în cazul homosexualilor), „victime multiculturale", „minorități ofensate" (Gottfried). În acest sens, trebuie modificate, prin inginerii sociale, comportamentele sociale și valorile culturale, pentru a fi inculcată culpabilitatea în mentalul grupurilor „opresive" (majoritare, cea mai „oprimantă" fiind categoria creștinilor albi), care reprezintă cultură „hegemonică". O sarcină permanentă a statului terapeutic, „care devine tot mai puternic în Statele Unite și în statele europene care imită modelul

[68] A se vedea și conferința susținută de Paul Gottfried, pe 1 iunie 2010, la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" din Iași http://www.ziuaveche.ro/international/geopolitica/de-la-iasi-conservatorul-american-paul-gottfried-ii-indeamna-pe-romani-la-rezistenta-nationala-9295.html/; și acest interviu cu Paul Gottfried, realizat de Mircea Platon: http://www.zf.ro/ziarul-de-duminica/interviu-zd-imperiul-politic-global-american-declinul-europei-si-cel-mai-mare-pericol-pentru-romania-de-azi-si-de-maine-in-viziunea-lui-paul-gottfried-4839207/; „Profesorul Gottfried este cea mai importantă personalitate academică a conservatorismului tradițional și cel mai cunoscut critic american al neoconservatorismului, multiculturalismului și elitelor manageriale ale statului". (Mircea Platon)

american", este „de a determina populaţiile docile să se conformeze cerinţelor unei societăţi multiculturale"[69] „Statul terapeutic se angajează în construirea unei societăţi multiculturale, devotate cauzei «diversităţii», făcînd din cetăţeni obiecte ale socializării. Unii vor fi încurajaţi să se simtă bine cu privire la identitatea lor, în timp ce altora li se va impune să-şi abandoneze, să se dezică de sau să-şi dispreţuiască identitatea lor moştenită."[70]

„Prejudecata" este trăsătura principală a „personalităţii autoritare". În cartea *The Authoritarian Personality* („Personalitatea autoritară") (1950), realizată de o echipă a Şcolii de la Frankfurt, „«prejudecata» în Statele Unite este descrisă ca o ură patologică de care sînt stăpînite anumite victime. Este, de asemenea, o boală pe care doar administraţia publică – sîntem asiguraţi – are mijloacele adecvate pentru a o eradica. În această pledoarie tendenţioasă, deghizată sub numele de «analiză clinică», administratorilor li se dă misiunea de a se preocupa de vindecarea societăţii"[71]. În societatea occidentală de astăzi, sînt incriminate discursurile publice şi publicaţiile considerate a fi ofensatoare pentru minorităţi, iar în America, „declararea drept ilegale a mediilor şi comportamentelor considerate ofensatoare pentru femei, homosexuali şi alte «minorităţi» a dat naştere la aceeaşi represiune la care au condus numeroase legi adoptate împotriva «delictelor de opinie» în Europa"[72].

Se consideră că, pentru înlăturarea „prejudecăţilor", este nevoie ca relaţiile sociale să fie controlate cu ajutorul „specialiştilor sociali". Comentatori precum Thomas Szasz, Philip Rieff şi Christopher Lasch au evidenţiat „legătura dintre administraţia publică şi serviciile de asistenţă socială şi

[69] Paul Gottfried, *op. cit.*, p. 14.
[70] *Ibidem*, p. 14-15.
[71] *Ibidem*, p. 2.
[72] *Ibidem.*

psihiatrică coercitive[73]". Astfel, persoanele „cu vederi retrograde", care nu se aliniază ideologiei dominante, care pun sub semnul întrebării chestiuni considerate de necontestat (fiindcă aşa au decis clasa politică şi ideologii sociali), pot fi catalogate drept „cazuri patologice". Gottfried dă următorul exemplu: „...aruncătorul de baseball John Rocker, din Atlanta, care a făcut remarci negative, într-un interviu pentru *Sports Illustrated*, la adresa homosexualilor, a negrilor şi a călătorilor provenind din Lumea a Treia pe care i-a întîlnit în trenul de metrou 7, în New York, a fost trimis, după un protest zgomotos al *mass-media*, la un cabinet de îngrijire psihiatrică. Ceea ce ar părea a fi insulte mult mai brutale îndreptate împotriva albilor, poliţiştilor şi a femeilor, proferate de starul baschetbalist al echipei Philadelphia 76ers şi cîntăreţul negru de rap Alan Iverson nu a iscat o cerere similară pentru tratament psihiatric[74]. S-a stabilit că, spre deosebire de măiestria vocală a lui Iverson, comentariile lui Rocker sînt «prejudecăţi». Acestea erau sentimentele nereţinute ale unui locuitor rural alb din Sud, îndreptate împotriva unor grupuri protejate politic şi semnalau, prin urmare, o personalitate anormală. Judecînd din această perspectivă ideologică pronunţată, nu toate insultele la adresa minorităţilor sînt «patologice». Această etichetă este rezervată pentru ceea ce clasa politică nu doreşte să audă sau să fie spus."

Criticii Thomas Szasz şi Christopher Lasch au constatat modul cum aceşti experţi în dobîndirea „sănătăţii mintale"

[73] Thomas Szasz, *Psychiatric Slavery* (New York: Free Press, 1977); Rieff, *Triumph of the Therapeutic*; şi Christopher Lasch, *The True and Only Heaven* (New York: Norton, 1979), pp. 450-465, apud Paul Gottfried, *op. cit.*, p. 72.

[74] *Sports Illustrated*, 2 octombrie 2000, p. 120; „For the Mets, Another Dreary Night in Georgia", în New York Times, 13 octombrie 2000, D1; Jeff Pearlman, „At Full Blast", în *Sports Illustrated*, 27 decembrie 1999, p. 60; şi Karen de Carter, „Multicultural Morass", în *Laissez Faire City Times* 4, nr. 50 (11 decembrie, 2000), pp. 28-29, apud Paul Gottfried, *ibidem*.

acționează pentru a reduce la tăcere și a discredita disidența nedorită. Cum arată Gottfried, „Dacă [Annie] Kriegel și istoricul german Karl D. Bracher asociază tendințele similare de peste Atlantic cu îngrijorările privind «revenirea fascismului», în Statele Unite suprimarea disidenței ne trimite înapoi la mijlocul secolului trecut, la lupta împotriva «bolilor mintale»"[75].

Despre discreditarea celor care deviază de la discursul și ideologia acceptate vorbește, într-un interviu, și jurnalistul și analistul politic american de origine sîrbă Srdja Trifkovici (publicist și editor al revistei paleoconservatoare *Chronicles*). Acesta comentează că, pentru a închide gura celor incomozi, gardienii *corectitudinii politice* vor apela la termeni ideologici, lipsiți de sens, aplicîndu-le etichete precum „rasist", „fascist" etc. pentru a înfiera oponenții, fără a intra însă într-o dezbatere serioasă: „Dacă, de exemplu, un prezentator de la postul Fox doar repetă un fapt bine cunoscut, și anume că 70% dintre americani nu vor construirea unei moschei la Punctul Zero, niște femei indignate, care iau parte la acel interviu, vor părăsi studioul și îl vor acuza de rasism, ca și cum a spune un adevăr care este evident, dar incomod din punct de vedere ideologic, este un fapt prin el însuși rasist. Cu alte cuvinte, «rasism» nu este doar un termen folosit abuziv pentru a discredita, dar și un termen lipsit de suport intelectual. Este, ca și în cazul termenului «fascist», o strategie numită *reductio ad Hitlerum*, cînd aplici tuturor un stigmat, cînd cei care au păreri diferite devin «fasciști», în vreme ce îți aliniezi propriile viziuni *corecte politic* la un mod de înțelegere admis ca valid, care devine singurul discurs acceptat. Aceasta este, în fond, o trăsătură a totalitarismului"[76].

[75] Paul Gottfried, *op. cit.*, p. 13.

[76] https://www.youtube.com/watch?v=Uec8fTBLuaw; http://www.dailymotion.com/video/x1dgqqj_corectitudinea-politica-este-comunismul-

Trifkovici mai observă că această marotă a marxismului cultural, bazată pe „mantra" „rasă, «gen» şi sexualitate", este prezentată de clasa politică occidentală „drept calea de urmat, biletul către modernitate, către integrarea în Uniunea Europeană, în postmodernia occidentală" şi că aceste tendinţe au început să fie îmbrăţişate de elitele din Europa de Est[77].

„Tot ce e personal este politic"

Un număr de comentatori (citaţi de Andrew Culcutt) au atras atenţia asupra consecinţelor pe care le-a avut preluarea în zona politică a motivelor contraculturii – tendinţe şi idei promovate înainte de o minoritate au trecut în zona *mainstream*, devenind ideologia oficială dominantă; în Occident, ele au fost adoptate de elite (din sfera politică, academică, *mass-media*). Andrew Sinclair notează că „trendul" anilor '60 devine „o poliţie a gîndirii impusă de academicieni şi de politicienii *corecţi politic* care ajung la putere în America"[78]. Jeff Nuttall scrie că „*Corectitudinea politică* descinde direct din vechiul *underground* al anilor '60"[79]. La începutul anilor 1980, Bernice Martin şi-a dat seama că spiritul anilor '60 „bîntuie" în societatea

secolului-21-interviu-srdja-trifkovici_shortfilms#from=embediframe (trad. Irina Bazon).

[77] Pentru acest subiect, a se vedea şi Jean Sévillia, *Terorismul intelectual. Din 1945 pînă în prezent*, Editura Humanitas, 2012, ed. a II-a, traducere de Ileana Cantuniari. „...au fost acuzaţi de nazism oameni şi curente de idei care nu aveau nimic de-a face cu Hitler şi nazismul. (...) Discreditarea Bisericii este un mod de a o reduce la tăcere şi e ceea ce am numit «terorism intelectual»" (Jean Sévillia, http://www.digi24.ro/Media/Stiri/Digi24/Cultura/Stiri/Jean+Sevillia+la+Impartial).

[78] Andrew Sinclair, *In Love and Anger* (Sinclair-Stevenson, Londra, 1994), p. 168, *apud* Andrew Culcutt.

[79] Jeff Nuttall, acordat lui Roger Hutchinson, în *High Sixties* (Edinburth: Mainstream, 1992), p. 192, *apud* Andrew Culcutt.

occidentală, insinuîndu-se în toate sferele societăţii („virusul" ideologic al *corectitudinii politice* trebuie să pătrundă pînă în cele mai adînci fibre ale societăţii, pentru a o modifica din temelii), avertizînd că „sub veşmintele roşii se află un monstru de culoare diferită sau, probabil, un cameleon care poate căpăta orice culoare politică"[80]. Teza din anii '60 potrivit căreia „tot ce e personal este politic"[81] a devenit un principiu de bază al *corectitudinii politice*, găsindu-şi astăzi materializarea în cultura victimizării, rezultatul fiind, cum arată sociologul Stanley Cohen, subminarea drepturilor democratice: „Pentru victime, dacă nu pentru nişte devianţi (cum era în anii şaizeci), ce este personal a devenit, într-adevăr, politic. Această cultură a victimizării emerge din politica identitară [care se referă la identităţile de grup][82]: grupuri care se definesc numai prin apartenenţa

[80] Bernice Martin, *A Sociology of Contemporary Cultural Change* (Blackwell, Oxford, 1981), p. 21, *apud* Andrew Culcutt.

[81] Teza că „tot ce e personal e politic" provine de la Gramsci, care a scris în *Caiete* că „totul este politic" şi „întreaga viaţă este politică" („tutta la vita è politica"). Întrucît – în opinia lui Gramsci – valorile „culturii hegemonice" se impregnează în toate sferele societăţii – sfera învăţămîntului, cea religioasă, *mass-media*, asociaţiile de voluntariat, atunci societatea civilă constituie cîmpul de luptă unde se duce războiul între cei care vor să obţină hegemonia culturală. Faptul că „întreaga viaţă este politică" înseamnă, pentru Gramsci, că „viaţă privată, locul de muncă, religia, filosofia, arta, literatura şi societatea civilă, în general, sînt un cîmp de luptă unde se confruntă cei care urmăresc transformarea societăţii" (John Fonte, „Why There Is A Culture War" http://www.orthodoxytoday.org/articles/FonteCultureWar.php?/articles/FonteCultureWar.shtml). La noi, societatea bazată pe unităţi organice (familia, Biserica), pe valori moştenite care menţin unitatea şi conştiinţa identităţii unei comunităţi, a fost înlocuită cu o „societate civilă" dezrădăcinată, un număr (deşi total neglijabil) de ONG-uri anticreştine (care luptă împotriva familiei naturale şi a Bisericii) pretinzînd că reprezintă adevărata societate civilă.

[82] Adepţii politicii identitare susţin că identitatea individului este dată de apartenenţa lui la un grup victimizat – grupul minorităţilor rasiale sau sexuale, feminiştii etc. Potrivit *corectitudinii politice*, „personalitatea individuală trebuie să devină un reflex al «identităţii de grup».

pe care o revendică la o anumită identitate şi la o condiţie specială de victime. Etica multiculturalismului conferă acestui curent o falsă justificare epistemologică"[83]

Merită aici să facem o referire la diferenţa – în mod deliberat, eludată – dintre multiculturalism şi multietnicitate. O explicaţie edificatoare a acestei diferenţe este oferită de Paul Gottfried. Comunităţi multietnice erau, de exemplu, cele care existau în New York sau în Viena la începutul secolului XX (sau, pentru a ne referi şi la ţara noastră, populaţia multietnică din Dobrogea secolului al XIX-lea, cînd românii au convieţuit paşnic alături de diferite grupuri etnice, fără a-şi pierde identitatea şi sentimentul naţional). Contestabilă nu este coexistenţa unor minorităţi etnice organizate într-o unitate administrativă sau o jurisdicţie imperială, ci „promovarea unei «diversităţi» susţinute,

---

Realitatea concretă a individului este neglijată, personalitatea sa este plasată la nivelul unui grup de victime, ideologic definite. Se pleacă de la premisa existenţei unui «punct de vedere lesbian sau homosexual», «un punct de vedere feminin», «o perspectivă a negrilor». ... Gramsci şi «teoria critică» îşi fac simţită prezenţa în mai toate aspectele *corectitudinii politice*" (Ovidiu Hurduzeu, *op. cit.*, p. 143). Politica identitară suprimă, de fapt, diferenţele reale dintre indivizi, alterităţile, unicitatea persoanei: „Plasînd femeia în carne şi oase într-un «grup» ideologic definit, multiculturalismul ignoră realitatea ei concretă, îi sacrifică unicitatea pe altarul normei identitare. O transformă într-un produs ideologic, ferecat definitiv în categoriile «gen»" (Ovidiu Hurduzeu, *op. cit.*, p. 84). „Politica identitară şi mişcările asociate acesteia au luat fiinţă în ultima parte a secolului XX. Au legătură, mai ales, cu mişcări precum mişcările de clasă, mişcările feministe, gay şi lesbiene, mişcarea socială a persoanelor cu dizabilităţi, mişcările etnice şi mişcările postcoloniale. Influenţa minorităţilor este o componentă principală a politicii identitare. Influenţa minorităţilor este o formă de influenţă socială, prin care o majoritate este influenţată de concepţiile sau conduitele unei minorităţi. Spre deosebire de alte forme de influenţă, aceasta implică, de obicei, schimbarea opiniilor private. Această schimbare se numeşte conversie" (http://en.wikipedia.org/wiki/Identity_politics).

[83] Stanley Cohen, „Crime and Politics", în *British Journal of Sociology*, vol. 47, no. 1 (martie 1996), p. 15, *apud* Andrew Culcutt, *Arrested Development*...

prin sponsorizări, de către stat. În noua societate multiculturală, opusă comunităților multietnice convenționale, statul favorizează diferențele față de modul de viață specific populației odată majoritare. Statul acordă recompense celor care întruchipează diferențele dorite, lipsindu-i de recunoașterea culturală și chiar de drepturile politice pe cei care nu o fac. Diferențele care sînt privilegiate sînt reprezentate nu numai de o serie largă de elemente culturale exotice, dar – ceea ce e poate mai semnificativ – și de stiluri de viață alternative, care sînt promovate. Astfel, *mass-media*, educatorii sociali și guvernele le acordă homosexualilor și, mai recent, transsexualilor, statutul unor persoane cărora li se cuvin drepturi speciale și recunoaștere pe motiv că au fost anterior marginalizați sau traumatizați. Singura modalitate de a împiedica perpetuarea unei astfel de «persecuții» este remodelarea conștiinței sociale a cetățenilor majoritari"[84].

„Părinții care au nevoie de părinți"

Diana West, în cartea sa, *The Death of the Grown-Up: How America's Arrested Development Is Bringing Down Western Civilization*[85], trece în revistă principalele aspecte care au contribuit la decăderea societății occidentale, atrăgînd atenția că ideologia distructivă a *corectitudinii politice* a putut fi „implantată" doar într-o societate adusă într-un stadiu avansat de infantilizare. Ca urmare a eradicării valorilor maturității, societatea nu mai are puterea să reziste în fața forțelor care o destructurează și o masifică. Elementul organic, unificator, care-i menținea coeziunea

[84] Paul Gottfried, *op. cit.*, p. 27.
[85] Diana West, *The Death of the Grown-Up: How America's Arrested Development Is Bringing Down Western Civilization*, St. Martin's Griffin, 2008.

– creştinismul[86] – a slăbit pe măsură ce tinereţea/adolescenţa „emancipată" a fost ridicată la rang de adevărat cult. Demnitatea şi autoritatea morală care erau asociate, altă dată, bătrîneţii, în mentalul colectiv, au fost înlocuite cu dezgustul faţă de vîrstă. „Chiar dacă vîrsta a fost eliminată din procesul îmbătrînirii, avem sentimentul că societatea a «aruncat peste bord» nu numai părul alb, ridurile şi celulita. Ceea ce a dispărut este şi aprecierea pentru calităţile maturităţii: verticalitatea şi onoarea, răbdarea şi responsabilitatea, capacitatea de a vedea în perspectivă şi înţelepciunea, sobrietatea, buna-cuviinţă şi bunele maniere, precum şi faptul de a şti ce se cade [a face sau a spune] şi cînd"[87].

Bătrîneţea trebuie discreditată fiindcă influenţa pe care ar putea să o exercite asupra tinerilor este cu totul *incorectă politic*. Oamenii au tendinţa să-şi ascundă vîrsta, de care au ajuns să le fie ruşine. Cum spune, în stilul său

[86] „Christianity is basically the cradle faith of Western civilization. ... Christianity basically revived Europe, created and defined the new Europe, Christian civilization, the West. That is the cradle faith, that is what holds us or held us all together as a community and as a civilization. ... there is a desert of godlessness in Europe... one of the things that hold us together is gone. Secondly, Christianity is the basis of our moral consensus, the moral code by which a community lives. ... look at all these cultural war issues – we've got the abortion, the homosexuality, and gay marriage, all these things ripping us apart, these divisions are rooted in the death of faith..." (Pat Buchanan, într-un interviu la postul TV „PJ Media", în care a vorbit despre cartea sa *Suicide of a Superpower* şi despre decăderea civilizaţiei occidentale; interviul poate fi vizionat aici: https://www.youtube.com/watch?v=3GG1rFA_QEk). Şi Păr. Dumitru Stăniloae spunea că „Din pricina slăbirii credinţei, naţiunile europene trec azi prin criza grozavă a destrămării, a decăderii lor în starea de masă".

[87] Diana West, *op. cit.*, p. 4. Autoarea a ales drept motto al capitolului „The Rise of the Teen Age" („Ascensiunea adolescenţei") un citat din sociologul Eric Hoffer: „If a society is to preserve its stability and a degree of continuity, it must know how to keep its adolescents from imposing their tastes, attitudes, values, and fantasies on everyday life." (Eric Hoffer, *Reflections on the Human Condition*, Harper and Row, New York, 1973, p. 29).

ironic, Vladimir Volkoff, „în zilele noastre, bătrîneţea se machează, îşi face lifting, se ia peste picior sau se neagă"[88].

A fost nevoie doar de o generaţie pentru ca aceste schimbări, la care au contribuit, mai ales, cultura pop şi televiziunea, să se producă în societate, remarcă scriitoarea. Dacă altădată copiii „orbitau" în jurul părinţilor, astăzi părinţii sînt cei care „orbitează" în jurul copiilor[89], abdicînd de la responsabilităţile lor de adulţi, renunţînd la autoritatea pe care o presupune statutul de părinte, „la drepturile şi privilegiile lor pentru a nu tulbura confortul [emoţional] şi buna dispoziţie a tinerilor"[90]. Societatea a fost adusă într-o stare de pasivitate, „anesteziată" prin televizor, muzică, filme, jocuri video etc. La procesul de regresie morală (strîns corelat erodării valorilor maturităţii) şi de „tîmpire" a populaţiei contribuie şi vulgarizarea limbii, care a devenit un fenomen obişnuit în *mass-media* (dar şi în filme, literatură etc.), nelipsind nici limbajul licenţios, care e tot mai la modă.

Un alt fenomen care indică decăderea morală asociată dispariţiei maturităţii îl reprezintă petrecerile dezmăţate care au loc în fiecare an în SUA chiar în vacanţa de Paşti şi care au devenit un adevărat „ritual" la care participă adolescenţii cu susţinerea părinţilor: aceste petreceri („inspirate de MTV" şi organizate adesea în staţiuni exotice), care deseori degenerează în adevărate orgii, erau de neconceput cu o generaţie în urmă. Dacă altădată părinţii nu numai că nu le-ar fi încuviinţat, dar şi şi-ar fi pedepsit sau mustrat aspru copiii care ar fi luat parte la aceste destrăbălări, astăzi părinţii îi însoţesc pe adolescenţi şi le închiriază camere de hotel pentru ca ei să se poată distra în acest fel. „Doar o cultură în care autoritatea adulţilor a devenit perimată [„post-grown-up culture"] poate accepta acest ritual bizar:

[88] Vladimir Volkoff, *op. cit.*, p. 19.
[89] Diana West, *op. cit.*, p. 17.
[90] *Ibidem*, p. 12.

în fiecare primăvară, părinţi americani care, în general, respectă legea, merg la biserică şi fac, cel mai probabil, parte din PTA [Parent Teacher Associations], îi urcă pe băieţii şi pe fetele lor, adesea minori şi lăsaţi să-şi facă de cap, în avioanele ticsite şi zboară sute, dacă nu mii de mile pînă la litoraluri unde curge alcoolul, unde drogurile halucinogene se pot consuma fără oprelişti şi orgiile sexuale, de multe ori în public – pe tejghelele barurilor, pe plajă –, sînt atracţia principală. Şi, aproape totdeauna, aceşti părinţi fac acest lucru împotriva voinţei lor. «Nu avem de ales. Nu ne cer permisiunea. Cel mult, ne spun că se duc», a spus o mamă intervievată de cotidianul Detroit Free Press"[91].

Diana West argumentează că relativismul valoric care a aruncat societatea de astăzi într-un vid moral este o urmare firească a anihilării virtuţilor specifice maturităţii şi, implicit, a atrofierii totale a facultăţii de a discerne între bine şi rău, între ceea ce este cuviincios şi ceea ce încalcă limitele decenţei, între normal şi anormal. Inevitabil, valori precum căsătoria şi familia, care pentru strămoşii noştri erau sfinte (de aceea se străduiau să nu le întineze; pentru ei, căsătoria se clădea prin jertfă şi purtarea crucii, prin asumarea responsabilităţii şi disciplină), nu-i mai atrag pe tineri fiindcă „dacă sexul [în afara căsătoriei] este tot mai disponibil, atunci nu mai există motivaţie pentru întemeierea unei familii", adică pentru asumarea a ceea ce constituia cîndva un pas important către maturizare. Muzica contemporană, arată West, are, de asemenea, un rol major în sexualizarea adolescenţilor şi în degradarea sentimentului de dragoste (care se reduce la satisfacerea instinctuală), subminînd capacitatea oamenilor de a se implica într-o relaţie monogamă matură. „Nu degeaba ne-a învăţat Platon că, dacă vrem să înţelegem un om sau societatea în care trăieşte, să fim atenţi la muzica pe care o ascultă... Dacă

[91] Diana West, *op. cit.*, p. 75.

muzica pop din America a putut idealiza excesiv iubirea romantică, rock'n'roll-ul degradează şi mai mult relaţiile fizice, corupînd nu numai modul de manifestare a dragostei, dar şi sensul dragostei şi al romantismului. Şi, aş adăuga, din păcate, capacitatea noastră de a le trăi (...). Există o diferenţa enormă între o cultură în care este cîntată dragostea romantică şi căsătoria («*Have You Met Miss Jones?*»[92]) şi o cultură în care sînt cîntate dorinţa sexuală şi plăcerea de o noapte («*I Can't Get No Satisfaction*»[93])"[94].

Aceste aspecte reflectă abandonarea virtuţilor şi principiilor morale ale creştinismului şi cufundarea în „nebuloasa" relativismului valoric al multiculturalismului şi umanismului secularizat. Pe măsură ce modelele care întruchipau în mod tradiţional autoritatea s-au devalorizat, s-a produs şi o nivelare a ierarhiilor, iar această uniformizare, alături de contestarea autorităţii tatălui, a avut drept corolar şi negarea superiorităţii culturii (creştine) occidentale.

În capitolul „*Parents who need parents*", autoarea subliniază că principalul factor care a condus la „abdicarea" adultului a fost devalorizarea modelului de autoritate reprezentat de părinte. Părinţii de astăzi ar avea nevoie de părinţi, în schimb, au copii, cărora „le dau undă verde să facă lucruri degradante care nu sînt spre binele copiilor". Însă, dacă virtutea nu mai reprezintă o regulă socială care trebuie urmată, atunci nu se mai pune problema dacă un lucru este sau nu „spre binele" cuiva. „Ca şi societatea din jur, părinţii speră că copiii vor face «alegerile cele mai bune pentru ei». Dar teoria falsă cu privire la posibilitatea lor de a face «alegerile cele mai bune» nu este inspirată nici de sentimentul dem-

[92] „Ai întîlnit-o pe domnişoara Jones?", piesă aparută în 1937, compusă de Richard Rodgers (muzica) şi Lorenz Hart (versurile) pentru filmul muzical „I'd Rather Be Right". Există şi o versiune a piesei cîntată de Frank Sinatra, fiind inclusă în albumul acestuia „Sinatra Swings".
[93] Piesă aparţinînd formaţiei britanice de rock „The Rolling Stones".
[94] Diana West, *op. cit.*, p. 39.

nităţii personale, nici de un sistem de valori morale solid"[95], pe care se întemeia altădată educaţia primită de copii în familie. Astăzi, ni se bagă pe gît teoria conform căreia tinerii nu au nevoie decît de „informaţii" şi că trebuie să primească şi să aibă acces la cît mai multe. Aşa se face că, „în districtul Fairfax, Virginia, elevii de clasa a 10-a care fac ore de educaţie sexuală învaţă o definiţie mult mai largă a termenului de «abstinenţă», sensul variind de la cel de «abstinenţă» pînă la cel implicînd toate activităţile sexuale care exclud actul sexual. Apoi, elevii sînt «sfătuiţi să aleagă care definiţie se potriveşte cel mai bine cu valorile individuale». Cum s-a exprimat un profesor, «nu susţinem nici un punct de vedere. Nu facem decît să oferim informaţii»"[96].

Însă „informaţiile" sînt lipsite de orice fundament moral. Diana West aminteşte cazul grupului „Spur Posse"[97]: „La începutul anilor '90, acest grup de băieţi din clasa de mijloc din Lakeland, California, deţinea toate informaţiile de care avea nevoie pentru a practica «sexul sigur [protejat]», atunci cînd băieţii s-au luat la întrecere pentru a vedea cine obţine cele mai mari «scoruri» - cine va ajunge la numărul cel mai mare de relaţii sexuale cu fete locale (cîştigătorul, atunci cînd a fost arestat pentru molestarea unei minore în vîrstă de 10 ani, a susţinut că a obţinut «punctajul» 63). Membrii grupului Posse se întrebau cu ce au greşit. «Ei [profesorii] ne împart prezervative, ne predau educaţia sexuală şi despre prevenirea sarcinii», a spus unul dintre băieţi. «Dar nu ne învaţă nici o regulă [de natură morală, n. tr.]"[98].

[95] Diana West, *op. cit.*, p. 74.
[96] *Ibidem.*
[97] „Spur Posse", grup format din băieţi de liceu din Lakewood, California, care foloseau un sistem de puncte prin care „ţineau evidenţa" cuceririlor lor sexuale. Grupul a intrat în atenţia publicului pe 18 martie 1993, cînd unii dintre membrii acestuia au fost arestaţi pentru diverse infracţiuni de natură sexuală (sursa: wikipedia).
[98] Diana West, *op. cit.*, p. 74.

Scriitoarea Kay S. Hymowitz argumentează că această metodă de pregătire pentru viaţă a adolescenţilor, care sînt învăţaţi că pot alege ce cale doresc după ce au primit „toate informaţiile", este sortită eşecului. „Modelul de «educaţie» bazat pe alegere porneşte de la premisa că adolescenţii au deja valorile, certitudinile şi discernămîntul necesare pentru a-i ajuta să facă aceste alegeri... Se pare că experţii nu îşi pun deloc problema de unde vin valorile, convingerile şi discernămîntul din spatele acestor alegeri. Deşi acestea se dobîndesc, fără îndoială, în urma unui proces gradual de învăţare, specialiştii le privesc ca şi cum ar face parte, în mod miraculos, din identitatea adolescenţilor."[99] Dar adolescenţii nu se nasc cu aceste valori, ci le deprind în timp, prin educaţia pe care o primesc mai întîi în familie, apoi la şcoală (a cărei sarcină ar trebui să fie formarea de caractere[100]). Însă adulţii de astăzi, inclusiv părinţii, au uitat acest lucru.

Corectitudinea politică şi revoluţia în plan lingvistic

Revoluţia culturală implică, firește, şi o revoluţie în plan lingvistic, fiindcă, odată ce cuvintele îşi pierd sensul lor real

[99] *Ibidem.*

[100] „Am spus-o într-un rînd că ceea ce ne inspiră durerea cea mai mare şi o adevărată teamă de viitorul acestei ţări nu sînt pe atîta oamenii generaţiei actuale pe cît tinerii noştri, care vor stăpîni în viitor soarta naţiei lor. Lucrarea continuă a instituţiilor prea liberale a consistat la spiritele tinere în dărîmarea oricărei autorităţi dumnezeieşti şi omeneşti, într-o încredere oarbă în propria persoană neînsemnată, în nerespectarea oricărui superior. ... [acestor tineri] le-am putea prezice de pe acuma lipsa de statornicie şi impotenţa morală. Aceasta-i pedeapsa ce ne-o dă Dumnezeu pentru c-am făcut din şcoli numai unelte în care se îngrămădeşte învăţarea unei mulţimi de cunoştinţe, fără să fi îngrijit deloc pentru creşterea inimei şi caracterului" (Mihai Eminescu, *Curierul de Iaşi*, 5 iunie 1877).

şi reprezentativitatea (nu mai trimit către adevăr), realitatea şi, implicit, mentalităţile, pot fi lesne modificate în funcţie de agenda ideologică prin care se urmăreşte fabricarea de noi sensuri şi valori. Diana West vorbeşte, pe de o parte, despre eufemismele întîlnite atît de frecvent în limbajul *corectitudinii politice* şi, pe de altă parte, despre vulgarizarea tot mai accentuată a limbii în *mass-media.*

Autoarea face o comparaţie între eufemismele folosite în epoca victoriană şi cele frecvente azi în „nouvorba" *corectitudinii politice.* Eufemismele din perioada victoriană reflectau principiile morale după care se ghidau oamenii din acea epocă şi tendinţa lor de a se ridica mai presus de lucrurile triviale, la mare preţ fiind, pentru ei, moralitatea şi decenţa: preferau să spună „membru" în loc de „picior", „formă" în loc de „corp" şi chiar obişnuiau să acopere cu învelitori picioarele pianelor. În schimb, în limbajul *corect politic*, lucruri altădată inacceptabile din cauza caracterului lor imoral şi reprobabil sînt numite prin cuvinte menite să le „cureţe" de semnificaţiile *incorecte politic*, să anuleze sensurile care ar putea incomoda sau ar putea trezi în om conştiinţa morală. „Nu există eufemisme mai echivoce şi mai aberante decît denumirile folosite astăzi în legătură cu industria sexului, de la «cluburi pentru gentlemeni» [„gentlemen's clubs"]" ale căror clienţi numai „gentlemeni" nu s-ar putea numi, „la «programele pentru adulţi» [„adult entertainment"], formulă care înseamnă, desigur, pornografie, şi spectatorii «maturi» (peste 18 ani), care le vizionează."[101] Totodată, acest limbaj ne inoculează ideea că „a ajunge la maturitate înseamnă a avea acces la o lume în care practicarea unui voaierism în masă, evaluat cu R, X sau NR, în care scene explicite, obscene, de sexualitate, violenţă, şi alte turpitudini similare ar reflecta, chipurile, un comportament de «adult». Este «matur» cineva care

[101] Diana West, *op. cit.*, p. 115.

privește scene pornografice pe ecran sau plătește pentru a privi un dans într-un club de striptease? Eufemismele victoriene erau mai mult sau mai puțin inteligibile. Eufemismele din vremea noastră sînt o mască pentru cele mai josnice și depravate manifestări deghizate sub numele de «maturitate»"[102].

Alte eufemisme – adăugăm noi – nelipsite din limbajul *corectitudinii politice*, sînt „întrerupere de sarcină" sau „sănătate reproductivă", primul însemnînd, de fapt, uciderea unui prunc lipsit de apărare[103], iar a doua sintagmă – pervertirea copiilor prin impunerea orelor de educație sexuală la vîrste cît mai fragede[104]. Un alt exemplu grăitor și revoltător despre modul cum se ține către deformarea și redefinirea normalității este demersul inițiat în unele țări în sensul înlocuirii termenilor de „mamă" și „tată"[105], *incorecți politic*, cu „părinte 1" și „părinte 2". Am oferit aici, exemplificativ, doar o mică listă a acestor termeni care ar merita însă un studiu separat.

[102] *Ibidem.*

[103] Recomand cartea Marie-Helene Congourdeau, *Embrionul și sufletul lui la Sfinții Părinți în izvoarele filozofice și medicale grecești*, Editura Deisis, 2014.

[104] A se vedea http://www.familiaortodoxa.ro/2009/12/04/onu-cere-introducerea-educatiei-sexuale-in-scoli-ca-drept-al-copilului/; pentru acest subiect, recomandăm și cărțile: Virgiliu Gheorghe, *Pornografia, maladia secolului XXI*, Editura Prodromos, 2007; Gabriele Kuby, *Revoluția sexuală globală: distrugerea libertății în numele libertății*, Editura Sapientia, 2014.

[105] „France Proposes Banning Words 'Mother' And 'Father' From Government Documents As Part Of Gay Marriage Legalization" http://www.huffingtonpost.com/2012/09/25/france-mother-father-gay-parents-law-_n_1912606.html; Mesajul unei mame creștine din Franța despre scoaterea termenilor „tată" și „mamă" din formularele administrative: „Nu sînt «părinte 2», ci mama copiilor mei!" http://www.culturavietii.ro/2013/09/05/mesajul-unei-mame-crestine-din-franta-despre-scoaterea-termenilor-tata-si-mama-din-formularele-administrative-nu-sunt-parinte-2%E2%80%B3-ci-mama-copiilor/.

Diana West atrage atenţia şi asupra trivializării limbajului în programele TV. Aaron Sorkin, producătorul serialului „The West Wing" („Viaţa la Casă Albă") susţinea că „programele de televiziune trebuie să se maturizeze, aşa cum trebuie să se întîmple şi cu restul ţării. Nu avem absolut nici un motiv să nu folosim un limbaj pentru adulţi în programe care sînt dedicate adulţilor"[106] . Folosirea unui „limbaj al adulţilor" ar presupune, pentru Aaron Sorkin, înlăturarea tabuurilor, astfel încît un personaj să poată „rosti o înjurătură în care să se ia numele Domnului în deşert"[107]. Producătorul Steven Bochco „era implicat într-o campanie similară menită să ajute televiziunea să se «maturizeze» prin punerea telespectatorilor americani în situaţia de a auzi «o afirmaţie scabroasă care nu a mai fost niciodată rostită într-un serial la postul ABC»[108] (...) Nouă este introducerea unor astfel de remarci vulgare în *mass-media mainstream* [şi în cultură – literatură, poezie, dramaturgie etc., n. n.] – prin undele radio, în casele noastre şi în vocabularul nostru obişnuit – fapt care trebuie să treacă drept o manifestare a «elevaţiei» culturale"[109]. Consecinţa vulgarizării limbajului este alterarea simţului nostru pentru frumos şi, implicit, a simţului etic, inculcarea concepţiei că buna-cuviinţă şi decenţa, care caracterizau lumea şi modul de comportare ale părinţilor şi strămoşilor noştri, sînt valori desuete, învechite. Demnitatea limbajului trebuie recuperată.

---

[106] „Broadcast television can grow up as the rest of the country does. There is no reason why we can't use the language of adulthood in programs that are about adulthood" http://www.washingtontimes.com/news/2001/sep/16/20010916-025426-3299r/; citat si in Diana West, *op. cit.* p. 115.

[107] *Ibidem.*

[108] http://www.washingtontimes.com/news/2001/sep/7/20010907-025248-4627r/; Diana West, *ibidem.*

[109] Diana West, *op. cit.* p. 115.

Distrugerea familiei, principalul obiectiv al corectitudinii politice

După cum am văzut, devalorizarea autorității atrage după sine anularea ierarhiilor. Însă desființarea ierarhiilor implică și deformarea și, în cele din urmă, distrugerea ideii de familie. „Morala" după care se ghidau tinerii din vremea contraculturii ar putea fi rezumată în sloganul „Fă ceea ce vrei". În acest sens, hipioților, care disprețuiau ierarhiile, le plăcea să se considere „copii ai florii, întrucît floarea este într-o schimbare perpetuă, se recreează pe sine"[110], iar stilul de viață „de familie" pentru care pledau erau căsătoriile deschise și poligamia.

Erodarea valorilor maturității are drept consecință distrugerea familiei. Familia presupune maturitate, asumarea de responsabilități, înțelepciune, de aceea ea poate bloca funcționarea instrumentelor de manipulare folosite de *corectitudinea politică*, un instrument principal fiind infantilizarea. Astfel că familia este *incorectă politic*, avînd în vedere, de asemenea, că se bazează pe valori date, pe raporturi ierarhice, ea este, pentru reprezentanții Școlii de la Frankfurt, o „fabrică" unde iau ființă „structurile reacționare" (Wilhelm Reich), în care se formează „caracterul [personalitea] autoritar[ă]" (Theodor Adorno). Prin urmare, cum spune Vladimir Volkoff, în cartea sa *Manualul corectitudinii politice*, „familia împiedică individul să beneficieze plenar de influența *corectă politic*. Pe de altă parte, orice familie este mai mult sau mai puțin ierarhizată. Funcțiile nu sînt identice, diferențele de vîrstă sînt evidente. Relațiile dintre membri sînt congenitale și nu depind aproape deloc de alegere. Pe scurt, familia este cel mai puțin *corect politic* dintre toate modurile de asociere a ființelor umane"[111].

[110] Adi Dohotaru, *op. cit.*, p. 21.

[111] Vladimir Volkoff, *Manualul corectitudinii politice*, Editua Antet, 2007, p. 43.

Aşa se explică de ce „unul dintre principiile de bază ale *teoriei critice* a fost necesitatea de a distruge familia tradiţională. Corifeii Şcolii de la Frankfurt predicau: «Chiar şi o abolire parţială a autorităţii parentale în familie ar trebui să sporească disponibilitatea unei generaţii viitoare de a accepta schimbarea socială.»"[112].

Războiul împotriva familiei s-a intensificat pe măsură ce revoluţia homosexuală[113] a luat proporţii care, în urmă cu cîteva zeci de ani, ar fi fost greu de imaginat. Militantismul gay ia avînt spre finalul anilor '70. Manifeste care circulau în epocă propuneau „eliberarea homosexualului din fiecare (...): îmbrăcămintea, atitudinea devin unisex (fetele poartă pantaloni, bărbaţii au părul lung şi amulete); destui tineri hippie sînt bisexuali poligami. Se cere încetarea represiunii sexuale"[114].

Corectitudine politică şi globalism economic

Revoluţia „eliberării" a transformat omul dintr-o fiinţă puternică, demnă, înrădăcinată în Adevăr şi ancorată în valori moştenite (organice), responsabilă şi liberă (atribute ale maturităţii) într-un individ vulnerabil, dependent, fără identitate, înrobit patimilor pe care i le stimulează cultura consumismului şi „manipularea magică" mediatică[115], absorbit în vîltoarea relativismului valoric care îi

[112] Dr. Gerald L. Atkinson, „Feminismul radical şi *corectitudinea politică*", vezi capitolul cu acelaşi titlu din această carte.
[113] Recomand cartea Virgiliu Gheorghe şi Andrei Dîrlău, *Faţa nevăzută a homosexualităţii*, Editura Christiana, Bucureşti, 2014.
[114] Adi Dohotaru, *op. cit.*, p. 73.
[115] A se vedea conferinţa „Manipularea magică, pericolul pornografiei" susţinută de biofizicianul Virgiliu Gheorghe http://www.familiaortodoxa.ro/2012/03/25/manipularea-magica-pericolul-pornografiei/.

anulează discernămîntul şi reperele, un om incapabil să se autoguverneze. Toate acestea, tocmai ca o consecinţă a faptului că (revoluţia „eliberării") a ridicat mai presus de orice ideea autonomiei individuale. Omul dezrădăcinat devine inevitabil subjugat ingineriilor sociale. Rupt de comunitatea organică în cadrul căreia era legat de semenii săi printr-o istorie, limbă şi tradiţie comune, pentru a fi „globalizat", el ajunge nu numai un individ fără concreteţe, „topit" în melanjul uniformizator multiculturalist, dar şi o piesă de schimb, o marfă sau mînă de lucru ieftină pe „piaţa liberă globală". Din idealul unei libertăţi fără limite şi al unei vieţi fără responsabilităţi, propovăduit de *noua stîngă* a anilor '60, s-a născut acest „om nou" infantilizat şi slab, automizat. Însă atît ingineriile culturale din laboratoarele neomarxismului, cît şi ingineriile economice asociate mercantilismului corporatist au contribuit la crearea acestui „om nou", la subminarea instituţiilor tradiţionale, la masificarea comunităţilor şi fragmentarea societăţii[116]. Marxismul cultural creează indivizi perfect integrabili în sistemul corporatist neoliberal, înghiţiţi în abstractismul globalist.

Societatea, atacată din ambele direcţii („Society? There is no such thing as society" – „Societatea? Nu există aşa ceva!", este o spusă celebră a lui Margaret Thatcher), nu-şi poate menţine coeziunea şi nu poate dăinui fără „cărămi-

[116] „Simbioza dintre stîngismului academic şi social cu capitalismul corporat, alianţa dintre *corectitudinea politică* şi globalismul economic sînt cele care dau apă la moară sistemului actual. Imigranţii, de exemplu, convin şi stîngii multiculturale ahtiate după «hibriditate», şi marilor corporaţii care caută mînă de lucru ieftină şi servilă." (Mircea Platon, „Ce a mai rămas de apărat" http://www.rostonline.org/rost/sep2007/conservatorii.shtml); „Controlul social exercitat de stat nu presupune existenţa unei economii socializate, iar intervenţia guvernamentală în creşterea copilului, în relaţiile conjugale şi în relaţiile dintre grupuri poate continua acum în asociere cu forţele pieţei" (Paul Gottfried, *op. cit.*, p. 25).

zile" ei de baza: familia[117], biserica, comunităţile organice, care alcătuiesc ţesutul ei trainic. Smuls din acestea şi negînd orice altă autoritate, individul pasiv s-a lăsat lesne angrenat în structuri artificiale, impersonale. Cum spune G. K. Chesterton, „fără familie, rămînem lipsiţi de apărare în faţa statului, care, în vremurile moderne, este statul servil"[118]. „Statul servil" de astăzi este „statul terapeutic" (Gottfried) sub a cărui oblăduire grijulie se află individul vulnerabil. Individualismul anarhic – constată conservatorul britanic Phillip Blond[119] – a avut nevoie de puterea şi controlul unui stat cu atribuţii tot mai extinse care să menţină ordinea şi să stabilească normele *corecte*, dezirabile, care trebuie urmate. „Date fiind discreditarea sau uzurparea altor autorităţi, numai administratorii publici şi gardienii, în cîrdăşie cu aceştia, ai «amabilităţii», «corectitudinii» şi

[117] „În ultimii treizeci de ani am fost martorii unui atac concertat împotriva familiei şi a înţelegerii tradiţionale a căsătoriei. Schumacher [E. F. Schumacher, autorul cărţii *Small Is Beautiful: A Study of Economics As If People Mattered* (1973), n. tr.] ar fi fost consternat de o asemenea întorsătură a lucrurilor. El înţelegea că familia constituie cea mai mică şi cea mai frumoasă parte a unei societăţi sănătoase – de fapt, temelia pe care se clădeşte orice societate sănătoasă. Să înlăturăm familia din inima societăţii şi va domni un hedonism inuman. Şi, de vreme ce înseamnă egoism fără limite, hedonismul este opusul total al autolimitării [virtuţii cumpătării] necesare pentru restaurarea unei economii şi politici fireşti. Pe scurt, ce e mic este încă frumos fiindcă familiile au încă valoare." (Joseph Pearce, „A Still, Small Voice", articol în revista online http://distributistreview.com/mag/2010/09/a-still-small-voice/).

[118] „Without the family, we are helpless before the state, which in our modern case is the Servile State", G. K. Chesterton, *The Superstition of Divorce* (1920). A se vedea, pentru acest subiect, şi cărţile lui Hilaire Belloc (care ar merita traduse şi în România) *The Servile State* (1912) şi *An Essay on the Restoration of Property* (1936).

[119] Phillip Blond, „Shattered Society", în *The American Conservative*, 1 iunie 2010, http://www.theamericanconservative.com/articles/shattered-society/; http://distributistreview.com/mag/2010/11/societatea-destramata/, trad. Irina Bazon.

«bunăvoinței» sînt împuterniciți să decidă care este comportamentul corect."[120]

Un alt conservator, James Matthew Wilson, profesor la Universitatea creștină din Villanova (SUA), constată, pe bună dreptate, că, „dacă individul e unica entitate socială, el se va simți întotdeauna slab, relativ lipsit de apărare, izolat și înstrăinat de mijloacele de a-și asigura viitorul"[121]. Puterea comunităților fiind tot mai slăbită, „soluția" rămîne dependența individului față de entități abstracte, impersonale. Singurele puteri care rămîn – remarcă tot Phillip Blond – sînt statul și piața[122] sau, am spune noi, „big government" (marele guvern) și „big business" (marile corporații). În fond, acestea sînt noile „entități" deținătoare de autoritate, care substituie comunitățile tradiționale (formînd, în locul lor, societatea de masă) și anihilează legăturile firești de vecinătate dintre oameni[123].

[120] Paul Gottfried, *op. cit.*, p. 9.

[121] James Matthew Wilson, „Scrisoare de la un conservator tradițional", „Letter from a Traditional Conservative" http://www.frontporchrepublic.com/2009/04/letter-from-a-young-conservative/. Preluată și tradusă în românește în cartea *A treia forță. Economia libertății*, Ed. Logos, 2009, pp. 180-191.

[122] „Decăderea culturii noastre este înțeleasă cel mai clar ca rezultat al dispariției societății civile. Rămîn doar două puteri: statul și piața. Nu mai există, în mod eficient și independent, guvern local, biserici, sindicate, societăți cooperatiste sau organizații civice care să opereze la nivel de comunitate. În trecut, aceste instituții funcționau ca mijloace prin care oamenii obișnuiți își exercitau puterea. Acum comunităților mutualiste le-au luat locul indivizii pasivi și izolați unii față de ceilalți. Sferele civile fie au dispărut, fie au devenit aservite statului dictatorial sau pieței monopolizate" (Phillip Blond, *ibidem*).

[123] „Relațiile dintre indivizii societății de masă nu mai sînt specifice, individualizate și nu mai reprezintă un scop în sine. Ele au devenit mijloc de atingere a altor scopuri impuse de un sistem de valori incompatibil cu cel tradițional. Puterea comunităților este tot mai slabă, acestea delegîndu-și competențele către puteri și instituții străine, impersonale, neinteresate de specificul lor, care, pe cale de consecință, nici nu rezolvă în mod adecvat problemele comunităților. În astfel de condiții, indivizii sînt tot mai singuri, mai îndepărtați unii de alții, mai săraci în relații,

Statul managerial urmăreşte să neutralizeze puterea grupurilor sociale care nu se află sub controlul acestuia, acaparînd sferele sociale odinioară independente. Grupurile minoritare care se bucură de statut privilegiat depind de stat, care le protejează şi le întăreşte poziţia în detrimentul grupurilor care contestă dominaţia acestuia. O cultură majoritară, înrădăcinată istoric, care nu este un „produs" al statului managerial, „se află în poziţia de a se opune în mod eficient puterii acestuia; prin urmare, statul pretinde că cultura dominantă [cu rădăcini istorice în acea comunitate] nu reprezintă decît unul dintre multele grupuri care se află în competiţie, fără a avea vreun statut privilegiat. Ca urmare, societatea civilă îşi pierde statutul independent şi devine total subjugată puterii statului"[124]

Acest tip de stat nu mai este reprezentativ, de vreme ce nu mai reprezintă valorile organice ale populaţiei majoritare. Astfel că se întîmplă deseori ca reglementările şi legile implementate să vină în contradicţie cu aceste valori organice. Exemple în acest sens sînt încercarea de scoatere a religiei din şcolile publice, introducerea educaţiei sexuale în şcoli, legalizarea „căsătoriilor" între persoane de acelaşi sex, modificarea Constituţiei pentru a o adapta agendei străine etc. „...statul, astăzi, face legea. Statul e sursa legii pe care poporul trebuie să o aplice, deşi ar trebui să fie invers. «Elita» născoceşte «valori» pe care poporul trebuie să le asimileze, cînd de fapt elita ar trebui să ilustreze valorile organice ale ortodoxiei populare. În locul tradiţionalei autorităţi de judecător a regelui care împarte dreptatea, statul şi-a arogat autoritatea de legiuitor. Statul e acum sursa legii, chiar dacă în teorie e «poporul». Ca atare, statul nu

mai slabi ca posibilităţi, percepîndu-se a fi la dispoziţia şi în situaţia de a deveni victimele unor forţe destructurante." (Prof. univ. Ioan Deac, cursul *Introducere în sistemul mass-media*, p. 10).

[124] http://www.whatwouldthefoundersthink.com/multiculturalism-and-the-politics-of-guilt-by-paul-edward-gottfried.

mai reprezintă nimic altceva decît pe sine (adică elitele birocratic-manageriale)."[125] Acest tip de stat devine „minimal" cînd se pune problema să apere cauza şi interesele cetăţenilor de rînd, majoritari.

Pentru ca statul să-şi recapete reprezentativitatea, el trebuie să redevină al poporului (al populaţiei majoritare). Iar poporului nu îi este potrivit nici „big government" (statul supradimensionat), nici „big business" (care, pentru a-şi putea întinde tentaculele strivitoare, are nevoie de statul minimal, absolvit de obligaţia de a apăra interesele omului obişnuit) – ambele construite pe individul masificat –, ci un stat care să asigure condiţiile pentru existenţa şi dezvoltarea acelor comunităţi care formează societatea, începînd cu cea mai mică, de care depind sănătatea şi continuitatea întregii comunităţi: familia.

„Toate aspectele statului servil[126] conduc la erodarea familiei. Marele guvern încearcă să reducă autoritatea şi funcţiile familiei. *Big Business* destramă familia, îndepărtîndu-i atît pe tată, cît şi pe mamă de căminul familial şi reducîndu-i la condiţia de sclavi salariali."[127] Familia este supusă, prin urmare, unui proces alarmant al distrugerii atît prin războiul dus împotriva ei de ideologia *corectitudinii politice*, cît şi prin politicile neoliberale, care favorizează dispariţia ei.

---

[125] Mircea Platon, „Distributismul şi statul reprezentativ" in *A Treia Forţă. Economia libertăţii: Renaşterea României profunde*, John C. Medaille, Ovidiu Hurduzeu (eds.), Logos, 2009, pp. 161-179. Recomand şi Mircea Platon, *Conştiinţa naţională şi statul reprezentativ*, Editura Timpul, Iaşi, 2011.

[126] Definiţia pe care Chesterton o dădea „statului servil" este „marele guvern sprijinit de marile corporaţii şi marile corporaţii susţinute de marele guvern" (Dale Ahlquist, preşedintele American Chesterton Society, recenzie la cartea lui G. K. Chesterton, *What's Wrong with the World*, „Ce este în neregulă cu lumea?", http://www.chesterton.org/lecture-16/.

[127] *Ibidem.*

Necesitatea ca statul sa protejeze familia este dovedită de un număr de gînditori şi economişti creştini, printre care John Médaille[128], care arată că „ne putem da seama de succesul sau de eşecul guvernului observînd cît de puternice sînt familiile ca unităţi de bază ale societăţii"[129]. Dacă familiile abia supravieţuiesc, afundate în datorii, dacă numărul căsătoriilor e în scădere drastică, dacă mamele nu mai au timp, din cauza unei munci extenuante, să se ocupe de educaţia copiilor lor, dacă funcţiile care aparţineau iniţial familiei (economică, educativă etc.)[130] sînt din

[128] Economist, teolog, om de afaceri, profesor universitar american, predă un curs de justiţie socială la Universitatea din Dallas, în cadrul programului de Business Leaderhip. „Ceea ce nu înţeleg majoritatea experţilor, politicienilor, lobbiştilor, bancherilor şi a societăţii civile cu privire la criza economică din Europa şi din restul lumii occidentale este strînsa legătură dintre criză şi politicile anti-viaţă şi anti-familie. Creşterea dimensiunilor statului, monopolul deţinut de corporaţiile uriaşe asupra resurselor lumii, dependenţa tot mai mare de stat a omului obişnuit, datoriile incredibil de mari şi imposibil de acoperit atît ale statelor, cît si ale cetăţenilor privaţi sînt rezultatul slăbirii politicilor de protejare a familiei ca unitate de bază a societăţii"; „Greşeala pe care o fac statele moderne este că înlocuiesc sau elimină funcţiile care erau iniţial îndeplinite de familie." (John Maidaille, „Life and family issues underlie all economic issues in global debt crisis", https://www.lifesitenews.com/news/life-and-family-issues-underlie-all-economic-issues-in-global-debt-crisis-a?, 7 noiembrie 2011, apărut şi în română pe http://www.culturavietii.ro/2011/11/25/declinul-familiei-si-criza-economica/, traducere de Irina Bazon).

[129] John Medaille, *Spre o piaţă cu adevărat liberă*, Editura Logos, 2012, trad. Irina Bazon, p. 138.

[130] Un număr prea mare dintre aceste funcţii pe care le îndeplineau înainte familiile au fost transferate către corporaţii şi stat, aceasta fiind o cauză importantă a slăbirii familiei şi comunităţilor: „Wendell Berry susţine că, pentru ca viaţa unei naţiuni să se întemeieze din nou pe principiile libertăţii şi familiei, familia trebuie să îşi recapete funcţiile firesti. După cum scrie Berry: «Va trebui să recuperam funcţiile de cunoaştere şi responsabilitate» care au fost transferate guvernelor şi corporaţiilor pe parcursul secolului XX, «să le reunim şi să le restituim familiilor, gospodăriilor şi comunităţilor noastre» [Wendell Berry, *A Continuous Harmony: Essays, Cultural and Agricultural*, San Diego, CA si New York: Harcourt Brace Jovanovich, 1972, 1970, pp. 79, 82.]. Şi marele

ce în ce mai reduse, „dacă oportunităţile de educaţie ale copiilor sînt limitate, dacă părinţii sînt preocupaţi mai mult de obţinerea (şi distrugerea) cît mai multor lucruri pentru fericirea lor"[131], dacă (aşa cum este cazul în ţara noastră) părinţii sînt nevoiţi să ia calea emigrării abandonîndu-şi copiii – consecinţa fiind destrămarea familiilor –, atunci statul şi-a pierdut atribuţiile lui adecvate, iar familia este supusă disoluţiei.

Încheiere

Singura posibilitate de a ne sustrage din mrejele noului tip de totalitarism (care, spre deosebire de cel dinainte, are un caracter magic, ademenitor, mult mai perfid şi mai corupător al sufletelor şi minţii) este prin recuperarea valorilor maturităţii şi, implicit, a controlului asupra propriei noastre vieţi, asupra propriilor noastre comunităţi şi a copiilor noştri. Ca şi înainte, duşmanul numărul 1 al noului totali-

sociolog ruso-american Pitirim Sorokin a arătat că «pierderea funcţiei» constituie atît cauza, cît şi simptomul principal al declinului familiei. Sorokin scria în *Criza epocii noastre*: «În trecut, familia reprezenta cea mai importantă instituţie educaţională în cadrul căreia erau formaţi tinerii. Acum cîteva sute de ani, familia era aproape singura instituţie care asigura educaţia unei proporţii însemnate a generaţiei tinere. În prezent, funcţiile educative ale familiei s-au redus extrem de mult. (...) Familia a rămas fără majoritatea prerogativelor care îi reveneau în trecut». Sorokin a atras atenţia şi asupra pierderii funcţiilor religioasă, recreaţională şi de subzistenţă. «Acum familiile sînt mici, iar membrii ei se desprind repede de căminul familial (...). Drept rezultat, casa familială a devenit doar «un loc de parcare pe timp de noapte» [Pitirim Sorokin, *The Crisis of Our Age*, E.P. Dutton, New York, 1941] – conchide el." (Allan Carlson, *Economia centrată pe familie*, discurs rostit în cadrul „Summitului demografic de la Moscova: Familia şi viitorul umanităţii", desfăşurat în perioada 29-30 iunie 2011, la Universitatea de Stat din Moscova, http://atreiafortaromaniaprofunda.blogspot.ro/2011/08/economia-centrata-pe-familie.html, traducere de Irina Bazon).

[131] John Medaille, *ibidem*.

tarism este creştinismul. Fiindcă numai Adevărul întrupat în istorie este neintegrabil utopiei şi „strică planurile" celor care urmăresc să anihileze omul concret, să-l depersonalizeze, pentru a-l transforma într-un „cetăţean global". Cînd îşi va reîntoarce chipul către Tatăl, omul va înceta să mai fie pradă „tiraniei terapeutice", ingineriilor (sociale, culturale, economice etc.) şi experimentelor de tot felul. Restaurarea valorilor care sînt întruchiparea autorităţii – Biserica, familia, neamul, strămoşii etc. – ne va crea pavăza tare împotriva tăvălugului globalist ce se rostogoleşte dinspre Occidentul descreştinat şi decadent, căruia marxiştii culturali au reuşit să-i sluţească, într-o asemenea măsură, chipul – un chip altădată creştin şi demn –, făcîndu-l de nerecunoscut. O soluţie ne-o propune şi William S. Lind, coordonatorul volumului despre istoria *corectitudinii politice*, care formează prima parte a acestei cărţi: „Mulţi membri ai comunităţilor conservatoare sînt deja parte a mişcării ce urmăreşte separarea de cultura dominatoare coruptă, dorind crearea de instituţii paralele. Mişcări similare au început şi în alte aspecte ale vieţii, încercînd să ofere variante viabile. Un exemplu sînt cei care promovează fermele mici, care cultivă produse organice, ocupîndu-se de dezvoltarea pieţelor pentru produsele lor."[132]

[132] https://www.scribd.com/doc/14151239/Intellectual-Terrorism-Crossing-Marx-With-Freud-and-Nietzsche-The-Frankfurt-School-From-New-York; fragmentul tradus preluat de la http://gandeste.org/politica/corectitudinea-politica-marxism-cultural-industria-de-divertisment-arma-principala-pentru-genocidul-cultural-moral-2/27931.

Această pagină a fost lăsată intenționat albă

Muzeul Ţăranului Român, sub asaltul agresiv al corectitudinii politice

DE
IRINA BAZON

1. Despre „muzeografia mărturisitoare" a lui Horia Bernea şi sacrilegiul la adresa memoriei sale

Prin gestul condamnabil şi absurd al directorului general al Muzeului Ţăranului Român de a accepta ca muzeul să fie partener în manifestările legate de „luna istoriei LGBT", din februarie 2013, prin proiectarea, chiar în studioul „Horia Bernea", de filme de propagandă homosexuală, sînt întinate, în mod scandalos, memoria marelui Horia Bernea, dar şi credinţa, modul de viaţă şi valorile ţăranului român – pe care Bernea a dorit să le prezerve cît mai vii, mărturisindu-le prin „obiecte-martir", menite să îl faca pe omul de azi „să înţeleagă cît de sărac este în comparaţie cu strămoşii lui"[1]! Horia Bernea, care a ales icoana şi crucea „implicată în sensul profund al obiectelor" ca teme principale pentru a crea o „muzeografie mărturisitoare", se întreba:

[1] Interviu cu Horia Bernea: „Arta icoanei este o culme a artei" http://www.crestinortodox.ro/interviuri/arta-icoanei-este-culme-artei-70549.html.

„Ce fel de om, de român, poate să nu se bucure de existența unui muzeu al civilizației tradiționale?

Ce fel de om, de intelectual și de român nu se bucură de refacerea celui mai vechi muzeu etnografic al țării?

Ce fel de om e acela care nu vrea ca imaginea strămoșului nostru, țăranul, să aibă un loc de «odihnă» și de «acțiune» binefăcătoare asupra lumii noastre bolnave?!

Ce fel de om, ce fel de intelectual este acela care nu știe că nu se poate trăi fără memorie? (...)

Te gîndești mereu la tot ce-a fost distrus în această țară, la ce are nevoie, la ce poți face, la ce răspunde unei nevoi esențiale a omului de azi (cu sau fără voia și știința lui). Revezi obiecte și se configurează o temă vastă, dar lipsită de echivoc: Crucea. (...) A opta pentru această temă este, cum ziceam, o mărturisire. Înseamnă să reafirmi omniprezența crucii, importanța și puterea ei în ziua de astăzi, într-o lume rătăcită, secularizată și îndrăcită de multe ori."[2]

Ce fel de oameni conduc astăzi Muzeul, dacă necinstesc în acest mod imaginea strămoșului nostru, a omului tradițional, Crucea, icoana, valorile și temele pe care le descriu tainic și „le cîntă" obiectele („Începi să-ți propui teme posibile, teme ce-ar putea trăi într-un astfel de spațiu «cîntate» de obiectele ascunse în depozit. (...) Revezi obiecte și se configurează o temă vastă, dar lipsită de echivoc: Crucea"[3])? Fiindcă muzeul nu este un depozit de obiecte neînsuflețite, perimate sau de piese de artizanat care „suferă de o avansată carență spirituală", ci „un muzeu ca un cîntec, ca o respirație", care, în același timp, are menirea de „a atrage atenția

[2] Horia Bernea, Irina Nicolau, Carmen Huluță, *Cîteva gînduri despre muzeu, cantități, materialitate și încrucișare*, Editura Liternet, 2003, pp. 9-10, http://editura.liternet.ro/carte/48/Horia-Bernea-Irina-Nicolau-Carmen-Huluta/Cateva-ganduri-despre-muzeu-cantitati-materialitate-si-incrucisare-Dosar-sentimental.html.

[3] *Ibidem*, p. 10.

asupra sensurilor profunde ale vieții și ale morții"[4]; nu este despre o lume moartă, ci despre ceea ce face din muzeografia lui Horia Bernea **„un act de recuperare a vieții"**.

Muzeul vorbește despre „coerența (frumusețea) sufletului tradițional", despre „rînduială", despre omul nededublat, care nu producea, ci „năștea obiecte". Ne introduce într-un univers al obiectelor tradiționale, „mult mai legate de organic", care interacționează armonic și reflectă întregul, fiindcă ele nu au „funcția de a se autoprezenta, de a vorbi despre sine", ci compun lumea țăranului român, care „nu cunoaște lupta pentru autodepășire. Este o calmă și bună exprimare a bucuriei de a exista"[5]. E un muzeu „în stare permanent născîndă", hărăzit să ofere mereu o „privire proaspătă" asupra civilizației țărănești, să vorbească despre o lume care este „bună prin scop, frumoasă prin facere, complexă prin viețuire și spirituală prin materialitate"[6].

„Societatea s-a schimbat mai mult decît omul, ale cărui nevoi esențiale nu pot varia în funcție de epocă. Țăranul vechi, cel pe care l-am cunoscut în copilărie, este pentru omul de astăzi greu de definit, așa cum greu de înțeles sînt noțiunile de om cumsecade, noblețe, cinste, curaj, grijă, ascultare, rînduială, cuvînt dat. Sînt cuvinte pentru care merită să te bați." (Horia Bernea[7]).

Așadar, ce fel de om conduce astăzi Muzeul Țăranului Român, cînd acesta nu doar se îndepărtează, dar și se așază la antipodul omului tradițional (uitînd, în mod

[4] „Un muzeu neliniștitor, care pune probleme? Dar ce înseamnă a pune probleme? Înseamnă a atrage atenția asupra sensurilor profunde ale vieții și ale morții. Un muzeu care pune probleme îl obligă pe vizitator să se întrebe asupra unor lucruri care, în mod obișnuit, depășesc condiția lui" (*ibidem*, p. 13).

[5] *Ibidem*, p. 6.

[6] *Ibidem*, p. 12.

[7] *Ibidem*, p. 6.

iresponsabil, avertismentul lui Horia Bernea: „Cu cît ne îndepărtăm de omul tradiţional, cu atît riscul imposturii este mai mare"[8])? Fiindcă îngăduie ca uşile acestui sanctuar păstrător al identităţii şi al unui tezaur de valori tradiţionale şi spirituale ale neamului românesc să fie larg deschise pentru a face loc, împotriva oricărui bun-simţ şi oricăror decenţe – trăsături definitorii ale ţăranului român (oglindite desăvîrşit în scrierile lui Ernest Bernea şi ale Părintelui Dumitru Stăniloae) –, ideologiei mutilante care loveşte în miezul profund al acestor valori. Sînt atacate, astfel, straturile profunde ale sufletului românesc pe care omul tradiţional l-a păstrat, prin vremuri, curat, demn şi senin[9], chiar în faţa morţii, a nenumăratelor năpaste pe care le-a îndurat jertfelnic pentru a-şi apăra credinţa şi neamul; el a rezistat în istorie prin răbdare şi rugăciune[10].

[8] *Ibidem.*

[9] „De unde psihanaliza ne învaţă că înapoia conştientului aparent clar, demn şi curat, clocoteşte inconştientul cel sumbru, mocirlos, complexat şi abject, iată că în privinţa sufletului românesc lucrurile stau anapoda. ... Straturile mai adînci ale nuvelei lui Brătescu-Voineşti ne dezvăluie străfundurile unui lac de o mare limpezime, ca şi balada Mioriţei, unde palpită aceeaşi putere de transfigurare (în baladă, transfigurarea situaţiei tragice, în nuvelă transfigurarea prin simpatie şi prietenie a unor situaţii triviale) şi aceeaşi pace — principala moştenire lăsată oamenilor de Mîntuitor. Vezi, Anatolie, *Călătorului îi şade bine* este o bucată de mare însemnătate pentru tipologia românească şi nemuritoare în literatura noastră deoarece rămîne ca o fotografie, mai bine zis o radiografie a caracterului unui norod. O radiografie care vorbeşte desluşit şi se interpretează uşor: straturile adînci ale sufletului românesc sînt calme şi senine, în lacul mioritic — modest ca suprafaţă, aşezat la periferia marilor centre ale civilizaţiei, la «răscrucea marilor imperii» — se reflectă un cer cu totul curat" (Nicolae Steinhardt, *Jurnalul fericirii*, Editura Polirom, 2008, p. 296).

[10] „Strămoşii noştri nu au fost oameni secătuiţi de energia duhovnicească. Ei au fost în stare să înfrunte năvălirile din cele patru puncte cardinale, au apărat Occidentul vărsîndu-şi sîngele aici, suferind pe acest pămînt pentru credinţă şi pentru neam. Pe sacrificiul nostru s-a dezvoltat Occidentul. ... ei ne scufundă din criză în criză, din mizerie în mizerie, şi poporul român rabdă. Lucrul acesta nu se întîmplă cu ungu-

Dar conducerea muzeului refuză ca „imaginea strămoşului nostru, ţăranul, să aibă un loc de «odihnă» şi de «acţiune» binefăcătoare asupra lumii noastre bolnave", pentru că permite ca odihna să-i fie tulburată, memoria întinată şi cîntecul transfigurator al obiectelor care mărturisesc despre el – şi despre o lume care-şi păstra armonia şi unitatea datorită icoanei („Eu nu pot să mă pierd, din cauza icoanei. Ce fac cei ce nu au icoane? Cad mai uşor"[11]) şi a „omniprezenţei crucii" – să fie curmat. Este lăsată, în mod ruşinos, cale liberă unei lumi bolnave, care să invadeze, să siluiască acest spaţiu proiectat de Horia Bernea a fi păstrător şi mărturisitor al normalităţii. Prin permiterea unor astfel de manifestări în interiorul lui, muzeul se dezice de însăşi menirea pentru care a fost conceput, pentru a deveni părtaş la minciuna propagandei, care impune anormalul drept normal – conform unui plan de reeducare dictat de diverse fundaţii străine. Impostura, cu privire la care atrăgea atenţia Horia Bernea, se instalează nestingherită.

„Se instaurează încetul cu încetul un duh perfid, care răstoarnă valorile şi perverteşte limbajul. Anormalul devine normal, viciul devine virtute, minciuna devine adevăr, (...) sodomia se cheamă «orientare comportamentală». (...) Iuda se plimbă nestingherit prin societate, prin istoria omenirii, dar şi prin creştinătate." (Mitropolitul Bartolomeu Anania[12])

Un astfel de duh perfid trebuie întîmpinat prin acea subversiune creştină, despre care vorbea Horia Bernea, menită să împiedice fiinţa umană să intre „în conformis-

rul, cu polonezul, cu alţii, care se scutură repede de apăsarea altora. Dar românul, săracul, rabdă. Să ştiţi că noi aşa am rezistat în istorie, prin răbdare şi rugăciune" (Interviu cu Părintele Iustin Pîrvu, http://www.cuvantul-ortodox.ro/recomandari/2011/08/19/parintele-iustin-parvu-intr-un-interviu-recent-la-ora-actuala-nu-avem-alta-cale-decat-rabdarea-si-rugaciunea/).

[11] Horia Bernea, *op. cit.* p. 10.

[12] http://apostolatintarafagarasului.blogspot.ro/2011/05/civilizatia-anormalului.html.

mul păcatului"[13]. Un rol similar trebuie să îl aibă un „muzeu subversiv"[14], care dă mărturie şi ne reaminteşte de o lume a rînduielii şi frumuseţii, în contrapondere cu neorînduiala morală a lumii contemporane măcinate pînă în temelii de boli crunte, care desfigurează chipul omului.

Acest „duh perfid" nu poate fi contracarat şi subminat decît prin legătura vie cu ceea ce păstrează „duhul fecund" al celor de ieri[15], iar un muzeu precum Muzeul Ţăranului Român a fost gîndit tocmai pentru a înlesni crearea acestei legături, care să regenereze, să îmbogăţească, să odihnească sufletul blazat, sărăcit şi dezorientat al omului contemporan, care şi-a uitat rădăcinile. Puterea acestui „duh perfid" nu poate fi învinsă decît prin ancorarea în Biserică – pe care nu fără rost Horia Bernea a adus-o în muzeu –, singura care, cum spune profesorul Ilie Bădescu[16], are puterea de a controla teribilele „forţe ale devierii" (forţe care conduc popoarele la „ascultarea răutăţii" şi le abat de la rînduielile firești), fiindcă are acces la învăţăturile revelate.

Răspunzînd, prin temele muzeografiei sale mărturisitoare, unei „nevoi esenţiale a omului de azi (cu sau fără voia şi ştiinţa lui)", Horia Bernea a ştiut că omul depersonalizat şi ateizat al lumii contemporane (trecut prin

[13] „A lupta contra păcatului: acesta este miezul nonconformismului «definitiv» al creştinismului. De aceea el va surprinde întotdeauna fiinţa umană înclinată în orice moment, cu fiecare gest, să intre în conformismul păcatului!" (Horia Bernea, în *Rosturi*, iunie 1992; *op. cit.* p. 14).

[14] „Cînd afirmăm că muzeul este subversiv avem în vedere o subversiune de felul celei creştine, una care te face să simţi şi să crezi că lumea e bună prin scop, frumoasă prin facere, complexă prin vieţuire şi spirituală prin materialitate." (Horia Bernea, *op. cit.* p. 12).

[15] „Noi cei pierduţi, re-ntorşi din zări, / Cu vechiul nostru duh fecund,/ Ne 'napoiem şi-n disperări / Şi-n răni ce-n piepturi se ascund. / Şi-n lacrimi ori în mîngîieri, / Tot noi vom curge zi de zi./ În tot ce mîine, ca şi ieri, / Va sîngera sau va iubi..." (Radu Gyr, *Ne vom întoarce într-o zi...*)

[16] Ilie Bădescu, „De-realizarea lumii prin false elite", în cursul *Globalizare, comunicare interculturală, identitate şi integrare europeană. Perspectiva sociologiei*, pp. 91-94.

experimentul comunist mutilant) are nevoie să fie ajutat să refacă legătura cu propriile lui rădăcini, rol pe care artistul şi l-a asumat ca fiind „esenţialmente legat, pentru noi, de tradiţia ortodoxă"[17].

Nevoia esenţială a omului de azi este, mai mult decît oricînd, icoana. Artistul trebuie „să salveze", participînd „la sensul sacrificiului ce a mîntuit lumea", sens prin care firea şi chipul omului sînt restaurate, şi nu să contribuie la alterarea şi falsificarea naturii umane pentru a o „ajusta" diverselor agende ideologice ale prezentului – exact ceea ce face propaganda homosexuală.

„Prohibirea prozelitismului homosexual din articolul 200 al Codului Penal este un lucru folositor în încercarea de a bara puţin calea ridicolului existenţial al unor dezvoltări recente din societatea occidentală. Ştiu că lumea e condusă, în bună măsură, de o mafie homosexuală, dar asta nu trebuie să ne impresioneze prea tare. A merge «în ton cu spiritul vremii» este un lucru pozitiv, dar e un act în care trebuie să domine discernămîntul. În general, e jenant că realitatea ne obligă să vorbim despre şi să dezbatem lucruri ce au un caracter intim. Problemele de mare interes, cele ale Bisericii şi ale credinţei, de exemplu, au devenit lucruri de interes privat, iar problemele intime legate de sex au ajuns lucruri de interes general..." (Horia Bernea[18])

Sprijinul acordat de MŢR acestor manifestări toxice pentru sufletul atîtor tineri este un gest incalificabil prin care conducerea muzeului, în special directorul acestuia, nu face decît să cînte în strună celor care au călcat şi continuă să calce cu bocancii pe chipul României – pe care strămoşii

[17] Horia Bernea, interviu acordat în septembrie 1990, preluat în revista *Rost*, nr. 35, ianuarie 2006; http://irinamonica.wordpress.com/2012/11/10/horia-bernea-artistul-trebuie-sa-participe-la-sensul-sacrificiului-ce-a-mantuit-lumea/

[18] www.observatorcultural.ro/Prohibirea-prozelitismului-homosexual-din-articolul-200...*articleID_4982-articles_details.html.

noştri (printre care şi valorosul artist Horia Bernea) l-au păstrat demn, făcînd din acest chip o icoană.

2. Luna „Nymphomaniac" la sala „Horia Bernea" a Muzeului Ţăranului Român[19]

Dacă în februarie 2013 era programată celebrarea „lunii LGBT" la Muzeul Ţăranului Român, în februarie 2014 a venit rîndul lunii „Nymphomaniac" la MŢR. A fost cel mai difuzat film din luna respectivă la Noul Cinematograf al Regizorului Român – cum a fost redenumit studioul „Horia Bernea"[20] -, din incinta Muzeului Ţăranului Român, fiind la loc de cinste pe lista filmelor proiectate în perioadele 7-9 februarie[21], 14-19 februarie, 22-26 februarie. Un film

[19] Articol apărut iniţial pe portalul *Active News*, 24 februarie 2014, http://activenews.ro/luna-nymphomaniac-la-sala-horia-bernea-muzeului-taranului-roman_1822530.html.

[20] Întrebată, într-un interviu, ce părere are despre faptul că studioul „Horia Bernea" a primit, recent, un alt nume – „Noul Cinematograf al Regizorului Român" – artista Silvia Radu a răspuns: „Cred că este o ruşine. Horia Bernea este un erou naţional şi ar trebui să fie fericiţi că au un studio care îi poartă numele. Faptul că se dezic de el este un lucru foarte urît" http://vremurivechisinoi.blogspot.ro/2013/02/silvia-radu-despre-cazul-mtr-accept-in.html.

[21] „Noul Cinematograf al Regizorului Român, Program 7-9 februarie 2014: Vineri, 7 februarie, 18:30 şi 21:00 Premieră – Nymphomaniac: Volume 2 de Lars von Trier. 2013. Cu Stellan Skarsgard, Stacy Martin, Charlotte Gainsbourg, Shia LaBeouf. Dramă. 124 min. IM-18.

Sîmbătă, 8 februarie, 14:00 Inside Llewyn Davis de fraţii Coen, S.U.A, 105 min, 2013. Cu Oscar Isaac, Carey Mulligan, John Goodman, Garrett Hedlund, Justin Timberlake. Grand Prix Cannes 2013. Două nominalizări la Premiile Oscar. 16:00 Nymphomaniac: Volume 1 de Lars von Trier. 2013. Cu Stacy Martin, Charlotte Gainsbourg, Shia LaBeouf. Dramă. 118 min. IM-18. 18:30 Nymphomaniac: Volume 2 de Lars von Trier. 2013. Cu Stellan Skarsgard, Stacy Martin, Charlotte Gainsbourg, Shia LaBeouf. Dramă. 124 min. IM-18. 21:00 Nymphomaniac:

pornografic (avînd două părți, „Volume 1" și „Volume 2"), la care au putut avea acces elevi și studenți.

Ne întrebăm dacă proiectarea unor filme de acest gen pentru „educația tinerilor", prezentate sub numele perfid de „filme de artă", este ceva obișnuit la acest cinematograf și dacă face parte dintr-un program ideologic bine țintit.

Care este rostul acestui cinematograf în cadrul Muzeului Țăranului Român? Prin astfel de „proiecte culturale" care nu au nici o legătură cu obiectivele și funcțiile muzeului, prevăzute clar în statut, valoarea patrimoniului deținut, însăși identitatea acestui muzeu, care respiră și mărturisește identitatea și chipul neamului românesc, nu este oare puternic diluată și erodată? Este un fapt constatat de persoane mult mai îndreptățite, cum este directorul adjunct al muzeului, dl Mihai Gheorghiu, într-o scrisoare deschisă adresată, în noiembrie 2013, fostului ministru al Culturii[22].

Despre aceste probleme s-a mai discutat în februarie 2013, cînd au existat reacții bine-venite din partea unor

---

Volume 2 de Lars von Trier. 2013. Cu Stellan Skarsgard, Stacy Martin, Charlotte Gainsbourg, Shia LaBeouf. Dramă. 124 min. IM-18.

Duminică, 9 februarie: 14:00 Nymphomaniac: Volume 1 de Lars von Trier. 2013. Cu Stacy Martin, Charlotte Gainsbourg, Shia LaBeuf. Dramă. 118 min. IM-18. 16:30 Nymphomaniac: Volume 2 de Lars von Trier. 2013. Cu Stellan Skarsgard, Stacy Martin, Charlotte Gainsbourg, Shia LaBeouf. Dramă. 124 min. IM-18. 19:00 Inside Llewyn Davis de frații Coen, S.U.A, 105 min, 2013. Cu Oscar Isaac, Carey Mulligan, John Goodman, Garrett Hedlund, Justin Timberlake. Grand Prix Cannes 2013. Două nominalizări la Premiile Oscar. 21:00 Nymphomaniac: Volume 2 de Lars von Trier. 2013. Cu Stellan Skarsgard, Stacy Martin, Charlotte Gainsbourg, Shia LaBeouf. Dramă. 124 min. IM-18. Preț – bilet întreg – 10 lei. Redus: elevi/ studenți/ pensionari 7 lei. Spectacolele rulează cu un minim de 8 spectatori. Adresa: str. Monetăriei nr. 3, Sect. 1, în incinta Muzeului Național al Țăranului Român" (program preluat de pe site-ul Muzeului Țăranului Român)

[22] Dr. Mihai Gheorghiu, *Scrisoare deschisă către ministrul Culturii, Daniel Barbu: Lichidarea Muzeului Țăranului Român?* http://www.cotidianul.ro/lichidarea-muzeului-taranului-roman-225810/.

organizaţii ortodoxe faţă de reprobabila asociere a MŢR cu manifestările legate de „luna istoriei LGBT" şi cu propaganda homosexualităţii. Atunci se programase proiecţia filmului „The kids are all right", o armă ideologică folosită în războiul (dus pe plan mediatic şi psihologic, amploarea şi efectele lui fiind cu atît mai alarmante) împotriva familiei şi a rînduielii fireşti, film încadrat, de asociaţia Motion Picture din America, în categoria „R" pentru conţinutul sexual puternic, nuditate, limbaj licenţios şi consum de alcool şi droguri de către tineri.

Deşi proiecţia lui în timpul „lunii istoriei LGBT" a putut fi împiedicată, filmul a fost reprogramat, rulînd mai tîrziu în sala care poartă numele refondatorului celui mai frumos şi valoros muzeu al nostru. În incinta unui muzeu care dă mărturie despre o lume a rînduielii şi a serenităţii, aşezată în rost, cum era cea a ţăranului român, desfăşurarea unor astfel de programe „culturale" este un fapt total inadecvat şi lipsit de decenţă. Prin asemenea asocieri ale MŢR cu tot felul de proiecte şi manifestări „artistice" şi „culturale"[23] (în general, emanaţii ale unui postmodernism destructurant), care nu au nimic comun cu menirea muzeului, se creează ceea ce dl Mihai Gheorghiu numeşte, pe bună dreptate (în scrisoarea adresată fostului ministru al Culturii), un „bazar cultural". Un „bazar" în care valorile tari şi vii, profund ortodoxe şi tradiţionale, ale satului românesc sînt secătuite de forţa lor simbolică, transformatoare, de puternica lor încărcătură identitară, care este dizolvată în talmeş-balmeşul cultural politic corect.

Or, tocmai acesta este pericolul de care s-a ferit Horia Bernea cînd a întemeiat muzeografia sa mărturisitoare,

[23] Printre acestea, absolut revoltătoare a fost şi expoziţia de tablouri cu manelişti pictaţi în foiţe de aur, găzduită de Muzeul Ţăranului Român între 2 şi 8 iulie 2014, www.mediafax.ro/life-inedit/lumea-manelistilor-din-expozitia-de-la-muzeul-taranului-asigura-cantaretilor-accesul-la-eternitate-galerie-foto-12880625.

fiindcă a intenționat, în primul rînd, să îi facă pe români „să comunice cu propriile lor rădăcini", dar într-un mod care să le îmbogățească sufletul și să reînvie în inima (cum spunea marele artist, „muzeografia mărturisitoare se adresează inimii"[24]) și în conștiința lor frumusețea spiritului românesc. În acest scop, a evitat ideea de „muzeu etnografic" în sens clasic, ca depozitar al unor exponate moarte. În al doilea rînd, a sfidat orice formă de ideologie care ar fi putut dilua sensurile profunde conținute și viu evocate în temele muzeografiei sale mărturisitoare, printre care cele mai importante sînt Crucea și icoana, teme „«cîntate» de obiectele"[25] care compun, în muzeu, lumea țăranului român.

Aceste teme aproape că fac din muzeu o biserică (Horia Bernea a și adus biserica în muzeu), întrucît, ca și într-o biserică, menirea acestui spațiu nu este de a-i oferi omului informații, ci, în primul rînd, de a-l reînnoi, de a-l pune în comuniune cu omul tradițional (în mod similar, cuvintele din Liturghie nu sînt informație – ne spune Părintele Rafail Noica –, ci comuniune, altfel spus, ele sînt vii prin energia comuniunii, cu Dumnezeu și cu semenii noștri, pe care o degajă, sînt opusul spectacolului). Însă, prin programul ideologic suprapus agresiv peste cel adecvat scopurilor reale ale muzeului, viul din aceste obiecte este neutralizat, tradiția nu mai este evocată printr-o muzeografie gîndită de Bernea ca „un act de recuperare a vieții"[26], ci este muzeificată prin vidarea ei de viață, pentru a nu deranja ideologia corectă politic.

[24] *„Cum se transformă un act de mărturisire într-o muzeografie mărturisitoare? Creînd o muzeografie care se adresează în primul rînd inimii. Se adresează mult mai tare unui afect inteligent, să zicem, decît rațiunii uscate"* (Horia Bernea, Irina Nicolau, Carmen Huluță, *Cîteva gînduri despre muzeu, cantități, materialitate și încrucișare*, Editura Liternet, 2003, p. 11).
[25] *Ibidem*, p. 10.
[26] *Ibidem*, p. 19.

„Arta" postmodernă versus arta ca „sursă de identitate"

Avertismentul lui Horia Bernea trebuie reafirmat tranşant în faţa celor care urmăresc să impună o astfel de agendă: **„Există un pericol în care sîntem sincroni cu Occidentul: pierderea identităţii, uitarea rădăcinilor noastre profunde"**; „Omul tradiţional, în mersul său spre Dumnezeu, avea o cale directă: calea rugăciunii; credea! Noi, care ne-am tot îndoit, care sîntem atît de bruiaţi, sîntem pe o cale care trebuie ajutată prin cultură. **Dar să ne întărim prin cultură, nu să ne zăpăcim prin cultură"**; „Fiecare artist trebuie să ia creaţia sa ca pe un dar de la Dumnezeu, adică în chip de «povară» şi obligaţie de a o fructifica. Un astfel de artist are misiunea unui gardian, **conservator al unui tezaur spiritual, sursă de identitate pentru el şi ceilalţi. El trebuie, în acelaşi timp, să păstreze şi să comunice (mărturisească). El trebuie să ajute şi să incite pe ceilalţi să comunice cu propriile lor rădăcini, un rol care este esenţialmente legat pentru noi de tradiţia ortodoxă. Acceptarea acestei misiuni, angajarea fiinţei sale profunde în acest scop, dă artistului adevărata sa învestitură.** În faţa unei lumi ameninţate de descompunere, forţată să renege reperele fundamentale ale existenţei sale, artistul **trebuie să participe la sensul sacrificiului ce a mîntuit lumea, el trebuie «să salveze»"**[27].

Or, tipul de „artă" promovată prin filmele de „artă" proiectate frecvent în sala „Horia Bernea", la aşa-zisul

[27] „Arta icoanei este o culme a artei", interviu cu Horia Bernea, septembrie 1997, Muzeul Ţăranului Român, http://www.crestinortodox.ro/interviuri/arta-icoanei-este-culme-artei-70549.html; Horia Bernea, interviu acordat în septembrie 1990, preluat în revista *Rost*, nr. 35, ianuarie 2006 http://irinamonica.wordpress.com/2012/11/10/horia-bernea-artistul-trebuie-sa-participe-la-sensul-sacrificiului-ce-a-mantuit-lumea/.

cinematograf de artă „Noul Cinematograf al Regizorului Român", este, mai curînd, o unealtă ideologică prin care sînt suprimate modelele identitare tradiţionale. O armă mediatică folosită pentru răsturnarea valorilor, pentru a înstăpîni nefirescul drept normal, pentru a polua sufletele cu „viruşii mediatici" (Virgiliu Gheorghe) concepuţi să imprime, mai ales în mentalul tinerilor, gustul pentru vulgaritate şi desfrîu şi să le paralizeze deplin orice reacţie critică şi de împotrivire faţă de deviaţiile sexuale.

Există şi un „proiect educaţional" lansat de către Asociaţia Culturală Macondo, asociaţie care se ocupă şi cu programarea filmelor de „artă" la NCRR. Aceeaşi organizaţie planificase anul trecut, în cadrul manifestărilor legate de „luna LGBT", proiecţia filmului „The Kids are All Right", ca eveniment făcînd parte din „proiectul educativ pentru liceeni" numit Cinema-Edu. Acesta este descris pe site-ul asociaţiei drept un „proiect extrem de ambiţios care acţionează la nivelul cel mai adînc al sistemului educaţional românesc, încercînd o educare vizuală a liceenilor din Bucureşti şi provincie".

Uitîndu-mă, din curiozitate, la partenerii acestei asociaţii, am descoperit că printre aceştia se numără gingergroup.ro, love-plus.ro şi revistele *Bravo* şi *Bravo girls!*. Citesc la întîmplare cîteva postări pe site-ul gingergroup.ro. Pe prima pagină se vorbeşte despre o expoziţie numită „Centrul de reflecţie pentru istorii suspendate", care „a participat la cea de-a 55-a ediţie a Expoziţiei Internaţionale de Artă – La Biennale di Venezia". Găsim toate ingredientele artei postmoderne nihiliste, dizolvante, relativizante. Un film proiectat în cadrul expoziţiei este „un comentariu asupra necesităţii de a incendia arta veche pentru a face loc celei noi" şi „întregeşte experienţa care combină frica şi incertitudinea cu o istorie dilematică a artei". Într-un interviu, o artistă premiată, participantă la această expoziţie, şi-a afirmat crezul conform căruia „nu există rău sau bine în

înțelegerea artei. Orice sens este satisfăcător pentru tine este un sens bun"[28].

Felul în care e înțeleasă și practicată arta de către acești „artiști" este reversul absolut al modului cum e înțeleasă de Horia Bernea, ca „sursă de identitate", ca act salvator într-o „lume amenințată de descompunere", este opusul modului cum a profesat-o marele nostru artist, încununarea efortului sau creator fiind capodopera reprezentată de Muzeul Țăranului Român. Acești „artiști" nu creează, de fapt, nimic, fiindcă baza de la care pornesc este golul unor suflete debusolate, ieșite din rost, neliniștite, care se risipesc într-o lume ce și-a pierdut coerența și stabilitatea, supusă dezintegrării. „Arta" lor este chipul unei lumi în care totul este fărîmițat în lipsa forței unificatoare a identității, a credinței în Dumnezeu și a legăturii cu trecutul. E normal ca un astfel de om, rămas fără bază ontologică, să devină un solipsist a cărui lume se reduce la propriile dorințe și instincte, iar artistul, un spirit superficial, construindu-și lumea și creațiile pe tenebrele propriului gol sufletesc[29].

Prin urmare, de ce printre partenerii acestei asociații, care promovează o astfel de „artă", trebuie să figureze și Muzeului Țăranului Român, printr-un proiect prin care sînt propagate aberațiile postmodernismului nihilist? Potrivit informațiilor de pe site-ul „cinema-edu.ro", Noul Cinematograf al Regizorului Român a fost lansat și este exploatat de către Asociația

[28] http://gingergroup.ro/arte/arts-all-over/nu-exista-rau-sau-bine-in-intelegerea-artei-interviu-cu-karolina-bregula.html.

[29] În acest sens, este grăitoare mărturia unei alte artiste peste care am dat tot pe gingergroup.ro: „Cînd eram puștoaică și eram întrebată de unde sînt, aveam două răspunsuri preferate. Primul era că-s de nicăieri și-l dădeam cînd mă simțeam cel mai singur om de pe pămînt. Al doilea era că-s de peste tot și-l dădeam, culmea, tot cînd mă simțeam cel mai singur om de pe pămînt. Diferența era că-n a doua situație găseam o mare voluptate în asta, simțind singurătatea și neapartența ca o binecuvîntare. Dacă eram întrebată, ziceam că locuiesc în Neverland" http://gingergroup.ro/random-stories/acasa.html.

Culturală Macondo. De asemenea, pagina de Facebook a NCRR aparţine acestei asociaţii şi este administrată de ea.

Adăugăm că, apărînd printre ceilalţi parteneri ai asociaţiei, revistele *Bravo* şi *Bravo girls!* sînt alte instrumente pentru depravarea şi intoxicarea sufletelor tinerilor, servindu-le, cu fiecare număr, aceeaşi otravă: ei trebuie să înveţe că viaţa înseamnă distracţie, consumism, sex (rubrică nelipsită), vedete de la Hollywood – idolii impuşi drept model, obsesia pentru un „fizic ideal". Un tînăr mutilat sufleteşte în acest mod va fi veşnic o fiinţă imatură, instabilă, programată pentru a deveni sclava patimilor şi a instinctelor, pentru a se supune comenzilor unui sistem perfect huxleyan. Nimeni nu mai poate asculta de „comenzile" sufletului, cînd sufletele sînt pustii şi dezorientate. „Zadarnic curăţim pămîntul de gunoaie dacă-l vom lăsa populat cu oameni deformaţi şi mutilaţi sufleteşte. Vă rog, părinţilor, ocrotiţi-vă copiii! E vorba de viitorul nostru ca neam, popor şi patrie" – ne îndemna vrednicul de pomenire Mitropolitul Bartolomeu Anania, în una dintre puternicile sale predici[30].

[30] „Nu am auzit însă de un ecologism spiritual, de un curent împotriva poluării sufletelor tinere, sistematic agresate de libertinajul mediatic care le inculcă gustul pentru vulgaritate, pornografie, violenţă şi desfrîu. Or, gustul viciat devine mentalitate, iar mentalitatea deviată răstoarnă valorile, consfinţind anormalitatea drept normalitate, în interiorul unei libertăţi prost înţelese şi rău folosite. (...) Avem o lege pentru protecţia copilului, dar ea nu se resimte şi pe micul ecran şi, cu atît mai puţin, în şcolile publice unde funcţionează, obligatoriu, aşa-zisele programe de sănătate care-i învaţă pe copii cum să îmbătrînească vertiginos prin depravare planificată. Avem o lege antidrog, dar nu şi una antidezmăţ. Avem o lege anticorupţie, dar nu şi una antiseducţie. Avertismentul antialcoolic devine timid şi neputincios în vecinătatea imediată a beţivului proclamat erou. Ora de religie nu poate face mare lucru dacă eforturile Bisericii nu sînt sprijinite de instituţiile statului, de societatea civilă şi, nu în ultimul rînd, de presă. Ne interesează copiii străzii, dar nu avem dreptul să-i uităm pe copiii maidanului moral. Astăzi sîntem într-o febrilă căutare de soluţii împotriva crizei şi a sărăciei, dar nu vom face nimic fără remediile spirituale împotriva acestei crime lente şi bine studiate care distruge conştiinţa tinerilor. Zadarnic curăţim pămîntul de gunoaie dacă-l vom lăsa populat cu oameni deformaţi şi muti-

Alte filme „de artă"

Dintre filmele proiectate de această asociație, în astfel de scopuri „educative", mai fac parte „Just between us" și „The Lover Boy", primul fiind plin de scene pornografice, al doilea, un film în care se întîlnesc nelipsitele scene pornografice, alături de consumul de alcool și de droguri[31].

Un alt film care a rulat la studioul „Horia Bernea" din incinta MȚR este „Antihrist" (în 2010, de Sfîntul Gheorghe). În interiorul muzeului fondat de Alexandru Tzigara-Samurcaș și refondat de Horia Bernea, acest film nu poate fi decît blasfemator, proiectarea lui fiind un act de sfidare și defăimare a valorilor acestui muzeu. Nuditatea filmului este evaluată cu 10 puncte din 10, iar „sexul este tema majoră a acestui film", după cum precizează site-ul *imdb.com*, care mai menționează că filmul conține frecvente scene de violență sexuală și imagini șocante. Pelicula abundă în scene demente de violență și sînge. Trailerul poate fi încă vizionat pe site-ul Muzeului Țăranului Român[32].

Nu avem voie să întinăm icoana neamului românesc

Bunul-simț și cuviința (trăsături esențiale ale sufletului țărănesc) ne spun că astfel de proiecte „culturale" nu își au locul în interiorul Muzeului Țăranului Român.

---

lați sufletește. Vă rog, părinților, ocrotiți-vă copiii! E vorba de viitorul nostru ca neam, popor și patrie" (Mitropolitul Bartolomeu Anania, *Pastorală la Nașterea Domnului, 2010*, ultima sa pastorală de Crăciun http://www.crestinortodox.ro/pastorale/nasterea-domnului/pastorala-nasterea-domnului-2010-mitropolitului-bartolomeu-anania-122759.html).

[31] Detalii despre aceste filme pot fi găsite aici: http://floareadefoc.ro/2013/02/21/muzeul-taranului-roman-via-ncrr-face-educatie-prin-pornografie-si-propaganda-homosexuala/.

[32] www.muzeultaranuluiroman.ro/director-museum/antichrist.html.

Că asemenea filme, proiectate într-un studio care poartă numele marelui Horia Bernea, sînt o impietate, o jignire la adresa celui care, prin munca sa şi dăruirea sa, a făcut cinste românilor înfiinţînd un muzeu care le poartă şi le mărturiseşte chipul. Un muzeu „ca un cîntec, ca o respiraţie", care le vorbeşte străinilor, prin „obiecte-martir", despre ceea ce este mai frumos în fiinţa şi sufletul românesti – şi căruia i s-a acordat premiul European Museum of The Year în 1996.

Prin asocierea cu asemenea proiecte şi evenimente „culturale", oare nu necinstim memoria lui Horia Bernea, acest erou naţional? Şi, implicit, memoria ţăranului român, a cărui lume era una a echilibrului, care nu se dezintegra, nici nu se răsturna (precum cea de azi, cînd reeducarea „artistică" prin deviaţii sexuale şi pornografie zdruncină fundamentele lumii tradiţionale pînă în temelii), ci îşi păstra armonia şi unitatea „din cauza icoanei" (Horia Bernea[33]). Nu avem voie să uităm, nici să întinăm icoana ţăranului român, însuşi chipul neamului românesc – nu întîmplător Alexandru Tzigara Samurcaş l-a numit „muzeul neamului românesc". Ni se cere, mai stringent decît oricînd, să reînviem şi să păstrăm în noi chipul curat al ţăranului român, pe care trebuie să îl cunoască, la fel de curat, şi copiii noştri şi căruia Horia Bernea a dorit să-i creeze un „loc de «odihnă» şi de «acţiune» binefăcătoare asupra lumii noastre bolnave"[34].

[33] „Eu nu pot să mă pierd, din cauza icoanei. Ce fac cei ce nu au icoane? Cad mai uşor" (Horia Bernea, *op. cit.*, p. 10).
[34] *Ibidem*, p. 9.

Această pagină a fost lăsată intenționat albă

Freudizarea maselor și „eliberarea" prin consum

Studiu de caz: Edward L. Bernays

DE
CIPRIAN VOICILĂ

1. O nouă dogmă: psihanaliza

În autobiografia sa, *Amintiri, vise, reflecții*, Carl Gustav Jung redă o întîlnire pe care a avut-o cu Sigmund Freud la Viena, în 1910. La un moment dat, Freud îi adresează următoarea rugăminte: „Dragul meu Jung, promiteți-mi să nu renunțați, niciodată, la teoria sexuală. Este lucrul esențial. Vedeți, trebuie să facem din ea o dogmă, un bastion de neclintit"[1].

Prin urmare, intenția ascunsă a fondatorului psihanalizei a fost aceea de a fundamenta o nouă dogmă pentru omul modern, ceea ce nu mai avea nimic comun cu caracterul științific al psihanalizei. Teoria sexualității elaborată de Freud pretindea că explică totalitatea activității psihicului uman pe temeiuri strict științifice. În realitate, Jung a surprins în comportamentul irațional al lui Freud semnificația religioasă pe care acesta o atribuia propriei teorii despre sexualitate. Jung notează: „Era evident că teoria sexuală îl preocupa

[1] Carl Gustav Jung, *Amintiri, vise, reflecții*, Editura Humanitas, București, 1996, p. 161.

mult pe Freud, chiar într-un mod cu totul neobişnuit; ea era foarte aproape de sufletul său. Cînd vorbea despre ea, tonul său devenea pripit, chiar neliniştit, şi nu se mai observa nimic din felul său critic şi sceptic de a fi. O expresie ciudată de agitaţie, a cărei cauză nu mi-o puteam explica, îi însufleţea atunci fizionomia. Asta mă impresiona profund: sexualitatea însemna pentru el un *numinosum*. (...) Pentru Freud, sexualitatea însemna, pare-se, mai mult decît pentru alţi oameni. Ea era pentru el o *res religiose observanda* (un lucru care trebuie respectat cu religiozitate)".[2]

Interesantă este şi atitudinea critică a lui Jung faţă de teoria sexuală formulată de Freud – pansexualismul, cum a fost numit ulterior în istoria psihologiei. Despre acest subiect, Jung scrie: „Pentru mine, teoria sexuală era la fel de «ocultă» – adică nu o ipoteză dovedită, ci doar posibilă – ca multe alte concepţii speculative. Un adevăr ştiinţific era pentru mine o ipoteză pe moment satisfăcătoare, dar nu un articol de credinţă, valabil pentru toate timpurile".[3]

Într-adevăr, deşi psihanaliza pretinde că e o ştiinţă, ea nu este. Epistemologul şi filosoful politic vienez Karl R. Popper a dovedit pretenţia absurdă a psihanalizei de a fi o ştiinţă prin faptul că ipoteza ei de bază – „există inconştient personal" – nu poate fi supusă la teste obiectiv-observabile.[4]

---

[2] Carl Gustav Jung, *Amintiri, vise, reflecţii*, Editura Humanitas, Bucureşti, pp. 160-161.

[3] Carl Gustav Jung, *op. cit.*, p. 161.

[4] Karl R. Popper a suprins similitudinile dintre teoria psihanalizei şi marxism, relevînd caracterul lor comun, neştiinţific: „Am descoperit că aceia dintre prietenii mei care îi admirau pe Marx, Freud şi Adler fuseseră impresionaţi de anumite caracteristici comune ale acestor teorii, în mod deosebit de aparenta lor *putere explicativă*. Aceste teorii păreau să fie în stare să explice practic aproape orice se întîmpla în cadrul domeniului la care se refereau. Cercetarea oricăreia dintre ele părea să aibă efectul intelectual al unei convertiri sau revelaţii, deschizîndu-ne ochii asupra unui nou adevăr ascuns celor încă neiniţiaţi. Odată ce ochii îţi erau deschişi, vedeai pretutindeni confirmări: lumea era plină de cazuri care *verificau* teoria. Orice s-ar fi întîmplat, teoria era confirmată întot-

Ipoteza ei fondatoare nu poate fi dovedită nici ca falsă, nici ca adevărată, după criterii strict empirice. În schimb, psihanaliza are pretenţia totalitară de a fi confirmată continuu de tot ceea ce se petrece în viaţa de zi cu zi.

2. Freud cucereşte America prin nepotul său, Edward Bernays

În ciuda caracterului său pseudoştiinţific, psihanaliza freudiană avea să cucerească mai întîi America[5]. Acest

deauna. Adevărul ei părea manifest, iar persoanele care nu aveau încredere în teorie erau cele care nu voiau să vadă adevărul manifest, cele care refuzau să îl vadă, fie din cauză că teoria era împotriva interesului lor de clasă, fie din cauza pulsiunilor reprimate care erau încă „ne-analizate" şi care aveau mare nevoie de un tratament. (...) În mod sigur, acest fapt – că teoriile se potriveau întotdeauna, că erau întotdeauna confirmate, reprezenta în ochii admiratorilor cel mai puternic argument în favoarea acestor teorii. Începuse să-mi fie limpede că această putere aparentă a teoriilor era, de fapt, slăbiciunea lor. (Karl R. Popper, *Conjecturi şi infirmări – Creşterea cunoaşterii ştiinţifice*, Editura Trei, Bucureşti, 2001, p. 53-54.) Pentru Popper, psihanaliza este o nouă mitologie, o fabulă pentru omul modern: „Iar pentru povestea lui Freud despre Ego, Super-Ego şi Id nu poate fi susţinută în mod temeinic o pretenţie mai puternică la un statut ştiinţific decît în cazul istoriilor lui Homer despre Olimp. Aceste teorii descriu anumite fapte, însă o fac în maniera unor mituri. Ele conţin multe sugestii interesante din punct de vedere psihologic, dar nu într-o formă testabilă" (*op. cit.*, p. 56).

[5] Joseph Heath şi Andrew Potter notează: „Opera lui Sigmund Freud a devenit pentru noi precum apa pentru peşti. Abia dacă mai este privită ca o teorie – ca ceva ce s-ar putea dovedi corect sau greşit. A ajuns ca o pereche de ochelari prin care percepem întreaga realitate. Acest fapt este deosebit de evident în Statele Unite. E suficient să te uiţi la un talk-show TV. Vocabularul psihologiei populare («flecăreala psihanalitică» de care vorbesc criticii) – «încredere în sine»,«negare», «blocaj», «dependenţă», «copil interior» şi tot aşa - conduce, într-un fel sau altul, la opera lui Freud. Influenţa sa se regăseşte nu numai în modul în care vorbim despre noi înşine, ci şi în felul în care ne înţelegem propria persoană. Ca să luăm doar un exemplu, mulţi oameni cred că au ceea ce se numeşte un «subconştient». Cînd au un vis ciudat, cînd încurcă cuvin-

succes fulminant s-a datorat în primul rînd nepotului lui Freud, Edward L. Bernays (1891-1995), creatorul domeniului relaţiilor publice, „părintele relaţiilor publice". Iniţial, Edward Bernays a fost agent de presă; părinţii lui emigraseră în America. Mama sa, Anna Freud Bernays, era sora întemeietorului psihanalizei. Cu unchiul său, Freud, se vedea uneori în munţii Alpi. Mai tîrziu, Bernays s-a ocupat de editarea operelor lui Freud în America, organizarea de conferinţe (cu rolul de a populariza psihanaliza în mediul universitar american) şi promovarea studiilor freudiene în *mass-media*.[6]

Bernays a citit cu atenţie cărţile unchiului său, descoperind utilitatea economică, practică, a teoriei psihanalizei, modul în care descoperirile despre comportamentul uman determinat de libido (energia sexuală) pot fi folosite pentru manipularea comportamentului cumpărătorilor, dar şi a maselor umane. Şi-a dat seama că instituind relaţii între anumite imagini, simboluri, şi dorinţele sexuale şi agresive, provenite din inconştientul indivizilor, poate transforma percepţia consumatorilor asupra produselor. Dacă pînă la el cumpărarea unui produs comercial satisfăcea anumite nevoi specifice, de la Bernays pînă în prezent a cumpăra un produs înseamnă mult mai mult: a-ţi satisface dorinţele emoţionale, afective, a accede prin simplul act al cumpărării produsului la un nou statut social.

Bernays a făcut, realmente, experimente pe subconştientul maselor. Este suficient să ilustrăm această aserţi-

tele sau nu-şi pot explica propriile acţiuni, dau vina pe subconştient. Dacă le spui că aceasta este doar o teorie şi că s-ar putea să nu existe aşa ceva, reacţionează cu un amestec de neîncredere şi dispreţ. Evident că avem subconştient. Oricine neagă asta trebuie că tocmai trece prin negare". (Joseph Heath, Andrew Potter, *Mitul contraculturii. Rebelii, consumul şi capitalismul*, Editura Comunicare.ro, Bucureşti, 2011, p. 36).

[6] Cf. studiului *Edward Bernays, părintele relaţiilor publice*, din volumul Edward Bernays, *Cristalizarea opiniei publice*, Editura Comunicare.ro, Bucureşti, 2003, p. 14.

une printr-un singur exemplu. În America începutului de secol XX, în rîndul femeilor, fumatul era considerat tabu. George Hill, preşedintele corporaţiei American Tobacco, i-a cerut lui Bernays să schimbe mentalitatea americanilor. În acest scop, Bernays l-a sunat pe doctorul A.A. Brille – psihanalist, liderul psihanaliştilor din New York, din generaţia primilor psihanalişti din America – pentru a înţelege, mai întîi, care este semnificaţia psihologică pe care femeile o atribuie ţigărilor. A recurs la ajutorul lui Brille, fiindcă Freud era la Viena. Brille i-a divulgat, contra cost, „secretul": pentru femei, ţigara este un simbol şi substitut al penisului şi semnifică puterea sexuală masculină. I-a dat sugestia de a crea la nivel subconştient o legătură directă între utilizarea ţigărilor şi provocarea dominaţiei masculine. Dacă femeile ar avea posibilitatea să fumeze în public ar fi „ca şi cum femeile ar avea propriile lor penisuri"[7].

Exista tradiţia urbană ca, în ziua de Paşti, newyorkezii să obişnuiască să se adune în mijlocul oraşului. Bernays a organizat acolo o paradă. Cîteva femei bogate au fost convinse să-şi ascundă ţigările sub haine şi, la semnalul lui Bernays, să şi le scoată şi să înceapă să fumeze ostentativ în mijlocul mulţimii. Bernays a pus în gardă presa că un grup de femei vor protesta în public faţă de tabuul fumatului şi că îşi vor aprinde acolo ţigările – „torţele libertăţii", cum le-a numit el. În filmul documentar *Century Of The Self*, regizat de Adam Curtis, Pat Jackson, consilier în domeniul relaţiilor publice, coleg cu Bernays – explică ce a realizat, în fapt, Bernays: „Deci avem un simbol – femeile, femeile tinere, fumînd o ţigară în public, cu o expresie care

[7] Am reprodus afirmaţia lui A. Brille aşa cum apare ea *mot-à-mot* în filmul documentar *Century Of The Self*, în regia lui Adam Curtis, partea I, *Happiness Machines*. Filmul poate fi văzut la http://freedocumentaries.org/documentary/bbc-the-century-of-the-self-happiness-machines-season-1-episode-1.

înseamnă: oricine crede în acest tip de egalitate trebuie să le sprijine în dezbaterea ce va urma cu privire la acest lucru; din cauza „torţelor libertăţii". Adică, ce e pe toate monedele americane? E libertatea (Statuia Libertăţii) ţinînd torţa sus, vedeţi? Şi toate acestea erau acolo împreună: emoţie, memorie şi o sintagmă raţională. Chiar ştiind că se foloseşte din plin partea emoţională, este o expresie care funcţionează într-un sens raţional. Şi toate acestea, împreună."[8]

A doua zi, toate ziarele din New York, din Statele Unite şi din lume au scris despre protestul femeilor, iar vînzarea şi industria de ţigări în rîndul cumpărătoarelor a început să crească. „Le-a făcut acceptabile de către societate, cu un singur act simbolic", concluzionează Pat Jackson. Le-a indus americanilor ideea că o femeie care fumează dovedeşte prin asta că este puternică şi independentă.

Acesta este momentul în care Bernays a realizat că îi poţi face pe oameni să se comporte iraţional dacă reuşeşti să creezi legătura între dorinţele lor subconştiente şi anumite produse. Obiecte banale pot fi transformate în simboluri emoţionale puternice, pot schimba modul în care posesorul lor este perceput de către ceilalţi, de societate.

Bernays a descoperit în acest fel modalitatea de a crea nevoi artificiale: deşi nu am nevoie de un anumit produs comercial, îl cumpăr pentru că, odată însuşit, posesia lui mă face să mă simt mai bine. Îmi oferă satisfacţie psihologică. Cînd îl cumpăr, investesc emoţional în obiect.

Dacă, pînă la Bernays, scopul unei reclame era unul aproape inocent: să releve calităţile specifice fiecărui produs, în parte, după el, a cumpăra un obiect înseamnă a-ţi exprima personalitatea, caracterul, dorinţele, a te etala în plan social.

Bernays a schimbat mentalitatea americanilor, dar şi implicit a marilor corporaţii, metamorfozînd „cultura

[8] Din filmul *Century Of The Self*, citat mai sus.

nevoilor" într-o „cultură a dorinţelor", şi a creat un nou tip de consumator, uzînd de o serie de tehnici de persuasiune: marile vedete ale cinematografului au fost convinse să se afişeze în public etalînd haine şi bijuterii de la firmele pe care le reprezentau. Bernays le-a arătat marilor companii de autovehicule că pot vinde mai bine inducînd în psihismul cumpărătorului legătura subconştientă dintre obiectul numit „maşină" şi dorinţele ascunse ale publicului masculin: maşina a devenit un simbol sexual masculin, care conferă bărbăţie şi putere celui care o posedă.

Printre altele, Bernays a fost primul care a plasat produse comerciale în filme. A angajat psihologi pentru a întocmi rapoarte false din care reieşea că anumite produse sînt mai bune decît altele şi a pretins, ulterior, că rezultatele lor au apărut în urma unor „studii de piaţă" independente. A organizat spectacole de modă în magazine universale.

Datorită relaţiei create de Bernays între produsul comercial şi nevoile inconştiente ale cumpărătorilor, un obiect oarecare satisface – mai bine zis, pretinde că satisface – o multitudine de dorinţe şi nevoi. Dacă îl cumpăr, mă voi simţi satisfăcut sexual, îmi voi recăpăta stima de sine, voi da uitării angoasele existenţiale, voi avea sentimentul că de acum fac parte din *high-class*.

Bernays a creat această nouă paradigmă psiho-socială, lumea totalitară a marketingului, în care sub aparenţa schimbului de mărfuri se cumpără şi se vînd, de fapt, identităţi. Identităţi artificiale, dobîndite doar prin exercitarea rolului social de cumpărător.

Sociologul american Zygmunt Bauman, care a dedicat un studiu globalizării şi efectelor sale sociale, sublinia faptul că în societatea de consum actuală, postmodernă, „relaţia tradiţională dintre nevoi şi satisfacerea lor este inversată: promisiunea şi speranţa satisfacţiei preced nevoia a cărei satisfacere a fost promisă şi va fi întotdeauna mai intensă şi

ispititoare decît nevoile deja existente"[9]. Bauman a relevat faptul că o societate de consum se defineşte prin aceea că „are nevoie să speculeze capacitatea de consum a membrilor săi", iar individul „are datoria de a juca rolul de cumpărător – spre deosebire de societatea anterioară, modernă (indiferent dacă e vorba de modernitatea incipientă sau de cea tîrzie, n.m.), în care „îi erau valorizate alte capacităţi – de războinic, de muncitor"[10].

Revenim la impactul gîndirii lui Bernays asupra societăţilor occidentale. În anii '80 ideile lui Bernays ajung la maturitate. Marile companii comerciale au deja departamente speciale în care sînt testate dorinţele cumpărătorilor prin focus-grupuri, create de psihanalişti angajaţi în diverse corporaţii din America. Dacă, pe canapeaua psihanalistului, pacientul este încurajat să îşi exprime liber dorinţele şi fantasmele inconştiente pentru a-şi rezolva conflictele refulate, în cadrul focus-grupurilor oamenii sînt încurajaţi să îşi exprime nevoile pentru ca viitoarele produse comerciale să le satisfacă fără rest.

Tot în anii '80, în Anglia, teoriile lui Bernays cuceresc viaţa socială. Specialiştii în studiul comportamentului cumpărătorilor creează noi categorii de descriere a realităţii şi a naturii umane: englezii sînt împărţiţi alfabetic pe categorii – în funcţie de statutul lor social şi de puterea de cumpărare – în clase: A, B, C, D – şi sînt chestionaţi care produs este de preferat, dar şi... cu cine vor vota la viitoarele alegeri. Scopul politicienilor şi al marilor companii era – şi este şi astăzi – unul comun: identificarea dorinţelor populaţiei şi satisfacerea lor. Un regim politic bun este cel capabil să satisfacă, pe cît posibil, totalitatea nevoilor votanţilor. Chiar dacă, în fapt, aceste nevoi sînt create artificial, chiar dacă relaţia dintre produsele comerciale şi nevoile interne

[9] Zygmunt Bauman, *Globalizarea şi efectele ei sociale*, Editura Antet, p. 81.
[10] *Idem, op. cit.*, p. 80.

ale oamenilor nu este una naturală, ci este indusă. Chiar dacă politicienii şi directorii marilor companii au creat şi întreţin un paradis artificial. În noua paradigmă a consumului, problema adevărului (ce este adevărat/fals, natural/artificial) este exclusă.

Prin Bernays şi urmaşii săi, în societatea de consum individualismului i s-a creat o nouă arie de manifestare. Îţi poţi exprima personalitatea alegînd, de pildă, să fii diferit prin faptul că alegi... să locuieşti într-un apartament nou la etaj, nu la parter ca restul proprietarilor, sau într-un apartament mult mai scump decît al celorlalţi. Individualismul nu mai are nimic metafizic, nu mai reprezintă o opţiune sau o atitudine filosofică, metafizică, ci una pur economică: invididualismul de consum.

Tot în Anglia anilor '80, au fost testate reacţiile emoţionale ale cumpărătorilor faţă de anumite produse şi branduri, după tehnici de sondare a personalităţii preluate din psihoterapie. Băutorilor de bere Guinness li s-au dat creioane colorate şi au fost îndemnaţi să îşi exprime liber, prin desen, sentimentele şi dorinţele refulate. S-a constatat că băutorul de bere manifestă fantasme sexuale care pot fi folosite pentru îmbunătăţirea produsului. Astfel, berea Guinness poate fi... şi trebuie să fie... feminină.

Ulterior, în Anglia, agenţii marilor corporaţii au creat o nouă taxinomie a societăţii umane, în funcţie nu de statutul social al indivizilor, ci conform nevoilor psihologice profunde de care sînt animaţi: adepţii *mainstream*-ului erau cei ale căror nevoi primare erau nevoia de securitate şi nevoia de apartenenţă la un grup; nevoia de recunoaştere socială, de stimă şi statut social o manifestau cu precădere „aspiranţii". Nevoia de control era apanajul „învingătorilor", iar nevoia de stimă de sine era specifică „reformatorilor".

Cărţile lui Eduard Bernays (*Relaţii publice. Manual de PR, Cristalizarea opiniei publice, Propaganda*) au deve-

nit „canonice" şi în facultăţile cu profil socio-umanist din România (jurnalism, ştiinţele comunicării, ştiinţe politice, sociologie), fiind considerate adevărate manuale pentru orice student interesat de manipularea politică, domeniul relaţiilor publice sau al propagandei. Prin urmare, influenţa teoriilor şi tehnicilor lui Bernays, adică a freudismului recent, de consum, asupra societăţii româneşti în ansamblu, este doar la început şi se exercită la două niveluri: la nivelul superior, al învăţământului universitar, dar şi la nivelul de jos, al culturii populare sau al contraculturii, prin *mass-media*, publicitate, marile corporaţii.

3. Concluzii

Potrivit profesorului Allan Bloom, Herbert Marcuse „îi atrăgea pe studenţii din anii '60 cu o combinaţie de Marx şi Freud. În *Eros şi civilizaţie* şi *Omul unidimensional*, Marcuse promitea că «înfrîngerea capitalismului şi a falsei sale conştiinţe va duce la o societate în care cele mai mari satisfacţii sînt sexuale, de genul celor pe care moralistul burghez Freud le numea polimorfe şi infantile»." În mod paradoxal, „muzica rock atinge în tineri aceeaşi coardă. Expresia sexuală liberă, anarhismul, explorarea inconştientului iraţional şi eliberarea sa sînt elementele lor comune. Înalta viaţă intelectuală (...) şi lumea primitivă a rockului sînt parteneri în aceeaşi lume a divertismentului. Ambele trebuie interpretate ca părţi ale ţesutului cultural al capitalismului tîrziu"[11].

Dacă pentru Marx reţeta fericirii consta în dispariţia claselor sociale şi a diferenţelor dintre ele, dacă pentru

[11] Allan Bloom, *Criza spiritului American. Cum universităţile au trădat democraţia şi au sărăcit sufletele studenţilor*, Editura Humanitas, Bucureşti, 1997, p. 88.

Freud (în lectura lui Marcuse[12]) oamenii redeveneau egali şi fericiţi prin satisfacerea dorinţelor sexuale refulate, pentru adepţii curentelor contraculturale (hipioţi, punckeri, rockeri, rapperi) o viaţă fericită este una situată, odată pentru totdeauna, în opoziţie cu sistemul, cu ordinea recunoscută îndeobşte. O viaţă an-arhică, în afara principiilor religioase şi metafizice care au făcut dintotdeauna şi fac dintr-un haos o lume: credinţa într-un Dumnezeu atotputernic şi iubitor care ţine lumea în fiinţă şi un set de principii şi norme morale, aferente, care asigură, prin respectarea lor, devenirea noastră „întru fiinţă", actualizarea potenţialului nostru uman.

Am simţit nevoia să îl includ, prin acest text, în tabloul „clinic" al freudo-marxismului pe nepotul lui Freud, Edward Bernays – alături de Georg Lukács, Antonio Gramsci, Wilhelm Reich, Erich Fromm, Herbert Marcuse – datorită rolului important pe care l-a avut şi îl are în freudizarea maselor umane prin crearea omului nou – consumatorul – şi a noii utopii: aceea că prin consum ne putem satisface dorinţele primare, ascunse, subconştiente, redevenind egali, recuperînd acea egalitate originară din *illo tempore*.

[12] Jonah Goldberg explică rolul Şcolii de la Frankfurt în următorii termeni: „ O mînă de teoreticieni marxişti extraordinar de influenţi, în marea lor majoritate germani şi exponenţi ai aşa-numitei Şcoli de la Frankfurt (transplantaţi la Universitatea Columbia începînd cu anii '30) au oficiat căsătoria între psihologie şi marxism spre a asigura un nou vocabular pentru liberalism. Aceşti teoreticieni – conduşi de Theodor Adorno, Max Horkheimer, Erich Fromm şi Herbert Marcuse – au încercat să explice de ce fascismul fusese mai popular decît comunismul în cea mai mare parte a Europei. Împrumutînd idei de la Freud şi Jung, Şcoala de la Frankfurt a descris nazismul şi fascismul drept forme ale psihozei de masă. Ideea era destul de plauzibilă, dar analiza lor susţinea că, de vreme ce marxismul era superior din punct de vedere obiectiv celorlalte alternative, atunci masele, burghezia şi oricine altcineva respingea puctul lor de vedere nu putea fi decît, la propriu, nebun". (Jonah Goldberg, *Fascismul liberal. Istoria secretă a stîngii americane de la Mussolini la politica semnificaţiei*, Editura Polirom, Iaşi, p.p. 241-242).

Bibliografie

Bernays, Edward L.: *Cristalizarea opiniei publice*, Editura Comunicare.ro, Bucureşti, 2003.

Bloom, Allan: *Criza spiritului american. Cum universităţile au trădat democraţia şi au sărăcit sufletele studenţilor*, Editura Humanitas, Bucureşti, 2006.

Heath, Joseph şi Andrew Potter, *Mitul contraculturii: Rebelii, consumul şi capitalismul*, Editura Comunicare.ro, Bucureşti, 2011.

Bauman, Zygmunt: *Globalizarea şi efectele ei sociale*, Editura Antet, f.a.

Goldberg, Jonah: *Fascismul liberal. Istoria secretă a stîngii americane de la Mussolini la politica semnificaţiei*, Editura Polirom, Iaşi, 2010.

Jung, Carl Gustav: *Amintiri, vise, reflecţii*, Editura Humanitas, Bucureşti, 1996.

Popper, Karl R.: *Conjecturi şi infirmări. Creşterea cunoaşterii ştiinţifice*, Editura Trei, Bucureşti, 2001.

Freudo-marxismul: noua utopie

Ideologia corectitudinii politice – avatar al marxismului cultural

DE
ANDREI DÎRLĂU

În prezentul articol, fenomenul numit *political correctness* este abordat ca o formă deghizată sub care comunismul a supraviețuit, s-a impregnat și a proliferat, incognito, în lumea neoliberală de azi: o lume pe care a *permeat-o*, a infuzat-o, cu care s-a contopit organic, în Statele Unite mai ales, pînă la punctul în care aproape nu mai poate fi distins de acesta, devenit aproape insesizabil din cauză că s-a „normalizat".

Deși tezele economice ale marxismului clasic au fost invalidate de eșecul economiilor răsăritene, precum și, în plan teoretic, de economiști precum Alfred Marshall, de școala austriacă etc., iar cele politice – de istoria represiunii sîngeroase exercitate de sistemele invariabil totalitare care le-au transpus în practică în secolul XX, totuși comunismul nu pare azi compromis, exercitînd încă o inexplicabilă seducție asupra unor intelectuali ce vorbesc de o înviere a lui „a treia zi"[1].

[1] Vezi cazul lui Emmanuel Terray, descris cu luciditate de Andrei Pleșu în *A treia zi a comunismului?*, în Andrei Pleșu, Gabriel Liiceanu, Horia Patapievici, *O idee care ne sucește mințile*, Humanitas, 2014, p. 13.

Dar a murit oare comunismul? Oare a eşuat el cu adevărat? Credem, împreună cu André Tosel, că eşecul său a fost doar parţial, respectiv că „ordinea neoliberală a obţinut în 1991 [anul destrămării URSS-ului] doar o victorie *à la* Pirus"[2]. Căci totuşi comunismul şi-a atins scopuri importante, precum decimarea elitelor sau enormele dislocări axiologice şi avarii produse tradiţiei. În realitate, comunismul nu este doar o „modernitate eşuată", cum pe bună dreptate şi bine argumentat îl numeşte Radu Preda, ci şi – paradoxal şi în aceeaşi măsură – o *modernitate reuşită subversiv, impregnată clandestin, deturnată sub camuflaj în postmodernitate.* La un anume nivel, comunismul şi-a îndeplinit rolul distructiv, s-a metamorfozat şi, prin *componenta lui cea mai virulentă, freudo-marxismul*, a devenit metastazat în ţesutul neoliberal al societăţii, americane în special, cu care a fuzionat pînă la a deveni indiscernabil.

„De multe ori cînd ne uităm spre Vest", spune dl. Pleşu, „găsim acolo o foarte vie gîndire de tip marxist."[3] Aşa este, dar care este explicaţia? Cum de am ajuns să importăm de acolo marxism, fie şi sub o formă reşapată? Cum de s-a infiltrat el în aspecte ale vieţii pe care, mai ales societatea românească, obişnuită cu reflexele a 45 ani de comunism, nu o asociază sub nici o formă cu marxismul?

Prezentul volum răspunde pe larg acestor întrebări. Aici schiţăm doar cîteva repere istorice şi analitice.

Aşa cum arată Raymond Raehn[4], după succesul Revoluţiei din Octombrie 1917 au loc revolta spartakistă din

[2] André Tosel, „The Development of Marxism: From the End of Marxism-Leninism to a Thousand Marxisms", în Jacques Bidet şi Stathis Kouvelakis (ed.), *Critical Companion to Contemporary Marxism*, Brill, Leiden, 2008, p. 43.

[3] Andrei Pleşu, *ibidem.*

[4] Raymond Raehn, „Rădăcinile istorice ale corectitudinii politice", în *Political Correctness: A Short History of an Ideology*, ed. W. Lind, Free Congress Foundation, 2004, p. 12 (v. *supra*).

Berlin, înființarea Sovietului din Bavaria, proclamarea Republicii comuniste a lui Bela Kuhn în Ungaria, în 1919, în același timp cu invadarea Poloniei de către Armata Roșie condusă de Leon Troțki[5], Comisar al poporului pentru armată și marină, care spera ca, trecînd peste Polonia, să facă joncțiunea cu Revoluția din Germania. „Comunismul de război" al lui Lenin părea într-o ofensivă biruitoare asupra Europei burgheze.

Dar succesele au fost efemere. Spartakiștii Rozei Luxemburg și Republica Sovietică Bavareză din München condusă de Eugen Levine[6] sînt spulberați de Freikorps în ianuarie, respectiv mai 1919. Guvernul lui Bela Kun este răsturnat de trupele române, care învinge Armata Roșie Maghiară pe Tisa și intră victorioase în Budapesta pe 6 august 1919. Armata Roșie Sovietică este învinsă în „bătălia Varșoviei" („miracolul de pe Vistula") din august 1920[7].

Se constată că nicăieri mișcările revoluționare bolșevice nu sînt susținute masiv de clasa muncitoare oprimată, care să se ridice invincibilă, unită sub stindardul marxismului, și să răstoarne regimurile exploatatoare. E o contrazicere flagrantă a teoriei marxiste și a vechii profeții făcute de Marx privind „inevitabila unire internațională" a proletarilor.

Aceste eșecuri majore de pe frontul occidental, atît teoretice cît și practice, trebuiau explicate. Impasul grav în avansul revoluției globale trebuia depășit.

---

[5] Despre cartea lui Troțki *Comunism și terorism* și violența promovată de el, vezi articolul lui Vladimir Tismăneanu, *Cine a fost Lev Davidovici Troțki? Despre comunism, terorism și mistica revoluției totale*, la www.contributors.ro/global-europa/cine-a-fost-lev-davidovici-trotki-despre-comunism-terorism-si-mistica-revolutiei-totale/.

[6] http://en.wikipedia.org/wiki/Eugen_Leviné.

[7] Conform istoricului A. J. P. Taylor, acest eșec „a determinat cursul istoriei europene; de voie – de nevoie, URSS-ul a abandonat pentru 20 de ani cauza revoluției internaționale" (citat în Ronald Grigor Suny, *The Soviet Experiment: Russia, the USSR, and the Successor States*, Oxford University Press, 1998, p.106).

Soluţia găsită de cominterniştii Antonio Gramsci şi Georg Lukács, apoi de Wilhelm Reich şi de membri ai Şcolii de la Frankfurt precum Herbert Marcuse, a fost marxismul cultural sau freudo-marxismul.

Trebuie subliniat că marxismul cultural conceput de Gramsci sau Marcuse este o erezie, în raport cu „revoluţia spontană" pe care mizau Marx şi Lenin şi cu impunerea marxismului prin forţă brută şi teroare realizată de Stalin. Totuşi, acest caracter „eretic" faţă de marxismul clasic nu l-a împiedicat să fie tipul de marxism aplicat cu cel mai mare succes în Occident pînă azi.

Din analiza acestor teoreticieni, concentrată mai cu seamă pe „suprastructura" culturală a societăţii occidentale decît pe structura economică, reiese că revoluţia marxistă nu va triumfa la nivel planetar, aşa cum prevăzuse Marx, şi mai ales nu va reuşi în Occident, atîta timp cît muncitorii şi ţăranii vor fi „contaminaţi" de creştinism, de morala şi de relaţiile de familie tradiţionale, trăind într-o societate structurată organic pe principiile eticii creştine, mai importante pentru ei decît neajunsurile exploatării economice. Pentru ca noua lume marxistă să ia fiinţă, trebuia mai întîi distrusă societatea existentă, cu întreaga ei tradiţie morală. Gramsci, arestat de Mussolini, scrie în faimoasele „Caiete din închisoare": cît timp muncitorii au suflet creştin, ei nu vor răspunde apelurilor revoluţionare. Teoria lui despre hegemonia culturală ca mijloc al dominaţiei de clasă presupune crearea unui om nou comunist înainte ca revoluţia să fie posibilă.

Georg Lukács (căruia *Istorie şi conştiinţă de clasă* i-a adus recunoaşterea ca „cel mai inteligent teoretician marxist de după Marx") afirmă şi el:

„Distrugerea revoluţionară a societăţii e unica soluţie. O asemenea răsturnare de proporţii mondiale a valorilor nu poate avea loc fără anihilarea vechilor valori şi crearea unora noi de către revoluţionari".

El fixează ca scop prioritar distrugerea fundamentului familial şi civilizaţional creştin al Occidentului. Aşadar, nu direct revoluţie violentă şi preluarea puterii politice de tip dictatorial, ca în Rusia (metoda lui Lenin, Troţki şi Stalin – între care nu erau atît diferenţe esenţiale de viziune, cît luptă pentru putere), ci invers: întîi revoluţie „soft" şi destrămarea lentă, subversivă, a ţesutului social, şi abia pe urmă preluarea puterii politice.

Devenit (din fericire, doar pentru cîteva luni) Vicecomisar pentru Cultură în Ungaria anilor 1919, sub regimul bolşevic al lui Bela Kun, Georg Lukács a lansat imediat ceea ce va fi cunoscut sub numele de „terorism cultural", inclusiv un program radical de educaţie sexuală în şcolile maghiare. Copiii erau instruiţi în teme precum „iubirea liberă", raporturile sexuale, natura „arhaică" a codurilor familiei burgheze, caracterul demodat al monogamiei şi irelevanţa religiei ce privează omul de plăceri. Femeile erau instigate la revoltă împotriva normelor sexuale tradiţionale. Campania „terorismului cultural", iniţiată de Lukács, a fost precursoarea a ceea ce mai tîrziu *corectitudinea politică* avea să genereze în şcolile americane.

În 1923, Georg Lukács şi Wilhelm Münzerberg[8] au o întîlnire cu marxiştii sovietici la Institutul Marx-Engels din Moscova. La această întîlnire, din ordinul lui Lenin a participat primul şef al CEKA (precursoarea KGB-ului), Felix Dzerjinski. Acolo s-a decis de către intelectuali marxişti afi-

[8] Propagandist al Partidului Comunist German în epoca de la Weimar, colaborator al Internaţionalei Comuniste (Comintern) şi al poliţiei secrete sovietice (CEKA, OGPU) între 1917-1934 (http://en.wikipedia.org/wiki/Willi_Münzenberg). El a definit misiunea Institutului de la Frankfurt astfel: „Vom organiza intelectualii şi-i vom folosi pentru a face civilizaţia occidentală atît de stricată, încît să pută (subl. n. A.D.; în engleză: „*so corrupt that it stinks*"). Doar atunci, după ce-i vom fi alterat toate valorile şi făcut viaţa imposibilă, vom putea impune dictatura proletariatului." (cf. www.americanthinker.com/2009/05/hate_crime_legislation_back_do.html).

liaţi Partidului Comunist German şi cu sprijinul indirect, dar consistent, al URSS-ului înfiinţarea Institutului de Studii Sociale marxiste în cadrul Universităţii din Frankfurt: viitoarea Şcoală de la Frankfurt. Primul său director a fost Carl Grünberg, filosof marxist născut la Focşani în 1861. Mai tîrziu, mergînd pe linia lui Lukács, Institutul avea să-l conjuge pe Marx cu Freud, producînd *freudo-marxismul*. Determinismul ***economic*** a fost înlocuit cu cel ***cultural***.

Aici, termenul „cultură" trebuie înţeles în accepţia largă, de *civilizaţie* sau *societate*, a cuvîntului german *Kultur*, aşa cum e folosit de Sigmund Freud în *Das Unbehagen in der Kultur*[9].

Chiar în această lucrare din 1930, Freud îşi dezvoltă teoria ce va fi preluată de neomarxişti şi grefată pe marxism. Freud pretinde că civilizaţia ar avea o natură represivă în raport cu instinctele primare ale individului – a căror satisfacere, în virtutea principiului plăcerii, ar constitui sursa fericirii şi însuşi scopul vieţii[10]. Prin legi ce pedepsesc crima, violul, adulterul etc., posibilităţile individului de a-şi găsi fericirea ar fi, chipurile, grav restrînse, societatea civilizată devenind astfel principala sursă de nefericire a oamenilor. Nefericirea se traduce adesea prin nevroze cauzate de aceste frustrări. Pulsiunea nativă a ego-ului spre agresivitate şi moarte e reprimată de societate, generînd un super-ego cultural ce ar acţiona ca o conştiinţă socială sau o instanţă represivă colectivă.

---

[9] Vezi Sigmund Freud, *Disconfort în cultură*, Ed. All, Bucureşti, 2011.

[10] Această plasare a sensului vieţii în sfera imanentului, reducerea umanului la satisfacerea preferinţelor şi instinctelor, e exprimată plastic de Fukuyama: „Fiind de acord privind ţelurile, oamenii nu vor mai avea motive să se lupte între ei. ... Un cîine e mulţumit să doarmă toată ziua la soare cît timp e hrănit, deoarece nu e nemulţumit de ceea ce e. Nu-l preocupă că alţi cîini o duc mai bine decît el, nici că-i stagnează cariera lui de cîine ori că undeva, în altă parte a lumii, cîinii sînt oprimaţi." (Francis Fukuyama, *The End of History and the Last Man*, Free Press, New York, 1992, p. 311.)

La neomarxişti, eliberarea de acest „supra-eu" social represiv devine eliberarea de puterea represivă a statului democraţiei occidentale şi a creştinismului instituţionalizat.

Ideea ingenioasă a neomarxiştilor a constat pur şi simplu în înlocuirea represiunii economice din marxismul clasic, respectiv exploatarea clasei muncitoare de către capitalişti, cu represiunea sexuală din teoria freudiană, respectiv reprimarea cetăţenilor în societatea de inspiraţie creştină care le interzice manifestarea liberă a erotismului, frustrîndu-le satisfacerea sexuală plenară. Nedreptatea nu mai constă în oprimarea proletariatului de către burghezie în goana după profit, ci în oprimarea tuturor de către o civilizaţie ce le reprimă libidoul prin tabuuri şi restricţii. Soluţia: distrugerea acestei civilizaţii, revoluţia totală, liberalizarea radicală şi abolirea tuturor normelor, restricţiilor şi tabuurilor ce îngrădesc instinctele primare. Iar categoriile cele mai reprimate, pretinde Marcuse, sînt minorităţile sexuale şi rasiale, femeile, tinerii.

În acest scop, membrii Şcolii de la Frankfurt vor elabora noua *teorie critică*, de la care se vor revendica apoi toate grupările radical-minoritare şi care va sta la baza conceptului postmodern de *deconstructivism.*

Existau şi alte tentative de acest gen: în 1928, la *Al Doilea Congres Internaţional pentru Reformă Sexuală*, ţinut la Copenhaga, Kurt Hiller, succesor al lui Magnus Hirschfeld (numit şi „apostolul indecenţei") ca preşedinte al organizaţiei homosexualiste *Comitetul Ştiinţific-Umanitar*, a încercat şi el, sprijinit de marxişti notorii precum Karl Kautsky, o fuziune între Freud şi Marx, lansînd ideea că homosexualii ar fi un „grup oprimat".[11]

În 1933, cînd naziştii au venit la putere în Germania, membrii Şcolii au plecat în exil, cei mai mulţi în America. Aici neomarxistul Herbert Marcuse e cel ce va dezvolta

[11] http://en.metapedia.org/wiki/Sexual_Bolshevism.

această teză, absolutizînd criteriul sexual în „emanciparea" Occidentului şi concepînd o societate a „perversităţii polimorfe", văzute ca „eliberare sexuală". El consideră, ca şi Erich Fromm, că distincţia dintre sexe nu e un dat natural, ci un construct socio-cultural.

Paradisul material, insuficient pentru Occident, trebuia dublat de paradisul senzual erotic postulat de neomarxistul Marcuse. Strategia articulată de el era menită „să demanteleze societatea americană, folosind diversitatea şi multiculturalismul ca pe nişte «răngi» cu care să demoleze structura acesteia, bucată cu bucată. El i-a opus pe negri albilor, punînd «grupurile-victimă» în conflict cu societatea în ansamblu. Teoria lui Marcuse despre grupurile-victimă ca noul proletariat, combinată cu teoria critică a lui Horkheimer, a pătruns în mediul universitar american, unde a devenit baza mişcării post-structuraliste (studii «de gen»/*LGBT*/*queer*). Toate îşi descriau făţiş menirea: de a aboli valorile tradiţionale creştine, tradiţiile acceptate ale culturii occidentale, şi a le înlocui cu un relativism moral ce pune semnul egal între toate culturile şi filosofiile – cu excepţia civilizaţiei apusene «exploatatoare şi rea»."[12]

Aceasta e azi ideologia oficială în toate campusurile universitare americane. Marcuse specula că progresul tehnologic şi „raţionalitatea tehnologică" vor duce la apariţia unei noi ordini sociale şi a unei noi forme umane. El a postulat o utopie a libertinajului nelimitat (numit „de-sublimare"): omul, emancipat de orice norme morale restrictive, îşi va „reintra în drepturi" prin patimile sale. Obiectele dorinţelor sale vor fi modelate de voinţa sa liberă, fără a trebui să le apere împotriva unei societăţi ostile, „imature, represive". Marcuse predică eliminarea oricărei constrîngeri morale,

[12] Andrew Breitbart, *Righteous Indignation. Excuse me while I save the world*, Grand Central Publishing, 2011.

descătuşarea tuturor apetitelor şi patimilor, o societate total liberalizată erotic, populată de o nouă formă umană, un „om nou": un soi de *Phoenix* ce va învia din cenuşa industrialismului modern.[13]

În realitate, *freudo-marxismul* promovează o falsă antropologie, mai corect spus, o anti-antropologie". În baza unui relativism aberant, noua ideologie a *corecţiei politice* a ajuns să pretindă că genurile au devenit „fluide": simple convenţii pe care postmodernismul le botează „roluri", determinate nu de anatomia şi fiziologia cu care omul se naşte, ci de propria sa alegere. „Genul" ar deveni o „şaradă" ce poate avea „soluţii" diverse şi aleatorii (cu, sau fără, intervenţia unui chirurg). Asistăm la un narcisism radical, ce duce la desubstanţializarea sinelui şi pulverizarea persoanei umane.

Graniţa dintre natural şi sintetic se estompează, devenind tot mai arbitrară. Firea umană e redefinită, schimonosită într-o „natură" artificială, confecţionată tehnologic şi „legitimată" mediatic. *Chipul* omenesc devine o caricatură ce-şi sfidează modelul divin. Singura lege universală devine hedonismul nelimitat, ce transformă omul într-un agregat fără memorie şi fără identitate, altul de la o clipă la alta. Definiţia sa e redusă la o continuă succesiune de experienţe, fără nevoia, nici posibilitatea, de a menţine un „sine" sau o „personalitate" stabilă. Omul devine un flux de trăiri şi experienţe, fără trecut şi deschis oricărui viitor. Pînă şi datele sale biologice devin „opţiuni" private, supuse aceloraşi alegeri arbitrare dictate de patimi.

Aşa cum anticipa Marcuse, extazul (erotic), nu persoana, este cel ce devine substratul identităţii, într-o lume în care evoluţia tehnologică induce o permanentă schim-

[13] Herbert Marcuse, „Some Social Implications of Modern Technology", în *Studies in Philosophy and Social Sciences*, Vol. IX (1941). Cf. Moya K. Mason, *Herbert Marcuse: Evolution and Transformation of Individuality and Reason*, www.moyak.com/papers/herbert-marcuse-sociologist.html.

bare şi, ca urmare, riscul inevitabil al alienării. Existenţa nu mai e guvernată de nici un principiu, cu excepţia celui al subiectivismului absolut. Anarhia şi iresponsabilitatea sînt implicite. Tranzienţa radicală, ca unică realitate de necontestat, aboleşte normele etice tradiţionale. Eticul e înlocuit de estetic, la rîndul lui guvernat de norme cu totul relative, mergînd de la sordid pînă la grotesc şi monstruos. Existenţa încetează a se mai supune raţionalităţii, decenţei sau bunului-simţ, alterările dramatice ale biologiei şi psihologiei avînd implicaţii şocante.

În final, însuşi ontologicul este alterat. Căci, oare, va mai putea omul trăi astfel? Şi cum? Da, cu o singură condiţie: să înceteze a mai fi om. Dar asta se şi doreşte: crearea unui „om nou", total dezumanizat, infinit maleabil şi perfect obedient. Tocmai în virtutea iluziei sale că el ar fi cel care alege permanent, el va fi în realitate cel ce nu alege niciodată. Da, îşi va putea alege „genul şi partenerii", aşa cum alege canalele TV cu telecomanda. Dar de fapt patimile sale vor alege pentru el. Prin intermediul lor, el va fi astfel pururea la cheremul alegerilor induse de demon. Acesta este viitorul pregătit omului în societatea post-creştină de către corectitudinea politică: un om inconsistent şi, în ultimă instanţă, inexistent, epitom al unei utopii de coşmar.

Bibliografie

Bidet, Jacques şi Stathis Kouvelakis (ed.), *Critical Companion to Contemporary Marxism*, Brill, Leiden, 2008.

Breitbart, Andrew, *Righteous Indignation. Excuse me while I save the world,* Grand Central Publishing, 2011.

Freud, Sigmund, *Disconfort în cultură*, Ed. All, Bucureşti, 2011.

Fukuyama Fukuyama, Francis, *The End of History and the Last Man*, Free Press, New York, 1992.

Lind, William (ed.), *Political Correctness: A Short History of an Ideology*, Free Congress Foundation, 2004.

Marcuse, Herbert, „Some Social Implications of Modern Technology", în *Studies in Philosophy and Social Sciences*, Vol. IX (1941). Cf. Moya K. Mason, *Herbert Marcuse: Evolution and Transformation of Individuality and Reason*, www.moyak.com/papers/herbert-marcuse-sociologist.html.

Pleşu, Andrei; Gabriel Liiceanu; Horia-Radu Patapievici, *O idee care ne sucește mințile*, Humanitas, București, 2014.

Suny, Ronald Grigor, *The Soviet Experiment: Russia, the USSR, and the Successor States*, Oxford University Press, 1998.

Tismăneanu, Vladimir, *Cine a fost Lev Davidovici Troțki? Despre comunism, terorism și mistica revoluției totale*, la www.contributors.ro/global-europa/cine-a-fost-lev-davidovici-trotki-despre-comunism-terorism-si-mistica-revolutiei-totale/.

http://en.wikipedia.org/wiki/Eugen_Leviné.

http://en.wikipedia.org/wiki/Willi_Münzenberg.

www.americanthinker.com/2009/05/hate_crime_legislation_back_do.html.

http://en.metapedia.org/wiki/Sexual_Bolshevism.

Această pagină a fost lăsată intenționat albă

Freudo-marxismul: noua utopie

Şapte studii de caz

DE
ANDREI DÎRLĂU

„Vom face Occidentul atît de corupt încît să pută!"
WILHELM MÜNZENBERG[1]
Institutul Marx-Engels Moscova, 1923

Preliminarii

Despre rinoceri, „homofobi" şi agende cripto-marxiste

Textele care urmează, revizuite şi reunite aici sub titlul *Freudo-marxismul – noua utopie. 7 studii de caz*, au fost iniţial publicate în revista *Familia ortodoxă*, în serial, în perioada noiembrie 2013 – iunie 2014, fiind postate şi pe web-site-ul revistei, şi pe culturavieţii.ro.

[1] *„We shall make the West so corrupt that it stinks!"* cf. www.americanthinker.com/2009/05/hate_crime_legislation_back_do.html.

Varianta de pe Internet a trezit reacţii diverse, printre care şi un comentariu foarte scurt ce suna aşa: „Cu bucurie aş veni să ardem steagul SUA în faţa Ambasadei." Semnat: Andrei Rinea. În laconismul celor 11 cuvinte am citit o provocare gravă şi am răspuns cu nişte precizări, pe site, pentru a nu lăsa loc neînţelegerilor. Le reiau aici, cu unele completări, pentru a sluji drept lămurire nu doar acestui capitol, ci şi întregului volum de faţă.

Nu, ideea acestor texte nu e arderea de steaguri, nici orice alt fel de violenţă. În nici un caz nu e asta reacţia pe care ele sînt menite să o provoace. Nimic din acest volum nu izvorăşte din ură, violenţă, intoleranţă, fanatism, bigotism, fundamentalism, „homofobie", xenofobie sau „putinism". Nu urîm pe nimeni şi nu dorim nicidecum să ne identificăm cu barbarii violenţi şi extremişti metaforizaţi prin rinocerii din piesa lui Eugen Ionescu. Nu sîntem aşa, deşi unii doresc să ne aplice asemenea etichete. E adevărat, lucrurile analizate aici sînt revoltătoare. Dar genul de reacţie pe care dorim să o trezim nu e nicidecum o revoltă viscerală şi rudimentară ca cea care s-ar traduce prin asemenea gesturi violente, ci o rezistenţă calmă, lucidă, inteligentă, un protest de ordin intelectual şi moral.

Întrebarea din paragraful introductiv al primului text de mai jos („Cum ar reacţiona SUA dacă România ar susţine o acţiune de profanare...?") era o interogaţie pur retorică, o comparaţie contextuală avînd rolul exclusiv de a evidenţia gravitatea pentru noi a faptului petrecut la Muzeul Ţăranului Român în februarie 2013. Nu era însă nicidecum un *îndemn de a comite* o asemenea acţiune, şi în mod cert nici nu reiese din text că ar fi o incitare în acest sens. Am dorit doar să accentuez, pe înţelesul oricui, faptul că MŢR este pentru noi un blazon naţional, *egal cu un drapel* în ordine simbolică şi axiologică; că reprezintă o emblemă de maximă importanţă: tradiţia satului românesc ţine de fibra însăşi a fiinţei acestui neam.

Este evident că nu am face niciodată un asemenea gest, demn de *Fahrenheit 451* al lui Ray Bradbury; nu ne-am coborî nicicum la nivelul troglodit al violenței și vulgarității. Nu am vrea niciodată să legitimăm acuzația că noi, creștinii ortodocși, am fi plini de ură – pentru că nu sîntem. Dimpotrivă. Pledăm pentru un protest inteligent, cultivat, decent, al unor oameni înțelepți și pașnici, așa cum îi considerăm pe români. Ne iubim poporul și tocmai de aceea n-am vrea să-l vedem punîndu-se într-o lumină nefavorabilă prin recurgerea la vandalism.

Mai e un motiv pentru care personal n-aș comite un asemenea gest: admir națiunea americană, care pe ansamblu nu merită așa ceva. E o mare națiune în istoria lumii. Dezaprob punctual politica Administrației Barack Hussein Obama în privința propagandei corecte politic, dar nu urăsc pe nimeni și, în ocurență, nu urăsc Statele Unite, dimpotrivă. Nu am nimic cu poporul american, ci doar cu o anumită orientare politică actuală, agresiv și intolerant anticreștină. De altfel există voci extrem de respectabile, chiar în spațiul academic american, desigur din zona creștină conservatoare, care dezaprobă această orientare internă și nu se sfiesc să afirme că Statele Unite se îndreaptă spre un „stat secular fundamentalist"[2]. Însuși William Lind, editorul și autorul unor texte din cartea tradusă în volumul de față, la fel ca și ceilalți autori americani, condamnă acest curent în termeni lipsiți de echivoc. De aceea chiar îndemn la *abținerea* de la un astfel de gest. Nici cu homosexualii ca persoane n-am nimic. Ei pot face ce vor în particular, dar nu să-și aroge dreptul de a ne îndoctrina și perverti copiii și a se erija în standarde

[2] Vezi Mark Cherry, „Statul fundamentalist secular", trad. Andrei Dîrlău, în *Familia ortodoxă* nr. 57, oct. 2013; H. Tristram Engelhardt, *G.W.F. Hegel and Richard Rorty Were Right: Rethinking Morality in a Secular Culture*, studiu prezentat la conferința SOPHIE (Society of Orthodox Philosophers in Europe), Buchenau, iunie 2014.

de normalitate pe care apoi să ni le impună tuturor în mod totalitar.

* * *

Se poate observa că o mare parte din controversele purtate pe marginea *corectitudinii politice* se poartă la nivel empiric. Prevalează anecdoticul, subiectivismul, încărcătura emoţională şi personală: ce a zis fetiţa, ce a declarat activista, ce a făcut domnul Lestat Monroe / Jerome Goupil şi aşa la nesfîrşit. Dar, din păcate, niciodată discuţia nu urcă la un nivel conceptual pentru a atinge aspectele politico-ideologice, filosofice, istorice şi hermeneutice, abordate în volumul de faţă. Ele sînt îndeobşte ocolite cu grijă de apologeţii fenomenului în cauză – fie din ignorarea originilor acestei ideologii, fie deoarece preferă să ascundă scheletele neomarxiste în dulap. Prezentul volum îşi propune să aducă în dezbatere tema homosexualismului şi a celorlalte componente ale C.P. privite din perspectiva unei ideologii de sorginte freudo-marxistă şi socialist-utopică.

Desigur, acest demers – doar schiţat în acest volum – ar trebui continuat şi aprofundat. Totuşi, chiar şi la acest prim nivel hermeneutic, el dezvăluie că strategia de pervertire şi distrugere a societăţii tradiţionale este coerentă şi extrem de bine articulată. Nu am putut reda exhaustiv numeroasele tactici descrise pe larg în lucrările clasice ale mişcării homosexualiste şi *corectitudinii politice*, dar, parcurgîndu-le, ne-am convins cît sînt de subtile, ingenioase şi intercorelate, şi ce eroare am face ignorîndu-le. Şi totuşi, cei mai mulţi dintre contemporanii noştri, chiar cei ce se consideră bine informaţi – şi în mare parte chiar sînt – nici nu bănuiesc existenţa unei asemenea strategii comprehensive ori o numesc peiorativ „teorie a conspiraţiei".

Şocantele principii şi metode descrise în acest volum nu sînt inventate de autori. Ele sînt realităţi, preluate din *materialul clientului* – cărţi de referinţă ale unor mişcări

subsumate *corectitudinii politice*, demonstrate a fi de inspirație freudo-marxistă. Nu e vorba de vreun „discurs al urii", ci de o redare textuală a metodelor și obiectivelor lor strategice, așa cum apar în propriile lor documente programatice[3]. Pentru a se convinge, cititorul e trimis la textele originale citate, ce pot fi găsite cu ușurință. Rugăm frumos și autoritățile, inclusiv Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, să verifice aceste lucrări citate, pentru a înțelege mai bine cu ce fenomene se confruntă societatea românească. Pe care încercăm să o apărăm nu din bigotism, ci din dorința sinceră de a proteja o ordine morală și o așezare socială și sufletească firească și frumoasă. Nu incităm la ură sau violență, ci chemăm la păstrarea bunului simț.

Cred că putem face mai bine decît atît: soluția constă în unirea într-o coaliție a binelui, nu a violenței. Nu vom da apă la moară celor ce ne acuză de „limbaj al urii" (*hate speech*) sau gesturi ale urii? Prin ce ne-am mai deosebi de extremiștii jihadiști? Cu siguranță nu asta dorim. Trebuie să discernem răul, dar lupta nu trebuie dusă prin acte brutale ce pot face doar rău. În nici un caz prin bătaie, incendiere, huliganism. A distinge de partea cui e adevărul și binele, cine greșește și unde, nu e totuna cu a promova ura. Discernămîntul nu e totuna cu intoleranța. Sîntem mai eficienți dacă ne organizăm, ieșim cu sutele de mii și manifestăm pașnic, liniștit, nonviolent, ferm, pentru valorile în care credem. Dacă acționăm inteligent, fără fanatism sau isterie, fără a lovi sub centură. N-avem nevoie. Noi sîntem poporul român. Și ei fac parte din acest popor (mai puțin cei „de

[3] A se vedea de pildă Marshall Kirk și Hunter Madsen (alias Erastes Pill), *After the Ball: How America Will Conquer its Fear and Hatred of Gays in the '90s*, Doubleday, 1989, și *Tacticile mișcării homosexuale: Overhauling of Straight America, 1987. O strategie detaliată pentru acceptarea publică a homosexualilor*, trad. Bogdan Mateciuc, www.culturavietii.ro/2013/11/03/tacticile-miscarii-homosexuale-o-strategie-detaliata-pentru-acceptarea-publica-homosexualilor/.

import", deloc neglijabili) – o parte rătăcită, uneori chiar vindecabilă. Trebuie doar să conştientizăm, cu rugăciune pentru ei şi nădejde în Dumnezeu, şi să ne unim. Nu sîntem noi rinocerii. Cine doreşte neapărat să găsească unii, să-i caute în tabăra cealaltă! Căutarea ar putea fi încununată, mă tem, de mai mult succes decît se aşteaptă.

Cît despre inevitabila acuzaţie de „putinism", devenită deja un nelipsit clişeu „cool" bazat pe un raţionament reducţionist (echivalarea automată: ortodoxie = Putin), am explicat pe larg, în cel de al şaptelea studiu de caz de mai jos (*Conchita Wurst – o anti-antropologie*), de ce nu sînt deloc de partea lui Putin, dimpotrivă. Acelaşi articol, publicat în iunie 2014, includea şi un apel adresat vice-preşedintelui Joe Biden (care tocmai vizitase România), unde se explică de ce pledam pentru preluarea a ceea ce e bun în Statele Unite (întemeiate de părinţii fondatori ai Americii pe valori creştine şi morale), nu pe libertinajul şi anticreştinismul agresiv al unui secularism de sorginte neomarxistă. Am păstrat acea secţiune deoarece ea ne clarifică poziţia în raport cu valorile creştin-conservatoare pe care s-a fondat civilizaţia occidentală.

1. Hollywood: *Copiii* nu *sînt bine-mersi*

Cum e înlocuit marxismul cu corectitudinea politică

Filmul „Copiii sînt bine-mersi" s-a difuzat pe 21 februarie 2013 la Muzeul Ţăranului Român din Bucureşti, în cadrul campaniei „Luna istoriei LGBT", declanşînd o acţiune de protest a unor organizaţii ortodoxe care, pe moment, a reuşit să împiedice proiecţia. Filmul a fost, din păcate, reprogramat la solicitarea expresă a Ambasadei S.U.A. la Bucureşti. Nu a fost oferită nici o explicaţie a intruziunii reprezentanţei diplomatice a Statelor Unite într-o chestiune culturală internă a României, susţinînd o acţiune considerată de majoritatea cetăţenilor români ofensatoare la adresa propriilor tradiţii. Oare cum ar reacţiona Statele Unite dacă Ambasada României ar susţine o acţiune de profanare a drapelului american la Washington?...

1.1. Două mitologii ideologice

Ce legătură ar putea fi între un film sovietic alb-negru realizat în 1938, despre Lenin şi Revoluţia bolşevică din 1917, şi un film hollywoodian din 2010, despre viaţa de zi cu zi şi problemele emoţionale ale unei „familii" americane moderne? Aparent, niciuna.

„*Omul cu arma*" (*Cielovek s rujiom*) al regizorului Serghei Iutkevici este, citînd din presa epocii, „un poem epico-eroic despre triumful Revoluţiei asupra vechii orînduiri ţariste şi rolul marelui conducător şi vizionar V.I. Lenin în

călăuzirea proletariatului rus spre victoria asupra dușmanului de clasă și instaurarea noului regim sovietic".

Vizibil fascinat de mitologia ideologică a „realismului socialist", criticul de film și slavistul Giovanni Buttafava scria în 1973 în *Filmlexicon*, pe un ton exaltat: „*Omul cu arma* îmbină figura lui Lenin și energiile populare descătușate de Revoluție într-o povestire cu tonalități de cor bărbătesc, de o savoare ce atinge pragul legendei".

Desigur, stînd comod pe țărmul Mediteranei, cu un pahar de Campari în față, e ușor să idealizezi marxismul, departe de zecile de milioane de morți din Gulagul sovietic.

Criticul italian nu vorbea întîmplător despre „legendă". Creat în perioada Marii Terori staliniste din anii 1930, filmul făcea parte din acțiunile de propagandă de masă menite să (re)populeze „Olimpul sovietic" cu eroi legendari care să întrupeze „valorile" revoluționare. Retorica mobilizatoare a campaniilor de îndoctrinare ideologică urmărea inventarea unei „hagiografii" comuniste cu care masele sovietice să se poată identifica.[4]

La prima vedere, pelicula sovietică nu poate avea nimic în comun cu „***Copiii sînt bine-mersi***" (*The Kids Are All Right*), filmul Lisei Cholodenko, după scenariul realizat de regizoare împreună cu Stuart Blumberg, premiat cu *Globul de Aur* pentru cel mai bun film – comedie sau muzical. Este, cum scrie alt critic, Peter Bradshaw (nu mai puțin exaltat decît Buttafava) în *The Guardian*: „Un studiu plin de căldură și umor al familiei postmoderne: o comedie inteligentă despre un cuplu de lesbiene, copiii lor și donatorul de spermă care le este tată".

Entuziasm naiv? Stupidă orbire ateistă? Sau cinică fabricare a altei mitologii ideologice? Căci totuși, la nivel

[4] David Brandenberger, *Propaganda State in Crisis: Soviet Ideology, Indoctrination and Terror under Stalin, 1927-1941*, Yale Univ. Press, 2012, pp. 56, 215.

simbolic, ambele filme îndeplinesc o funcţie identică: *propaganda ideologică*. Desigur, ideologia s-a schimbat din anii '30, ca şi limba de lemn. În locul comunismului clasic avem acum neomarxismul. *Corectitudinea politică* marxist-leninistă, în lectură sovietică, a fost înlocuită cu *corectitudinea politică* a drepturilor minorităţilor, în lectură californiană; proletariatul, „poporul ales" al comunismului, clasa purtătoare a mesianismului marxist, a fost înlocuit cu homosexualii şi lesbienele, noul „popor ales" al ideologiei „corecţiei politice"[5], categoria socială purtătoare a mesianismului postmodern; Kremlinul e înlocuit cu Casa Albă, Mosfilm cu Hollywood, „exploatarea" cu „discriminarea", „subjugarea economică" cu „intoleranţa religioasă"; „Buldozerele cu *gay*-ii"[6]; demolarea fizică a bisericilor în comunism cu demolarea morală a familiei creştine tradiţionale în statul secular fundamentalist postmodern. Paralelismul e evident. Dacă s-ar face o analiză comparativă a celor două ideologii, izomorfismul s-ar susţine la toate nivelurile.

Lupta nu se mai duce contra principiilor capitaliste ale profitului, azi legitime, ci contra principiilor morale tradiţionale, creştine. Nu mai trebuie înlăturată „dominaţia nemiloasă a unei oligarhii capitaliste lipsite de scrupule asupra unui proletariat exploatat la sînge", ci „dominaţia nemiloasă a unei majorităţi intolerante şi bigote asupra unor minorităţi rasiale sau sexuale lipsite de apărare şi drepturi".

În numele acestor drepturi „călcate în picioare" se cere, ca şi atunci, o revoluţie. Nu una violentă ca aceea din 1917, ci una discretă, subtilă, la nivelul mentalităţilor: revoluţia sexuală. În acest scop însă, vechile metode propagandistice

[5] Am preluat sintagma de la Virgiliu Gheorghe, *Ştiinţa şi războiul sfîrşitului lumii*, Ed. Prodromos, Bucureşti, 2008.

[6] Acad. Sorin Dumitrescu, *Cine ne vrea etrusci?*, www.culturavietii.ro/2013/02/22/etrusci-sorin-dumitrescu-muzeul-taranului-virgil-nitulescu-luna-istoriei-lgbt.

rămîn adecvate, cu condiţia rafinării lor prin noile tehnici de manipulare în masă.

1.2. „De obicei auzi tot felul de poveşti înfiorătoare despre asemenea lucruri"

Cea mai eficace minciună e întotdeauna cea amestecată cu adevărul. O minciună 100% e uşor depistabilă şi nu convinge pe nimeni. O minciună 50% e infinit mai credibilă, ascunsă viclean în spatele celorlalte 50 de procente de adevăr. Exploatarea maselor proletare era o realitate economică. Răul a constat în folosirea acestei realităţi pentru a legitima utopia ateistă marxistă, statul totalitar comunist şi masacrele „revoluţionare" leninist-staliniste. Discriminarea a existat şi uneori mai există. Însuşi conceptul de „drepturi ale omului" derivă din principii creştine şi este legitim. Problema constă în deturnarea lor în sensul legitimării unor aberaţii precum „familia" homosexuală sau a unor crime precum avortul.

Există un adevăr în filmul despre Lenin? Desigur, eroismul inconştient al unor simpli ostaşi din Armata Roşie. Minciuna constă în camuflarea scopului totalitar al Revoluţiei din 1917, manifestat abia prin genocidurile de mai tîrziu, şi în ipocrita mitologizare a lui Lenin, despre cruzimea şi imoralitatea căruia s-au scris cărţi bine documentate (inclusiv despre relaţia lui homosexuală cu Zinoviev). Aparent, *Omul cu arma* este un emoţionant epos eroic modern; în esenţă însă, este o excelent construită ficţiune. Un mit.

Copiii sînt bine-mersi, la rîndul lui, e un film emoţionant şi credibil. Psihologia personajelor e atent construită, reacţiile afective sînt nuanţate şi convingătoare. Şi totuşi, şi el e o ficţiune asamblată cu talent (şi un buget de 4 milioane de dolari). Un mit, în egală măsură. Chiar un personaj secundar din film afirmă, auzind că relaţia cu „tatăl biologic"

al copiilor merge bine: „Mă mir, de obicei auzi tot felul de poveşti înfiorătoare despre asemenea lucruri". Critica însăşi recunoaşte natura subversivă a filmului: „Cu subtilitate şi stil, [scenariştii] Cholodenko şi Blumberg au făcut ceva *mult mai subversiv*: au creat un tată-donator aproape bizar de perfect pentru familia lui Nic şi Jules" (cele două lesbiene „căsătorite").

Pe cît de unanimă e critica în a lăuda filmul, pe atît este în a recunoaşte că e unul „extrem de neobişnuit": „E greu să ne gîndim la multe alte exemple de familie homosexuală fericită, obişnuită, esenţialmente bine adaptată, din cele zugrăvite pe ecran – poveştile homosexuale pe care le vedem tind adesea să fie pline de tristeţe, dacă nu de tragedie".

Bineînţeles că e neobişnuit! Fiindcă filmul este doar un artefact reuşit, atent confecţionat, un construct mental inteligent asamblat, menit nu să arate un adevăr, ci să ilustreze o teză, o premisă ideologică politic corectă: că *se poate*. Că o familie homosexuală ar putea exista şi că ar fi ceva *normal*. Ba chiar că ar putea avea copii. Acesta e postulatul totalitar pe care îl enunţă filmul: o axiomă nedemonstrată şi nedemonstrabilă, dar pe care e interzis să o conteşti. De aceea filmul nu e un simplu divertisment, ci o mistificare ideologică. Ni se induce mai ales ideea că nu ar exista nici un pericol pentru copiii dintr-o asemenea „familie": (chipurile) copiii ar fi *bine-mersi!*

Teza filmului este, desigur, chiar titlul. Scopul este spulberarea celei mai grave obiecţii aduse ideii de „familie" *gay*: problema copiilor. La sfîrşit există un subînţeles *quod erat demonstrandum*: „Vedeţi că e OK? Sigur, există probleme – dar oare în familiile heterosexuale nu există? Copiii, ca şi adulţii, au nişte probleme emoţionale – dar în celelalte familii, normale, oare nu au? Şi în final vedeţi că problemele se rezolvă şi toată lumea zîmbeşte". Da, zîmbetul celor două lesbiene e un pic amar, forţat, iar al băiatului un pic sarcastic; totuşi ele rămîn împreună. Chiar băiatul e pus

să le spună că n-ar trebui să se despartă. E, într-adevăr, o performanţă, în condiţiile în care atîtea familii tradiţionale divorţează (rata divorţului în S.U.A. e 50%)...

Nu trăim într-o lume perfectă, ne spun ideologii *corecţi politic*, dar soluţia familiei *gay* – vor ei să ne convingă – e la fel de bună ca şi cealaltă, sau poate, în anumite cazuri, chiar mai bună. Şi pînă la urmă le priveşte, nu-i aşa? În fond, par femei de treabă, mature, responsabile (fiindcă aşa sînt „proiectate" de scenarişti), care nu fac nici un rău nimănui, mai ales copiilor. Nici unul nu dă semne că ar deveni homosexual la rîndul lui, dimpotrivă, îşi exprimă limpede preferinţele hetero. Şi, dacă trec prin crize emoţionale, ele nu sînt mai grave decît ale altor copii de 15-18 ani; în final le depăşesc şi viaţa merge înainte. Vedeţi? Nu se droghează, nu se sinucid, sînt normali, fata are chiar excelente rezultate şcolare, reuşeşte la un *college* prestigios, iar dragostea celor două mame (în film sintagma „mamele", care o înlocuieşte pe cea de „părinţi", e făcută să pară nefiresc de firească) îi ajută să treacă peste crize. În fond, toată lumea are probleme în adolescenţă; în cazul lor problemele iau această formă, poate diferită de a altora. Dar nu sînt probleme pe care o „relaţie sinceră şi o afecţiune inteligentă" din partea celor două adulte lesbiene să nu-i poată ajuta să le depăşească.

Da, totul pare a suna perfect. Chiar prea perfect ca să fie adevărat. Pînă şi criticii spun că filmul „face eroi din cine nu trebuie şi personaje negative din cine nu merită". Din păcate însă, subversiunea funcţionează. Oamenii cred ce văd pe ecran şi spun: „Da, de ce nu? Uite că merge şi-aşa". Faptul că personajele sînt fictive, create *tocmai* ca să-i convingă de această teză, nu li se pare relevant. Spectatorul nu realizează presiunea ocultă la care e supus: persuasiunea operează clandestin prin mesajele de mai sus furişate subtil în mintea sa, cu atît mai eficace cu cît el rămîne inconştient că este victima unui proces de manipulare.

1.3. Operațiuni psihologice de manipulare în masă

În România sîntem obișnuiți să asociem cuvîntul „ideologie" cu economia politică, socialismul „științific" și cu alte discipline teoretice nesuferite, cu lecturi „sulfuroase" precum *Capitalul*, *Mein Kampf*, *Cursul scurt de istorie al PCUS* sau *Cărticica roșie* a lui Mao, impuse de un aparat de stat represiv prin odioase instituții coercitive de tipul KGB-ului sau Securității. Dar nicidecum nu asociem *ideologia* cu situații de viață concrete, cu impact emoțional, chiar simpatice și amuzante. Discursul ideologic e instinctiv asociat cu documente de partid aride, găunoase, plicticoase, scrise într-o scîrboasă limbă de lemn și proclamate strident de politicieni, lideri de partid sau dictatori odioși. Dar nicidecum cu niște personaje drăguțe cu care poți empatiza, interpretate de actrițe talentate, și cu peripețiile lor hazlii și foarte omenești.

Și totuși, *Copiii sînt bine-mersi*, de la un capăt la altul, e un discurs pur ideologic. Construit special pentru a convinge de „adevărul" unor dogme ideologice, filmul este esențialmente un manifest politic. Un instrument de propagandă. E un lucru evident pentru oricine vrea, cu bună-credință, să vadă chipul hidos al noului totalitarism al *corectitudinii politice* sub masca vicleană a înduioșătoarelor drame sufletești ale unor personaje inventate cu migală.

Dar de ce? Care-i miza? Ce se urmărește? E simplu: ca homosexualitatea, pornografia, pedofilia, incestul, adulterul să fie legiferate ca norme sociale. Iar cei ce vor refuza Sodoma să ajungă să fie socotiți – și pedepsiți – ca infractori.

Mai demult, manipularea opiniei publice se numea propagandă. În noul jargon ideologic ea este numită „gestionarea percepției" *(perception management)*. Metodele, mecanismele și strategiile ei sînt cele mai sofisticate din istorie, dezvoltate de experți în relații publice *(PR)* plătiți cu

sume fabuloase, iar acţiunile de manipulare sînt „operaţiuni psihologice" *(psychological operations - PsyOps)* definite de un manual al armatei S.U.A. ca „forme de comunicare concepute pentru a influenţa părerile, emoţiile, atitudinile sau comportamentul oricărui grup, în folosul [instituţiei sau persoanei] care le plăteşte"[7].

Ne aflăm într-un război pe care îl putem pierde fără să ştim măcar că am luat parte la el. Că este aşa ne-o confirmă doi dintre principalii artizani ai propagandei homosexuale în S.U.A., Marshall Kirk şi Erastes Pill, în „Cucerirea Americii heterosexuale", articol citat de Virgiliu Gheorghe în capitolul „Promovarea homosexualităţii" din excelenta sa carte[8]. Din el reiese că impunerea acestei perversiuni în întreaga lume nu are loc de la sine, spontan, ci ca urmare a unui război informaţional dus după toate regulile strategiei militare. În acest război, armamentul e furnizat de *mass-media*, muniţia o constituie „viruşii" mediatici inoculaţi prin „operaţiuni psihologice", campaniile militare sînt campanii sofisticate de *PR* deghizat, bătăliile se dau pe frontul modificării cadrului legislativ, tranşeele şi redutele cucerite în înaintarea frontului sînt legi şi acte normative aprobate în favoarea homosexualităţii şi a altor păcate, obiectivul strategic este reconfigurarea conceptului de „normalitate" în cadrul societăţilor aflate tot mai mult sub ocupaţia noii ideologii, iar adevăratul ţel final – reeducarea, generalizarea nihilismului şi instituţionalizarea ideologiei negării lui Dumnezeu.

În acest război diabolic, *Copiii sînt bine-mersi* reprezintă doar o operaţiune psihologică implementată cu grijă de profesionişti bine şcoliţi şi finanţaţi. Iar „adevărul" că homosexualii ar reprezenta o „normalitate" este nu doar

[7] Citat în filmul *PsyWar / Treziţi-vă*, la http://ciprianvoicila.blogspot.ro/2013/06/psywar-treziti-va.html.
[8] *Op. cit.*, p. 234.

indus prin tehnici subtile de „management al percepției", ci și impus de o „Poliție a Gîndirii" (*Thought-Police* în romanul *1984* al lui George Orwell), instituționalizată deocamdată sub forma *Consiliilor Naționale pentru Combaterea Discriminării*. Aceste CNCD-uri, înființate la ordin în subordinea guvernelor țărilor europene, au misiunea de a sancționa orice încercare a societății sănătoase majoritare de a se apăra în fața propagandei. La fel ca în romanul orwellian, unde misiunea Ministerului Păcii era de a întreține războiul, a Ministerului Abundenței – de a perpetua sărăcia, iar a Ministerului Adevărului – de a glorifica minciuna, misiunea CNCD este nu de a combate discriminarea, ci de a o promova: discriminarea majorității în numele minorității.

Și nu doar în America și Canada poți fi amendat sau închis dacă te opui. Recent, și la București academicianul Sorin Dumitrescu, Alianța Familiilor din România și Asociația ProVita au fost convocați la CNCD pentru a da socoteală și amendă. Poliția Gîndirii veghează. Cu mențiunea că, azi, Big Brother e *gay*.

Deci, nu vă lăsați păcăliți! *Copiii sînt bine-mersi* este *Omul cu arma* al zilelor noastre. Sînt noile mituri propagandistice, cum se fac azi cu sutele – echivalentul ideologic al fostei mitologii comuniste. Și să nu credeți tot ce vedeți pe diversele feluri de ecrane. Copiii (mai rar născuți, mai adesea adoptați) în „familii" homosexuale nu sînt deloc bine-mersi. Așa cum nu sînt nici cei care vor să ne spele pe creier, făcîndu-ne să credem asta.

1.4. Păcăleala „născut așa"

Filme precum *Copiii sînt bine-mersi* (difuzat cvasiilegal și abuziv tocmai la Muzeul Țăranului Român) sînt subversive deoarece acționează ca niște „retro-viruși" conceptuali,

creaţi şi „injectaţi" mediatic special pentru a „păcăli" sistemul imunitar al organismului social.

„Anticorpii" acestui sistem trebuie să fie Biserica, valorile creştine şi normele religios-morale, apoi normele juridice şi legislaţia, în sfîrşit instituţiile statului şi societatea civilă – formatorii de opinie şi opinia publică. Or, asemenea artefacte cinematografice sînt pure „implanturi" ideologice, „psiho-bombe" menite să-i anihileze; să arunce în aer familia tradiţională şi rînduiala firească. Inducînd ideea că o „familie" lesbiană nu ar fi o aberaţie, ceva contra naturii, ci doar o alternativă perfect legitimă, filmul urmăreşte să valideze un fals model la nivel colectiv şi să-l introducă în *mainstream* – curentul principal al comportamentelor normale, general admise – făcîndu-l acceptat şi acceptabil.

Iată paşii acestei strategii de „*mainstreaming*"[9], planificaţi cu decenii în urmă:

a) Mai întîi perversiunea e transformată în „boală", descrisă ca o afecţiune de care homosexualii n-ar fi vinovaţi sau responsabili, nemaifiind, prin urmare, o alegere indusă de patimă, cum e, de fapt. Comportamentul imoral condamnabil devine o patologie, nemaifiind pedepsit ca infracţiune. „Boala" e dezincriminată şi scoasă de sub incidenţa legii penale (în România, Articolul 200 a fost scos din Codul Penal în 2000).

b) Pasul următor este ca „boala" să nu mai fie boală, ci prezentată ca o „condiţie" din naştere, eventual cu substrat genetic. Ceea ce înainte era o devianţă maladivă devine un atribut congenital, o condiţionare biologică naturală, la fel de firească şi de involuntară precum rasa ori culoarea ochilor. Individul nu poate fi responsabil sau vinovat de o trăsătură cu care s-ar fi născut, faţă de care nu poate face vreo alegere, fiind vorba de un „dat" înscris în normalitatea sa.

[9] Vezi şi excelentul *Buletin al Alianţei Familiilor din România*, 7 feb. 2013.

Tactica este veche, fiind azi cunoscută drept „păcăleala naşterii gay" (*born-gay hoax*[10]). Ea a fost introdusă acum 100 de ani în Germania de activistul politic pedofil Karl Heinrich Ulrichs („strămoşul" mişcării mondiale a drepturilor homosexualilor), odată cu lozinca: „Uranieni din toată lumea, uniţi-vă!".

Acest unghi de atac a fost rafinat în 1987, în SUA, de Marshall Kirk şi Hunter Madsen (sub pseudonimul Erastes Pill), în articolul *Repararea capitală a Americii hetero*[11]. Ideea era că a fi „născuţi aşa" (*born this way*) le dădea homosexualilor dreptul de a fi asimilaţi unei minorităţi. (Nu întîmplător piesa *Born This Way*, a lui Lady Gaga, este asociată mişcării LGBT, pretinzîndu-se *„Manifestul Mamei-monstru a unei noi rase a libertăţii nelimitate"*). Apartenenţa la o minoritate este acum asimilată unei identităţi înnăscute. A-i ataca devine echivalent cu a contesta dreptul unei minorităţi la propria identitate de grup, deci a încălca unul dintre „drepturile fundamentale ale omului".

În paralel, ponderea reală a acestei „minorităţi", sub 2%, este exagerat umflată la 10%, prin studii manipulate, pentru a invoca o pretinsă incidenţă socială semnificativă.

c) „Identitatea" gay este prezentată drept o simplă extravaganţă inofensivă. Anormalul este preschimbat într-o curiozitate ce nu prezintă pericol social, putînd fi uşor tolerat. Este etapa în care ne aflăm în România în prezent (cazul filmului *Copiii sînt bine-mersi*). Scopul, potrivit celor doi autori de mai sus, este „desensibilizarea[12]" majorităţii:

„Să-i facem să privească homosexualitatea cu indiferenţă, fără nici o emoţie... Marea masă trebuie să ajungă

[10] Ryan Sorba, *The 'Born-Gay' Hoax*, www.freewebs.com/theborngayhoax.
[11] Marshall Kirk şi Hunter Madsen (sub pseudonimul Erastes Pill), *The Overhauling of Straight America, Guide Magazine*, noiembrie 1987.
[12] În original *desensitization*, în sensul unei intense presiuni mediatice şi (pseudo)educaţionale pînă la tocirea simţului moral, atrofierea bunului simţ şi pierderea discernămîntului.

să aşeze preferinţele sexuale pe acelaşi plan cu cele pentru arome de îngheţată sau sporturi: îţi place ciocolata, mie vanilia; preferi voleiul, eu fotbalul. Nici o problemă... Cel puţin la început, urmărim să desensibilizăm publicul, nimic mai mult. Nu putem şi nici nu trebuie să ne aşteptăm la o «apreciere» sau «înţelegere» deplină a homosexualităţii din partea omului obişnuit. Uitaţi ideea de a convinge masele că homosexualitatea e bună. Dacă le faceţi să gîndească că e doar un lucru obişnuit, să ridice din umeri, lupta pentru drepturi juridice şi sociale e cîştigată".[13]

d) Pentru unele categorii de snobi se poate merge pînă la ridicarea simplei extravaganţe la rang de modă *cool*, comportament „şic", sofisticat, marcă a unei elite „branşate" la curentele emancipării deja prevalente în Occident. Curiozitatea benignă e metamorfozată în trăsătură dezirabilă, toleranţa – în emulaţie a celor „speciali".

e) În cele din urmă, rezultatul e acceptarea la nivel de masă şi legiferarea viciului ca un comportament perfect normal, ca normă socială şi „morală". Păcatul devine lege, virtutea – infracţiune. Nebunia e normalizată. Ordinea firii se răstoarnă, cum spune Sf. Ioan Hrisostom, „cu susul în jos" într-o lume care L-a părăsit pe Dumnezeu.

[13] John Vennari, *Tacticile mişcării homosexuale. Repararea capitală a Americii heterosexuale: O strategie detaliată pentru acceptarea publică a homosexualilor* (analiza articolului *The Overhauling of Straight America* de Marshall Kirk şi Erastes Pill). Excelenta traducere a lui Bogdan Mateciuc la http://www.culturavietii.ro/2013/11/03/tacticile-miscarii-homosexuale-o-strategie-detaliata-pentru-acceptarea-publica-homosexualilor/.

2. Strategia Kirk–Pill: „reparația capitală" a Americii hetero

2.1. Hollywoodul și campania de „*rebranding*"

În articolul menționat, *The Overhauling of Straight America (Reparația capitală a Americii heterosexuale)* – considerat azi un manifest sau o „biblie" a mișcării de emancipare homosexuală –, Marshall Kirk și Erastes Pill concep un plan de acțiune cu scopul de a face homosexualitatea acceptabilă în America, prin zugrăvirea unui portret pozitiv. În contextul acestei strategii de imagine, ei numesc Hollywoodul „cea mai bună armă secretă în bătălia desensibilizării opiniei majoritare (*mainstream*)". Această „desensibilizare" se poate realiza doar printr-o „campanie mediatică masivă pentru schimbarea imaginii homosexualilor", iar filmele și televiziunea sînt „calul troian" prin care pot fi „anesteziate sensibilitățile acute" ale publicului.

Primul principiu al campaniei este „să se vorbească despre homosexualitate cît mai tare și mai des posibil... în mod neutru sau pozitiv":

„Aproape orice comportament începe să pară normal dacă ești expus la el suficient timp, în suficient de multe locuri. [...] Acceptabilitatea noului comportament depinde în ultimă instanță de numărul de cunoscuți care-l practică sau acceptă. Inițial, unii pot fi ofensați de noutate, însă... cît timp Ion Șase-la-Pachet [în original *Joe Six-Pack*, nume peiorativ sugerînd mediocritatea și conformismul majorității normale] nu se simte presat să facă la fel, cît timp comportamentul în cauză nu-i amenință siguranța fizică și financiară, se va obișnui cu el și viața va merge mai departe."

De aceea, cei doi autori lăudau încă din 1987 (anul apariţiei manifestului) faptul că personajele homosexuale deveniseră vizibile în filme şi emisiuni TV. De atunci, aceste personaje au devenit tot mai frecvente – vezi cazul *The Kids Are Allright*. Personajele homosexuale agreabile, simpatice, sînt tot mai numeroase în filme şi la televizor; asta nu e o întîmplare, ci o tactică bine ţintită a războiului publicitar.

Arta cinematografică se pretează perfect cerinţelor de rafinament şi subtilitate ale acestei complexe campanii de „*rebranduire*". Sub ambalajul atrăgător, aparent nevinovat, al unui simplu produs cultural de divertisment, se pot „vinde" sofisticate mecanisme de „restructurare cognitivă", părţi ale unui vast angrenaj strategic. Inoculînd în conştiinţa şi subconştientul tinerilor otrava unei ideologii anticreştine, asemenea filme provoacă mutaţii profunde ce se propagă apoi în întregul ţesut social. Arhitecţii acestui proces de o extremă complexitate au înţeles că ispita e mai eficientă decît violenţa, seducţia funcţionează mai bine decît teroarea, persuasiunea e mai eficace decît coerciţia.

Potrivit aceluiaşi manifest Kirk–Pill din 1987, al doilea principiu al campaniei e prezentarea homosexualilor drept *victime*. Publicul trebuie convins că homosexualii sînt victime ale sorţii: ei nu şi-au ales „orientarea sexuală", aşa s-au născut, „aşa cum voi v-aţi născut heterosexuali, albi, negri, inteligenţi sau sportivi. Nu i-a racolat sau sedus nimeni; n-au ales ei asta, deci nu pot fi judecaţi moral. Ce fac ei nu e conştient ori deliberat – e însă natural pentru ei. Destinul lor putea fi şi al vostru". Adesea, asta se traduce prin drame, destine tragice de neînţeleşi, persecutaţi. Ei sînt victime ele societăţii care îi marginalizează, ostracizează, discriminează. Victimizarea reduce sentimentul de ameninţare al publicului hetero şi-i trezeşte reflexul de asumare a rolului protector. Un bun exemplu e personajul gay Simon Bishop din *As Good As It Gets*, construit ca un artist sensibil, victimă a durităţii şi prejudecăţilor unei lumi care nu-i înţelege aspiraţia către

frumos. Bătut măr şi spitalizat, rămas fără bani şi locuinţă la mila amicilor şi vecinilor, neajutorat, cu reacţii foarte umane, n-are cum să nu ne trezească empatia şi compasiunea.

În schimb, în acelaşi film din 1997, personajul „normal" interpretat de Jack Nicholson, scriitorul Melvin Udall, este un excelent exemplu al altui principiu din acelaşi manifest al emancipării gay: *demonizarea („vilification") oponenţilor* hetero. Adversarii mişcării gay trebuie prezentaţi ca nişte monştri oribili, antipatici, scîrboşi, faţă de care publicul să simtă o aversiune instinctivă. Ca să nu fie vreun echivoc, filmul începe cu o scenă revoltătoare în care dl Udall aruncă în ghena de gunoi căţelul (viu şi foarte simpatic) al vecinului său gay (Simon). E un mizantrop sinistru care jigneşte pe absolut toată lumea, mitocan şi ipohondru, cu cele mai aberante ticuri şi idiosincrazii. Ca şi în *Copiii sînt bine-mersi*, principalul personaj hetero este negativ. Scopul – după Kirk şi Pill – e dublu: a culpabiliza majoritatea şi a o face să se disocieze de tipologia oponenţilor prezentată grotesc. În plus, dl Udall e antisemit, pentru a agrava atitudinea discriminatorie prin componenta rasistă.

Alt principiu clar enunţat în planul strategic Kirk–Pill, ce continuă a fi aplicat şi azi cu succes, e acela că gay-ii trebuie să „dea bine" în filme, ca întrupări ale celor mai frumoase calităţi. Într-adevăr, Simon e o comoară de omenie, delicateţe, căldură şi înţelegere umană, fineţe, farmec, inteligenţă, talent, decenţă, altruism. Să-l pui la rană, nu alta. Mama lesbiană, Nic din *The Kids Are Allright* (Annette Bening), e şi ea un exemplu de devotament în meseria de medic, stabilitate, fidelitate, „monogamie" şi angajament faţă de valorile... „familiei" pe care şi-o apără cu hotărîre. Mesajul e că gay-ii nu sînt antifamilie, şi deci nici familia nu trebuie să fie antigay.

Corolarul acestui principiu e că „masele nu trebuie şocate şi dezgustate prin expunerea prematură pe scară largă la comportamentul homosexual propriu-zis". Trebuie,

de asemenea, evitată în mod programatic – scriu Kirk şi Pill – afişarea mîndriei nonconformiste a unei devianţe agresive, ce va fi percepută ca o provocare, o ameninţare ce justifică opoziţia... Nu vom prezenta în campanii musculoşi obraznici, scene indecente, nici organizaţii precum NAMBLA" [*North-American Man-Boy Love Association – Asociaţia nordamericană a iubirii dintre bărbaţi şi băieţi*, promovînd explicit pedofilia]. „Cine e suspectat că molestează copii nu poate poza în victimă", personaj pozitiv ori „stîlp al societăţii". Evident!

Alt principiu din manifestul Kirk–Pill e cel al deghizării propagandei gay sub masca unor „cauze nobile" generale. Atît activiştii gay, cît şi susţinătorii din rîndul populaţiei hetero trebuie să poată milita în numele unor cauze drepte, susţinînd principii „democratice" greu de combătut: statul de drept, antidiscriminarea, drepturile omului, justiţia socială, dreptul la libertatea de opinie–exprimare–asociere etc. Campaniile şi pledoariile directe trebuie ascunse în spatele unora justificabile prin invocarea unor norme politice nediscriminatorii, a unor standarde general acceptabile, măcar aparent „morale" şi raţionale, care să contracareze argumentele „dogmatice" ale „homofobilor".

În cadrul acestei strategii de „reparare capitală" – a se citi „pervertire completă" – a societăţii, filmele rămîn o componentă esenţială, repetată insistent de Kirk–Pill: *You Really Oughtta Be in Pictures*! Doar aşa – zic ei – pot fi manipulate „gîndirea şi credinţele oamenilor şi transformate valorile sociale ale Americii hetero" (*straight*). Mecanismele de inducere a modificărilor comportamentale dorite sînt dezvoltate de cei doi autori în 1989, în volumul *După bal: cum America îşi va depăşi frica şi ura faţă de homosexuali în anii '90*[14], unde scopul e definit astfel: „Prin conversie înţelegem ceva

[14] Marshall Kirk şi Erastes Pill, *After the Ball: how America will conquer its fear and hatred of gays in the '90s*, Doubleday, 1989.

mult mai amenințător la adresa modului de viață american, fără de care nu poate avea loc o schimbare socială majoră. Înțelegem conversia emoțiilor, minții și voinței omului de rînd printr-un atac psihologic planificat, sub forma unei propagande administrate poporului prin *mass-media*". Conversia e mult facilitată de imagine, mai puternică decît noțiunile abstracte, evocînd un răspuns emoțional mai intens (mai ales în film). Scopul campaniilor e ca „stereotipurile bigote homofobe" – cum sînt numite convingerile majorității – să fie „bruiate" (*jammed*) sau anulate de imaginile diseminate, atent ajustate încît să semene cît mai mult cu genul de persoane despre care omul de rînd n-ar crede în ruptul capului că ar putea fi vreodată gay.

2.2 Microexperimentul M.Ț.R.

Dacă aceasta e logica potrivit căreia a fost fabricat filmul *Copiii...*, motivul pentru care a fost dat la Muzeul Țăranului Român a fost altul. În acest caz, proiecția n-a avut ca scop efectul propagandistic și manipularea în masă, întrucît publicul era infim. Țelul a fost altul: *provocarea* și *testarea* deliberate ale reacției societății românești prin expunerea la o mostră – executată profesionist – a acestei ideologii. Consider că evenimentul *The Kids Are Allright* difuzat la M.Ț.R. a fost un *experiment de laborator premeditat*, gîndit strategic pentru a testa și evalua, la scară mică, reacția publicului român, pentru a gîndi pașii următori.

Testul a reușit: reacția a fost anemică, în raport cu gravitatea provocării! În consecință, au trecut liniștiți la generalizarea experimentului la scară națională. Ea e deja în curs, conform următorilor pași strategici:

1. Introducerea în Constituția României a amendamentului pro-homosexualist (nu e nevoie de multe pagini, două cuvinte ajung: „orientarea sexuală" adăugată la criteriile

de non-discriminare în art. 4); legiferarea în Codul Civil a „familiei homosexuale" (*Parteneriatul Civil*);

2. Legalizarea filiației în aceste „familii" prin adopție de copii sau naștere asistată (cazul filmului *The Kids Are All Right*);

3. Obligativitatea educației pro-LGBT și pro-avort în școli și grădinițe;

4. Legalizarea *pedofiliei*, a familiei multiple (din trei sau mai mulți membri „căsătoriți legal", deci a adulterului și poligamiei), a incestului etc.

Într-un cuvînt, Sodoma și Gomora, *urîciunea pustiirii*, consfințite prin lege. Credeți că sînt exagerări? Din 28 state membre UE, 22 deja au legiferat „căsătoria homosexuală". România e printre cele 6 rămase, dar cît oare va rezista?

Faptul – semnalat deja de ProVita și Alianța Familiilor din România[15] – că pedofilia (numită azi eufemistic „intimitate intergenerațională") este următorul punct pe agenda mișcării LGBT e confirmat de multe surse. Grupul Național Pedofil din Olanda, cu filiale în marile orașe, lucrează de patru decenii la dezincriminarea și promovarea relațiilor intime ale adulților cu copii și face campanii publice pentru eliminarea completă a tuturor legilor ce prevăd o vîrstă minimă de consimțămînt.[16] Randy Engel arată că „pederastia e pe ruta rapidă spre dezincriminare în mod similar celui în care a fost dezincriminată homosexualitatea."[17] El aduce ca dovadă reevaluarea fenomenului de o serie de organisme socio-profesionale și științifice americane în sens favorabil adultului (sub presiunea lobby-ului gay).[18] Alți autori

[15] *Spre normalizarea pedofiliei în România?* buletin AFR, 7 feb.2013.
[16] www.paedosexualitaet.de, citat în Randy Engel, *The Rite of Sodomy*, vol. 2, New Engel Publishing, Pennsylvania, 2011, p.548.
[17] *Op. cit.*, capitolul *Pederasty – The New Sexual Frontier*, p.455.
[18] American Psychiatry Association (APA), *Psychological Bulletin*, 1994 (art. Bruce Rind et. al.), *ibid.*

confirmă aceeaşi tendinţă.[19] Asociaţia Americană de Psihiatrie dezbate „ridicarea tabuului asupra pedofiliei, scoaterea ei completă din Manualul... Tulburărilor Mentale... ceea ce ar putea avea ca efect dezincriminarea ei... Odată «normalizată» de psihiatri, cum ar mai putea rămîne ilegală?"[20] Iar Gert Hekma, profesorul olandez pedofil cunoscut deja cititorilor din scandalul invitării lui la Facultatea de Sociologie, vorbeşte pe faţă despre „identitatea pedofilă" şi „beneficiile pentru copii" ale relaţiilor intime cu adulţi, la vîrste cît mai mici.

Vedem, aşadar, cît de coerentă şi perfect articulată e strategia de pervertire şi de distrugere a societăţii tradiţionale. Nu putem reda numeroasele tactici descrise pe larg în lucrările clasice ale mişcării „gay", dar credeţi-ne că, parcurgîndu-le, ne-am convins cît sînt de subtile, ingenioase şi intercorelate şi ce eroare ar fi să le ignorăm.

Şi, totuşi, cei mulţi nici nu bănuiesc existenţa unei asemenea strategii comprehensive, ori o numesc „teorie a conspiraţiei".

Nu am inventat nimic din şocantele principii şi metode de mai sus. Ele sînt preluate din „materialul clientului" – cărţile de referinţă ale mişcării. Nu e un „discurs al urii", ci o redare textuală a obiectivelor ei strategice, aşa cum apar în propriile ei documente programatice. Pentru a se convinge cititorul, e trimis la textele originale citate, ce pot fi găsite cu uşurinţă. Rugăm frumos şi CNCD-ul să verifice aceste lucrări ale mişcării în cauză, pentru a înţelege mai bine cu ce fenomene se confruntă societatea românească. Pe care încercăm să o apărăm nu din bigotism, ci din dorinţa sinceră de a proteja o ordine morală şi o aşezare socială şi

[19] Alan Medinger, citat în Scott Lively şi Kevin Abrams, *The Pink Swastika. Homosexuality in the Nazi Party*, 1995, p.320.
[20] www.theroadtoemmaus.org/RdLb/22SxSo/PnSx/Knsy/ReismnAPA-Pedo.htm.

sufletească firești și frumoase. Nu incităm la ură sau violență, ci chemăm la păstrarea bunului simț.

Dacă aveți copii, frați români din CNCD și Parlament, gîndiți-vă în ce lume vreți să trăiască și să-și crească, la rîndul lor, copiii. Vreți să le fie teamă să vă ducă nepoții la grădiniță ca să nu fie violați „legal"? Sau poate vor considera și ei că e „spre binele lor", cum spune domnu' Hekma!

3. Huxley: vizionar sau bine informat?[21]

3.1. Dubla distopie: fuziunea între Huxley şi Orwell

În anul 1949, imediat după publicarea romanului său *1984*, George Orwell i-a trimis un exemplar lui Aldous Huxley, aşteptînd verdictul mai vîrstnicului şi celebrului autor al celeilalte anti-utopii (*Brave New World*), apărută în 1931. Huxley i-a răspuns într-o scrisoare fascinantă, datată 21 octombrie 1949, care merită a fi citată pe larg:

„Primele noţiuni despre o filozofie a revoluţiei finale, ultime — care trece dincolo de politică şi de economie, urmărind subversiunea totală a psihologiei şi fiziologiei individuale — se găsesc în Marchizul de Sade, care se considera continuatorul şi cel ce trebuia să desăvîrşească opera lui Robespierre şi Babeuf. Filozofia minorităţii conducătoare din *1984* e sadismul [...] dus pînă la concluzia sa logică: a merge dincolo de sex şi a-l nega. E îndoielnic că în realitate politica cizmei-puse-pe-faţă ar putea merge la nesfîrşit. Convingerea mea este că oligarhia conducătoare va găsi, pentru a guverna şi a-şi satisface pofta de putere, metode care vor implica mai puţină cazna şi risipă şi că aceste metode vor semăna cu cele pe care le-am descris în *Brave New World*. [...] Filosofii şi oamenii de ştiinţă ai secolului al XIX-lea n-au vrut să exploreze aspectele mai stranii ale psihologiei [...] aplicate în domeniul guvernării. Mulţumită ignoranţei voluntare a părinţilor noştri, declanşarea revoluţiei supreme a fost întîrziată cu cinci sau şase generaţii. Alt accident norocos a fost incapacitatea

[21] Aici doar punem întrebarea; răspunsul se află mai jos, în capitolul 5.

lui Freud de a practica hipnoza cu succes şi, ca urmare, dispreţul cu care a tratat hipnotismul. Acest lucru a întîrziat aplicarea generală a hipnotismului în psihiatrie cu cel puţin 40 de ani. Dar acum, psihanaliza se combină cu hipnoza; iar hipnoza se poate realiza uşor şi extinde nelimitat prin folosirea barbituricelor, care induc o stare hipnoidă şi sugestionabilă chiar şi celor mai recalcitranţi subiecţi. Cred că în decursul următoarei generaţii conducătorii lumii vor descoperi cum condiţionarea infantilă şi narco-hipnoza sînt mai eficiente, ca instrumente de guvernare, decît bîtele şi închisorile, şi că pofta de putere poate fi tot atît de deplin satisfăcută sugestionînd oamenii să-şi iubească sclavia, ca şi biciuindu-i şi lovindu-i pentru a fi obedienţi. Cred că coşmarul din *1984* e destinat să se moduleze în coşmarul unei lumi ce va semăna mai mult cu cea pe care am imaginat-o în *Brave New World*. Schimbarea se va produce ca urmare a resimţirii unei nevoi de eficienţă sporită."[22]

Într-adevăr, politica brutală a „cizmei puse pe faţă", de tipul descris de Orwell, a părut a se încheia pentru totdeauna în 1989. Căderea regimurilor comuniste a părut a-i da dreptate lui Huxley. La un nivel superficial, aşa cum susţine toată lumea, lucrurile par limpezi: din confruntarea celor două sisteme – războiul rece dintre cel comunist şi cel capitalist – al doilea pare a fi ieşit definitiv învingător. În aparenţă, Ford l-a învins pe Marx, fără echivoc. Capitalismul pur a triumfat. Punct. Comunismul terorist de stat a murit. Cei ce se mai înverşunează să vadă peste tot un complot comunist se luptă doar cu fantasma unui trecut mort şi îngropat. Trăim într-o lume guvernată de marile corporaţii transnaţionale şi FMI, potrivit principiilor neoliberale ale lui Milton Friedman şi ale

[22] www.lettersofnote.com/2012/03/1984-v-brave-new-world.html (trad. n. A.D.)

„Consensului de la Washington"[23]. Dacă ceva nu merge, exclusiv acolo sînt vinovații. La prima vedere, capitalul, piața și libera concurență au înfrînt lagărul comunist. Statuia Libertății a cîștigat victoria totală asupra Stelei Roșii sovietice. Marx a fost în sfîrșit aruncat la groapa de gunoi a istoriei. Ce ușurare pentru noi, est-europenii care am îndurat 45 de ani de marxism: destul ca să ne facă mai înțelepți.

Dar să privim mai atent: cine a învins și cine a pierdut, de fapt?

În lumea de inspirație marxistă, condusă de un *Big Brother* gen Stalin sau Mao, din romanul *1984*, oamenii erau dominați prin *frica* de ceea ce se *temeau*. Erau permanent speriați, monitorizați, controlați prin ecrane bidirecționale (videocamere+televizor) instalate în dormitor. Statul totalitar de tip comunist își asigura dominația prin teroare de masă, represiune rudimentară și război.

De acord, toate acestea au luat sfîrșit. Putem vorbi și călători liber. Nu mai trebuie să cîntăm ode vreunui dictator mustăcios. Ceva s-a schimbat.

Dar ce observăm? Într-adevăr, și în lumea de inspirație freudian-darwinistă din *Brave New World*, a unui Ford-comasat-cu-Freud, oamenii erau dominați și controlați, dar altfel: prin *dependența* de ceea ce le *plăcea*. Iar, azi, triumful unei societăți consumeriste cu hipermarketuri, *fast food*, *fast love* și *Playboy* pare a confirma viziunea lui Huxley, nu a lui Orwell. Nu mai e nevoie ca omul să fie urmărit și controlat permanent prin camere video; el poate fi mai eficace manipulat prin filme, știri și emisiuni inepte de divertisment TV, site-uri pentru adulți. Banii,

[23] Vezi en.wikipedia.org/wiki/Washington_Consensus și critica devastatoare a doctrinei capitalismului de dezastru a lui Friedman, sau a dereglementării de tip *laissez-faire*, în Naomi Klein, *The Shock Doctrine. The Rise of Disaster Capitalism*, Knopf Canada, 2007.

sexul şi drogul au învins tortura, „glonţul şi puşcăria"[24]. „*Soma*" şi plăcerile „pneumatice" (în sensul personajului Lenina al lui Huxley) le-au învins pe *Big Brother* şi *Poliţia Gîndirii.* Huxley a avut dreptate: oligarhia conducătoare – cum spune în scrisoarea citată – pare a fi găsit într-adevăr „instrumente mai eficiente, moduri de guvernare mai puţin dure şi risipitoare", dîndu-şi seama că oamenii pot fi mai eficient pervertiţi, spălaţi pe creier, „sugestionaţi să-şi iubească sclavia" prin imbecilizare în masă şi pornografie. Modelul nostru de societate pare tot mai mult inspirat de o combinaţie complexă între Ford şi Freud, de tipul capitalist-bio-narco-hipnotic-pornografic descris în *Brave New World.* Huxley pare a fi văzut mai bine şi mai departe decît Orwell. Lumea noastră pare a se îndrepta mai curînd spre o societate hedonistă de tip capitalist, controlată prin principiul freudian al plăcerii, decît una totalitară de tip comunist, controlată prin teroare.

Aşa să fie, oare? Să fie oare această interpretare suficientă? Să fi murit oare Marx şi comunismul, cu adevărat? Oare să fi devenit statul totalitar şi instituţiile lui inerent represive realmente inutile şi, ca urmare, definitiv dispărute? Nu cumva e mai complicat? Oare de ce Huxley n-a spus prea multe despre economia distopiei sale? Poate fiindcă nu acesta era aspectul cel mai important?

Oare nu cumva comunismul continuă să trăiască în forme reziduale şi hibride, amalgamat cu capitalismul, printr-o mutaţie genetică ce duce la o ideologie de nouă generaţie, încă şi mai virulentă? Nu cumva cele două sisteme fuzionează sub ochii noştri? Nu cumva se naşte un nou tip de totalitarism sofisticat, o „dictatură a confuziei" (Bertrand Vergely), impusă prin revoluţia sexuală şi culturală, folosind vectori publici şi mijloace coercitive institu-

[24] Paul Ghiţiu, www.rostonline.ro/2014/02/comunismul-stapanul-inelelor-ne-urmareste-de-la-kremlin/#comment-683.

ţionale la nivel statal (sau chiar suprastatal, precum Parlamentul European sau ONU), dar bazate pe subversiune ideologică şi manipulare în masă? Nu cumva diferenţele între „stînga" şi „dreapta" devin de tot difuze? Nu cumva apare o altă ideologie, mai cuprinzătoare, care le subsumează şi le transcende? Nu cumva asistăm la apariţia unui „spectacol integrat" ce unifică „spectacolul concentrat" (a se citi „concentraţionar") comunist cu „spectacolul difuz" (confuz) occidental[25]?

Credem că aşa stau lucrurile. Şi vom invoca în acest sens alte studii de caz ce se constituie în argumente: „Raportul Lunacek", Şcoala de la Frankfurt, Bertrand Russell, „Conchita Wurst".

[25] Guy Debord, *Comentarii la societatea spectacolului*, 1988, citat în Radu Carp, *ISIS - dincolo de bine şi de rău*, http://adevarul.ro/news/politica/isis--dincolo-rau-1_53faef300d133766a88fe8b5/index.html.

4. Lunacek: *toleranța represivă*. Mai egali decît alții

Corectitudinea politică, noua utopie milenaristă

4.1. Rezoluția Lunacek

Așa cum se știe, în decembrie 2013 Parlamentul European a trebuit să respingă „Raportul Estrela" (pro-avort, pro-LGBT), în urma protestelor masive ale cetățenilor UE care, în cadrul Inițiativei Cetățenești Europene *„Unul dintre noi"*, au trimis sute de mii de mesaje europarlamentarilor, cerîndu-le să voteze împotriva criminalei rezoluții.

Totuși, puternicele, excepțional-finanțatele grupuri de presiune și lobby pro-avort/homosexualism, ce acționează intens la nivelul instituțiilor UE, au recidivat.

Pe 4 februarie 2014 Parlamentul European a adoptat, în ciuda unei ample opoziții, *Rezoluția Lunacek*, cu titlul: „Foaie de parcurs UE împotriva homofobiei și discriminării pe motiv de orientare sexuală și identitate de gen", propusă de eurodeputata austriacă Ulrike Lunacek, activistă pro-lesbiene, membră în grupul europarlamentar LGBT.

Ceea ce este fără precedent e faptul că P.E. a ales să desconsidere campania masivă de proteste a societății civile și a cetățenilor europeni. Raportul a întîmpinat o enormă opoziție în întreaga Europă. O petiție cu 200.000 de semnături cerînd respingerea lui, zeci de mii de manifestanți, sute de ONG-uri, chiar unii europarlamentari și-au exprimat dezacordul față de drepturile speciale pentru LGBT create de rezoluție. Cetățenii europeni nu vor să li se spună de

către politicieni cum să trăiască, ce să gîndească şi cum să-şi educe copiii[26], arată European Dignity Watch.

Este din nou, în mod limpede, „politica cizmei puse pe faţă". Personajul lui Orwell din *1984* care a enunţat-o, cinicul torţionar O'Brien, ar fi mîndru de discipolii lui din P.E.

Ea pretinde privilegii juridice pentru homosexuali, cerînd un plan de acţiune pentru promovarea drepturilor LGBTI, „combaterea homofobiei şi transfobiei" (o varietate recent adăugată pe listă). Rezoluţia solicită statelor membre UE să-şi modifice legislaţiile naţionale „anti-homofobe", să adopte şi să aplice prin puterea legii ideologia şi agenda politică a mişcării homosexuale, să adopte legislaţii penale care să „interzică incitarea la ură pe motiv de orientare sexuală şi identitate de gen", să „înregistreze şi să ancheteze" orice critici la adresa propagandei homosexuale (etichetate „infracţiuni de incitare la ură") şi să aplice pedepse *penale* celor ce le exprimă. Nu se menţionează nimic despre infracţiunile de ură împotriva celor ce se opun homosexualismului.

Se deschide astfel drum către un nou tip de societate în care familia trebuie desfiinţată. „Un anumit stil de viaţă, care este şi va rămîne cel al unei minorităţi infime, trebuie să capete o protecţie specială în toate privinţele. Acest lucru pune în mare pericol libertatea de conştiinţă şi religie şi chiar drepturile parentale."[27] Libertatea de exprimare a majorităţii „hetero" e sever îngrădită, pedepsită ca infracţiune, vizîndu-se suprimarea oricărei opoziţii. În schimb, agenda LGBT trebuie promovată în şcoli, exprimări publice (*mass-media*), întruniri şi parade ale „mîndriei homosexuale", ca drept inerent nesupus vreunei restricţii. Acestei minorităţi protejate politic i se dă, aşadar, privilegiul

[26] European Dignity Watch, www.zenit.org/en/articles/european-parliament-passes-lunacek-report.

[27] www.dignitatishumanae.com/index.php/euro-parliament-to-hold-controversial-vote-tomorrow-all-sexual-identities-are-equal-but-some-are-more-equal-than-others/.

exclusiv al unui „mecanism de veto" legal, de care majoritatea tradiţională e lipsită. Cu alte cuvinte, toţi sîntem egali, dar, vorba lui Orwell, „unii sînt mai egali decît alţii".

Rezoluţia consideră în mod abuziv drepturile homosexualilor ca fiind de natură similară cu drepturile omului universal recunoscute. Raportul a fost numit de *Human Dignity Watch* „o încercare de a consacra drepturile LGBT ca un nivel distinct al drepturilor omului": „Acordînd anumite drepturi, cu privilegii şi excepţii speciale dincolo şi mai presus de definiţiile noastre curente ale drepturilor omului, doar unui grup de persoane, negînd în acelaşi timp aceleaşi drepturi celorlalţi, Raportul Lunacek distruge egalitatea fundamentală a sistemului nostru judiciar. Dacă începem să ne ajustăm accepţiile juridice prin legi ce nu sînt universale în natura lor – care acordă drepturi doar unor grupuri favorizate politic – atunci vom fi răspunzători de crearea unui sistem cu două paliere. O astfel de manipulare iresponsabilă va submina în mod fatal cel mai important temei al conceptului de drepturi ale omului: universalitatea aplicabilităţii lor. Făcînd acest lucru, Lunacek transformă însăşi definiţia drepturilui omului, dintr-o recunoaştere universală a valorii şi demnităţii egale a oricărei persoane într-o alocare politică arbitrară."[28]

Nirj Deva, europarlamentar şi preşedinte al *International Committee on Human Dignity*, a numit Raportul Lunacek un „exemplu de eurofili superzeloşi încercînd să-şi impună doctrina socială personală tuturor statelor membre."[29]

Întrucît s-a scris mult despre cele două Rapoarte, Estrela şi Lunacek, nu vom mai detalia aici conţinutul lor. Dar dorim să subliniem că ele depăşesc cu mult cadrul îngust al problematicii strict homosexuale. Din păcate, există

[28] *Ibidem.*

[29] www.europeandignitywatch.org/it/home.html.

tendința generală, reducționistă, de a ignora tot ce ține de această problematică, de a o privi ca o chestiune minoră, marginală, confundînd-o cu locul – într-adevăr, marginal din punct de vedere strict numeric – grupului vizat. „Dă-i încolo, ce ne interesează pe noi ce fac ei? Treaba lor!" - e replica inconștientă și iresponsabilă auzită mult prea frecvent. În realitate, ne interesează, deoarece tema are vaste implicații politico-ideologice, filosofice, religioase, antropologice, sociale, juridice, culturale, medicale.

De pildă, UE trebuie să impună statelor membre norme obligatorii privind educația „transgender" la grădiniță, drepturi depline pentru „familia" homosexuală, inclusiv legalizarea așa-zisei „căsătorii" homosexuale, cu dreptul lor de a adopta copii și cel la reproducerea asistată medical (fertilizare in vitro și mame-surogat pentru cupluri de același sex). Aceasta implică filiația „socială" în locul celei naturale. Or, așa cum arată un medic, filiația socială creează cadrul pentru o nouă ordine antropologică, de fapt o *dez*-ordine care nu mai ține cont de sex, ci de *gen*.[30] „Copilul nu e o jucărie pe care să o fabricăm cînd dorim din «materiale» alese de noi." Legalizarea „filiației sociale" preconizează o lume care amintește puternic de cele două distopii menționate. În ambele, filiația naturală dispare și copiii sînt crescuți de stat. De altfel, socialista Laurence Rossignol nici nu se sfiește să decreteze: „Copiii nu aparțin părinților, ei aparțin Statului"[31].

Asta ne amintește de falansterele din gîndirea utopică a lui Charles Fourier, reluată de Marx și Engels în 1847 în *Manifestul comunist*, secțiunea *Principiile comunismului*, unde se spune: „Copiii sînt educați în comun, fiind

[30] Alina Ioana Dida, http://epochtimes.ro/news/europa-si-homosexualitatea-medic-de-familie-raportul-lunacek-incalca-drepturile-omului-interviu---212278.

[31] www.facebook.com/InLinieDreapta/posts/249646001880228.

eliminate bazele căsătoriei tradiţionale... dependenţa copiilor de părinţi."[32]

Ne aflăm deci în plină utopie negativă. Vedem cum cele două viziuni de coşmar fuzionează sub ochii noştri.

4.2. Homosexualii sînt doar un pretext

De fapt, paradoxal, în toată nebunia aceasta *homosexualii nici nu contează. Nu despre ei este vorba.* Ei sînt doar pretextul, instrumentul, „calul troian". *În numele lor* ni se vîră pe gît o ideologie totalitară, ce merge mult dincolo de cazul lor special. La fel cum nici marxismul n-a fost cu adevărat niciodată despre proletariat, ci despre o ideologie politică totalitară impusă *în numele* clasei muncitoare. Marii lui beneficiari n-au fost niciodată muncitorii (cu excepţia celor deveniţi activişti), ci membrii nomenclaturii de partid. Tot aşa, nici beneficiarii homosexualismului nu sînt *gay*-ii de rînd (cu excepţia celor care devin activişti), ci o anumită pseudo-elită economică, politică şi culturală care, în numele lor şi al corectitudinii politice, deţine puterea sau doreşte să parvină la putere, ori la încă şi mai multă putere: la una globală.

Miza depăşeşte cu mult situaţia acestei mici categorii de populaţie. Scopul nu e ca *gay*-ii să aibă mai multe drepturi, ci ca să desfiinţeze familia, să demoleze Biserica şi ceea ce a mai rămas dintr-o societate cîndva creştină.

Cu titlu de exemplu al implicării „elitei" din sfera economică o menţionăm pe Vicky Claeys – care admite public că e coautoarea *Raportului Estrela* – directoare pentru Europa a *International Planned Parenthood Federation.* IPPF e cel

[32] Scris în 1847: *Selected Works*, vol.1, p. 81-97, Progress Publishers, Moscow, 1969; prima ediţie: 1914 de Eduard Bernstein în rev. *Vorwärts* a Partidului Social Democrat German; trad. Paul Sweezy; MEA 1993; marxists.org 1999, feb. 2005.

mai mare business mondial de avort şi contracepţie, cu profituri uriaşe din promovarea acestei agende. (Filiala IPPF din România e *Societatea de Educaţie Contraceptivă şi Sexuală*–SECS)[33]. Finanţarea din partea unor asemenea corporaţii, ca şi a Comisiei Europene şi altor organizaţii supranaţionale, explică enorma forţă şi influenţă a „Internaţionalei LGBT-iste" şi a grupurilor ei de presiune şi lobby.

Trebuie aici clarificată o confuzie frecvent întîlnită: *homosexualismul* este o *ideologie*, care nu e totuna cu *homosexualitatea* – un comportament sexual deviant. Cei mai mulţi homosexualişti NU sînt homosexuali ei înşişi, ci doar suporteri. *Homosexualismul* e un sistem politico-ideologic promovat adesea de politicieni, activişti civici, oameni de cultură, de afaceri sau media, care NU sînt lesbiene sau *gay* ei înşişi, dar care profită (politic, profesional, financiar) din susţinerea acestui curent.

4.3. Homosexualismul, ca utopie milenaristă

Ideologia homosexualistă este „vară bună cu feminismul radical şi nepoată a marxismului"[34].

În esenţa ei, ea este tot o utopie de tip milenarist, la fel ca marxismul din care descinde. Ea păstrează dimensiunea eshatologică a comunismului, evidenţiată de Berdiaev[35], respectiv ambiţia marxistă de a instaura un „paradis" terestru. Doar că ideologia utopică egalitaristă nu mai este aplicată în sfera *economică*, precum în marxismul clasic, ci e transpusă în planul *culturii* (în sens larg, de civilizaţie) şi în primul rînd al *sexualităţii*. Ingineria socială nu mai vizează

[33] http://unuldintrenoiromania.wordpress.com/tag/raportul-estrela/.
[34] Hillary White, *The revolution of the family: the Marxist roots of 'homosexualism'*, www.lifesitenews.com/article/topic/homosexuality/.
[35] Evocat de Radu Preda în *Comunismul şi cultura memoriei*, www.rost-online.ro/2013/01/comunismul-si-cultura-memoriei/

relaţiile de producţie, ci, după eşecul *utopiei economice*, acum vizează o *utopie sexuală*.

Oricît v-ar suna de bizar şi de incredibil – deoarece pentru bunul simţ chiar este aberant –, completa liberalizare sexuală este văzută, în mod utopic, ca un panaceu pentru toate relele sociale. Năzuinţa profundă a omului după iubire şi comuniune este deviată şi schimonosită în libertinaj şi promiscuitate, idealizate sub numele libertăţii şi toleranţei. Se postulează o nouă (deşi nu chiar atît de nouă, ci doar altfel legitimată) formă de milenarism: un alt „rai pămîntesc", în care hoarde de Adami şi Eve (şi, desigur, nenumărate variaţii LGBT ale lor), cuplaţi liber, multiplu şi aleatoriu, zburdă (a se citi „dau iama") neîngrădiţi, la liber, printre cohorte de copii „emancipaţi", special „educaţi" (respectiv, condiţionaţi) de la grădiniţă şi din şcoală încît să fie cooperanţi, disponibili şi chiar dornici (a se citi „gata pervertiţi") pentru toate poftele pedofile ale unor adulţi pentru care desfrînarea e sinonimă cu „libertatea şi fericirea". Şi asta – ca în visele cele mai sinistre ale pedofililor olandezi notorii Gert Hekma sau Martijn Uittenbogaard[36] – fără riscul vreunei pedepse, fără aplicarea vreunei cenzuri, restricţii sau interdicţii din partea vreunei instituţii, instanţe sociale, juridice sau morale ori opinii publice critice, fără vreo răspundere sau obligaţie – morală, legală sau familială, maternă sau paternă. O viaţă complet iresponsabilă, dusă exclusiv după principiul infantil al plăcerii satisfăcute nelimitat.

Este *Brave New World* a lui Huxley, pentru implementarea căreia sînt folosite şi metode tip *1984*. Da, ele sînt (deocamdată) încă *soft*. Dar pentru cît timp vor rămîne aşa? Aşadar, imposibila, totuşi reala fuziune între cele două distopii ale lui Huxley şi Orwell, e în plină desfăşurare. Iar proliferarea fără limite a pornografiei, atît de pertinent

[36] www.culturavietii.ro/2013/04/30/uraciunea-pustiirii-olanda-deschide-calea-si-pentru-legalizarea-pedofiliei/#.UwXbhSeB1Tg.

analizată de Virgiliu Gheorghe[37], e o armă esențială din arsenalul acestei ideologii.

Scopul nu este o simplă reformă parțială, ci o *revoluție totală*: nu e vorba – și nici n-a fost vreodată – despre „drepturi egale" pentru *gay*, ci despre mult mai mult: despre deconstruirea tuturor conceptelor întemeietoare ale lumii noastre, rescrierea și transformarea din temelii a întregii ordini sociale, redefinirea radicală a sistemului de valori, începînd cu familia monogamă și căsătoria, credința și morala creștină, tradiția și națiunea. O completă reordonare a civilizației, pe baza materialismului, ateismului și senzualismului nelimitat.

Manifestul Frontului Homosexual de Eliberare (*Gay Liberation Front Manifesto*) proclama încă din 1971: „Trebuie să eradicăm toate stereotipurile unei societăți sexiste, începînd cu familia, unitatea «opresivă» în care copiilor li se impun false convingeri religioase și morale."[38]

Abia după anihilarea familiei tradiționale se poate instaura „adevărata libertate pe care o merităm cu toții". „Adevărata libertate" era văzută de anarho-stîngiștii din *Gay Liberation Front* ca o „eliberare din robia biologiei, a gravidității și a producerii de copii", ca libertatea de a duce un stil de viață complet libertin și poligam, emancipat și iresponsabil, în care fidelitatea și dragostea jertfelnică sînt „clișee depășite", retrograde.

4.4. Postmodernitatea: un comunism clandestin

Recunoaștem din nou originile acestui tip de discurs: capitolul II.4. *Familia monogamă* din *Originea familiei, a proprietății private și a statului* de Friedrich Engels: „Prima

[37] *Pornografia, maladia secolului XXI*, Prodromos, 2011.
[38] www.fordham.edu/halsall/pwh/glf-london.asp.

opoziţie de clasă care a apărut în istorie a coincis cu antagonismul dintre bărbat şi femeie în căsătoria monogamă"[39].

Surpriză? Credeam că am scăpat de marxism şi, cînd colo, el revine, reşapat şi foarte vioi, pe uşa din... (scuzaţi!) dos! Un marxism impus agresiv chiar de societatea capitalistă pe care a reuşit s-o submineze!

La fel ca *Manifestul comunist*, *Manifestul eliberării gay* ne îndeamnă să scuturăm „lanţurile heteroxismului, tirania rolurilor de gen tradiţionale" şi să trăim „plenar" într-o „nouă democraţie sexuală", din care „ruşinea şi vinovăţia erotică vor fi alungate". Adică, „toată lumea să fie cu toată lumea, nimeni să nu aibă vreo pretenţie sau obligaţie faţă de nimeni, nici ca soţ sau soţie, nici ca părinţi"[40]. Aceasta este esenţa radicală a agendei homosexualiste: absoluta volatilitate morală şi hedonismul total. Nici o legătură cu „drepturile egale". De altfel, chiar şi pretenţia „egalităţii" – anticipează cu mult temei Hilary White – va fi la rîndul ei abandonată, odată ce-şi va fi încheiat rolul propagandistic în etapa actuală.

De altfel, ziarista lesbiană Masha Gessen recunoaşte explicit că activiştii LGBT mint în privinţa agendei lor politice radicale: ei nu vor să acceseze instituţia căsătoriei prin egalitatea privind „dreptul la căsătorie", ci să o relativizeze prin redefinire totală şi, în final, să o desfiinţeze:

„Instituţia căsătoriei n-ar trebui să existe. Lupta noastră pentru căsătoria homosexuală implică să mintim în legătură cu ce vom face cu căsătoria, odată ce vom ajunge acolo – deoarece mintim spunînd că instituţia căsătoriei nu se va schimba, asta e o minciună. Instituţia căsătoriei se va schimba şi trebuie să se schimbe. Şi, încă o dată, cred că ea nici n-ar trebui să existe."[41]

[39] www.marxists.org/archive/marx/works/1884/origin-family/ch02d.htm.
[40] H. White, *loc. cit.*
[41] http://illinoisfamily.org/homosexuality/homosexual-activist-admits-true-purpose-of-battle-is-to-destroy-marriage/, sursa: www.abc.net.au/

Aşadar, vedem că versiunea homosexualistă a nefastei utopii marxiste nu e deloc un biet moft marginal, ci un curent pe cît de nefast, pe atît de important în gîndirea occidentală modernă, avînd o propensiune esenţialmente politico-ideologică. S-a demonstrat că există afinităţi profunde între homosexualism, actuala revoluţie sexuală şi exponenţi de frunte ai neomarxismului, precum Herbert Marcuse şi alţi membri ai Şcolii de la Frankfurt[42].

De aceea putem spune că eşecul comunismului a fost doar parţial, căci el şi-a atins totuşi multe scopuri – precum enorme dislocări axiologice şi avarii produse tradiţiilor, decimarea elitelor, abolirea monarhiei în ţări ca Rusia sau România. Comunismul – credem că nu greşim afirmînd-o – nu este doar o „modernitate eşuată", aşa cum pe bună dreptate şi bine argumentat îl numeşte Radu Preda, ci şi – paradoxal şi în aceeaşi măsură – o *modernitate reuşită subversiv, deghizată, impregnată clandestin, deturnată sub camuflaj în postmodernitate*. La un anumit nivel, comunismul şi-a îndeplinit rolul distructiv, s-a metamorfozat şi, prin *componenta lui cea mai virulentă, marxismul cultural*, aşa cum vom vedea, a devenit metastazat în ţesutul neoliberal al lumii de azi, cu care a fuzionat pînă la a nu mai putea fi distins de el.

Dacă totuşi comunismul a suferit un mare şi veritabil eşec, el a fost că (din fericire) a eşuat în eforturile uriaşe făcute pentru a-şi atinge realul său scop ultim: distrugerea Bisericii şi eradicarea credinţei creştine. Adevăratul eşec al comunismului a constat în triumful lui Hristos – deşi cu un uriaş preţ de suferinţă (plătit în cea mai mare parte de martirii din închisori).

Şi tot aşa va fi mereu, pînă la Parusie.

---

radionational/programs/lifematters/why-get-married/4058506, http://mpegmedia.abc.net.au/rn/podcast/2012/06/lms_20120611_0905.mp3.

[42] *„Political Correctness": A Short History of an Ideology*, editor William S. Lind, Free Congress Foundation, 2004, tradusă în prima parte a prezentului volum.

5. Lukács & Şcoala de la Frankfurt: demolarea prin subversiune

Metastazele postmoderne ale marxismului cultural (neomarxismului)

5.1. Toleranţa represivă: Marcuse în lectură Lunacek

Aşadar, *homosexualismul*, odată cu întreaga ideologie a *corectitudinii politice* din care face parte, este *un vlăstar al marxismului*: o altă tulpină a virusului *milenarismului utopic*, o altă ideologie egalitaristă, dar transpusă din plan *economic* în plan *cultural*. Scopul său real: revoluţia totală; deconstrucţia radicală a chiar fundamentelor civilizaţiei creştine, transformarea completă a societăţii după chipul şi asemănarea unora pe care-i vedem la *Parada Mîndriei LGBT* de prin Olanda şi încă mai rău. O formă de anarhism ţintind anihilarea sistemului de valori creştin, demolarea familiei şi naţiunii, abolirea credinţei şi Bisericii creştine.

Ministrul francez al Educaţiei, Vincent Peillon, o spune explicit: „Să schimbăm însăşi natura religiei, a lui Dumnezeu, a lui Hristos, să zdrobim definitiv Biserica"[43].

Da, un membru al guvernului francez actual declară negru pe alb că vrea să schimbe natura lui Hristos şi să

[43] *„Toute l'opération consiste bien, avec la foi laïque, à changer la nature même de la religion, de Dieu, du Christ, et à terrasser définitivement l'Eglise"*, Vincent Peillon, *Une religion pour la République*, édition du Seuil, 2010, p. 277, http://lamanifpourtous24.blogspot.com/p/c.html.

zdrobească Biserica. Definitiv! Revoluţia Franceză în variantă corectă politic *à la 2014*! Ne mai mirăm că francezii au ieşit în stradă cu sutele de mii?

Spuneam că au fost evidenţiate rădăcinile acestei ideologii într-un curent important în gîndirea occidentală, cu precursori notorii: neomarxismul. Ca să ne convingem de ***descendenţa directă din neomarxism*** *a actualei revoluţii sexuale, inclusiv a homosexualismului*, de afinităţile profunde dintre ***marxism*** şi ***corectitudinea politică***, îl vom invoca pe Herbert Marcuse, „gurul" *noii stîngi* americane din anii '60–'70.

Celebrul filosof neomarxist german, stabilit în SUA din 1933, considera că proletariatul, sindicatele şi partidele lui şi-au pierdut puterea de reflecţie critică şi combativitatea, devenind integrate în sistemul capitalist. Ca atare, zicea el, clasa muncitoare nu mai poate fi o forţă subversivă, o avangardă capabilă să aducă schimbarea revoluţionară dorită. Cu alte cuvinte – o duce prea bine, nu mai are „vînă", s-a „cocoloşit" din cauza unui „confort necunoscut înainte". „Radicalizarea ei a fost contracarată printr-o inginerie socială care i-a blocat conştiinţa [de clasă] şi prin satisfacerea acelor nevoi care perpetuează servitutea celor exploataţi." Datorită intereselor ei în menţinerea sistemului existent, clasa muncitoare „a devenit o forţă conservatoare, chiar contrarevoluţionară."[44]

În schimb, în locul proletariatului, Marcuse a profeţit că revoluţia va fi înfăptuită de o alianţă între grupuri marginalizate social, „substratum-ul" format din outsideri, categoriile „paria, proscrise, discriminate sau defavorizate" (precum femeile, tinerii, rromii), minorităţi „persecutate şi discriminate" (de pildă, cele sexuale), iar alături de ele – foarte semnificativ – intelectualitatea radical(izat)ă.

[44] Herbert Marcuse, *An Essay in Liberation*, Beacon Press, Boston, 1969, pp. 13-16.

Şi s-a dovedit că a avut dreptate; teoria lui a prins ori, mai curînd, profeţia s-a dovedit a sluji drept plan strategic sau *road-map* pentru propria ei împlinire. Căci exact asta se întîmplă azi. Clasa lui marginalizată cu potenţial revoluţionar maxim, „minoritatea oprimată" care a „ridicat steagul revoluţiei" lăsat jos de proletarii prea „domesticiţi", au fost (sînt) LGBT-iştii, *gay*-ii, feministele radicale pro-avort, minorităţile sexuale, rasiale, etnice, în numele cărora se promovează noua ideologie a corectitudinii politice marcusiene.

Cît despre „intelectualii radicali", „arbitrii" autoproclamaţi ai echităţii, elita culturnic-politică postmodernă – socialişti, liberali, populari, într-o veselă (*gay*) devălmăşie (cazul Lunacek) – într-adevăr n-au întîrziat nici ei să îmbrăţişeze cauza acestor minorităţi „oropsite", cu un entuziasm pe cît de oportunist, pe atît de searbăd şi stereotip în noua sa limbă de lemn „corectă politic". Marcuse însuşi, printr-o lectură freudiană (răsturnată) a istoriei umanităţii, vedea societatea ideală a viitorului „condusă despotic de un grup de elită care a realizat unitatea Logosului cu Erosul"[45].

Marcuse recomanda un nou fel de toleranţă – *„toleranţa represivă*: tolerarea stîngii neomarxiste, a oricărei violenţe şi subversiuni revoluţionare, combinată cu *intoleranţa* radicală faţă de dreapta [conservatoare], de instituţiile existente şi de orice opoziţie la socialism"[46]. În esenţă, „toleranţa represivă" a lui Marcuse e sinonimă cu „discriminarea pozitivă" atît de la modă azi: majoritatea tradiţionalistă trebuie să fie tolerantă faţă de orice deviaţii şi perversiuni ale minorităţilor „revoluţionare", în timp ce statul şi societatea nu au voie să arate vreo urmă de toleranţă faţă

[45] Leszek Kołakowski, *Main Currents of Marxism*, Norton, London, 2005, 1119.

[46] Herbert Marcuse, „Repressive Tolerance", în Robert Paul Wolff, Barrington Moore, Jr., Herbert Marcuse, *A Critique of Pure Tolerance*, Beacon Press, 1965.

de dreapta tradiţionalistă, şi în primul rînd de orice are legătură cu creştinismul.

Utopia lui – un vis al unei Noi Lumi a Fericirii, guvernată de Principiul Plăcerii (Freud) – e numită de Kolakowski „anarhism romantic", iar de Robert Young, şi mai relevant: „marxism erotizat"[47]. „Azi – spune Marcuse – lupta pentru Eros este o luptă *politică*".

Despre *toleranţa represivă* s-a spus că e „cea mai neliniştitoare [*disturbing*] carte a lui Marcuse"; o ediţie a ei era „legată în negru ca o carte de rugăciuni sau un liturghier [în SUA], menită a concura cu *Cărticica lui Mao* ca «lectură devoţională» pentru studenţii marxismului"[48]! Acum înţelegem de unde vine fanatismul socialistelor Laurence Rossignol, Edite Estrela, Ulrike Lunacek, Christina Zuber? Oare nu vedem limpede că *„Raportul Lunacek"* e o aplicare exactă a principiului „toleranţei represive" al lui Marcuse? Toleranţă pentru LGBT, dar intoleranţă pentru noi, ceilalţi!

Cu un neomarxist precum Marcuse ca „tată", Marx şi Engels ca „bunici", Freud ca „mamă-surogat" şi Marshall Kirk–Erastes Pill ca „naşi", *Raportul Lunacek* nici nu putea arăta altfel.

De aceea insistăm pe înţelegerea *politică* a homosexualismului şi a întregii corectitudini politice, ca *ideologie revoluţionară* şi nu ca simplă diversiune pentru a abate atenţia de la alte lucruri mai importante (cum susţine o teorie păguboasă). Nu există „alte lucruri mai importante" decît războiul pe care această ideologie îl poartă azi pentru nimicirea fibrei civilizaţiei noastre, pentru demolarea ultimelor fortificaţii unde rezistă valorile tradiţiei creştine: naţiunea, familia şi Biserica. Da, Biserica e ultima, fiindcă e cel mai

[47] Robert Young, *The Naked Marx. Review of Herbert Marcuse–Eros and Civilization: A Philosophical Inquiry into Freud*, Penguin Press, London 1969, www.human-nature.com/rmyoung/papers/paper89h.html

[48] Maurice Cranston, ed., *The New Left*, The Bodley Head, London, 1970, 87.

greu de cucerit. De aceea lupta se duce acum pentru surparea familiei şi a naţiunii. Se speră că, rămasă fără aceste bastioane, şi Biserica va ceda.

Mergînd mai în profunzime, aplicînd fenomenului corectitudinii politice şi o hermeneutică teologică, trebuie să facem referire şi la ceea ce Berdiaev numea „semantică religioasă".

„Comunismul, în teorie şi practică – spune N. Berdiaev – nu e numai o apariţie socială, ci şi una spiritual-religioasă. Cel mai profund pericol al comunismului se află în semantica lui religioasă. Ca sistem social, comunismul poate să rămînă neutru din punct de vedere religios; ca formă de religie însă, comunismul se opune creştinismului, depunînd efortul de a-l reprima şi distruge."[49]

Ei bine, ideologia revoluţionară homosexualistă şi *corectitudinea politică* în ansamblu *au moştenit această dimensiune religioasă a comunismului*. Au şi ele o „semantică religioasă", însă bine camuflată sub conceptele secularismului şi relativismului. Am văzut deja societatea „paradisiacă", tipul de milenarism şi de utopie sexuală pe care le postulează. De altfel, drepturile omului au fost deja numite *„religia seculară a timpurilor moderne."*[50] De aceea, spuneam, *comunismul* nu este atît o „modernitate eşuată", cît o modernitate din nefericire insinuată clandestin şi deghizată subversiv în *post-modernitatea corectă politic*. Comunismul nu numai că n-a eşuat, ci şi şi-a îndeplinit sarcina, s-a „schimbat la faţă" şi, prin versiunea lui cea mai malignă, a proliferat şi metastazat în ţesutul neoliberal al lumii de azi, pe care l-a permeat, l-a infuzat, cu care s-a contopit organic pînă la punctul în care aproape nu mai poate fi distins de

[49] Nikolai Berdiaev, *Wahrheit und Lüge des Kommunismus*, Holle, Darmstadt/Genf, 1953, 13, citat în R. Preda, *op.cit.*

[50] Bronislaw Wildstein, *Legi împotriva Legii*, de pe InLiniedreapta.net, sau www.culturavietii.ro/2012/11/16/legi-impotriva-legii/#.Uv9KJCeBITg.

acesta, devenit invizibil din cauză că s-a „normalizat" (stadiul 4, ultim, al *subversiunii*, potrivit lui Yuri Bezmenov[51]).

5.2. Individualismul „pneumatic" neoliberal

Atunci, să recapitulăm: care va să zică, în sfîrşit, am înţeles! Aşa cum ştiam, prin urmare, tot comunismul e sursa răului! Am demontat şi denunţat rădăcinile neomarxiste ale *corectitudinii politice* şi ale „sindromului Lunacek". Vinovat, aşadar, e tot socialismul marxist! Ajungem din nou la lumea orwelliană din *1984*, dirijată de IngSoc (*English Socialism*)! În acest caz, rezolvarea e clară: „Jos stînga! Jos comunismul! Trăiască dreapta! Sus capitalismul!".

Şi totuşi lucrurile sînt mai complicate. Ce a făcut oare din capitalism o gazdă atît de propice pentru neomarxism? Cum de a putut acesta prolifera şi prospera nestînjenit în trupul societăţii capitaliste? Ce anume din filosofia şi praxisul capitalismului a favorizat şi ajutat neomarxismul să devină atît de dominant în sînul lui?

Azi, prin capitalism înţelegem adesea, mai mult sau mai puţin intuitiv, *neoliberalism*. Neoliberalismul economic se traduce azi prin aşa-numitul *Washington Consensus*: dereglementare, dez-etatizare, privatizare, globalizare, deschidere şi liberalizare a pieţelor, liberă concurenţă pe piaţă. Ca filosofie, neoliberalismul e definit ca un sistem „în care piaţa e văzută ca valoare şi scop în sine, iar funcţionarea ei e considerată o *etică* prin ea însăşi capabilă să acţioneze ca o călăuză [*guide*] pentru toate acţiunile omeneşti şi să se substituie tuturor credinţelor etice existente anterior... În neoliberalism nu există distincţie între economie de piaţă şi societate de piaţă. Există doar piaţa: societate de piaţă,

[51] Vezi expunerea lui la http://c-tarziu.blogspot.com.tr/2010/12/cucerirea-pasnica-unei-natiuni-in-patru.html.

cultură de piaţă, valori de piaţă, indivizi de piaţă care se vînd pe piaţă altor indivizi de piaţă. Piaţa nu înlocuieşte doar formele sociale tradiţionale, ci şi conceptul de viaţă privată. Nu trebuie să existe nimic care să nu fie piaţă."[52]

O consecinţă evidentă e că multe acte sociale şi umane sînt, sau tind să devină simbolic, tranzacţii de piaţă.

Ca filosofie morală şi socială, neo-liberalismul se întemeiază pe individualismul normativ. „Individul suveran" trebuie să aibă supremă libertate de alegere; nu e permisă emiterea de judecăţi pentru a nu interfera cu libertatea lui de opţiune. N-ai voie să-l judeci, căci e raţional şi ştie cel mai bine ce e bine pentru el. Liberalismul în general respinge ideea că ar exista valori morale externe (individului), ci doar opinii, exprimate public; „piaţa opiniilor" va favoriza (decide?) adevărul. Rezultă un relativism, extrem de compatibil cu „dogma" corectă politic a relativismului postmodern, şi o mentalitate tranzacţional-mercantilistă şi contractualistă privind relaţiile social-umane.

Lumea e văzută în termenii unor metafore de piaţă. A privi naţiunile însele ca pe nişte mari corporaţii e o perspectivă neoliberală tipică. La fel, a privi instituţiile publice ca pe „firme" ce furnizează servicii cetăţenilor priviţi ca „clienţi". Într-o lume neoliberală, totul se vinde şi se cumpără; indivizii sînt „antreprenori" sau nu sînt deloc.

Desigur, şi acest concept atotcuprinzător, aproape mistic, al pieţei e tot o utopie. Într-un mod înfricoşător de coerent, care nu mai ţine de coincidenţă, ci e o potrivire ce depăşeşte inteligenţa umană, ea e perfect compatibilă cu utopia ideologică homosexualistă a unei societăţi liberalizate erotic.

Respingerea valorilor morale exterioare individului îşi găseşte exprimarea în ideea drepturilor omului: toţi oamenii, buni sau răi, au drepturi egale, binele şi răul sînt relative

[52] http://web.inter.nl.net/users/Paul.Treanor/neoliberalism.html.

– subordonate, în neoliberalism, valorii supreme a libertății individuale.

Inițial, drepturile clasice ale individului erau drepturi naturale, văzute ca drepturi universale. Treptat însă, drepturile omului s-au extins incluzînd și *„noile generații"* de drepturi: revendicări *economice, sociale* și *colective*, aparținînd sferei politice, nu celei naturale. Așa s-a ajuns la proliferarea a tot soiul de „drepturi" – reproductive, ecologice, drepturi ale copiilor, ale animalelor sau „minorităților sexuale", cu un caracter evident ideologic.[53]

Rezultatul e desigur că pe piață vor avea cîștig de cauză cei mai „competitivi" – și este exact ceea ce se întîmplă. Cînd piața decide, se vor impune cele mai puternice corporații, grupuri de interese și lobby.

Hegemonia individului în neoliberalism favorizează „privatizarea" stilului său de viață – ceea ce convine perfect agendei pan-homosexualiste.[54] Familia este un „contract". Liberalizarea ei convine de minune cerințelor de „flexibilitate" utile pentru a răspunde cu maximă disponibilitate „competitivă" la fluctuațiile cererii și ofertei pe piață. Totul se „negociază" și se tranzacționează pe piața sexualității, inclusiv „orientarea sexuală și identitatea de gen". A fi bărbat sau femeie nu mai e un dat natural, ci unul de marketing: alegi să fii ceea ce (crezi că) te face mai „competitiv pe piață". Criteriile alegerii se relativizează după plăcerea individuală și interesul „antreprenorial". Individul astfel înțeles devine o ficțiune, un construct artificial, căci nu mai este „persoană". Doar **persoana** este „după chipul lui Dumnezeu", individul – nu. El e doar o cifră: cifra 1. Drepturile omului sînt drepturile persoanei,

[53] B. Wildstein, *op. cit.*

[54] Este chiar prima din strategiile mișcării *gay*, conform *Enciclopediei Activistului Pro-Life*, American Life League, http://prolife.ath.cx:8000/plae118#tactic2.

aceasta este justificarea lor; dacă nu sînt ale persoanei, ele îşi pierd legitimitatea, devin ale „individului" şi pot suferi orice distorsiune şi răstălmăcire.

Şi asta se şi întîmplă. Observăm cum „decalogul" filosofic neoliberal şi cel LGBT au devenit atît de congruente, încît întîmplarea pare exclusă. Reificarea vieţii intime, potrivit unei logici a consumului, se potriveşte şi ea ca o mănuşă cu tezele revoluţionare ale mişcării *gay*. În *Brave New World* a lui Huxley, această obiectualizare a erotismului este şocantă. Noţiuni ca frumuseţea sau iubirea romantică sînt văzute ca patologii, cu efectul marginalizării insului ce nu mai este un „bun cetăţean". Singura trăsătură dezirabilă rămîne cea de a fi „*minunat de pneumatic*" şi complet socializat. Fidelitatea e de neconceput, disponibilitatea – totală, libertatea – degradată în libertinaj. Nu întîmplător observă Dan Puric: „Libertatea nu e totuna cu libertinajul"[55].

5.3. Unanimitatea iacobină: corecţia pan-politică în cazul *Lunacek*

Aşadar, vedem cum *comunismul îşi dă mîna cu capitalismul întru corectitudine politică*. Neomarxismul şi neoliberalismul colaborează întru homosexualism. Partide socialiste, liberale, populare, creştin-democrate, verzi sînt, toate, de acord, cînd e vorba de LGBT.

Dovada o găsim chiar în tema de la care am plecat şi la care acum ne întoarcem: ***Raportul Lunacek***.

Pe 12 februarie 2014, imediat după adoptarea acestui Raport în Parlamentul European, a avut loc la Bruxelles o dezbatere. Organizator: *ILGA-Europe*, principalul ONG al LGBT din Europa, abundent finanţat din bugetul UE. Par-

[55] http://adevarul.ro/news/societate/dan-puric-zidul-berlinului-s-a-prabusit-noi-1_50ad79bc7c42d5a66395dcaa/index.html.

ticipanți: reprezentanți la vîrf ai celor 5 principale partide politice europene: Alianța Liberalilor și Democraților, Grupul Socialist, Partidul Popular, Verzii, European Left Party.

Directoarea *ILGA-Europe*, Evelyne Paradis, a spus chiar textual: „Mulțumim liderilor politici europeni... Ne bucurăm că egalitatea LGBTI e preluată pe agenda tuturor celor mai mari partide europene care reprezintă largul spectru politic de la dreapta la stînga."[56]

Nu vi se pare suspectă această unanimitate a întregii clase politice, indiferent de ideologia fiecărui partid, cînd e vorba de pan-ideologia homosexualistă și revoluția sexuală? (E drept că dreapta conservatoare lipsește din acest peisaj al pan-intimidării corecte politic, dar doamna Paradis nu mai stă să observe.)

Asistăm, așadar, la instaurarea dictaturii anomiei social-morale de către noii „iacobini" ai *corectitudinii politice*. Nu mai contează protestele milioanelor de cetățeni, nici campaniile, petițiile, fundamentele legitimității democratice a guvernelor occidentale și instituțiilor europene. Tuturor, Parlamentul European – prima instituție postdemocratică supranațională – le bagă în gură pumnul monolitic al unui mînărit „consens" al întregului spectru politic.

Neomarxismul colaborează cu neoliberalismul întru homosexualism. Comunismul își dă mîna cu capitalismul întru *corectitudine politică*.

În *Raportul Lunacek* avem proba concretă că voința de putere (*Big Brother* al lui Orwell) și religia libidoului (*Freud-ul Nostru – Our Freud* – al lui Huxley) nu doar că nu se exclud reciproc, ci coexistă perfect și chiar fuzionează. E exact ceea ce s-a petrecut efectiv la votul din P.E. în cazul *Raportului Lunacek*.

[56] www.ilga-europe.org/home/news/for_media/media_releases/come_out_bxl. Postat de A. Ioana Dida pe culturavietii.ro.

6. Bertrand Russell: o strategie planetară

6.1. *Bolşevism în Est, freudo-marxism în Vest*

Dar cum s-a ajuns aici? Cum s-a sărit de la Marx la Marcuse şi de acolo la dictatura *corectitudinii politice* de azi? Care au fost paşii acestui traseu incredibil pînă s-a ajuns ca perversiunea să fie impusă politic ca un comportament privilegiat şi protejat?

Răspunsul presupune o incursiune în istoria acestei ideologii, cum o face William Lind,[57] care dovedeşte, oricui e de bună credinţă, continuitatea şi coerenţa ei de-a lungul ultimului secol.

Aşadar, se confirmă că Aldous Huxley a avut dreptate, că a văzut mai bine decît Orwell. Să fi fost Huxley un vizionar? Sau, pur şi simplu, a fost mai bine informat?

Bunicul lui Huxley, agnosticul Thomas Huxley – supranumit „buldogul lui Darwin" la vremea lui, în secolul al XIX-lea – a jucat un rol crucial în impunerea darwinismului şi secularizării în Anglia şi în lume. Iar fratele lui Aldous Huxley – Julian Huxley – a fost, la rîndul lui, o figură proeminentă a sintezei evoluţioniste, primind importante distincţii pentru popularizarea evoluţionismului ateu prin selecţie naturală (Medalia *Darwin* – Royal Society). La vremea lui, Julian a fost un militant prestigios pentru contracepţie şi avort (Premiul *Lasker Foundation* pentru *Planificare Parentală–World Population*), eugenie (Preşedinte al Societăţii Britanice pentru Eugenie, 1959–1962) şi pentru guvern unic mondial.

[57] William Lind (ed.), *op. cit.*, vezi nota 20.

Alte influenţe asupra lui Huxley includ pe fabianul (socialist utopic) H. G. Wells, Republica de la Weimar şi libertinajul Berlinului anilor '20, unde l-a putut întîlni pe sinistrul ocultist Aleister Crowley şi o înfloritoare cultură a drogurilor...

Aşadar, e cert că în 1931, cînd şi-a scris distopia, Aldous Huxley ştia bine ce ni se pregătea: *avea informaţii chiar de la sursă.*

Încă din 1915, Huxley a cunoscut un alt marxist celebru, Bertrand Russell, care va avea asupra sa o influenţă durabilă. Uluitoarea carte a lui Russell, apărută în 1920, *Practica şi teoria bolşevismului*, e bazată pe vizita făcută de acesta în URSS după Revoluţia din 1917 şi discuţiile avute cu Lenin şi Troţki. Noul stat ateu bolşevic, impus prin înşelăciune şi teroare, atentate, manipulare şi genocid, i se părea lui Russell o „încercare splendidă şi nobilă", comunismul — „un ideal pentru care merită luptat, demn de recunoştinţa şi admiraţia părţii progresiste a omenirii", iar ideile fundamentale ale bolşevismului — „deloc impracticabile, ci, dacă s-ar realiza, ele ar spori nemăsurat de mult binele umanităţii"[58].

Din experienţa sa sovietică, întîlnirile cu Lenin şi cu A Treia Internaţională Socialistă, Russell a tras concluzia că revoluţia socialistă – pe care o considera drept cea mai mare binefacere pentru omenire – putea reuşi doar într-o ţară prosperă. Din acest motiv, credea Russell, ea era posibilă doar într-o ţară ca America, dar numai treptat, *după ce aceasta va deveni mai întîi socialistă*, adică după ce gîndirea oamenilor va fi schimbată, astfel încît majoritatea să

[58] *„an ideal worth fighting for, worthy of the gratitude and admiration of the progressive part of mankind"* [...] *"not in the least impracticable but, if achieved, they would bring an immeasurable enhancement to the good of mankind."* Citat în Thomas Riggins, *Bertrand Russell on the practice and theory of bolshevism*, http://philosophicalnotes.blogspot.com/2010/07/bertrand-russell-on-practice-and-theory.html.

fie în favoarea comunismului, iar oponenţii prea slabi să-l poată împiedica. Russell era convins că Lenin greşea nu în scopul său final – instaurarea comunismului în întreaga lume fiind şi propriul său ţel – ci ca metodă: teroarea şi violenţa. „Natura umană nu poate fi complet transformată prin forţă", scria Russell în 1920 despre modul în care se impusese bolşevismul în Rusia. „Oamenii vor divertisment [*amusement*] şi prin asta trebuie ei manipulaţi."[59] Exact ce avea să scrie şi Huxley mai tîrziu.

El considera bolşevismul drept o formă rudimentară, chiar barbară, de socialism. O asemenea formă violentă, autoritară, era – conform lui Russell – potrivită pentru o Rusie primitivă, lipsită de libertăţi individuale şi de o tradiţie democratică, obişnuită cu sistemul absolutist ţarist. Din acest motiv, în Rusia „bolşevismul era bun fiindcă împiedica haosul mai bine ca oricare alt sistem". În schimb, în Anglia, SUA sau altă ţară cu tradiţii democratice, comunismul ar fi trebuit să fie „mult mai tolerant" şi ar fi putut ajunge la putere doar printr-o schimbare graduală a psihologiei oamenilor. Motivaţia pe care s-ar baza acest proces – scrie Russell – trebuie să ia în calcul „cele patru patimi" şi să urmărească abolirea tipului de moralitate impus de burghezie (cei ce deţin capitalul). De aceea Russell credea că *trebuie aplicată psihanaliza în politică.*

Este uluitor cum Russell *expunea, încă din 1920, liniile întregului program ce avea să fie aplicat la scară planetară în secolul XX:* ***Bolşevism în Est, freudo-marxism în Vest.*** Acest program a făcut o carieră spectaculoasă în anii şi deceniile care au urmat, începînd cu Georg Lukács şi Şcoala de la Frankfurt şi *ajungînd la dictatura corecţiei politice, care azi ne este impusă de acolo de unde Russell a prevăzut cu un secol în urmă.*

[59] *„Human nature cannot be completely transformed through force. People want amusement, and hereby must they be manipulated.", Ibidem.*

* * *

De aceea, credem că avem datoria de a afirma explicit ceea ce puțini au curaj să spună azi: că împăratul e gol. Că *Political Correctness* nu e decît *freudo-marxism* sau *marxism cultural*, grefat pe neoliberalism.

Poate sînt date istorice mai greu de asimilat. Și poate unii cititori vor întreba: ce relevanță au toate astea pentru familia mea?

Poate nu o relevanță imediată. Dar ea există la nivelul clasei politice, în războiul manipulării, acolo unde se luptă propaganda cu adevărul, în falsele argumente care prevalează în dezbaterile celor ce fac legea. Această muniție nu vă ajută dacă nu sînteți în tranșee, în linia întîi. Dar pe cei care sînt – poate că da.

Și poate, din această sumară istorie a ideilor, vor înțelege și apologeții români ai corecției politice, autoerijați în „custozi" și administratori ai noii Revoluții Culturale corecte politic, că atunci cînd impun liberalizarea avortului, drepturile „minorităților sexuale" sau „Luna Nymphomaniac" la Muzeul Țăranului Român[60], ei nu fac decît să aplice vechi teze neomarxiste. Poate vor înțelege și partidele care s-au perindat la guvernare că distrugînd Muzeul Țăranului Român, „demantelînd sistematic forța lui simbolică"[61] prin otrăvire cu evenimente de *corectitudine politică* agresivă, aduc dovada că au schimbat doar generația de lideri, nu și ideologia marxistă. Că **degeaba nu mai este comunistă în plan economic, dacă susține marxismul cultural**.

Poate va înțelege și o clasă politică antinațională și anticreștină că e timpul schimbării. Domnilor politicieni, nu mai vrem marxism, nici măcar cultural. Nici „tehnocrați ai

[60] http://irinamonica.wordpress.com/2014/02/24/luna-nymphomaniac-la-sala-horia-bernea-a-muzeului-taranului-roman/.
[61] http://activenews.ro/scrisoare-deschisa-catre-ministrul-culturii-se-urmareste-lichidarea-muzeului-taranului-roman_185045.html.

jafului" şi ai urii de neam. Ţuţea şi Eliade aveau dreptate[62]. Vrem să alegem conducători care *dovedesc prin fapte* că-L iubesc pe Hristos, iubesc Biserica şi această ţară. Nu vrem s-o preschimbăm în Sodoma. Mai bine vă schimbăm pe voi.

[62] Ce scria Eliade (*Piloţii orbi*, 1937) e valabil şi azi: „**Clasa noastră conducătoare... s-a făcut vinovată de cea mai gravă trădare ce poate înfiera o elită politică în faţa istoriei: pierderea instinctului statal. E ceva ce poate primejdui însăşi existenţa istorică a neamului românesc: oamenii care ne-au condus şi ne conduc nu mai văd... Luntrea statului nostru e condusă de piloţi orbi**" http://irinamonica.wordpress.com/2014/03/05/mircea-eliade-luntrea-statului-nostru-este-condusa-de-niste-piloti-orbi/.

7. Conchita Wurst: o anti-antropologie

De la *Seceră şi Ciocan* la *Scoică şi Cîrnat*. Acvila comunistă şi Phoenixul

7.1. „Wurst": brandul *Transvisionului* freudo-marxist

Să luăm un ultim studiu de caz pentru a ilustra modul în care este aplicat cu consecvenţă *road-map*-ul elaborat de Marcuse & Co. privind „toleranţa represivă" şi noua clasă revoluţionară care a înlocuit proletariatul întru înfăptuirea revoluţiei totale, minoritatea „oprimată" care „a realizat unitatea Logosului cu Erosul": Thomas Neuwirth, alias „Conchita Wurst", cîştigătorul Eurovisionului 2014.

„Eurovisionul este un aranjament între nişte grupuri de şmecheri ce promovează o agendă politică proprie în numele majorităţii. Fără «femeia cu barbă» n-ar fi ştiut nimeni că a avut loc finala Eurovision."[63]

George Damian are dreptate. Eurovisionul n-are nici o legătură cu muzica, e pură corecţie politică, dictatura minorităţii deviante.

7.2 Rusia, între Lenin şi Hristos: un imperiu schizofrenic

Desigur, una dintre acuzaţiile inevitabile va fi şi aceea că „aş ţine cu Vladimir Putin", fiindcă acesta e discursul

[63] www.george-damian.ro/paradoxul-femeii-cu-barba-la-eurovision-5800.html.

la modă: dacă pledezi pentru bun-simţ, nu eşti homofil, critici *corectitudinea politică* sau susţii un candidat ortodox pentru o funcţie politică, înseamnă automat că eşti filorus şi de partea „putinist-ortodoxismului".

De aceea trebuie să precizez, măcar pentru cititorii oneşti:

Nu sînt absolut deloc de partea lui Putin. Nu sînt împotriva Europei de Vest, a Statelor Unite sau a democraţiei. Admir cultura occidentală la fel de mult ca oricare dintre cei ce mi-ar putea aduce asemenea acuzaţii şi o cunosc mai bine decît cei mai mulţi dintre ei.

Sînt doar împotriva ideologiei agresiv anticreştine, corecte politic, homosexualiste, proavort şi „gender", care ne invadează azi dinspre segmentul secularizat al unui Occident ce se vrea „post-creştin".

Sînt de partea unei Românii normale. Sînt ortodox practicant şi nu am a mă ruşina de asta. Cine are discernămînt sesizează imediat şi foarte clar cît de rudimentare şi reducţioniste sînt generalizările şi echivalările stupide de tipul: *Ortodoxie = Putin.* Mai întîi, fiindcă ortodoxia lui Putin stă sub semnul conjuncturilor şi intereselor politice; iar apoi, fiindcă nu oricine face parte din Biserica Ortodoxă Română face parte automat şi din Putin Fan-club, chiar dimpotrivă. De altfel, s-a observat deja că aceia care se opun în Europa sancţiunilor contra Rusiei sînt tocmai socialiştii, adică cei care promovează mai abitir agenda homosexualistă[64]. Deci cine e fan Putin? Tocmai sponsorii lui „Wurst".

Şi, dacă e vorba de Putin, trebuie spus că el face un imens *deserviciu* Ortodoxiei, familiei tradiţionale şi valorilor conservatoare pe care le apără, cît timp dă apă la moară celor ce le asociază, din pricina lui, cu politica tancului, violenţei, expansiunii şi războiului. Şi Eurovisionul nu e singurul caz în care se fac asemenea asocieri nefericite. „Schizofrenia" ruşilor, despre care vorbea Dan Puric foarte pertinent într-o

[64] http://epochtimes-romania.com/news/si-vot-si-boicot---217846.

conferință, este extrem de gravă: incapacitatea rușilor de a sesiza contradicția fundamentală, ireconciliabilă, dintre creștinism și comunism, „Seceră și ciocan" și Cruce, expansionism militarist și duh irenic ortodox poate duce Rusia la dezastru.

Rușii trebuie să înțeleagă că nu pot avea simultan viziuni antagoniste: cea marxistă atee și cea ortodoxă. Că nu pot dori refacerea URSS-ului stalinist, construit prin teroare, minciună și expansionism teritorial, și, în același timp, refacerea ethosului tradițional rusesc, al cărui suflet e credința pravoslavnică. Că nu pot edifica concomitent o Rusie a tradițiilor conservatoare motivată de valori morale ortodoxe, închinîndu-se lui Hristos, dar și un nou URSS sau „imperiu al răului", motivat de simboluri și nostalgii militarist-comuniste, continuînd să-l venereze pe Lenin. Conflictul dintre ele poate submina Rusia, adîncind clivajul și creînd cu adevărat o societate tot mai schizoidă.

Înainte de Ucraina, imaginea lui Putin de susținător al dreptei conservatoare tradiționale, al familiei și creștinismului ortodox, încă putea seduce în mod legitim oameni onești din Occident, precum William S. Lind, făcîndu-i să spere că ar fi un suporter al unor valori autentice. Acum, în lumea post-Ucraina, această imagine a fost grav avariată, devenind imposibil de menținut.

Mai trebuie spus că Putin comite o mare eroare și în relația cu România. În locul declarațiilor arogante și belicoase gen Dmitri Rogozin și al emisiunilor derogatorii despre România la *Vocea Rusiei*, ar fi în interesul real al Rusiei să restituie României cele 90 de tone de aur din tezaurul furat (sau echivalent, ținînd cont, de pildă, că la Soci sportivii erau medaliați cu piese din tezaurul nostru), să încurajeze și să susțină activ reunirea cu Basarabia ocupată de Stalin în 1940, să cultive o apropiere sinceră de țara noastră, bazată pe respect și pe tradiția ortodoxă comună. Rusia ar avea astfel la Vest o țară vecină care ar înceta să o

antipatizeze, ci ar contribui activ la securitatea regională. Românii nu sînt ranchiunoşi; ei poate ar fi dispuşi să ierte deportările, foametea, crimele, masacrele, violurile şi celelalte atrocităţi comise sub ocupaţia sovietică în Moldova şi România, odată ce ar fi reîntregită, ar primi dovada bunei-credinţe a Rusiei şi garanţii adecvate de securitate din partea unui stat care, în repetate rînduri, a procedat la rapt teritorial, violenţe şi amestec brutal în treburile noastre interne, mergînd pînă la a ne impune un regim comunist complet străin de ethosul nostru. Ar fi în avantajul Rusiei să înţeleagă că România nu este, n-a fost şi nu vrea să fie o gubernie rusească. Că există limite ale expansiunii Rusiei spre Vest: limite ce coincid cu actualele ei graniţe. Dovadă că nici măcar Ucraina, o ţară slavă legată istoric de Rusia, n-o iubeşte, din cauza comportării violente şi arogante.

Aceasta e cartea pe care ar fi inteligent ca Rusia s-o joace faţă de noi, în locul celei războinice: cartea bunei vecinătăţi, a parteneriatului şi dialogului constructiv, a relaţiilor pe linie ortodoxă şi culturală, relansate în lumina unor personalităţi precum Dimitrie Cantemir, Paisie Velicikovski, Nicolae Milescu, Petru Movilă, Pr. Ioan Kulîghin, Pr. Gh. Roşca. Desigur, neignorînd relaţiile economice. Gesturile de mai sus ar reaşeza relaţiile celor două ţări în matca moralităţii şi dreptăţii istorice. Cîştigul pentru Rusia ar fi incomparabil mai mare decît în situaţia actuală, iar preţul ar fi unul mic: la dimensiunile Rusiei, pierderea respectivei influenţe teritoriale (Republica Moldova) nu reprezintă mare lucru. În schimb, ca membru NATO cu poziţie strategică în regiune, România poate fi un excelent factor de stabilitate, generator de securitate atît pentru Alianţă, cît şi pentru Rusia. O Românie ortodoxă puternică e în interesul Rusiei. România, ca aliat NATO şi în acelaşi timp împărtăşind valori spirituale comune cu Rusia, şi-ar putea astfel exercita rolul de factor activ de securitate regională, plasat la intersecţia unor culturi şi civilizaţii diverse, rol ce con-

stituie prin excelenţă vocaţia noastră culturală şi misiunea României ca o civilizaţie a echilibrului.

Rusia ar avea doar de cîştigat din recalibrarea relaţiei cu o Românie revalorizată geostrategic şi repoziţionată pe grila de forţă a Europei de Est, ca ţară-platformă-de-securitate[65], placă turnantă şi poartă a rutelor către spaţiile proxime estului zonei euroatlantice, Orientul Apropiat şi Asia Centrală („Drumul mătăsii"). Aceasta este, de altfel, şi strategia diplomatică pe care ar fi în interesul României să o dezvolte în relaţia cu Rusia. O strategie ce ar trebui să încorporeze şi componenta eclezială a relaţiilor Bisericii Ortodoxe Române cu Biserica Ortodoxă Rusă – şi ele redefinite în sensul renunţării clare la dimensiunea „paternalistă" a celei din urmă.

7.3. România, către SUA: vreţi ataşate lesbiene sau aliat geostrategic?

În acelaşi timp, e vremea ca şi politicienii români să înveţe să pună, la rîndul lor, condiţii aliaţilor şi partenerilor occidentali, să negocieze parteneriate reale de pe poziţii corecte, nu în genunchi. România nu mai este consumator de securitate pentru NATO, ci furnizor de securitate, nu doar în regiune, ci şi pe alte continente. De aceea, dacă Statele Unite oferă României garanţii de securitate, aşa cum au reiterat la Bucureşti vicepreşedintele Joe Biden şi alţi oficiali americani, şi dacă doresc un aliat de nădejde, puternic şi devotat, cu rol geostrategic, aşa cum România vrea şi poate să fie, atunci America trebuie să înveţe să respecte România ca pe un adevărat aliat şi partener, nu s-o trateze ca pe o mămăligă amorfă în care poate imprima pecetea oricărei

[65] Cf. Cristian Unteanu, „Repoziţionarea României pe grila de forţă", în *Adevărul*, 27 sept. 2014, http://adevarul.ro/news/eveniment/repozitionarea-romaniei-grila-forta-1_542684070d133766a877b08d/index.html.

aberaţii culturale şi sexuale ce i se năzare vreunui filosof neomarxist ciudat (*queer*).

Domnule Joe Biden, dacă monitorizaţi presa română aşa cum s-ar cuveni, atunci, vă rugăm, ţineţi cont şi de prezenta solicitare a poporului ortodox din România: respectaţi-ne tradiţiile şi libertatea de credinţă religioasă, care e garantată inclusiv în Constituţia americană. Daţi-ne pace cu corectitudinea politică. Nu ne mai impuneţi modele culturale ateiste, neomarxiste, străine civilizaţiei noastre, pe care poporul nostru le respinge în mod organic. Nu mai trimiteţi în România ataşate culturale lesbiene care impun evenimente LGBT pe agenda instituţiilor noastre culturale (Muzeul Ţăranului Român) şi ne dau lecţii de „toleranţă". Poporul nostru e tolerant şi îngăduitor, dar nu acceptă propaganda agresivă LGBT promovată neinspirat de Ambasada SUA la Bucureşti. Nu mai faceţi presiuni oficiale sau lobby neoficial pentru cauza homosexualismului, pedofiliei, studiilor de gen extremiste, feminismului radical şi altor ideologii corecte politic. Lăsaţi-ne să trăim creştineşte, fără să discriminăm sau să persecutăm pe nimeni, dar şi fără să ne fie frică să ne trimitem copiii la grădiniţă sau şcoală ca să nu fie spălaţi pe creier de educatori şi profesori la rîndul lor spălaţi pe creier sau pur şi simplu cinici. Nu mai exportaţi în România curente incompatibile cu moştenirea noastră spirituală şi paideuma milenară ce ne caracteriza ca popor cu secole înainte ca naţiunea americană să se fi născut. Respectaţi-ne şi vă respectăm şi noi!

Sîntem admiratori ai culturii americane şi apreciem contribuţia ei excepţională la civilizaţia globală[66]. Iubim poporul american pentru marile lui calităţi. *Acceptaţi-ne şi*

[66] De-ar fi să menţionez doar cîţiva clasici ai literaturii americane pe care îi admir în mod deosebit: Hawthorne, Melville, Emerson, Thoreau, Twain, Poe, Eliot, Pound, Fitzgerald, Henry James, Hemingway, Faulkner, Salinger...

dumneavoastră ca civilizație creștină tradițională și respectați-ne valorile – care sînt cele bimilenare ale creștinismului ortodox. Veți continua astfel să aveți în noi aliați de nădejde și o opinie publică favorabilă și fidelă Americii. Vorbesc de o opinie publică reală, nu de prezența excesiv de vocală în spațiul mediatic a celor cîteva ONG-uri ale lobby-ului homosexualist și sexualist de tip Kinsey-ist, ce exprimă doleanțele extremiste ale unei minorități infime.

Precizăm că acesta nu este nicidecum un „discurs al urii": nimeni nu are nimic cu aceste minorități, care pot trăi în privat cum doresc, ci doar cu pretenția lor de a impune majorității drept „normalitate" standardele lor obraznice, lipsite de rușine și bun simț.

Iar pragmatic vorbind, știți bine că *nu lesbienele vor lupta pe fronturile Alianței, ci Forțele Armate Române*, care împărtășesc ferm valorile familiei tradiționale. E în interesul dumneavoastră și al democrației să le respectați această alegere morală.

Domnule Biden, respectați-ne și veți găsi mereu aici parteneri de încredere. Sînt pe agendă lucruri importante. Avem de făcut față unor amenințări grave de securitate și unor provocări fără precedent, în contextul riscului prezentat de armele moderne de distrugere în masă, nucleare sau nu. *Scutiți-ne de ingerințe culturale sordide.* Haideți să ne concentrăm pe lucrurile serioase. Va fi în avantajul dumneavoastră, al poporului american, al democrației și libertății în lume. Al unei libertăți reale, nu al uneia înțelese greșit în sensul distrugerii țesutului social și familiei creștine tradiționale. Românii sînt iubitori de pace; nu doresc un nou război mondial cu efecte catastrofale. De aceea, haideți să găsim împreună soluții echilibrate pentru a păstra pacea sub aspect militar, odată cu cea socială, în această regiune.

Domnule Biden, politica culturală pro-homosexualistă, freudo-marxistă a actualei administrații americane are în România efecte contraproductive, destabilizatoare. Chiar

cînd am intrat în bisericile Americii şi am auzit amvoanele înflăcărate de dreptate (*aflame with righteousness*), am înţeles secretul geniului şi puterii ei. America este mare fiindcă este bună. Dacă America va înceta să fie bună, America va înceta să fie mare."[67]

Democraţia americană s-a clădit pe libertatea religioasă şi de conştiinţă: prima libertate înscrisă în faimosul *Bill of Rights* american e libertatea religioasă.

Domnule Biden, vreme de 45 de ani, sub comunism, noi, românii, am visat prea mult la democraţie, pentru ca acum s-o vedem terfelită în noroiul ideologiei homosexualiste şi trans-sexualiste. Am dorit prea mult să scăpăm de marxism, pentru ca acum să-l vedem reintrodus... pe uşa din dos. Şi de către cine? Tocmai de către aliaţii noştri americani?!

Credeţi-ne, ştim să-l recunoaştem mai bine decît dumneavoastră, în noul lui avatar. Fiindcă sîntem păţiţi. Îi cunoaştem prea bine scopurile demonice, anticreştine, ca să ne mai lăsăm păcăliţi a doua oară. Deci, vă rugăm, slăbiţi-ne cu neomarxismul!

7.4. Gramsci, Lukács, Şcoala de la Frankfurt, subversiunea prin libertinaj şi raiul freudo-marxist

De ce insist să aplic mereu *corectitudinii politice* eticheta „neomarxistă"? Deoarece, aşa cum am arătat, ideologia numită *political correctness* îşi are originile în neomarxismul anilor '20–'30, în studiile unor marxişti notorii precum Antonio Gramsci, Georg Lukács, ale membrilor Şcolii de la Frankfurt – Max Horkheimer, Erich Fromm, Theodor Ludwig Wiesengrund Adorno, Herbert Marcuse.

[67] Citatul exprimă un adevăr, chiar dacă nu-i aparţine lui Alexis de Tocqueville căruia îi e, adesea, greşit atribuit (www.tocqueville.org/pitney.htm).

Nu întîmplător, tocmai familia politică socialistă e cea care a susţinut în Parlamentul European rapoartele Estrela, Lunacek, Zuber, care cer statelor membre să recunoască „familia" homosexuală, să-i permită adopţii, să introducă educaţia homosexualistă în şcoli.

Aşa cum demonstra şi profesorul Theodor Codreanu, teza centrală a comunistului italian Antonio Gramsci era: cîtă vreme muncitorii vor avea suflet creştin, nu va fi posibilă revoluţia comunistă. Iar Georg Lukács – „cel mai inteligent marxist de după Marx" – începuse revizuirea marxismului încă din 1919. El era convins că revoluţia marxistă nu va birui la nivel global, cum preconizase Marx, cîtă vreme muncitorii şi ţăranii vor fi „contaminaţi" de creştinism şi cultura occidentală (ea însăşi păstrînd legături organice indisolubile cu temeiurile ei creştine). De aceea, Lukács a fixat ca scop prioritar distrugerea fundamentului familial şi cultural creştin al Occidentului.[68]

În 1923, Georg Lukács şi Wilhelm Münzerberg[69] au avut o întîlnire cu marxiştii sovietici la Institutul Marx-Engels din Moscova. La această importantă întîlnire, din ordinul lui Lenin, a participat şeful CEKA, faimosul Felix Dzerjinski. Acolo s-a decis înfiinţarea Institutului de studii sociale marxiste în cadrul Universităţii din Frankfurt: viitoarea Şcoală de la Frankfurt.

---

[68] *Polemici incorecte politic. Theodor Codreanu: De la marxism la „corectitudinea politică"*, www.badpolitics.ro/polemici-incorecte-politic-theodor-codreanu-de-la-marxism-la-corectitudinea-politica-ziaristi-online/.

[69] Propagandist al Partidului Comunist German în epoca de la Weimar, colaborator al Internaţionalei Comuniste (Comintern) şi al poliţiei secrete sovietice (CEKA, OGPU) în perioada 1917-1934 (http://en.wikipedia.org/wiki/Willi_Münzenberg). Este cel care a definit misiunea Institutului de la Frankfurt astfel: „Vom organiza intelectualii şi-i vom folosi pentru a face civilizaţia occidentală atît de coruptă încît să pută. Doar atunci, după ce-i vom fi alterat toate valorile şi făcut viaţa imposibilă, vom putea impune dictatura proletariatului." (citat la www.americanthinker.com/2009/05/hate_crime_legislation_back_do.html).

Mergînd pe linia lui Lukács, Institutul avea să-l conjuge pe Marx cu Freud, producînd freudo-marxismul. Determinismul ***economic*** a fost înlocuit cu cel ***cultural***. Aici, termenul „cultură" trebuie înţeles în accepţia largă, de *civilizaţie* sau chiar *societate*, a cuvîntului german *Kultur*, aşa cum e folosit de Sigmund Freud în *Das Unbehagen in der Kultur*[70]. De altfel, chiar în această lucrare din 1930 Freud îşi dezvoltă teoria ce va fi preluată de neomarxişti şi grefată pe marxism. Freud pretinde că civilizaţia ar avea o natură represivă în raport cu instinctele primare ale individului – a căror satisfacere, în virtutea principiului plăcerii, ar constitui sursa fericirii şi însuşi scopul vieţii[71]. Prin legi ce pedepsesc crima, violul, adulterul etc., posibilităţile individului de a-şi găsi fericirea ar fi, chipurile, grav restrînse, societatea civilizată devenind astfel principala sursă de nefericire a oamenilor. Nefericirea se traduce adesea prin nevroze cauzate de aceste frustrări. Pulsiunea nativă a egoului spre agresivitate şi moarte e reprimată de societate, generînd un super-ego cultural ce ar acţiona ca o conştiinţă socială sau o instanţă represivă colectivă.

La neomarxişti, eliberarea de acest „supra-eu" social represiv devine eliberarea de puterea represivă a statului democraţiei occidentale şi a creştinismului instituţionalizat.

Ideea ingenioasă a neomarxiştilor a constat pur şi simplu în înlocuirea represiunii economice din marxismul clasic, respectiv exploatarea clasei muncitoare de către capita-

[70] Vezi Sigmund Freud, *Disconfort în cultură*, Ed. All, Bucureşti, 2011.

[71] Această plasare a sensului vieţii în sfera imanentului, reducerea umanului la satisfacerea preferinţelor şi instinctelor, e exprimată plastic de Fukuyama: „Fiind de acord privind ţelurile, oamenii nu vor mai avea motive să se lupte între ei. ... Un cîine e mulţumit să doarmă toată ziua la soare cît timp e hrănit, deoarece nu e nemulţumit de ceea ce e. Nu-l preocupă că alţi cîini o duc mai bine decît el, nici că-i stagnează cariera lui de cîine ori că undeva în altă parte a lumii cîinii sînt oprimaţi." (Francis Fukuyama, *The End of History and the Last Man*, Free Press, New York, 1992, p. 311, citat în Herman T. Engelhardt, Jr., *op. cit.*)

lişti, cu represiunea sexuală din teoria freudiană, respectiv reprimarea cetăţenilor în societatea de inspiraţie creştină care le interzice manifestarea liberă a erotismului, frustrîndu-le satisfacerea sexuală plenară. Nedreptatea nu mai constă în oprimarea proletariatului de către burghezie în goana după profit, ci în oprimarea tuturor de către o civilizaţie ce le reprimă libidoul prin tabuuri şi restricţii. Soluţia: distrugerea acestei civilizaţii, revoluţia totală, liberalizarea radicală şi abolirea tuturor normelor, restricţiilor şi tabuurilor ce îngrădesc instinctele primare. Iar categoriile cele mai reprimate, cum pretinde Marcuse, sînt minorităţile sexuale şi rasiale, femeile, tinerii...

În acest scop, membrii Şcolii de la Frankfurt vor elabora noua ***teorie critică***, de la care se vor revendica apoi toate grupările radical-minoritare şi care va sta la baza conceptului postmodern de *deconstructivism.*

E interesant că tot la Copenhaga, unde a avut loc Eurovision 2014, s-a ţinut în 1928 *Al Doilea Congres Internaţional pentru Reformă Sexuală*, unde Kurt Hiller, succesor al lui Magnus Hirschfeld (numit şi „apostolul indecenţei") ca preşedinte al organizaţiei homosexualiste *Comitetul Ştiinţific-Umanitar*, a încercat şi el, sprijinit de marxişti notorii precum Karl Kautsky, o fuziune între Freud şi Marx, lansînd ideea că homosexualii ar fi un „grup oprimat".[72]

Neomarxistul Herbert Marcuse e însă cel care va dezvolta această teză, absolutizînd criteriul sexual în „emanciparea" Occidentului şi concepînd o societate a „perversităţii polimorfe", văzute ca „eliberare sexuală". El consideră, ca şi Erich Fromm, că *distincţia dintre sexe nu e un dat natural, ci un construct.* (Recunoaştem limpede aici originea ideologiei confuziei ce legitimează public travestirea lui Thomas Neuwirth în „Conchita Wurst".) De aceea „Secera şi Ciocanul" sînt o emblemă potrivită pentru ideologia *corectitu-*

[72] http://en.metapedia.org/wiki/Sexual_Bolshevism.

dinii politice, cu condiția să adăugăm curcubeul – simbol al polimorfismului homosexualist.

Paradisul material, insuficient pentru Occident, trebuia dublat de paradisul senzual erotic postulat de neomarxistul Marcuse. Misiunea lui era să articuleze o strategie care „să demanteleze societatea americană, folosind diversitatea și multiculturalismul ca pe niște «rângi» cu care să demoleze structura acesteia, bucată cu bucată. El i-a opus pe negri albilor, punînd «grupurile-victimă» în conflict cu societatea, în ansamblu. Teoria lui Marcuse despre grupurile-victimă ca noul proletariat, combinată cu teoria critică a lui Horkheimer, a pătruns în mediul universitar american, unde a devenit baza mișcării post-structuraliste (studii «de gen»/*LGBT/queer*). Toate își descriau fățiș menirea: de a aboli valorile tradiționale creștine, tradițiile acceptate ale culturii occidentale, și a le înlocui cu un relativism moral ce pune semnul egal între toate culturile și filosofiile – cu excepția civilizației apusene «exploatatoare și rele»."[73]

Aceasta este astăzi ideologia oficială în toate campusurile universitare americane, și nu numai.

Marcuse specula că progresul tehnologic și „raționalitatea tehnologică" vor duce la apariția unei noi ordini sociale și a unei noi forme umane. El a postulat o utopie a libertinajului nelimitat (numit „de-sublimare"): omul, emancipat de orice norme morale restrictive, își va „reintra în drepturi" prin patimile sale. Obiectele dorințelor sale vor fi modelate de voința sa liberă, fără a trebui să le apere împotriva unei societăți ostile, „imature, represive". Marcuse predică eliminarea oricărei constrîngeri morale, descătușarea tuturor apetitelor și patimilor, o societate total liberalizată erotic, populată de o nouă formă umană,

[73] Andrew Breitbart, *Righteous Indignation. Excuse me while I save the world*, Grand Central Publishing, 2011.

un „om nou": un soi de *Phoenix* ce va învia din cenușa industrialismului modern.[74]

7.5. Phoenixul – simbolism ocult și mesianism luciferic. Apocalipsa după Horus

Ei bine, profeția lui Marcuse s-a autoîmplinit: Phoenixul lui, într-adevăr, a înviat. Numele său e Conchita Wurst, iar melodia-manifest ce-i vestește renașterea se numește – cum altfel? – *Rise like a Phoenix* (*Voi învia ca un Phoenix*). „Omul nou" al lui Marcuse s-a născut și el: un pervers de un grotesc tragic. Cu asta ne întoarcem la Eurovision și Thomas Neuwirth.

Dan Negru are perfectă dreptate cînd scrie pe Facebook: „Mă plictisește Eurovisionul, o ciorbă lungă în care găsești tot soiul de ciudățenii... Cîștigătorii din ultimii ani, travestiți ori artiști deghizați în monștri, și-ar găsi locul în emisiunile tabloid de la noi cu tot felul de ciudați. Circul e mai atractiv decît muzica la Eurovision."[75] Sînt de acord că Paula Seling și Ovi meritau un loc mult mai bun, chiar primul; dar decența și normalitatea lor nu puteau fi premiate de un circ unde nu contează arta, ci ideologia politică deviantă.

De fapt însă, bietul Thomas Neuwirth nici nu contează în sine, fiind integral „un produs de marketing la care s-a lucrat timp de cinci ani. Au existat aranjamente ca să cîștige, fiind dat dinainte ca favorit", observa Liana Stanciu[76]. „Wurst" e o creație a unor specialiști, finanțați

[74] Herbert Marcuse, „Some Social Implications of Modern Technology", în *Studies in Philosophy and Social Sciences*, Vol. IX (1941). Cf. Moya K. Mason, *Herbert Marcuse: Evolution and Transformation of Individuality and Reason*, www.moyak.com/papers/herbert-marcuse-sociologist.html.
[75] www.facebook.com/pages/Dan-Negru-Oficial/260001637374642.
[76] Emisiunea „Ring TV", B1TV, cf. www.razbointrucuvant.ro/recomandari/2014/05/10/strategia-normalizarii-homosexualitatii-prin-indus-

de grupări puternice: doar la cîntecelul lui despre pasărea Phoenix au lucrat patru inşi (Charly Mason, Joey Patulka, Ali Zuckowski, Julian Maas).

Phoenixul în sine are însă un simbolism extrem de complex, de natură mitologică şi demonică, jucînd un rol central în ritualurile şi misterele unor importante ordine oculte. Nu e întîmplător că, în ultimul timp, Phoenixul apare tot mai des în diverse contexte, cum ar fi – ca să dăm un singur exemplu – ceremonia finală a Jocurilor Olimpice de la Londra, 2012.

Ce legătură poate fi între renaşterea Phoenixului la Olimpiadă şi melodia premiată la Eurovision în 2014?

Potrivit lui William Schnoebelen: „Phoenixul (*Bennu* în Egiptul antic) pierea în flăcări şi renăştea din cenuşă. Majoritatea ocultiştilor îl consideră un simbol al lui Lucifer cel aruncat în flăcările [iadului] care într-o zi se va reîntoarce triumfător"[77]. Desigur, sub forma anticristului.

O confirmă chiar o autoare feministă radicală precum Barbara Walker: „Egiptenii credeau că Phoenixul era un zeu ce se înalţa la cer sub forma unui luceafăr, precum Lucifer, după moarte prin foc şi renaştere."[78] Planeta Venus (Luceafărul) era chiar numită steaua corabiei lui Phoenix-(*Bennu*)-Osiris[79]. *Bennu* apare încoronat cu discul soarelui sau coroana *Atef* a lui Osiris (două pene, ce pot fi şi coarne).

Phoenixul, ca simbol solar („Suflet al soarelui") era asociat zeului **Horus** (alteori, Aton–Ra). Însă tot cu Horus e asociat în mod curent, în anumite mistere oculte, zeul numit Abaddon, venerat ca „mare arhitect al universului", asociat şi cu Zeus al grecilor şi reprezentat în acelaşi simbolism ca

---

tria-cinematografica-spre-redefinirea-nesfarsita-a-casatoriei-triplul-de-lesbiene-care-va-avea-si-copil-legaliz.

[77] *Satan's Door Revisited*, p. 4, cf. www.theforbiddenknowledge.com/symbology/2o5.htm.

[78] *Now Is The Dawning*, p. 281, www.whale.to/b/phoenix_s.html.

[79] http://egyptian-gods.org/egyptian-symbols-bennu-phoenix.

ochi atotvăzător.[80] Or, Abaddon apare explicit în Apocalipsă, în pasajul despre deschiderea fîntînii adîncului: lăcustele „au ca împărat pe îngerul adîncului, al cărui nume în evreieşte este Abaddon, iar în elineşte, Apollion" (Apoc. 9:11).

În ocultismul modern, Horus are conotaţii marcant apocaliptice şi antihristice, susţinîndu-se că Noua Eră (*New Age*) ar fi „Eonul lui Horus" (Crowley). De aceea, „Ochiul lui Horus" e un simbol ce apare în numeroase clipuri gen Lady Gaga, cu exact aceste conotaţii.

Phoenixul simbolizează şi noua ordine (mondială) renăscută din haos; căci pentru a avea o nouă ordine trebuie mai întîi provocată „dezordinea", adică distrusă complet vechea ordine creştină.

Numeroase surse oculte afirmă explicit că „Phoenixul este un semn al ordinelor secrete antice şi al iniţiaţilor lor, căci cei acceptaţi în temple erau de regulă numiţi «născuţi a doua oară sau renăscuţi»"[81] (la Wurst: *I'm reborn*). Asocierea cu botezul este evidentă.

Phoenixul mai era asociat cu aurul, tămîia şi smirna. Datorită acestui simbolism, ca şi celui legat de moarte şi reînviere, el a fost folosit de Părinţii Bisericii ca simbol al Învierii lui Hristos, aşa cum şi alte mituri păgîne au fost folosite în scop apologetic şi de misiune creştină. Aceasta nu înseamnă că Phoenixul ar fi un simbol eminamente creştin, ci doar că Biserica l-a preluat uneori pentru a-i converti pe păgîni. Ca de obicei, trebuie discernămînt pentru a distinge adevărul legat de funcţiile simbolice creştine, în lucrarea misionară a Bisericii, de cele legate de simbolismul contrar, păgîn şi ocult.

Această ambivalenţă a simbolismului Phoenixului a fost folosită şi speculată de ocultiştii moderni care au confecţio-

[80] http://bravenewworldnews.com/2012/12/30/the-rising-of-the-phoenix-symbol-of-the-coming-antichrist-world-power.

[81] Manly P. Hall, *The Phoenix: An Illustrated Review of Occultism and Philosophy*, p. 177, www.trumpetcall.co.za/newsletter_archive.php?mail=35.

nat imaginea lui Thomas Neuwirth şi i-au regizat spectacolul (să nu vă imaginaţi că-n spatele lui n-au stat specialişti în ezoterism şi arhetipologie ocultă). Wurst a fost explicit şi blasfemic comparat cu „Iisus"; au apărut chiar imagini cu el în ipostaze menite să-i proiecteze o imagine „christică". Ba au apărut şi „rugăciuni" de genul: „Mă rog ca Conchita Christ să mă ocrotească azi şi să mă călăuzească pe calea cea bună"[82].

Chiar numele travestitului e o criptogramă: e format dintr-un termen argotic latino-american (din Columbia, precizează Wurst) – diminutivul de la *concha* (scoică) – şi altul german (*wurst*, cîrnat), ambele cu evidente conotaţii freudiene. Împreună, cele două cuvinte formează un oximoron multicultural, care trebuie să sugereze hermafroditismul sau androginia. Pornind de aici se încurajează asocierile „angelice" şi o întreagă serie de speculaţii metafizice ce implică mitul androginului, o sofisticată imagologie a transmutaţiei alchimice şi o pretinsă totalizare rituală sau reintegrare simbolică a contrariilor (*coincidentia oppositorum*) prin transcenderea oricărei polarităţi sau dihotomii. Sînt invocaţi Cusanus, şamanismul, interpretările gnostice ale Genezei, Freud, Crowley, Jung şi întreaga recuzită *New Age*.

7.6. Scoica-Cîrnat: o repetiţie simbolică. Gen fluid şi narcisism radical. Chip şi caricatură

Ca să nu fiu acuzat că spun baliverne, trebuie să clarific: nu susţin că Tom Wurst, alias Conchita Neuwirth, ar fi vreun antichrist. Bietul „Cîrnat" e un homosexual prăpădit care se crede femeie şi-şi pune rochie.

Ceea ce spun însă cu toată convingerea e că simbolurile pe care le vehiculează, şi pe care nu el le-a inventat, sînt extrem

[82] http://twtrland.com/profile/HarryJBartlett.

de puternice şi au o formidabilă încărcătură mitico-religioasă de natură malefică. De fapt, el nu numai că e un simplu canal de transmitere a acestor mesaje, ci chiar se poate spune că nu ele i-au fost ataşate lui, ci el a fost ataşat lor, pînă la a nu mai fi decît un „apendice", o anexă fără importanţă a unor structuri de semnificaţie simbolică ce depăşesc cu mult capacitatea şi relevanţa persoanei lui. Nea Toma „Cîrnat" ca persoană e irelevant, e un nimeni. Angrenajul simbolic construit în jurul lui e însă de o importanţă uriaşă. De fapt, nu-i altceva decît o **repetiţie** la antichrist: încă una dintre multele repetiţii menite să obişnuiască omenirea cu simbolismul scenariului ce se va juca atunci, în vremurile din urmă.

În încheiere, cîteva cuvinte despre „anti-antropologia" sau „non-antropologia" pe care o încarnează pseudohermafroditul Thomas „Wurst", falsa antropologie promovată implicit de neomarxism.

În baza unui relativism aberant, noua ideologie a corecţiei politice a ajuns să pretindă că genurile au devenit „fluide"[83]: simple convenţii pe care postmodernismul le botează „roluri", determinate nu de anatomia şi fiziologia cu care omul se naşte, ci de propria alegere. „Genul" ar deveni o „şaradă" ce poate avea „soluţii" diverse şi aleatorii, cu sau fără ajutorul unui chirurg. Asistăm la un narcisism radical, ce duce la desubstanţializarea sinelui şi pulverizarea persoanei umane.

Graniţa dintre natural şi sintetic se estompează, devenind tot mai arbitrară. Firea umană e redefinită, schimonosită într-o „natură" artificială, confecţionată tehnologic şi „legitimată" mediatic. ***Chipul*** omenesc devine o caricatură ce-şi sfidează modelul divin. Singura lege universală devine hedonismul nelimitat, ce transformă omul într-un agregat fără memorie şi fără identitate, altul de la o clipă la alta. Definiţia sa e redusă la o continuă succesiune de

[83] www.salon.com/2014/05/12/conchita_wursts_gender_fluid_win.

experienţe, fără nevoia sau posibilitatea de a menţine un „sine" sau o „personalitate" stabilă. Omul devine un flux de trăiri şi experienţe, fără trecut şi deschis oricărui viitor. Pînă şi datele sale biologice devin „opţiuni" private, supuse aceloraşi alegeri arbitrare dictate de patimi.

Aşa cum anticipa Herbert Marcuse, extazul (erotic), nu persoana, este cel ce devine substratul identităţii, într-o lume în care evoluţia tehnologică induce o permanentă schimbare şi, prin urmare, riscul inevitabil al alienării. Existenţa nu mai e guvernată de nici un principiu, cu excepţia celui al subiectivismului absolut. Anarhia şi iresponsabilitatea sînt implicite. Tranzienţa radicală, ca unică realitate de necontestat, aboleşte normele etice tradiţionale. Eticul e înlocuit de estetic, la rîndul lui guvernat de norme cu totul relative, mergînd de la grotesc (cazul lui Wurst, aclamat ca „graţios" şi „splendid" deşi, în fond, fundamentalmente greţos şi sordid) pînă la monstruos. Existenţa încetează a se mai supune raţionalităţii, decenţei sau bunului simţ, alterările dramatice ale biologiei şi psihologiei avînd implicaţii şocante.

În final, însuşi ontologicul este alterat. Căci, oare, va mai putea omul trăi astfel? Şi cum? Cu o singură condiţie: să înceteze a mai fi om. Dar asta se şi doreşte: crearea unui „om nou", dezumanizat, infinit maleabil şi obedient. Tocmai în virtutea iluziei sale că el ar fi cel care alege permanent, el va fi, în realitate, cel care nu alege niciodată. Da, îşi va putea alege „genul şi partenerii" aşa cum alege canalele TV cu telecomanda. Dar, de fapt, patimile sale vor alege pentru el. Prin intermediul lor, el va fi astfel pururea la cheremul alegerilor induse de demon.

Acesta este viitorul ce i se pregăteşte omului în societatea postcreştină; un om inconsistent şi, în ultimă instanţă, inexistent, al cărui palid proiect este „doamna Cîrnat": un brand grotesc al unui concurs sordid ce se vrea avanpremiera unei utopii de coşmar.

Bibliografie

Nicolai Berdiaev, *Originile şi sensul comunismului rus*, Dacia, Cluj-Napoca, 1994.

Breitbart, Andrew, *Righteous Indignation. Excuse me while I save the world*, Grand Central Publishing, New York, 2011.

Carp, Radu, *ISIS – dincolo de bine şi de rău*, http://adevarul.ro/news/politica/isis--dincolo-rau-1_53faef300d133766a88fe8b5/index.html.

Codreanu, Theodor, *De la marxism la „corectitudinea politică"*, în *Polemici „incorecte politic"*, Editura „Ştefan Lupaşcu", Iaşi, 2011, www.badpolitics.ro/polemici-incorecte-politic-theodor-codreanu-de-la-marxism-la-corectitudinea-politica-ziaristi-online/

Cranston, Maurice, ed., *The New Left*, The Bodley Head, London, 1970.

Cuddy, Dennis L., *Now Is The Dawning of the New Age New World Order*, Hearthstone Publishing, 1991.

Debord, Guy, *Societatea spectacolului. Comentarii la societatea spectacolului*, Editura Est, Bucureşti, 2001.

Dida, Alina Ioana, http://epochtimes.ro/news/europa-si-homosexualitatea-medic-de-familie-raportul-lunacek-incalca-drepturile-omului-interviu---212278.

Eliade, Mircea, *Piloţii orbi*, Vremea, 1937, http://irinamonica.wordpress.com/2014/03/05/mircea-eliade-luntrea-statului-nostru-este-condusa-de-niste-piloti-orbi/.

Enciclopedia Activistului Pro-Life, American Life League, http://prolife.ath.cx:8000/plae118#tactic2.

Engelhardt, Tristram H. Jr., *G.W.F. Hegel and Richard Rorty Were Right: Rethinking Morality in a Secular Culture*, 2014, studiu prezentat la conferinţa Societăţii Filosofilor Ortodocşi din Europa (SOPHIE), Buchenau, 19-22 iunie 2014.

European Dignity Watch, www.zenit.org/en/articles/european-parliament-passes-lunacek-report.

Freud, Sigmund, *Civilisation and Its Discontents*, în *The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Vol. 21*, translated and edited by J. Strachey, London, Hogarth Press, 1961.

Freud, Sigmund, *Disconfort în cultură*, Ed. All, 2011.

Fukuyama, Francis, *The End of History and the Last Man*, Free Press, New York, 1992.

Gheorghe, Virgiliu, *Pornografia, maladia secolului XXI*, Prodromos, 2011.

Ghiţiu, Paul, *Comunismul: stăpînul inelelor ne urmăreşte de la Kremlin*, www.rostonline.ro/2014/02/comunismul-stapanul-inelelor-ne-urmareste-de-la-kremlin/#comment-683.

Hall, Manly P., *The Phoenix: An Illustrated Review of Occultism and Philosophy*, www.trumpetcall.co.za/newsletter_archive.php?mail=35.

Jay, Martin, *The Dialectical Imagination: A History of the Frankfurt School and the Institute for Social Research, 1932–1950*, University of California Press, Berkeley, CA, 1973.

Kirk, Marshall şi Hunter Madsen (alias Erastes Pill), „The Overhauling of Straight America" (Repararea capitală a Americii hetero), în *Guide Magazine*, noiembrie 1987. Poate fi găsit cu uşurinţă pe diverse site-uri, inclusiv wikipedia.

Kirk, Marshall şi Hunter Madsen (alias Erastes Pill), *After the Ball: How America Will Conquer its Fear and Hatred of Gays in the '90s*, Doubleday, 1989, ISBN: 0-312-02372-3.

Klein, Naomi, *The Shock Doctrine. The Rise of Disaster Capitalism*, Knopf Canada, 2007.

Kołakowski, Leszek, *Main Currents of Marxism*, Norton, London, 2005.

Lind, William S. (editor), *„Political Correctness": A Short History of an Ideology*, Free Congress Foundation, 2004.

Marcuse, Herbert, *An Essay in Liberation*, Beacon Press, Boston, 1969.

Marcuse, Herbert, „Repressive Tolerance", în Robert Paul Wolff, Barrington Moore, Jr., Herbert Marcuse, *A Critique of Pure Tolerance*, Beacon Press, 1965.

Marcuse, Herbert. „Some Social Implications of Modern Technology", în *Studies in Philosophy and Social Sciences*, Vol. IX (1941).

Marx, Karl, Friedrich Engels, *Manifestul comunist*, în *Selected Works*, vol. 1, Progress Publishers, Moscow, 1969; prima ediție: 1914 de Eduard Bernstein în revista *Vorwärts* a Partidului Social Democrat German; trad. Paul Sweezy; MEA 1993; marxists.org 1999, feb. 2005.

Mason, Moya K., *Herbert Marcuse: Evolution and Transformation of Individuality and Reason*, www.moyak.com/papers/herbert-marcuse-sociologist.html.

Peillon, Vincent, *Une religion pour la République*, édition du Seuil, 2010, http://lamanifpourtous24.blogspot.com/p/c.html.

Preda, Radu, *Comunismul și cultura memoriei*, la www.rostonline.ro/2013/01/comunismul-si-cultura-memoriei/.

Riggins, Thomas, *Bertrand Russell on the practice and theory of bolshevism*, http://philosophicalnotes.blogspot.com/2010/07/bertrand-russell-on-practice-and-theory.html.

Schnoebelen, William, *Satan's Door Revisited*, www.theforbiddenknowledge.com/symbology/2o5.htm.

Vennari, John, *Tactics of the Homosexual Movement: 1987 'Overhauling of Straight America'. Detailed Strategy for public acceptance of Homosexuals*, www.cfnews.org/page10/page92/hom-tactics.html; traducerea lui Bogdan Mateciuc: *Tacticile mișcării homosexuale: Overhauling of Straight America, 1987. O strategie detaliată pentru acceptarea publică a homosexualilor*, la www.culturavietii.ro/2013/11/03/tacticile-miscarii-homosexuale-o-strategie-detaliata-pentru-acceptarea-publica-homosexualilor/.

Walker, Barbara, *The Woman's Dictionary of Symbols and Sacred Objects*, HarperCollins, San Francisco, 1988, www.whale.to/b/phoenix_s.html.

White, Hillary, *The revolution of the family: the Marxist roots of 'homosexualism'*, www.lifesitenews.com/article/topic/homosexuality/.

Wiggershaus, Rolf, *The Frankfurt School: Its History, Theories and Political Significance*, transl. Michael Robertson, MIT Press, Cambridge, 1994.

Wildstein, Bronislaw, *Legi împotriva Legii*, la www.InLiniedreapta.net, sau www.culturavietii.ro/2012/11/16/legi-impotriva-legii/#.Uv9KJCeB1Tg.

Young, Robert, *The Naked Marx. Review of Herbert Marcuse–Eros and Civilization: A Philosophical Inquiry into Freud*, Penguin Press, London 1969.

www.lettersofnote.com/2012/03/1984-v-brave-new-world.html.

www.en.wikipedia.org/wiki/Washington_Consensus.

www.dignitatishumanae.com/index.php/euro-parliament-to-hold-controversial-vote-tomorrow-all-sexual-identities-are-equal-but-some-are-more-equal-than-others/.

www.europeandignitywatch.org/it/home.html.

www.facebook.com/InLinieDreapta/posts/249646001880228.

http://unuldintrenoiromania.wordpress.com/tag/raportul-estrela/.

www.culturavietii.ro/2013/04/30/uraciunea-pustiirii-olanda-deschide-calea-si-pentru-legalizarea-pedofiliei/#.UwXbhSeB1Tg.

www.marxists.org/archive/marx/works/1884/origin-family/ch02d.htm.

www.human-nature.com/rmyoung/papers/paper89h.html.

http://c-tarziu.blogspot.com.tr/2010/12/cucerirea-pasnica-unei-natiuni-in-patru.html.

http://web.inter.nl.net/users/Paul.Treanor/neoliberalism.html.

www.ilga-europe.org/home/news/for_media/media_releases/come_out_bxl, postat de A. Ioana Dida pe www.cultura-vietii.ro.
http://irinamonica.wordpress.com/2014/02/24/luna-nymphomaniac-la-sala-horia-bernea-a-muzeului-taranului-roman/.
http://activenews.ro/scrisoare-deschisa-catre-ministrul-culturii-se-urmareste-lichidarea-muzeului-taranului-roman_185045.html.
www.george-damian.ro/paradoxul-femeii-cu-barba-la-eurovision-5800.html.
http://epochtimes-romania.com/news/si-vot-si-boicot---217846.
http://atreiafortaromaniaprofunda.blogspot.ro/2014/01/intoarcerea-rusiei-spre-dreapta_2835.html.
http://en.metapedia.org/wiki/Sexual_Bolshevism.
http://egyptian-gods.org/egyptian-symbols-bennu-phoenix.
http://bravenewworldnews.com/2012/12/30/the-rising-of-the-phoenix-symbol-of-the-coming-antichrist-world-power.
http://twtrland.com/profile/HarryJBartlett.
www.salon.com/2014/05/12/conchita_wursts_gender_fluid_win.

Această pagină a fost lăsată intenționat albă

DIFUZARE:

S.C. Supergraph S.R.L.
Str. Ion Minulescu 36, sector 3,
Bucureşti, cod 031216
Tel.: (021) 320 61 19
Fax: (021) 319 10 84
E-mail: editura@sophia.ro

Editura Rost
Calea Victoriei 155
bl. D1, tronson 8, mezanin
sector 1, Bucureşti
telefon: 0740 103 621
e-mail: editurarost@gmail.com
www.rostonline.ro

„Vrem să trezim o rezistență
calmă, lucidă, inteligentă;
un protest de ordin
intelectual și moral".

Andrei DÎRLĂU

Corectitudinea politică este o ideologie: marxism cultural. Ea și-a propus să dărîme „lumea veche", întemeiată pe tradiție; să distrugă normalitatea. În loc, va instaura o Nouă Ordine Mondială, bazată pe teroare, nivelare culturală și socială, ateism și viciu. Nimeni nu va putea gîndi, vorbi și acționa decît în limitele trasate de corectitudinea politică.

Așadar, corectitudinea politică este noua utopie. Iar utopiile ucid.

Cartea pe care o țineți în mînă este un semnal de alarmă și, totodată, un ghid de supraviețuire.

EDITURA ROST

9 786069 359853